

VÝROČNÁ SPRÁVA
O ČINNOSTI RÚVZ v Liptovskom Mikuláši

ZA ROK 2013

Všeobecná časť

1. Identifikácia úradu

- **Názov:** Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši
- **IČO:** 00607215
- **Sídlo:** Štúrova 36, 031 80 Liptovský Mikuláš
- **Vedúca služobného úradu a regionálna hygienička:** MUDr. Gabriela Guráňová
- **Kontakt:** 0903 540 635, 044/5522538, lm.riaditel@uvzs.sk
- **Územná pôsobnosť:** okresy Liptovský Mikuláš a Ružomberok
- **Charakteristika dozorovaného územia (špecifiká):** Rozloha okresov Liptovský Mikuláš a Ružomberok je 2000 km². Počet obyvateľov okresu Liptovský Mikuláš k 31.12.2012 bol 72 592.obyvateľov, okresu Ružomberok k 31.12.2012 bol 57 762.obyvateľov, za obidva okresy spolu 130 354 obyvateľov. Liptov je významným strediskom cestovného ruchu na Slovensku, s lokalitami s medzinárodným významom, s čím súvisí aj vysoký počet rekreačných zariadení. Územie je bohaté na minerálne a liečivé pramene, využívané v kúpeľoch Lúčky. Celoročne sú prevádzkované dve termálne kúpaliská – Aquapark Tatralandia (6 bazénov s termálnou vodou, celkový počet bazénov 13) a Thermal Park Bešeňová(8 termálnych bazénov, celkový počet bazénov 16), Krytá plaváreň v Liptovskom Jáne(2 termálne bazény). Celková kapacita termálnych kúpalísk v regióne je 12 280 osôb v lete a 5 380 osôb v zime. Celoročne sú prevádzkované aj bazény v hotelových a rekreačných zariadeniach. V r. 2012 bolo prevádzkované 1 prírodné kúpalisko na vodnej nádrži Liptovská Mara. Zásobovanie obyvateľov pitnou vodou je riešené prevažne zásobovaním z verejných vodovodov. Percento zásobovanosti predstavuje 97,65 (nárast oproti r. 2012) z celkového počtu obyvateľov okresu Liptovský Mikuláš a 96,95% (pokles oproti r. 2012) z celkového počtu obyvateľov Ružomberok. V regióne sa koná veľký počet hromadných podujatí.
- V regióne zdravotnú starostlivosť zabezpečujú 2 nemocnice , z toho jedna v Liptovskom Mikuláši a jedna v Ružomberku - Ústredná vojenská nemocnica s celoslovenskou pôsobnosťou, spadajúcou do rezortu ministerstva obrany. V obci Ľubochňa je prevádzkovaný národný endokrinologický ústav taktiež s celoslovenskou pôsobnosťou.
- Územie mesta Ružomberok a obce Likavka je vymedzené ako oblasť riadenia kvality ovzdušia pre znečisťujúcu látku PM10.
- V štruktúre priemyslu prevláda výroba celulózy a papiera, drevospracujúci priemysel, koželužský priemysel, elektrotechnický priemysel a strojárstvo. Rizikové práce vykonávalo v r. 2013 - 2536 pracovníkov, z toho 501 žien (v r. 2012 - 2474. pracovníkov) , najčastejší rizikový faktor hluk.
- **Rozsah činnosti:** odborné činnosti na úseku verejného zdravotníctva zabezpečujú pracovníci oddelení hygieny výživy, hygieny životného prostredia a zdravia, preventívneho pracovného lekárstva, hygieny detí a mládeže , epidemiológie a podpory zdravia. V r. 2013 vykazujeme nižší počet kontrolovaných prevádzok v porovnaní s r. 2012 - 6580, v r.2013 – 6217. Ťažiskovou činnosťou pracovníkov jednotlivých oddelení je štátny zdravotný dozor, intervenčné aktivity vedené poradňou zdravia vedúce k prevencii ochorení významne podmienených rizikovými faktormi životného štýlu, plnenie programov a projektov na úseku verejného zdravotníctva . Celkom bolo v rámci týchto programov a projektov riešených 33 úloh, oddelením podpory zdravia 5 iných národných programov,1 medzinárodný projekt a 1 projekt nezaraďený do uvedených kategórií.
- **Národné referenčné centrá:** je zriadené

- **krajskí a hlavní odborníci ÚVZ SR, resp. HH SR:** hlavných odborníkov nemáme, krajskí odborníci 2 – MUDr. Gabriela Guráňová v odbore PPL, MUDr. Iveta Triznová v odbore HV, MUDr. Danica Maslenová, MPH členka poradného zboru HO v odbore epidemiológie
- **vzdelávacie aktivity v roku 2013:** V roku 2013 si nezvyšoval kvalifikáciu žiadny zamestnanec. Vzdelávacie aktivity boli organizované cez SZU v Bratislave, prípadne cez organizácie, ktoré pôsobia v SR v tejto oblasti. Jazykové vzdelávanie tiež vzdelávanie v oblasti informačných technológií neabsolvovali žiadni zamestnanci. V roku 2013 sa zamestnanci zúčastňovali seminárov, ktoré sa konali v Banskej Bystrici, Poprade alebo v Žiline v rámci projektu: „Tvorba a realizácia systému vzdelávania pracovníkov RÚVZ v SR“.
- **personálne obsadenie:** V roku 2013 limit zamestnancov 34 vo fyzických osobách bol naplnený vrátane zamestnankýň, ktoré boli na rodičovskej dovolenke do 18. 10. 2013. Jedna štátna zamestnankyňa je v dočasnej štátnej službe, t.j. po dobu zastupovania počas rodičovskej dovolenky a to do 2. 7. 2014. Odo dňa 1. 2. 2013 sme prijali na zastupovanie dlhodobej PN Ing. Hazuchovú do funkcie samostatný ekonóm. Odo dňa 1. 3. 2013 sme zas prijali na zastupovanie počas dlhodobej PN p. Kendru na zastupovanie do funkcie vodič motorového vozidla. Dňom 1. 8. 2013 skončila pracovný pomer p. Šlachtová po dlhodobej PN a tak Ing. Hazuchovej sa zmenil pracovný pomer z doby určitej na dobu neurčitú. Tak isto zas dňa 18. 10. 2013 ukončil pracovný pomer na dobu určitú p. Kendru a na miesto vodiča sa vrátil p. Fiala po skončení dlhodobej PN a nakoniec sa dňa 1. 9. 2013 po rodičovskej dovolenke vrátila p. Mravcová - hlavný referent na oddelenie epidemiológie.

- o stav zamestnancov RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši k 31.12.2013

Zamestnanci zaradení podľa zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov (vo fyzických osobách)	
Kategória	Počet zamestnancov
Lekár	1
Sestra	
Verejný zdravotník	1
Zdravotnícky laborant	
Fyzik	
Laboratórny diagnostik	
THP - VŠ	1
THP - ÚSV	1
Robotníci	2
Spolu	6

**Zamestnanci zaradení podľa zákona č. 400/2009 Z. z.
o štátnej službe (vo fyzických osobách)**

Kategória	Štátny radca	Hlavný radca	Odborný radca	Samostatný radca	Radca	Hlavný referent	Odborný referent	Samostatný referent	Spolu
Lekár		5							5
Sestra					1	1			2
Verejný zdravotník		1	1	5	8				15
Zdravotnícky laborant									
Fyzik									
Laboratórny diagnostik									
THP – VŠ		1							1
THP – ÚSV					1				1
Robotníci									
Spolu									24

V sledovanom období sú v mimoevidenčnom stave (spolu verejná aj štátna služba): 3	
materská dovolenka 0	
rodičovská dovolenka 3	
neplatené voľno 0	

Prehľad počtu zamestnancov za r. 2013

Počty zamestnancov	Plán rok 2013	Skutočnosť rok 2013
Evidenčný poč. zam. vo fyz. osobách k poslednému dňu sled. obdobia	34	30
Priemerný ev. poč. zam. vo fyz. osobách v sledovanom období		30,5
Evidenčný počet zam. prepočítaný k poslednému dňu sled. obdobia		30,5
Priemerný evidenčný počet zam. prepočítaný v sledovanom období		30,5
SPOLU	34	30,5

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2013 podľa kategórií a vekovej štruktúry

Veková štruktúra zamestnancov podľa kategórií k 31. 12. 2013 (všetci zamestnanci)

	Lekár	Sestra	Verejný zdravotník	Zdrav. laborant	Fyzik	Labor. diagnostik	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
							VŠ	ÚSV		
do 20 rokov										
20 - 24									1	1
25 - 29			4						1,20	5,20
30 - 34			2				1,30			3,30
35 - 39		2	2							4
40 - 44			1							1
45 - 49	1		5							6
50 - 54	1		1							2
55 - 59	4		1					2		7
60 - 64							1			1
65 a viac										
Spolu	6	2	16				2,30	2	2,20	30,50

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2013 podľa kategórií a odborov

	Lekár	Sestra	Verejný zdravotník	Zdrav. laborant	Fyzik	Labor. diagnostik	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
							VŠ	ÚSV		
HŽP	2		2							4
HDM			3							3
PPL			3							3
HV	1		5							6
EPI	1	2	2							5
Laboratóriá										
Úsek RH	1						2,30	2	2,20	7,50
HTČ										
PZ	1		1							2
OZpŽ										
Spolu	6	2	16				2,30	2	2,20	30,50

HYGIENA VÝŽIVY

1 Personálne obsadenie odborov/oddelení hygieny výživy

Počet zamestnancov: 6

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie: VŠ – II.stupňa – (1 – MUDr., 1 – MVDr., 1 – Ing, 1 – Bc).

Meno, priezvisko, titl.	Rok nástupu na RÚVZ	VŠ II. stupňa	VŠ I. stupňa	Úplné stredné vzdelanie	Vyššie odborné vzdelanie
MUDr.Iveta Triznová	1.10.1993	áno			
MVDr.Štefánia Guffová	1.2.2010	áno			
Ing.Žaneta Šrollová	1.8.2010	áno			
Bc.Eva Šulíková	1.9.2000		áno		
Eva Voštinárová	1.8.1983				áno
Nina Voskárová	1.5.1995				áno

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

Zamestnanci oddelenia hygieny výživy sa zúčastnili nasledovných vzdelávacích akcií:

Názov vzdelávacej akcie	Druh vzdelávacej akcie	Dátum konania	Miesto konania	Organizátor	Počet zúčastnených zamestnancov
Celoslov.porada ved.odd. a odborov HV	Celoslov.porada ved.odd. a odborov HV	2 9.5.- 30.5.2013	Hotel BOBOTY, Terchová	ÚVZ SR Bratislava	1
Celoslov.porada ved.odd. a odborov HV	Celoslov.porada ved.odd. a odborov HV	27.- 28.11.2013	Hotel CENTRUM, Košice	ÚVZ SR Bratislava	1
Krajská porada ved.odd. a odb.HV Žil.kraja	Krajská porada ved.odd. a odb.HV Žil.kraja	12.2.2013	RÚVZ L.Mikuláš	KO v HV Žilinského kraja	1

Porada PZ HH SR a KO v HV HH SR	Porada PZ HH SR a KO v HV HH SR	18.- 19.4.2013	Hotel TOLIAR, Štrbské Pleso	ÚVZ SR Bratislava	1
Porada PZ HH SR a KO v HV HH SR	Porada PZ HH SR a KO v HV HH S	29. - 30.10.2013	Hotel MARLENE, Oščadnica	ÚVZ SR Bratislava	1
Celoslov.por ada prac.vykon.Š ZD na kozm.výr.	Celoslov.por ada prac.vykon.Š ZD na kozm.výr.	9.4.- 10.4.2013	Hotel MARLENE, Oščadnica	ÚVZ SR Bratislava	2
Kontrola zberu a manipuláci e s biol.rozlož. kuch.odpado m	Krajský seminár	12.2.2013	RÚVZ L.Mikuáš	KO v HV Žilinského kraja	1
Problematika odpadu zo ZSS	celoslovensk ý seminár	3.4.2013	ÚVZ SR Bratislava	ÚVZ SR Bratislava	1
Kozmetické výrobky	Krajský seminár	26.6.2013	RÚVZ Žilina	RÚVZ Žilina	2
Zákon o ochrane nefajčiarov	celoslovensk ý seminár	7.8.2013	RÚVZ Trenčín	ÚVZ SR Bratislava	2
Konferencia“ Martinské dni ver.zdrav.“	konferencia	6.3.2013	Hotel VICTORIA, Martin	ÚVZ SR Bratislava	1
„Dni praktickej obezitológie“	konferencia	20.9.2013	Bardejovské kúpele	ÚVZ SR Bratislava	1
Zoonózy	konferencia	17.10.2013	Hotel Sorea REGIA, Bratislava	ŠVPS, Bratislava	1
Prezenčné vzdelávanie	moduly	19.2.2013	RÚVZ B.Bystrica	ÚVZ SR Bratislava	6
		26.2.2013	RÚVZ B.Bystrica	ÚVZ SR Bratislava	6
		6.3.2013	RÚVZ B.Bystrica	ÚVZ SR Bratislava	6
		30.4.2013	RÚVZ B.Bystrica	ÚVZ SR Bratislava	6
		15.5.2013	RÚVZ B.Bystrica	ÚVZ SR Bratislava	6
		20.5.2013	RÚVZ	ÚVZ SR	6

			B.Bystrica	Bratislava	
		7.6.2013	RÚVZ B.Bystrica	ÚVZ SR Bratislava	6

Odborní zamestnanci pripravili prednášky: **0**

Aktivity v médiách: **2**

Iné odborné činnosti : **0**

- konzultačná a poradenská činnosť – **460**
- členstvo v skúšobnej komisii pre vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti pre výkon práce v potravinárstve, vrátane iných komisii, v ktorých zastupuje odborný zamestnanec úrad – počet - **1**

3. Rozbor činnosti

3.1. Štátny zdravotný dozor

RÚVZ v Liptovskom Mikuláši – oddelenie hygieny výživy zabezpečuje štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v 2 okresoch: Liptovský Mikuláš a Ružomberok.

3.1.1 Posudková činnosť (podľa §13 ods.3,4 - tabuľka č.3)

Počet vydaných súhlasných rozhodnutí: **290** nesúhlasných : **1**
 Počet vydaných súhlasných záväzných stanovísk: **10** nesúhlasných: **0**
 Počet zastavení konania: **6**
 Počet odvolaní: **0**

Nesúhlasné rozhodnutie bolo vydané na zmenu prevádzkového poriadku v zariadení spoločného stravovania (nezohľadnená zmena v dokumentácii PP, v súvislosti s rozšírením predávaného sortimentu).

Veľmi významné potravinárske podniky s rozsahom pôsobnosti presahujúcim región neboli uvádzané do prevádzky.

3.1.2 Kontrolná činnosť

- a) kontroly podľa zákona č. 355/2007 Z. z. - **574**
- b) kontroly podľa zákona o ochrane nefajčiarov - **286**
 - **kontroly na základe podnetov/st'ážností** - celkový počet podnetov: **40/0**
 - počet opodstatnených: **20**
 - neopodstatnených: **10**
 - odstúpených: **10**
 - riešenie podnetov bolo podľa zákona č. 355/2007Z. z. - **34**
 - podľa zákona č.152/1995 Z. z. – **6**
 - predmetom šetrenia podnetov bola vo väčšine prípadov nevyhovujúca hygienická úroveň prevádzky, zdravotné problémy po kontumácii pokrmov, nevyhovujúca

manipulácia a podmienky pri príprave pokrmov, nevyhovujúca kvalita a množstvo podávaných jedál, podávanie zapáchajúceho mäsa, nevyhovujúca likvidácia odpadov v ZSS, nevyhovujúca výroba a preprava bezpečných výrobkov, prevádzkovanie zariadenia bez predchádzajúceho súhlasu orgánu verejného zdravotníctva, porušovanie zákona o ochrane nefajčiarov, prevádzkovanie ZSS bez zdroja pitnej vody.

3.2 Úradná kontrola

Úradné kontroly boli v roku 2013 vykonané na základe Viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín a kozmetických výrobkov vykonávanej orgánmi verejného zdravotníctva, aktualizácie na rok 2013, ktoré boli upravené na podmienky regiónu.

Úradná kontrola bola zameraná na:

1. Epidemiologicky rizikové potraviny (lahôdkárske výrobky, cukrárske výrobky zmrzlina)
2. Potraviny na osobitné výživové účely, vrátane dojčenskej a detskej výživy
3. Výživové doplnky na báze vitamínov a minerálnych látok
4. Prírodné minerálne vody, pramenité prírodné vody a balené pitné vody
5. Bezgluténové potraviny
6. Potraviny a pokrmy v zariadeniach spoločného stravovania
7. Potraviny na báze GMO
8. Ostatné potraviny z hľadiska zdravotnej bezpečnosti

Pri výkone úradnej kontroly bola sústredená pozornosť na:

1. Preverenie všetkých systémov kontroly, ktoré sú spracované prevádzkovateľmi
2. Výkon samotnej inšpekcie, zameranej na pracovné prostredie, strojno-technologické vybavenie, skladovanie, expedíciu, dopravu, manipuláciu s polotovarmi, hotovými výrobkami, analýzu postupov pri príprave a spracovaní potravín, označovanie potravín, manipuláciu s odpadom
3. Vyhodnotenie postupov SVP, analýzu rizík a kritických kontrolných bodov v súlade s legislatívou
4. Preverenie podozrivých materiálov a ostatnej evidencie
5. Samotný výkon kontrol vlastnými meracími prístrojmi, porovnanie meraní uskutočnených prístrojmi, ktoré používajú prevádzkovatelia
6. Osobitná pozornosť bola venovaná materiálom a predmetom, ktoré prichádzajú do styku s potravinami

Počet podnikateľských subjektov: 1612

Počet kontrol: 942

Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami: 164

Počet nezhôd ÚK: 337

1. Celková zhoda u prevádzkovateľov a výrobkov:

- počet vyhovujúcich kontrol ÚK: **229**
- počet vyhovujúcich kontrol ZSS: **376**
- celkový počet odobratých vzoriek: **397**

2.1. Frekvencia a typy nezhôd v ZSS:

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – **22**
- vo vzdelávaní zamestnancov – **10**
- v hygiene prevádzky - **51**
- v osobnej hygiene – **6**

- v odbornej spôsobilosti – 5
- v zdravotnej spôsobilosti – 6
- v označovaní – 29
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 21
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 3
- v skladovaní potravín – 5
- v manipulácii s potravinami – 5
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 24
- iné – 104

2.1.1 pri výrobe a manipulácii:

Frekvencia a typy nezhôd pri výrobe a manipulácii s lahôdkárskymi výrobkami, cukrárskymi výrobkami, zmrzlinou, s dojčenskými vodami, výživovými doplnkami, aditívnymi látkami, obalmi a materiálmi prichádzajúcimi do styku s potravinami boli zistené nasledujúce počty nezhôd:

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 6
- v zdravotnej spôsobilosti – 1
- v označovaní – 16
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 3
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 2
- v skladovaní potravín – 4
- v manipulácii s potravinami – 3
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 1

Lahôdkárske prevádzky

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

Cukrárske prevádzky

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0

- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 3
- v zdravotnej spôsobilosti – 1
- v označovaní – 9
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 1
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 1
- v skladovaní potravín – 3
- v manipulácii s potravinami – 3
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

Zmrzlina

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 3
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 7
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 2
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 1
- v skladovaní potravín – 1
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

Dojčenská voda

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 1

Výživové doplnky

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0

- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

Aditívne látky

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

Obaly a materiály prichádzajúce do styku s potravinami

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

2.1.2. v bezpečnosti potravín a osobitne v bezpečnosti pokrmov:

- celkový počet odobratých potravín: 397 (z toho obalov 5)
- počet nevyhovujúcich vzoriek pre M: 39
- počet nevyhovujúcich vzoriek pre CH: 0

- celkový počet odobratých pokrmov: **167**
- počet nevyhovujúcich vzoriek pre M: **17** vzoriek (koliformné baktérie, E.coli, B.cereus)
- počet nevyhovujúcich vzoriek pre CH: **0**
- celkový počet odobratých lahôdkárskych výrobkov: **31**
- počet nevyhovujúcich vzoriek pre M: **3** (koliformné baktérie, E.coli, kvasinky)
- počet nevyhovujúcich vzoriek pre CH: **0**
- celkový počet odobratých cukrárskych výrobkov: **42**
- počet nevyhovujúcich vzoriek pre M: **3** (plesne, koliformné baktérie)
- počet nevyhovujúcich pre CH: **0**
- celkový počet odobratých zmrzlín: **63**
- počet nevyhovujúcich vzoriek pre M: **16** (koliformné baktérie, kvasinky, plesne)
- počet nevyhovujúcich vzoriek pre CH: **0**

Zariadenia spoločného stravovania:

- Pokrmý čerstvo pripravené bez tepelnej úpravy alebo chem.konzervácie: **70**
- mikrobiologické riziko: **5** vzoriek nevyhovelo (koliformné baktérie, E.coli)
- Pokrmý čerstvo pripravené tepelne opracované: **97**
- mikrobiologické riziko: **12** vzoriek nevyhovelo (koliformné baktérie, E.coli, B.cereus)
- počet vzoriek vyšetrených na Listeriu monocytogenes – **7**
- počet vzoriek vyšetrených na Campylobacter jejunii – **7**
- Hotové pokrmý zo ZSS- NaCl: **2** (vyhoveli)

Potraviny na báze GMO: 1

Prídavné látky – potravinárske farbivá (čistota, ťažké kovy): 2

Prírodná minerálna voda, pramenitá voda, balená pitná voda: 2

- počet nevyhovujúcich vzoriek pre M: **0**
- počet nevyhovujúcich vzoriek pre CH: **0**

Veľkoobjemovo balená voda z watercoolerov: 3

- počet nevyhovujúcich vzoriek pre M: **0**
- počet nevyhovujúcich vzoriek pre CH: **0**

Potraviny na osobitné výživové účely:

Mykotoxíny (aflatoxín M₁, aflatoxín B₁, patulín): **8**

Dusičnany, dusitany: **5** (detská a dojčenská výživa); **0** nevyhoveli

Cd, Pb, Hg: **5** (detská a dojčenská výživa)

Melamín: **1** (detská a dojčenská výživa)

Akrylamid: **1** (detská a dojčenská výživa)

Polychlórované bifenyly : **0**

Kumarín: **1**

Reziduá prípravkov na ochranu rastlín: **0**

Monitoring aditív: **2** (syntetické farbivo Allura červená AC, chinolínová žltá), **2** (arómy – mentofurán)

BIO potraviny: **1** (ťažké kovy, označovanie)

Kontrola označovania potravín – nové potraviny a nové zložky: **2** (označovanie)

Mikrobiologické riziko: **10** (Salmonella, St.aureus, Listeria mon., E.coli, Cronobacter sakazakii, B.cereus - detská a dojčenská výživa)

Alergény – glutén: 5

Výživové doplnky: 5

Bylinné čaje z liečivých rastlín: 2

Radiačne ošetrované potraviny: 0

Kuchynská soľ: 24

Kontrola označovania potravín: 0

Materiály a predmety určené na styk s potravinami: 5

2.2. Analýzy nezhôd

2.2.1. Výskyt nezhôd

ZSS – najčastejšie nezhody

- **v hygiene prevádzky** – nevyhovujúca prevádzková hygiena, nedostatočná frekvencia čistenia prevádzkových priestorov, technologického zariadenia, nevykonávaná kontrola vykonávania sanitácie prevádzkovateľom
- **v označovaní potravín a pokrmov** – v jedálnych lístkoch nevyznačené alergény a GMO, chýbajúce označenie potravín v kodifikovanej podobe štátneho jazyka, chýbajúce doklady o pôvode tovaru, označenie pôvodnými údajmi výrobcu na obale výrobkov (chýbajúce pôvodné etikety u skladovaných potravín)
- **v manipulácii s odpadom a jeho zariadením** – nezabezpečené triedenie odpadu a jeho likvidácia vyhovujúcim spôsobom: nepredložené doklady – zmluvy o nakladaní s kuchynským odpadom osobou oprávnenou na likvidáciu odpadov, nevyhovujúce skladovanie zhromažďovaného odpadu v prevádzke, nevyhovujúce nádoby, ich umiestnenie, neoznačenie,
- **potraviny po DS/DMT** – rôzne druhy potravín, surovín po DS a DMT
- **v skladovaní potravín** – nezabezpečené oddelené skladovanie nezlučiteľných druhov výrobkov, nedodržovanie teplotného a chladiaceho reťazca, chladiace zariadenia nevybavené teplomermi, nedostatočná čistota skladovacích priestorov,
- **v dodržiavaní zásad SPV, HACCP** - nevypracovaná príručka HACCP, nie je vedený monitoring na CCP, nie sú zavedené postupy na overovanie účinného fungovania systému
- **v priebežnom vzdelávaní zamestnancov** – nie je zabezpečené školenie zamestnancov vo veciach hygieny potravín a v uplatňovaní zásad HACCP
- **v osobnej hygiene** – pracovníci bez pracovného odevu
- **v odbornej spôsobilosti** - nedokladovaná odborná spôsobilosť zamestnancov
- **v zdravotnej spôsobilosti** – nedokladovaná zdravotná spôsobilosť zamestnancov
- **v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti** – predaj potravín neznámeho pôvodu, nezabezpečená výsledovateľnosť
- **iné-** nevyhovujúci stavebne - technický stav prevádzky, nevykonávaná pravidelná údržba, maľovanie priestorov, neoznačené pracovné plochy podľa účelu použitia a druhu spracovávaných surovín, kríženie čistých a nečistých prevádzok,

Lahôdkárska výroba a predaj LV- nedostatky nezistené (evidovaný 1 výrobca v ZSS)

Cukrárenská výroba (len cukrárenské výrobné s predajom na mieste, evidované v ZSS) – 7 prevádzok

- doklad o odbornej spôsobilosti nepredložený u 4 pracovníkov v 3 prevádzkach
- doklad o zdravotnej spôsobilosti zamestnancov nepredložený u 2 pracovníkov v 1 prevádzke
- pôvod tovaru, výsledovateľnosť – v 1 prevádzke boli zistené niektoré suroviny neoznačené v slov.jazyku, dodávaný tovar cez internetových dodávateľov nebol zistený

- dodržiavanie teplotného, chladiaceho a mraziaceho reťazca - nevedená evidencia teplôt v chladiacich zariadeniach v 2 prevádzkach, chlad.zariadenia bez vybavenia teplomeri v 1 prevádzke
- manipulácia so surovinami - v 1 prevádzke nájdené porcovacie náradie na zmrzlinu v nádobke so stojatou vodou, v 1 prevádzke zistené nevyhovujúce skladovanie kornútkov na zmrzlinu, v 1 prevádzke po otvorení zmrzlinových krémov neoznačené dátumom a hodinou otvorenia
- používanie surovín po dobe spotreby alebo po dátume minimálnej trvanlivosti nájdené v 1 prevádzke
- označenie predávaných cukrárskych výrobkov/zmrzliny (azofarbivá, alergény) – výrobky neoznačené v 9 prevádzkach
- overenie doby predaja zmrzliny najdlhšie 24 hodín po jej zmrazení – nedostatky zistené v 1 prevádzke

Výroba a predaj zmrzliny

- doklad o odbornej spôsobilosti nepredložený u 7 pracovníkov v 3 prevádzkach
- pôvod tovaru, vysledovateľnosť – nedostatky nezistené, dodávaný tovar cez internetových dodávateľov nebol zistený, nevedená evidencia výroby zmrzlín za studena, nevedená evidencia vzoriek
- dodržiavanie teplotného, chladiaceho a mraziaceho reťazca - chlad.zariadenie bez vybavenia teplomerom v 1 prevádzke
- manipulácia so surovinami - v 1 prevádzke nájdené porcovacie náradie na zmrzlinu v nádobke so stojatou vodou, v 1 prevádzke zistené nevyhovujúce skladovanie kornútkov na zmrzlinu, v 1 prevádzke po otvorení zmrzlinových krémov neoznačené dátumom a hodinou otvorenia, nevyhovujúce skladovanie potravín
- používanie surovín po dobe spotreby alebo po dátume minimálnej trvanlivosti nájdené v 1 prevádzke, v 1 prevádzke nápoje po dobe spotreby
- hygienická úroveň podávania zmrzliny v zariadeniach - nedostatky nezistené, nevedená evidencia o vykonávaní sanitácie – v 1 prevádzke
- označenie predávanej zmrzliny (azofarbivá, alergény) – výrobky neoznačené v 7 prevádzkach
- overenie doby predaja zmrzliny najdlhšie 24 hodín po jej zmrazení – nedostatky zistené v 1 prevádzke

Výživové doplnky – predaj potravín na následnú výživu dojčiat – nedostatky nezistené

Cukrárenská výrobná – len cukrárenské výrobne s predajom na mieste, evidované v ZSS – 7 prevádzok

Lahôdkárska výroba – evidovaná 1 prevádzka

Výroba zmrzlín – evidovaných 14 prevádzok

Dojčenská voda – evidovaný 2 výrobcovia, zistené nedostatky u 1 výrobcu – zistená dezinfekcia plnenej dojčenskej vody ÚV žiarením v rozpore s platnou legislatívou

Výroba aditívnych látok – potravinárskych syntetických farbív – 2 výrobne (ST.NICOLAUS a.s., L.Mikuláš, LIPTAL s.r.o., L.Mikuláš), nedostatky nezistené

Výrobná aróm – evidovaný 2 výrobcovia (ST.NICOLAUS a.s., L.Mikuláš, LIPTAL s.r.o., L.Mikuláš), uložené opatrenie na odstránenie hygienických nedostatkov podľa § 20 ods.9 a § 19 ods.1 a 2 zák.č.152/1995 Z.z. – obmedzenie uvádzania na trh výrobku: Aróma hrušková v množstve 1 kg do doby zabezpečenia vysledovateľnosti arómy hruškovej, deklarovanie obsahu všetkých zložiek v aróme hruškovej vrátane izopropanolu v prevádzke LIPTAL s.r.o.

Výroba obalových materiálov – evidovaných 8 výrobcov, nedostatky neboli zistené

2.2.2. Charakter rizika pochádzajúca z nezhôd

- **v hygiene prevádzky** – sekundárna mikrobiálna kontaminácia
- **v osobnej hygiene** – sekundárna mikrobiálna kontaminácia
- **v odbornej spôsobilosti** – nedostatočné vedomosti pri výrobe a manipulácii s potravinami
- **v zdravotnej spôsobilosti** – riziko ochrany verejného zdravia
- **v skladovaní potravín** – nesprávne skladovanie surovín, hotových výrobkov, znečistené chladiace a mraziace zariadenia, nedodržanie chladiaceho reťazca – vytvorenie vhodných podmienok na pomnoženie patogénnych mikroorganizmov, tvorbu toxínov, vyklíčenie spór sporulujúcich mikroorganizmov, potraviny po dobe spotreby – riziko vzniku sensorických a mikrobiálnych zmien, ohrozenie zdravotnej bezpečnosti potravín
- **v manipulácii s potravinami** – kríženie čistej a nečistej prevádzky – riziko mikrobiálnej kontaminácie hotových výrobkov, použitie surovín po uplynutí doby spotreby – riziko následného ovplyvnenia mikrobiologických ukazovateľov vo finálnych výrobkoch, neodborná manipulácia s potravinami – sekundárna kontaminácia z pracovného prostredia, pracovných plôch
- **v dodržiavaní zásad SPV, HACCP** - nevyhovujúce výsledky vyšetrených vzoriek potravín a pokrmov – nedodržanie kritérií hygieny výrobného procesu a nedodržanie kritérií bezpečnosti potravín – riziko ohrozenia zdravia konzumentov a vznik alimentárnych ochorení, formálnymi postupmi dodržiavania systému HACCP v praxi ignorujú prevádzkovatelia možnosť znížiť pri výrobe a manipulácii s potravinami a pokrmami riziko ohrozenia bezpečnosti vyrábaných výrobkov, nezhody v monitorovaní kritických kontrolných bodov a nedodržiavaní správnej výrobnjej praxe vytvára podmienky pri vznik mikrobiologických rizík

2.2.3. Hlavná príčina nezhody – uvádzanie k porušeniu príslušných ustanovení právnych predpisov

Zákon NR SR č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

- v hygiene prevádzky, iné

- § 26, ods. 4, písm. l) (nezabezpečená kontrola čistoty zariadenia a prevádzkových priestorov)
- § 26, ods. 3 (nevyhovujúce stavebno – technické riešenie, priestorové usporiadanie, vybavenie, vnútorné členenie)
- § 26, ods. 4 písm. c) (pri výrobe pokrmov sa nepostupuje podľa zásad správnej výrobnjej praxe, nedodržiavanie požiadaviek na výrobu, prípravu a podávanie pokrmov a nápojov)
- § 26, ods. 4, písm. m) (nevypracovaný prevádzkový poriadok a nepredložený regionálnemu hygienikovi na schválenie)
- § 52 ods. 1, písm. b) (prevádzka bez schválenia orgánu verejného zdravotníctva)

- v odbornej spôsobilosti

- § 16 ods.1 (preukázanie odbornej spôsobilosti pre činnosti podľa § 15 ods.2 písm. c)

- v skladovaní potravín

- § 26 ods. 4 písm. e)

- v manipulácii s potravinami

- § 26 ods. 4 písm. f) (ochrana pokrmov a nápojov pred znehodnotením)

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP

- § 26 ods. 4 písm. c) (postupovať podľa zásad SVP, dodržiavanie pracovných postupov)

Vyhláška MZ SR č.533/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania

- v hygiene prevádzky, iné

- § 2 ods. 1, ods. 2 (čistota a dobrý technický stav, priestorové usporiadanie)
- § 2 ods. 5 (krížová kontaminácia)
- § 6 ods. 7 (požiadavky na sociálne zariadenia)
- § 8 ods. 4 (maľovanie v prevádzke)

- v osobnej hygiene

- §12 písm. a) až j) (povinnosti zamestnancov v ZSS)

- v manipulácii s potravinami

- § 9 ods.4 písm. e) (oddelené pracovné plochy)
- § 9 ods.2 písm. c) (zmrazovanie surovín)

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP

- § 9 ods.1 (zásady SVP)

Nariadenie EP a Rady (ES) č.852/2004 z 29.apríla 2004 o hygiene potravín

- v hygiene prevádzky

- Príloha II, kapitola I, ods. 1, 2 (udržiavanie potravinárskych priestorov v čistote a dobrom stave, hygiena povrchov podláh, stien, stropov)
- Príloha II, Kapitola II, ods. I písm. a), b), c), f) (povrchy podláh, stien, stropov, zariadení)

- v osobnej hygiene

- Príloha II, Kapitola VII ods. 1 (osobná čistota, čistý odev)

- v skladovaní potravín

- Príloha II, Kapitola IX, ods. 2 a ods. 5 (skladovanie surovín, skladovanie hotových pokrmov)

- v manipulácii s potravinami

- Príloha II, Kapitola V, bod 1 písm. a), b) (predmety prichádzajúce do styku s potravinami)

- v priebežnom vzdelávaní pracovníkov

- Príloha II, Kapitola XII (školenie)

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP

- článok 5 ods. 1 (povinnosť zaviesť a zachovať postupy založené na zásadách HACCP)
 - Príloha II, Kapitola I, ods. 1 (čistota a dobrý stav prevádzok)
 - Príloha II, Kapitola II, ods. 1 (hygiena povrchov podláh, stien, stropov)
- **v manipulácii s odpadom**
- Príloha II, Kapitola VI (potravinársky odpad)

Zákon NR SR č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov

- **v osobnej hygiene**
 - § 4 ods. 3 písm. b) (dodržiavanie zásad osobnej hygieny)
- **v zdravotnej spôsobilosti**
 - § 4 ods. 3 písm. d) (vstupná lekárska prehliadka)
- **v overovaní pôvodu tovaru**
 - § 4 ods. 1 (vysledovateľnosť)
 - § 9 ods. 1 (označovanie potravín)
 - § 12 ods. 1 písm. k) (doklad o pôvode tovaru)
- **v skladovaní potravín**
 - § 10 ods. 1 písm. a) až f) (podmienky skladovania, čistota skladovacích priestorov, zákaz predaja potravín po uplynutí dátumu spotreby alebo dátumu minimálnej trvanlivosti)
- **v manipulácii s potravinami**
 - § 6 ods. 5 písm. b), c), d) (klamlivo označené potraviny, neznámeho pôvodu, po dátume spotreby)
 - § 12 ods. 1 písm. b), e), g), h), j) (hygiena predaja, zakrývanie údajov na výrobku, oddelené skladovanie nezlúčiteľných druhov výrobkov, zákaz predaja potravín po uplynutí dátumu spotreby alebo dátumu minimálnej trvanlivosti, primerané skrátenie dátumu minimálnej trvanlivosti alebo dátumu spotreby uvedenom na obale potraviny)
 - § 12 ods. 1 písm. m) (teploty skladovania pri predaji)
 - § 12 ods. 2 (označenie nebalených potravín)
- **v priebežnom vzdelávaní zamestnancov**
 - § 4 ods. 2 písm. c) (poučenie a školenie zamestnancov)
- **v dodržiavaní zásad SVP, HACCP**
 - § 4, ods. 1, 2 (povinnosti prevádzkovateľov potravinárskych podnikov)
 - § 4 ods. 2 písm. a) (zabezpečiť pri vyrábaných potravinách pravidelnú kontrolu nad dodržiavaním požiadaviek na zdravotnú neškodnosť a kvalitu a viesť o tom záznamy)
 - § 4 ods. 2 písm. b) (vedenie záznamov o vykonanej dezinfekcii, dezinsekcii a deratizácii)
 - § 5 ods. 2 (prevádzkovateľ zodpovedá za bezpečnosť a kvalitu vyrábaných potravín)
- **v označovaní**
 - § 6 ods. 5
 - § 9 ods. 1, ods. 2
 - § 12 ods. 1 písm. e)

Výnosu Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 12. apríla 2006 č. 28167/2007-OL, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu Slovenskej republiky upravujúca všeobecné požiadavky na konštrukciu, usporiadanie a vybavenie potravinárskych prevádzkárni a niektoré osobitné požiadavky na výrobu a predaj tradičných potravín a na priame dodávanie malého množstva potravín

- § 91 písm. c) druhej časti prvej hlavy – označovanie možných alergénov na výveskách
- § 85, § 88, § 92, 11. oddiel Hygiena výroby a predaja zmrzliny
- § 96, § 100, 12. oddiel Hygiena výroby a predaja lahôdkárskych výrobkov

3. Zhodnotenie vykonaných kontrol v nadväznosti na hlásenia o výskyte zdravotne škodlivých potravín v systéme RAPID ALERT

RASFF systém pre potraviny a krmivá – 6 hlásení – 121 kontrol

1. Kontaminácia sušeného mlieka jedom na hlodavce v Poľsku – ZHHSR/1526/2013 zo dňa 22.1.2013 – vykonaných 55 kontrol vrátane 7 mailových dožiadaní, správa do ÚVZ SR zaslaná dňa 24.1.2013
2. Benzalkonium chlorid (BAC) a didecyldimetylammonium chlorid (DDAC) v sirupe s beta glukánom z Českej republiky s označením: Grep sirup s beta glukánom, plastová fľaša s uzáverom, 300 ml, výr.č.: 24.02.12, DMT: 28/02/2014, výrobca: VIRDE spol. s r.o., Štěplovce 10, 747 74 Holasovice, Česká republika – OHVBPKV/1060/2013/Jo zo dňa 7.2.2013, vykonaná 1 kontrola, správa zaslaná do ÚVZ SR dňa 14.2.2013
3. Lasagne Bolognese NOWACO – prítomnosť konského mäsa neuvedené v zložení výrobku – OHVBPKV/2514/2013/Jo zo dňa 22.2.2013, vykonaných bolo 30 kontrol, správa zaslaná do ÚVZ SR dňa 5.3.2013
4. Falšovanie mrazených hovädzích burgerov z Poľska (detekovaná konská DNA) – OHVBPKV/2641/2013/Jo zo dňa 28.2.2013, vykonaných 10 kontrol, správa zaslaná do ÚVZ SR dňa 1.3.2013
5. *Listeria monocytogenes* v mrazenom údenom losose vyrobenom v Estónsku zo suroviny z Nórska – OHVBPKV/2013/Jo zo dňa 21.10.2013, vykonaná 1 kontrola, správa zaslaná do ÚVZ SR dňa 24.10.2013
6. Reziduá DOXYCYCLÍNU nad MRL v mrazených solených filetoch z kuracích pŕs z Brazílie – OHVBPKV/8959/2013/Jo zo dňa 29.11.2013, vykonaných 24 kontrol, správa zaslaná do ÚVZ SR dňa 12.12.2013

Materiály a predmety určené na styk s potravinami

V r.2013 úradné kontroly prebiehali nasledovne:

1. Úradné kontroly s odberom vzoriek
2. Úradné kontroly bez odberu vzoriek
3. Monitoring a odber materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, ktoré sú použité ako reklamné predmety na podporu predaja potravinárskych výrobkov, časopisov, atď.
4. Monitoring používania aktívnych a inteligentných materiálov a predmetov
5. Výkon auditov SVP u výrobcov obalových materiálov a predmetov určených na styk s potravinami

Ad.1) Počet úradných kontrol s odberom vzoriek – 2 (1 distribučná sieť, 1 výroba), počet odobratých vzoriek: **5**

- 4 – potraviny balené v papierových a kartónových obalových materiáloch
 - 1 – voda balená v transparentných a farebných obaloch
 - CLEVER – zapekané müsli s ovocím, krajina pôvodu: ČR
 - Müsli na zdraví, krajina pôvodu: ČR
 - Indián – kakaový keks, krajina pôvodu: SR
 - Popradský PIGI čaj – krajina pôvodu: SR
 - COOP – magnéziová voda, Minerálna voda s magnéziom, perlivá, modrý plastový obal, 1,5 l, DOXX MINERÁL, s.r.o. - plniareň Korytnica
- Odobraté **vzorky vyhoveli** – splňajú požiadavky výnosu Ministerstva pôdohospodárstva SR a Ministerstva zdravotníctva SR z 9.júna 2003 č.1799/2003-100, ktorým sa vydáva piata hlava Potravinového kódexu SR upravujúca materiály a predmety určené na styk s potravinami v znení neskorších predpisov. Laboratórne analýzy boli vykonané v akreditovanom špecializovanom laboratóriu RÚVZ so sídlom v Poprade v rámci plnenia Viacročného plánu úradnej kontroly „Materiály a predmety určené na styk s potravinami“ v zmysle Nariadenia EP a Rady (ES) č. 882/2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá.

Ad.2) Počet úradných kontrol bez odberu vzorky – spolu 23 z toho 16 (1 distribučná sieť + 15 výroba) a 7 kontrol priamo u výrobcov obalových materiálov

- zameranie úradných kontrol na označovanie, skladovanie a požadovanú dokumentáciu výrobkov dostupných v distribučnej sieti, v potravinárskych výrobniciach a priamo u výrobcov obalových materiálov. Nedostatky neboli zistené. Kontroly boli vykonané v súlade s požiadavkami Nariadenia EP a Rady (ES) č. 882/2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá a Nariadenia EP a Rady (ES) č. 1935/2004 o materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami a o zrušení smerníc 80/590/EHS a 89/109/EHS.

Ad.3) Monitoring a odber materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, ktoré sú použité ako reklamné predmety na podporu predaja potravinárskych výrobkov, časopisov, atď. – pracovníci OHV RÚVZ L.Mikuláš nevykonávali monitoring podľa Metodického pokynu na rok 2013 v rámci Žilinského kraja

Ad.4) Monitoring používania aktívnych a inteligentných materiálov a predmetov

- pracovníci nevykonávali monitoring v rámci Žilinského kraja

Ad.5) Výkon auditov SVP u výrobcov obalových materiálov

- v r.2013 nebol vykonaný audit

V okrese L.Mikuláš a Ružomberok sa nachádza **8** prevádzok výrobcov a spracovateľov obalových materiálov určených na styk s potravinami (v r.2013 bola odsúhlasená 1 prevádzka na výrobu plastov, foriem a obalov z plastov pre kozmetický, potravinársky a automobilový priemysel - INVENTIVE, s.r.o., Pri železnici 50, 033 01 L.Hrádok, 3 prevádzky boli zrušené)

1.Obaly Solo s.r.o., Tatranská cesta 3, 034 01 Ružomberok – areál MONDI SCP

- spracovateľ papiera extrúziou a potlačou určeného na styk s potravinami, hlavné výrobky: papier s nánosom polyetylénu – SOLOCOAT, papier s nánosom polypropylénu SOLOPROP, potlačené papiere, výrobné procesy sú certifikované podľa ISO 9001, ISO 14 000, OHS AS 18 001:2008, ISO 9001:2008, ISO 14 001:2004. Prevádzka je odsúhlasená orgánom verejného zdravotníctva. Výrobca predkladá vyhlásenia o zhode odberateľom, každá surovina je deklarovaná vyhlásením

o zhode od jednotlivých dodávateľov, tlačiarenské farby sú deklarované kartami bezpečnostných údajov, k dispozícii sú laboratórne rozbor a posúdenia bezpečnosti výrobkov

2. MONDI PACKAGING a.s., Tatranská cesta 3, 034 01 Ružomberok – areál MONDI SCP

- sortiment výroby: baliaci materiál pre potravinárske účely: ADVANTAGE SUPRAKRAFT – biely klasický vrecový papier, ADVANTAGE SMOOTH WHITE – hladký klasický vrecový papier, PROVANTAGE SUPRAWHITE – linerový papier (krabice na pizzu). Prevádzka je odsúhlasená orgánom verejného zdravotníctva. Technológia výroby prebieha podľa ISO 9001 – 2000, OHSAS 18 001, ISO 14 001. Výrobca predkladá vyhlásenia o zhode (ISEGA, Nemecko) odberateľom, každá surovina je deklarovaná vyhlásením o zhode od jednotlivých dodávateľov, chemické látky sú deklarované kartami bezpečnostných údajov, k dispozícii sú laboratórne rozbor a posúdenia bezpečnosti výrobkov

3. FLEXOPRINT s.r.o., Bystrická cesta 69, 034 01 Ružomberok

– potlač a spracovanie obalových materiálov určených na styk s potravinami, fólia BOPP, ELDPE, PET (polyester), papier + ELDPE (nízko hustotný polyetylén), štvorvrstvenný papier + ELDPE + Al + ELDPE, výstupné produkty: TENOLAN –biaxiálne orientované polyesterové fólie, biaxiálne orientované polypropylénové fólie, 4-vrstvý laminát zložený z natieraného papiera kombinovaného s vrstvou polyetylénu, hliníka a polyetylénu, natieraný papier Pd SIMCASTOR (KRAFT) s nánosom polyetylénu, strojne hladený papier s nánosom polyetylénu – SOLOCOAT, obalové fólie z HDPE typ mikrotén číry a potlačený. Prevádzka je odsúhlasená orgánom verejného zdravotníctva, výroba sa uskutočňuje na základe objednávok jednotlivých odberateľov v rámci SR a ČR. Výrobca predkladá vyhlásenia o zhode odberateľom, každá surovina je deklarovaná vyhlásením o zhode od jednotlivých dodávateľov, tlačiarenské farby sú deklarované kartami bezpečnostných údajov, k dispozícii sú laboratórne rozbor a posúdenia bezpečnosti výrobkov.

4. K&M a .s., J.Rumana 7/41, Lipt.Mikuláš

- výroba a potlač obalových materiálov, obalové materiály zložené z biaxiálne orientovaných polypropylénových fólií – nepotlačené a potlačené, transparentné, biele, matné a metalizované, jednoduché alebo sťažené určené na styk s potravinami, papierové etikety určené na nepriamy styk s potravinami, laminácia fólií a ich následná potlač farbivami

5. CS print, s.r.o., M.Rázusa 440/20, Lipt.Hrádok

- výroba papierových obrúskov pre potravinárske účely úpravou krepového papiera – embosovaním (ražbou) alebo s farebnou potlačou s použitím maximálne 2 farieb, 90% výroby servítkov je bez farebnej potlače

6. INVENTIVE, s.r.o., Pri železnici 50, 033 01 L.Hrádok

- výroba plastov, foriem a obalov z plastov pre kozmetický, potravinársky a automobilový priemysel - INVENTIVE, s.r.o., Pri železnici 50, 033 01 L.Hrádok)

7. AMOS-SERVICES s.r.o., Hlavná 276, 935 31 Horná Seč – prevádzka: plniareň Korytnica 669

- plniareň minerálnej vody, dojčenskej vody, balenej pitnej vody Korytnica
- vyfukovanie PET fliaš

8. DOXX MINERÁL s.r.o., Kálov 356, Žilina - prevádzka: plniareň Korytnica – Pančava, Liptovská Osada

- plniareň prírodnej liečivej vody, pramenitej vody, dojčenskej pramenitej vody, balenej pitnej vody
- vyfukovanie PET fliaš

**RASFF systém - materiály a predmety
prichádzajúce do styku s potravinami
– hlásenia – 0, počet kontrol – 0**

3.2.3 Audity podľa čl. 5 nariadenia (ES) č. 882/2004

- plánovaný počet auditov na rok 2013 – HV: 10
- realizovaný počet auditov na rok 2013 – HV: 2

P.č.	Číslo auditu	Názov prevádzky	Dátum konania auditu	Počet nezhôd	Hodnotenie auditu
1.	2013/51/P/RÚVZ LM	ALEXANDRA WELLNESS HOTEL, Liptovský Ján	4.6.2013- 5.6.2013	0	bezpečný
2.	2013/52/P/RÚVZ LM	RELAX HOTEL AVENA, Liptovský Ján	11.6.2013- 12.6.2013	1	bezpečný

Zoznam nezhôd – typy nezhôd 2013

Číslo auditu	Názov prevádzky	Počet nezhôd	Druhy nezhôd - systémové
2013/52/P/RÚVZ LM	RELAX HOTEL AVENA, Liptovský Ján	1	Identifikácia kritických kontrolných bodov - prehodnotiť, upraviť

3.3 Zdravotná neškodnosť potravín

3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín

– počet odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek potravín (vrátane pokrmov), z ktorých bolo mikrobiologicky vyšetrených **333 vzoriek** (+79 sterov, +12 pitných vôd), z toho nevyhovelo mikrobiologickým požiadavkám **39** vzoriek t.j. 11,7 % a to podľa jednotlivých skupín komodít nasledovne:

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených lahôdkarských výrobkov: 31

počet nevyhovujúcich vzoriek: 3 (koliformné baktérie, E.coli, kvasinky) t.j. 9,67 %

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených cukrárskych výrobkov: 42

počet nevyhovujúcich vzoriek: 3 (plesne, koliformné baktérie) t.j. 7,14 %

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených zmrzlín: 63

počet nevyhovujúcich vzoriek: 16 (koliformné baktérie, kvasinky, plesne) t.j.25 %

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených hotových pokrmov: 97

počet nevyhovujúcich vzoriek: 12(koliformné baktérie, E.coli, B.cereus) t.j. 12,4%

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených pokrmov rýchleho občerstvenia: 70

počet nevyhovujúcich vzoriek: 5 (koliformné baktérie, E.coli) t.j. 7,14%

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek - detská a dojčenská výživa: 10 (Salmonella sp., Cronobacter sakazakii., E.coli, Stafylococcus aureus, Listeria monocytogenes, Bacillus cereus)- vyhoveli

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených výživových doplnkov: 6

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených minerálnyc vôd, pramenitých vôd a balených pitných vôd - dojčenská voda: 2

- veľkoobjemová balená voda z watercoolerov: 3

počet vzoriek vyšetrených na Listeriu monocytogenes – 7

počet vzoriek vyšetrených na Campylobacter jejuni – 7

kontrola zoonóz – Salmonella sp. - 9

3.3.2 Chemické hodnotenie potravín

- počet odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek potravín (vrátane pokrmov), z ktorých bolo chemicky vyšetrených **111** vzoriek, z toho nevyhovelo požiadavkám 0 vzoriek t.j.0% a to podľa jednotlivých kontaminantov a prídavných látok v jednotlivých komoditách potravín v nasledovnom rozsahu:

- kontaminujúce látky (Pb, Cd, Hg) boli sledované v dojčenskej a detskej výžive, vo výživových doplnkoch, v ostatných potravinách na osobitné výživové účely, v bylinách a koreninách, bylinných čajoch, v balených minerálnych vodách a pramenitých vodách, pričom bolo vyšetrených **21** vzoriek na **Pb**, **19** vzoriek na **Cd** a **19** vzoriek na **Hg**, konkrétne:

- detská a dojčenská výživa: **5** (Pb,Cd,Hg) vyhoveli
- výživové doplnky **5** (5Pb,3Cd,3Hg) vyhoveli
- Potraviny na osobitné výživové účely
- prídavné látky **2** (Pb,Cd,Hg) vyhoveli
- bylinné čaje označené ako výživové doplnky **2** (Pb,Cd,Hg) vyhoveli
- dojčenská pramenitá voda **2** (Pb,Cd,Hg) vyhoveli
- watercooler **3** (Pb,Cd,Hg) vyhoveli
- bio potravina - cerálie **1** (Pb,Cd,Hg) vyhovela
- mimoriadna úloha „hydínové mäso“ - **1** (Pb,Cd,Hg) vyhovela

- kontaminanty As, Cu, Ni, boli vyšetované v **2** vzorkách dojčenská voda (As, Cu, Ni) a **3** watercooler (As, Cu, Ni), **2** vzorky farbivá (As), **1** vzorka mimoriadna úloha „hydínové mäso“ (As)

- prítomnosť dusičnanov celkovo vyšetrených 10 vzoriek : z toho **5** detská a dojčenská výživa (19,7 mg/l), **2** vzorky dojčenská voda (<1,9 mg/l) a **3** watercooler (4,5 mg/l)

- prítomnosť dusitanov celkovo vyšetrených 10 vzoriek : z toho **5** detská a dojčenská výživa (nedokázané), **2** vzorky dojčenská voda (<0,006 mg/l) a **3** watercooler (<0,002 mg/l)
- na stanovenie prítomnosti mykotoxínov bolo odobratých **8** vzoriek potravín pre dojčatá a malé deti, 2 vzorky aflatoxínu B₁, 2 vzorky na patulín a 4 vzorky na aflatoxín M₁
- na sledovanie obsahu reziduí pesticídov v potravinách **0**
- z prídavných látok bola sledovaná prítomnosť farbív – bolo vyšetrených **15** vzoriek (výživové doplnky 4, cukrárske výrobky 6, zmrzlina 5), náhradné sladidlá **4** vzorky výživové doplnky, chemické konzervačné látky - **3** (2 výživové doplnky, 1 lahôdkárske výrobky)
- monitoring aditív – **2** (syntetické farbivá), **2** (arómy – mentofurán), **1** (kumarín)
- ďalšie sledované ukazovatele (uviesť v akých hodnotách):
- hotové pokrmy zo ZSS – NaCl: **2** (vyhoveli)
- akrylamid (v detskej a dojčenskej výžive)**1** - nedokázané
- melamín (v detskej a dojčenskej výžive)**1** - nedokázané
- glutén v bezgluténových potravinách - **5** (doposiaľ nedoručené laboratórne výsledky)
- kontrola steviolu v stolových sladidlách a výživových doplnkoch – **1** (steviozid 18 900 mg/kg, rebaudiozid A 46 200 mg/kg)
- sledovanie potravín na prítomnosť GMO **1**(cereálie)
- kontrola na označovanie potravín – nové potraviny a nové zložky : **2** (označovanie)
- kuchynská soľ –(ferokyanidy, jodidy): **24**

3.4 Turistická sezóna

3.4.1 Letná turistická sezóna

Štátny zdravotný dozor počas letnej turistickej sezóny v r. 2013 bol vykonaný v zariadeniach spoločného stravovania v strediskách cestovného ruchu v regióne Liptov.

Centrá LTS: Aquapark Tatralandia Ráztoky, Demänovská Dolina, TK Bešeňová, ATC Liptovský Trnovec

Termín vykonania kontrol: máj – september 2013

Počet vykonaných dozorov v ZSS: **110**

Uložené blokové pokuty počet/suma: 46/2320 €

Štátny zdravotný dozor bol zameraný na kontrolu:

- dokumentácie (rozhodnutie orgánu verejného zdravotníctva k prevádzke, dodacie listy, - HACCP, zdravotná a odborná spôsobilosť pracovníkov..)
- prevádzkovej a osobnej hygieny
- úrovne vykonávania sanitácie v prevádzke
- skladovania a uchovávanía potravín, skladovania vzájomne nezlučiteľných druhov výrobkov potravín po dobe spotreby
- chladiarenského a mraziarenského reťazca
- teplotného režimu pri predaji hotových jedál a pokrmov
- manipulácie pri predaji hotových pokrmov (používania pracovného náčinia, jednorazových rukavíc pri výdaji hotových pokrmov)

- uchovávanie hotových jedál pred ich výdajom
- označovania alergénov a GMO v jedálnych lístkoch
- zabezpečenia zdravotnej neškodnosti pri výrobe pokrmov
- zabezpečenia plynulej dodávky pitnej vody a teplej vody
- priebežného vzdelávania pracovníkov
- spôsobu likvidácie organického odpadu

Najčastejšie zisťované hygienické nedostatky:

- nevyhovujúca prevádzková hygiena
 - nevykonávanie obnovy náterov zárubní, radiátorov, pomocných technologických zariadení
- nediferencované skladovanie potravín
- nedostatočná úroveň vykonávanej sanitácie
- nekompletné doklady o zdravotnej a odbornej spôsobilosti
- nevyhovujúci stavebno-technický stav
- nevybavenosť skladov, chladiacich a mraziacich zariadení teplomermi
- nevyhovujúca manipulácia s potravinami (ich zmrazovanie, vrátane mäsa)
 - neodkladanie etikiet z originálnych obalov potravín po ich prekladaní z veľkospotrebiteľského balenia
 - nevyznačené alergény a GMO v jedálnych lístkoch
 - nevykonávaný monitoring a verifikácia HACCP
 - potraviny po dobe spotreby a dátume minimálnej trvanlivosti
 - neoznačenie pracovných plôch podľa účelu využitia
 - nevyhovujúci spôsob uchovávanie pokrmov pred ich výdajom, nedodržanie požadovaného teplotného reťazca
 - nerealizované priebežné vzdelávanie zamestnancov
 - nepravidelné odstraňovanie organického odpadu

3.4.2 Zimná turistická sezóna

Štátny zdravotný dozor počas zimnej turistickej sezóny v r. 2013 bol vykonaný v zariadeniach spoločného stravovania v strediskách cestovného ruchu v regióne Liptov.

Centrá ZTS: Demänovská Dolina, Čertovica, Malinô Brdo

Termín vykonania kontrol: január – marec 2013

Počet vykonaných dozorov v ZSS: **53**

Uložené blokové pokuty počet/suma: 34/1472 €

Štátny zdravotný dozor bol zameraný na kontrolu:

- dokumentácie (rozhodnutie orgánu verejného zdravotníctva k prevádzke, dodacie listy, - HACCP, zdravotná a odborná spôsobilosť pracovníkov..)
- prevádzkovej a osobnej hygieny
- úrovne vykonávania sanitácie v prevádzke
- skladovania a uchovávanie potravín, skladovania vzájomne nezlučiteľných druhov výrobkov potravín po dobe spotreby
- chladiarenského a mraziarenského reťazca

- teplotného režimu pri predaji hotových jedál a pokrmov
- manipulácie pri predaji hotových pokrmov (používania pracovného náčinia, jednorazových rukavíc pri výdaji hotových pokrmov)
- uchovávanía hotových jedál pred ich výdajom
- označovania alergénov a GMO v jedálnych lístkoch
- zabezpečenia zdravotnej neškodnosti pri výrobe pokrmov
- zabezpečenia plynulej dodávky pitnej vody a teplej vody
- priebežného vzdelávania pracovníkov
- spôsobu likvidácie organického odpadu

Najčastejšie zisťované hygienické nedostatky:

- nevyhovujúca prevádzková hygiena
 - nevykonávanie maľovania podľa potreby v prevádzkových priestoroch, nevykonávanie obnovy náterov zárubní, radiátorov, pomocných technologických zariadení
- nediferencované skladovanie potravín
- nedostatočná úroveň vykonávanej sanitácie
- nekompletné doklady o zdravotnej a odbornej spôsobilosti
- nevyhovujúci stavebno – technický stav
- nevybavenosť skladov, chladiacich a mraziacich zariadení teplomermi
- nevyhovujúca manipulácia s potravinami (ich zmrazovanie, vrátane mäsa)
 - neodkladanie etikiet z originálnych obalov potravín po ich prekladaní z veľkospotrebiteľského balenia
 - nevyznačené alergény a GMO v jedálnych lístkoch
 - nevykonávaný monitoring a verifikácia HACCP
 - potraviny po dobe spotreby a dátume minimálnej trvanlivosti
 - neoznačenie pracovných plôch podľa účelu využitia
 - nevyhovujúci spôsob uchovávanía pokrmov pred ich výdajom, nedodržanie požadovaného teplotného reťazca
 - nerealizované priebežné vzdelávanie zamestnancov
 - nepravidelné odstraňovanie organického odpadu

3.5 Hromadné akcie

Miesto konania; organizátor podujatia	Názov akcie	Dátum konania
Grand Castle, Liptovský Hrádok I.POLO KLUB Bratislava	BMW xDrive POLO ON SNOW	1.-3.2.2013
Liptovský Ondrej Obecný úrad Liptovský Ondrej	Tradičná zabíjačka ošípanej	9.2.2013
Vlachy Obecný úrad Vlachy	Ochutnávka zabíjačkových výrobkov a špecialít	9.2.2013
Liptovský Mikuláš Námestie osloboditeľov	Bol by ten Jánošík, bol by ten bojoval	22.3.2013
Stankovany Pozemkové spoločenstvo	Ochutnávka zabíjačkových špecialít a výrobkov	14.5.2013
OZ Vlkolíneec, Ružomberok	Vlkolíneec	25.5.2013

Ružomberok Mesto Ružomberok, Mestský úrad	XXVII. Ružomerský jarmok	7.6.a 8.6.2013
Amfiteáter Východná Seniorský úrad Liptovsko-oravského seniorátu ECAV na Slovensku	Deň LOS vo Východnej	15.6.2013
Liptovský Mikuláš – pešia zóna Mesto Liptovský Mikuláš	Stoličné dni 2012	20.6.– 22.6.2013
Amfiteáter Východná Národné osvetové centrum Bratislava	59.roč.Folklorný festival Východná	5.7.-7.7.2013
Partizánska Ľupča OZ UMaKART	Pre pána Jána!!!Fest.	21.6.-23.6.2013
Vlkolíneec Mesto Ružomberok	Nedeľa vo Vlkolínci	28.7.2013
Areál vodného slalomu OC L.Mikuláš Kanoé Tatra Klub, Liptovský Mikuláš	29.Medzinárodné liptovské slalomy Sl.pohár dorastu v zjazde a šprinte 65.Medzinárodný tatranský slalom Slovenský pohár v raftoch Český pohár Majstrovstvá sveta juniorov a do 23 rokov Žiacka olympiáda Slalom na rozlúčku	20.-21.4.2013 27.-28.4.2013 10.5.-12.5.2013 8.6.2013 15.-16.6.2013 17.7.-21.7.2013 17.8.-18.8.2013 21.9.2013
Liptovská Porúbka Obec Liptovská Porúbka	Výstup na Slemä	17. 8. 2013
Obec Dúbrava Obecný úrad Dúbrava	Deň baníckej obce	7.9.2013
Partizánska Ľupča Obec Partizánska Ľupča	7. ročník remeselníckeho jarmoku	21.9.2013
Región Liptov Slovenský rybársky zväz	19.Majstrovstvá Európy v love rýb na mušku	17.9.-23.9.2013
Múzeum liptovskej dediny Pribylina Liptovské múzeum Ružomberok	Deň sv. Huberta	22.9.2013
Liptovský Hrádok Mesto Liptovský Hrádok	XII.Hornoliptovský jarmok	20.9.-21.9.2013
Liptovský Mikuláš Námestie Osloboditeľov	Radničkine trhy	27.9.2013
Ružomberok Kultúrny dom A.Hlinku,Ružomberok	Ružomerské Vianoce	16.12.-20.12.2013
Ružomberok AQUAZORBING,s.r.o.,Ružomberok	Ondrejovský remeselnícky deň	29.11.2013
Skanzen Pribylina Liptovské múzeum v Ružomberku	Ondrejský jarmok	1.12.2013
Vlkolíneec Mesto Ružomberok	Vlkolínske vianoce	8.12.2013
Pešia zóna, Liptovský Mikuláš Mesto Liptovský Mikuláš	Mikulášsky jarmok 2013	5.12.-7.12.2013
Pešia zóna, Liptovský Mikuláš EventPro Slovakia,Liptovský Mikuláš	Mikulášske vianočné trhy	13.12.-23.12.2013

Podľa § 52 zák. č.355/2007 Z.z. bolo ohlásených písomne **33** hromadných akcií. Spolu bolo vykonaných **63** kontrol. Najčastejšie nedostatky: vybavenie (zariadenie) niektorých stánkov a mobilných zariadení opotrebované, aj znečistené, nepoužívanie pracovných odevov a pomôcok pri manipulácii so surovinami.

4. Sankčné opatrenia

Sankčné opatrenia podľa zák. č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia (ďalej zák. č. 355/2007 Z.z.):

podľa § 12 ods.2 písm. n) bol vydaný **1 zákaz činnosti**: zákaz prevádzky pojazdného zariadenia na predaj trdelníkov, trvale umiestneného pred HM TESCO L.Mikuláš (prevádzka bez predchádzajúceho súhlasu org. ver. zdravotníctva, bez akéhokoľvek prívodu tečúcej vody, nenapojenie odpadových vôd na kanalizáciu, nevyhovujúca prevádzková hygiena, nebol k dispozícii WC pre personál, personál bez odbornej spôsobilosti)

podľa § 55 ods. 2, písm.g/ bolo vydaných **9 opatrení na mieste** – nariadenie uzatvorenia prevádzky alebo jej časti na potrebné obdobie, zákaz výroby a uvádzania zdraviu nebezpečných pokrmov a iných potravín nebol uložený

podľa § 58 **neboli** uplatnené náhrady nákladov

podľa § 57 bolo uložených **6 pokút** v sume **1545 €**;

podľa § 56 boli v priestupkovom konaní **neboli** uložené sankcie

podľa § 56 ods. 2 v súčinnosti so zákonom č. 372/1990 Zb. bolo udelených **59 blokových pokút** v sume **1137 €**

Sankčné opatrenia podľa zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení:

uložené opatrenia

podľa § 19 ods.1, ods. 2 ako i podľa čl. 54 nariadenia EP a Rady (ES) č.882/2004 **neboli** vydané zákazy;

podľa § 28 boli uložené **3** pokuty v celkovej sume **500 €**;

podľa § 29 **neboli** v priestupkovom konaní uložené sankcie

v blokovom konaní podľa § 29 zákona o potravinách v súčinnosti so zák. č. 372/1990 Zb. bolo udelených **88** blokových pokút v sume **5965 €**;

náhrady nákladov podľa § 20 ods. 4 zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách **neboli** uložené

Ďalšie sankčné opatrenia:

podľa § 10, ods.7 zák.č. 377/2004 Z.z., o ochrane nefajčiarov bola uložená **1 pokuta v sume 500 €**; (nedodržanie zákazu fajčenia v prevádzke ZSS s podávaním pokrmov) voči rozhodnutiu o pokute bolo podané v zákonom stanovenej lehote odvolanie, vo veci podania odvolania ešte nebolo rozhodnuté

za priestupok podľa § 11, ods.1, písm. c/ zák.č. 377/2004 Z.z., o ochrane nefajčiarov bola uložená v **1** prípade suma **45 €**, suma **bola zaplatená**

v blokovom konaní **neboli** uložené pokuty,

podľa § 45 zák. č. 71/67 Zb **nebola** uložená poriadková pokuta

5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení

1. Hotel Sorea Máj, Liptovský Ján, akútne gastroenteritídy nejasnej etiológie (pravdepodobne Astrovírus), faktor prenosu – nezistený, počet prípadov ochorení: 7

- epidémia akútnych gastroenteritíd, pôvodcom bol s najväčšou pravdepodobnosťou Astrovírus. Z celkového počtu 114 exponovaných klientov ochorelo celkom 7 osôb, z čoho je 5 zamestnancov hotela (riaditeľka, prevádzkárka, 2 chyžné a 1 servírka) a dvaja ubytovaní hostia hotela. Ochorenia začali už v pondelok 14. 10. 2013, kedy sa jeden z ubytovaných vyvracal pred jedálňou a ešte v ten deň hotel opustil. Následne v noci zo 14. na 15. 10.2013

bola privolaná LSPP k jednej žene z radov ubytovaných turistov – táto žena v čase šetrenia epidémie (17. 10.) už bola bez klinických príznakov ochorenia. Pri epidemiologickom šetrení (17. 10.) už mala klinické príznaky ochorenia len jedna osoba z personálu, od ktorej bol vykonaný odber stolice – výsledok pozitívny na Astrovírusy. Dňa 18. 10. 2013 pribudol k chorým ďalší hlásený ubytovaný turista, ktorý mal klinické príznaky od 16. 10. a v noci sa mu zhoršili, preto navštívil lekára, bol mu vykonaný odber tampónu z rekta.

Spôsob šírenia ochorení, kedy na jednej strane prví chorí vyzdravovali a na druhej sa objavovali nové prípady ochorení, ako aj klinický obraz s dominanciou žalúdočného diskomfortu (časté zvracanie) a len so subfebríliami, poukazuje dosť jasne na vírusovú etiológiu ochorení. Pôvodcom bol s najväčšou pravdepodobnosťou Astrovírus.

Štátnym zdravotným dozorom a úradnou kontrolou potravín dňa 17. 10. 2013 boli zistené závažné hygienické nedostatky v stravovacej prevádzky predmetného zariadenia, v dôsledku čoho bolo uložené opatrenie o zákaze činnosti a uložená bloková pokuta vo výške 96 € v zmysle zák. č. 152/1995 Z. z. Zároveň bolo odobratých 6 vzoriek pokrmov a 10 sterov z pracovného prostredia a aj vzorka pitnej vody. Vzorka „volské oko“ nevyhovela pre nadlimitnú hodnotu bacillus cereus $1,5 \times 10^2$ (norma 10^2).

Opakovaným dozorom v zariadení dňa 23. 10. 2013 bolo zistené, že hygienické nedostatky boli odstránené.

6. Poradne správnej výživy

- v rámci organizačnej štruktúry RÚVZ L.Mikuláš je poradňa zdravia začlenená do oddelenia podpory zdravia, v rámci plnenia projektu: „Sledovanie výživového stavu vybraných vekových skupín dospeléj populácie“ úzko spolupracujeme s daným oddelením

7. Projekty, mimoriadne úlohy

Sledovanie výživového stavu vybraných vekových skupín dospeléj populácie

V rámci plnenia projektu bolo vyšetrených spolu 80 osôb, ľahko pracujúcich, rozdelených do 4 skupín podľa pohlavia a veku (na skupiny 19 – 34 ročných a 35 – 54 ročných).

- ľahko pracujúce ženy – vek. kat 19 až 34 r. v počte 20
- ľahko pracujúce ženy – vek. kat.35 až 54 r. v počte 20
- ľahko pracujúci muži – vek. kat. 19 až 34 r. v počte 20
- ľahko pracujúci muži – vek. kat. 35 až 59 r. v počte 20

Sledované boli somatometrické a biochemické ukazovatele, klasickými antropometrickými vyšetreniami (BMI, WHR, TK) a prístrojom Reflotron (cholesterol celkový, HDL, triacylglyceroly, LDL, glykémia). Formou štandardizovaného dotazníka boli zisťované údaje o životospráve (frekvencia konzumovania jednotlivých druhov potravín) a pohybovej aktivite. Zisťovaný bol jednoduchý jedálny lístok, vyhodnocovaný programom Alimenta. Analýza výsledkov, tabuľky, grafy boli spracované v programe Microsoft Excel.

Dotazník o pohybovej aktivite v skupine žien 19 – 34 r. uvádza, že 3 respondentky sa vôbec nevenujú športu. Ako dôvod všetky uvádzajú nedostatok času. 5 osôb uvádza, že sa venujú športu asi 1 hodinu týždenne, 6 osôb 2 -3 hodiny týždenne, 6 osoby 4 – 5 hodín týždenne a žiadna z oslovených sa nevenuje viac ako 6 hodín týždenne. Svoju životosprávu hodnotia 4 respondentky ako dobrú, 11 osôb ako uspokojivú, 4 ako málo uspokojivú a 1 ako zlú. 5 respondentiek uvádza, že zmenili svoju životosprávu v poslednom období a to smerom k zdravšej výžive - konzumácia stredne menej tukov, viac zeleniny a viac pohybovej aktivity. Podľa názoru opýtaných respondentiek je vo zvýšenej miere vystavených stresovým faktorom 14 osôb, 5 osôb uviedlo odpoveď niekedy a 1 podľa nie je stresovaná.

V skupine 35 – 54 r. žien uviedlo, že žiadny čas nevenujú športu 2 osoby, ako dôvod uviedli

zdravotné problémy. 6 respondentiek sa pohybovej aktivite venuje asi hodinu týždenne, 4 sa venujú 2 – 3 hodiny, 3 sa športu venujú 4 – 5 hodín a 5 viac ako 6 hodí týždenne. Svoju životosprávu hodnotí ako dobrú 5 osôb ako uspokojivú 11 a ako málo uspokojivú 3 osoby a zlú 1. K zmene životosprávy došlo v 4 prípadoch, z celkového počtu 20 opýtaných respondentiek. Ako odpoveď na vykonanú zmenu uvádzajú zdravšiu stravu, menej tukov a viac zeleniny. Podľa ich názoru je vo zvýšenej miere vystavených stresovým faktorom 9 osôb, 10 osôb uviedlo odpoveď niekedy.

V skupine mužov 19 – 34 r. sa športu nevenuje 5 respondentov. Dôvodom je v štyroch prípadoch nedostatok času a jeden opýtaný uvádza zdravotné problémy. Svoju životosprávu hodnotí ako dobrú 6 osôb, ako uspokojivú 11 osôb, málo uspokojivú 3. K zmene životosprávy došlo u 3 respondentov, vykonanou zmenou bola zdravšia strava, viac pohybovej aktivity. Že sú vystavení stresu vo zvýšenej miere si myslia 4 osoby, 9 osôb uvádza možnosť niekedy a 7 uvádzajú možnosť nikdy.

Zo skupiny mužov 35 – 54 r., 2 osoby sa vôbec nevenujú športu nakoľko nemajú dostatok času. 2 osoby sa venujú športu minimálne 1 hodinu týždenne, 8 osôb 2 -3 hodiny týždenne, 4 osoby 4 – 5 hodín týždenne a 4 oslovení sa venujú viac ako 6 hodín týždenne. Svoju životosprávu hodnotí ako dobrú 8 osôb, 9 ako uspokojivú, 2 ako málo uspokojivú a 1 ako zlú. V poslednom období len 5 z 20 opýtaných osôb zmenili svoju životosprávu a to zdravšou stravou a zvýšením pohybovej aktivity. Až 15 osôb si myslí, že sú vo zvýšenej miere vystavení stresu, 4 osoby odpovedali možnosťou niekedy a 1 nikdy.

Na základe vyhodnotenia jednodenného jedálneho lístka bol zistený vo vekovej skupine žien 19 – 34 r. zvýšený príjem energie u 1 osoby. Zvýšený príjem bielkovín až u 13 a tukov u 8 osôb, sacharidov u 1 osoby. Príjem vitamínu C bol znížený u 9 osôb, vody u 7 osôb, hrubej potravinovej vlákniny u 14 osôb, NaCl u 5 osôb a cholesterolu u 11 osôb.

V skupine žien 35 – 54 r. bol zistený zvýšený príjem energie u 7 osôb, zvýšený príjem bielkovín bol u 15, tukov u 11 a cholesterolu bol u 8 osoby. Príjem vitamínu C bol znížený u 6 osôb a vody u 7 osôb, hrubej potravinovej vlákniny u 10 osôb.

V skupine mužov 19 – 34 r. bol zvýšený príjem energie u 1 osoby, zvýšený príjem bielkovín u 17, tukov u 8, sacharidov u 1 a cholesterolu u 8 osôb. Príjem vitamínu C bol znížený u 5, vody taktiež u 5 respondentov, hrubej potravinovej vlákniny u 11 osôb.

V skupine 35 – 54 r. mužov bol zistený zvýšený energetický príjem u 4 respondentov, zvýšený príjem bielkovín u 15, tukov u 12 a cholesterolu u 8 osôb. Príjem vody bol znížený u 5, vitamínu C u 6 osôb, hrubej vlákniny u 8 osôb.

V skupine žien 19 – 34 r. bol BMI index v norme u 14 osôb, WHR index bol v norme u 18 respondentiek. Podľa hodnôt BMI majú miernu nadváhu 4 osoby. Krvný tlak bol v norme u všetkých respondentiek.

V skupine žien 35 – 54 r. bol BMI index v norme u 13 osôb, zvýšený bol u 4 a 3 osoby boli podľa tohto ukazovateľa obézne, WHR index zvýšený u 3 osôb.

V skupine mužov 19 – 34 r. bol BMI index v norme u 8 osôb, nadváhu malo 8 respondentov, WHR bol v norme u 13 osôb. Aterogénny index bol zvýšený u 5 osôb.

V skupine mužov 35 – 54 r. bol BMI index v norme u 6, nadváhu malo 9 osôb, obézny 5. WHR index bol zvýšený u 8 osôb. Aterogénny index bol zvýšený u 2 osôb.

Projekt sledovanie výživového stavu obyvateľstva má opakovane dobrú odozvu u sledovaných skupín populácie a sme od obyvateľov dožadovaní hlavne o meranie základných živín - biochemických ukazovateľov lipoproteínového metabolizmu a tlaku krvi.

Monitoring spotreby vybraných prídavných látok v potravinách

- v rámci monitoringu bola sledovaná spotreba vybraných prídavných látok a aróm na rok 2013 (E 129 Allura červená AC, E 104 Chinolínová žltá, mentofurán, kumarín) na základe dotazníkovej metódy a laboratórneho vyšetrenia vytypovaných potravín u 20 respondentov.

Tabuľky boli spracované programom EXCEL a výsledky v programe WORD, samostatné vyhodnotenie projektu bolo zaslané do ÚVZ SR 15. novembra 2013.

MIMORIADNE ÚLOHY - počet 9

1.Mimoriadna kontrola zameraná na kontrolu epidemiologicky rizikových činností pri výrobe, manipulácii a umiestňovaní potravín na trh v Slovenskej republike

Počet vykonaných kontrol: 38

- podľa zák.č.355/2007Z.z. - 19, podľa zák.č.152/1995 Z.z. -19

Počet skontrolovaných prevádzok jednotlivých obchodných reťazcov: 19 (AHOLD RETAIL SLOVAKIA k.s. – 2, LIDL Slovenská republika v.o.s. – 3, BILLA s.r.o. - 4, TESCO STORES SR, a.s. - 2, COOP JEDNOTA – 3, CBA VEREX a.s. – 3, KAUF LAND Slovenská republika v.o.s. -

2)

Predmet kontroly:

- 1) **Kontrola dokumentácie zdravotnej spôsobilosti, vstupnej lekárskej prehliadky** (§ 4 ods. 3 písm. d) zákona č. 152/1995)
- 2) **Kontrola dokumentácie o školení zamestnancov** (príloha II kapitola XII nariadenia (ES) č. 852/2004)
- 3) **Kontrola dokladov o odbornej spôsobilosti zamestnancov** (podľa § 16 ods. 1 zákona č. 355/2007 Z. z.) (v prípade zistenia nesúladu napísaná samostatná zápisnica)
- 4) **Kontrola dodržiavania osobnej hygieny zamestnancov:**
 - a) *dodržiavanie zásad osobnej hygieny* (§ 4 ods. 3 písm. b) zákona č. 152/1995 Z. z.) zamestnanec manipulujúci s potravinami musí dodržiavať vysoký stupeň osobnej čistoty a nosiť vhodný, čistý odev a kde je to potrebné ochranný odev (kapitola VIII ods. 1 nariadenia (ES) 852/2004)
 - b) *vizuálna kontrola vonkajších príznakov ochorení*, ktoré sa môžu prenášať potravinami alebo postihnutia infikovanými poraneniami, kožnými infekciami, vredmi alebo hnačkou (kapitola VIII ods. 2 nariadenia (ES) 852/2004) (v prípade prítomnosti uvedených vonkajších príznakov – kontrola splnenia požiadavky nahlásenia ochorenia alebo jeho príznakov prevádzkovateľovi)
- 5) **Kontrola dodržiavania hygienických požiadaviek na výrobu potravín (vrátane hotových pokrmov), manipuláciu s nimi a ich umiestnenie na trh** (§ 4 ods. 3 písm. b) zákona č. 152/1995 Z. z.):
 - a) zachovanie vzájomnej kompatibility skladovaných potravín,
 - b) ochrana potravín pred kontamináciou,
 - c) dodržiavanie chladiarenského, mraziaceho, resp. teplotného reťazca skladovaných surovín (potravín),
 - d) dodržiavanie používania pracovných plôch, náradia podľa ich určenia označením.
- 6) **Kontrola zaobchádzania s potravinami, či sa neporušuje ich bezpečnosť a kvalita** (§ 4 ods. 3 písm. c) zákona č. 152/1995 Z. z.)

Zistenia:

Ad. 1):

- nepredložené doklady o vstupných lekárskech prehliadkach v 5 prevádzkach
- nepredložený doklad o zdravotnej spôsobilosti u 1 pracovníčky

Ad.2) nedostatky nezistené

Ad.3) nedostatky nezistené

Ad.4) Dodržiavanie vysokého stupňa osobnej čistoty bolo objektivizované vykonaním 10 sterov (ruky, pracovný odev, prostredie - drez na náradie, umývadlo) v 2 prevádzkach (AHOLD RETAIL SLOVAKIA k.s., Ružomberok – nevyhoveli 3 stery – Escherichia coli (ruky, pracovný odev, drez na náradie), TESCO STORES a.s., Ružomberok – stery vyhoveli.

Ad. 5):

- nájdené mäsové výrobky po dátume spotreby v 1 prevádzke
- okno v prípravni na mäso a mäsové výrobky bez ochrannej sieťky proti vnikaniu hmyzu – zistené v 1 prevádzke
- skladovanie rôznych druhov mäsových výrobkov po dátume spotreby, resp. min.trvanlivosti spolu s ostatnými výrobkami v chladničke v prípravni v polici označenej pre zamestnancov – nezabezpečené ich oddelené skladovanie pred likvidáciou – zistené v 1 prevádzke
- okno v prípravni na mäso a mäsové výrobky bez ochrannej sieťky proti vnikaniu hmyzu – nesplnené opatrenie z 11.6.201 – zistené v 1 prevádzke

Ad.6) nedostatky nezistené

Zoznam prevádzok so zistenými nedostatkami:

Názov a adresa prevádzky	Zistené nedostatky	Opatrenia	Blokové pokuty	Návrh sankcií
COOP Jednota, PJ 551, Podhora 51, Ružomberok	<ul style="list-style-type: none">- nepredložené doklady o vstupných lekárskech prehliadkach- nájdené rôzne druhy mäsových výrobkov po dátume spotreby- skladovanie rôznych druhov mäsových výrobkov po dátume spotreby, resp. min.trvanlivosti spolu s ostatnými výrobkami v chladničke v prípravni v polici označenej pre zamestnancov – nezabezpečené ich oddelené skladovanie pred likvidáciou- okno v prípravni na mäso a mäsové výrobky bez ochrannej sieťky proti vnikaniu hmyzu – nesplnené opatrenie z 11.6.2012	<ul style="list-style-type: none">- predložiť doklady o vstupných lekárskech prehliadkach- zákaz uvádzať do obehu mäsové výrobky po dátume spotreby- nedostatky budú odstúpené R VaPS, Liptovský Mikuláš	neuložené	neuložené
COOP Jednota, PJ 188 Tempo,	<ul style="list-style-type: none">- nepredložený doklad o zdravotnej spôsobilosti u 1	pracovníčka bola vylúčená	neuložené	neuložené

OD STOP-SHOP, 1. Mája 41, L. Mikuláš	pracovníčky	z pracovného pomeru do doby získania platného dokladu o zdravotnej spôsobilosti		
Billa – filiálka 328, Smrečianska 664, L. Mikuláš	- nepredložené doklady o vstupných lekárskych prehliadkach	predložiť doklady o vstupných lekárskych prehliadkach	neuložené	neuložené
Predajňa Lidl č. 132, ul. Nová 4230/1, Lipt. Mikuláš	- nepredložené doklady o vstupných lekárskych prehliadkach	predložiť doklady o vstupných lekárskych prehliadkach	neuložené	neuložené
Hypermarket Hypernova, Zarevúca 5051, Ružomberok	- nepredložené doklady o vstupných lekárskych prehliadkach	predložiť doklady o vstupných lekárskych prehliadkach	neuložené	neuložené
Billa predajňa, filiálka 308, Plavisko, Ružomberok	- nepredložené doklady o vstupných lekárskych prehliadkach	predložiť doklady o vstupných lekárskych prehliadkach	neuložené	neuložené

Doklady o vstupných lekárskych prehliadkach boli dodatočne predložené do RÚVZ so sídlom v L.Mikuláši.

Vzhľadom k uvedeným zisteniam, fotodokumentácia nebola vykonaná.

2. Kontrola mäsa v zariadeniach spoločného stravovania

1. Počet vykonaných kontrol ZSS: 20

2. Počet skontrolovaných prevádzok ZSS: 20

1. Hotel Jánošík, Jánošíkovo nábregie 1, L.Mikuláš
2. Kúpele Lúčky – kúpeľný dom Choč, Lúčky
3. Závodná kuchyňa LPJ GASTRO, Pod Lipami 64, L.Hrádok
4. Reštaurácia Šport Klub, Vajanského 28, L.Mikuláš
5. Závodná kuchyňa Bethánia, J.Janošku 5, L.Mikuláš
6. Reštaurácia MUSTANG, Demänovská cesta 79, Demänová
7. Penzión MAXIM, Obchodná 383, Demänová
8. Penzión Fortuna, Demänová
9. Reštaurácia Via Jasná, Demänová 492
10. Reštaurácia a pohostinstvo Ondrašovská kúria, Pongrácovská 14, L.Mikuláš
11. Sóna Club restaurant, Belopotockého 2, L.Mikuláš
12. Penzión DRAK, Demänová 478
13. Reštaurácia Relax Hotel SOJKA, Malatíny 104
14. Reštaurácia v hoteli Európa, Štúrova 808, L.Mikuláš
15. Reštaurácia Čierny Orol, 1.mája 54, L.Mikuláš
16. Reštaurácia Alimentum, Námestie Osloboditeľov 29, L.Mikuláš
17. Hotel Borová Sihot', Liptovský Hrádok

18. Reštaurácia TATRA, A.Bernoláka 5185/6, Ružomberok
19. MAJO'S FOOD, 1.mája 41, L.Mikuláš
20. TATRARESTAURANT & PENZIÓN, Demänovská cesta 130, L.Mikuláš

3. Zistenia:

1. Reštaurácia a pohostinstvo Ondrašovská kúria, Pongrácovská 14, L.Mikuláš

Druh potraviny: bravčové pliecko, dodávateľ: HO&PE FAMILY s.r.o., Priemyselná 4947, Poprad – Matejovce, krajina pôvodu: SK, mäso dodané v chladenom stave a zmrazené v ZSS

Druh potraviny: kuracie prsia, dodávateľ: nezistený, krajina pôvodu: nezistené, dodací list nepredložený

Druh potraviny: slepačie vajcia konzumné, dodávateľ: nezistený, krajina pôvodu: nezistená, chýbajúca pôvodná etiketa

- zistené nedostatky, týkajúce sa požiadaviek na hygienu a zamestnancov prevádzky – nedostatočná prevádzková hygiena v zázemí prevádzky
- neuzatvorená zmluva na likvidáciu kuchynského odpadu s osobou oprávnenou na nakladanie s odpadom v zmysle zák.č.343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

2. Sóna Club restaurant, Belopotockého 2, L.Mikuláš

Druh potraviny: bravčové mäso, dodávateľ: BIDVEST SLOVAKIA s.r.o., Piešťanská 71, Nové Mesto nad Váhom, krajina pôvodu: Maďarsko, neoznačené v slovenskom jazyku

Druh potraviny: hovädzie mäso, dodávateľ: BIDVEST SLOVAKIA s.r.o., Piešťanská 71, Nové Mesto nad Váhom, krajina pôvodu: Brazília, neoznačené v slovenskom jazyku

Druh potraviny: hydina, dodávateľ: BIDVEST SLOVAKIA s.r.o., Piešťanská 71, Nové Mesto nad Váhom, krajina pôvodu: Maďarsko, neoznačené v slovenskom jazyku

- zistené nedostatky, týkajúce sa požiadaviek na hygienu a zamestnancov prevádzky – nevyhovujúci stavebno – technický stav niektorých priestorov
- neuzatvorená zmluva na likvidáciu kuchynského odpadu s osobou oprávnenou na nakladanie s odpadom v zmysle zák.č.343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

3. Penzión DRAK, Demänová 478

Druh potraviny: bravčové mäso, dodávateľ: WIESBAUER GOURMET A-3454 REIDLING, krajina pôvodu: Hungary, neoznačené v slovenskom jazyku

Druh potraviny: hydina, dodávateľ: WIESBAUER GOURMET A-3454 REIDLING, krajina pôvodu: Hungary, neoznačené v slovenskom jazyku

- zistené nedostatky, týkajúce sa požiadaviek na hygienu a zamestnancov prevádzky – šokové zmrazovanie rôznych druhov mäsa dodaných v chladenom stave, šokové schladzovanie hotových pokrmov, technologické postupy nie sú zapracované v predloženej príručke HACCP
- neuzatvorená zmluva na likvidáciu kuchynského odpadu s osobou oprávnenou na nakladanie s odpadom v zmysle zák.č.343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

4. Reštaurácia Relax Hotel Sojka, Malatíny 104

Druh potraviny: bravčové mäso, dodávateľ: Martin Bartoš, Likavka, krajina pôvodu: nezistené, bravčové mäso zmrazené priamo v prevádzke a po dátume spotreby

Druh potraviny: hovädzie mäso, dodávateľ: Martin Bartoš, Likavka, krajina pôvodu: nezistené, hovädzie mäso zmrazené priamo v prevádzke a po dátume spotreby

Druh potraviny: hydina, dodávateľ: Martin Bartoš, Likavka, krajina pôvodu: nezistené, kuracie stehná preložené z veľkospotrebitel'ského balenia, neoznačené v slovenskom jazyku

- zistené nedostatky, týkajúce sa požiadaviek na hygienu a zamestnancov prevádzky – nevyhovujúca prevádzková hygiena - opotrebované maľovky, znečistené podlahy, chladiace a mraziace zariadenia, nevyčlenený osobitný úsek na vytĺkanie vajec, potraviny po dátume spotreby, nevyhovujúca manipulácia s potravinami ich zmrazovaním
- neuzatvorená zmluva na likvidáciu kuchynského odpadu s osobou oprávnenou na nakladanie s odpadom v zmysle zák.č.343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

5. Reštaurácia v hoteli Európa, Štúrova 808, L.Mikuláš

- zistené nedostatky, týkajúce sa požiadaviek na hygienu a zamestnancov prevádzky – potraviny po dátume spotreby
- neuzatvorená zmluva na likvidáciu kuchynského odpadu s osobou oprávnenou na nakladanie s odpadom v zmysle zák.č.343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

6. Reštaurácia Čierny Orol, 1.mája 54, L.Mikuláš

- zistené nedostatky, týkajúce sa požiadaviek na hygienu a zamestnancov prevádzky – OPATRENIE O UZATVORENÍ PREVÁDZKY – nevyhovujúca prevádzková hygiena, hygiena skladovania, nevyhovujúca manipulácia s pokrmami, v celej prevádzke nezabezpečený prívod teplej vody, potraviny po dátume spotreby, pomocná sila bez odbornej spôsobilosti
- neuzatvorená zmluva na likvidáciu kuchynského odpadu s osobou oprávnenou na nakladanie s odpadom v zmysle zák.č.343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

7. Reštaurácia Alimentum, Námestie Osloboditeľ'ov 29, Liptovský Mikuláš

Druh potraviny: bravčové mäso, dodávateľ: FEGA FROST s.r.o., Tehelňa 675/2, Kežmarok, krajina pôvodu: Slovensko, chýbajúca pôvodná etiketa

Druh potraviny: ryby morské – losos, dodávateľ: FEGA FROST s.r.o., Tehelňa 675/2, Kežmarok, neoznačené v slovenskom jazyku

Druh potraviny: vajcia, dodávateľ: FEGA FROST s.r.o., Tehelňa 675/2, Kežmarok, krajina pôvodu: Slovensko, chýbajúca pôvodná etiketa

- neuzatvorená zmluva na likvidáciu kuchynského odpadu s osobou oprávnenou na nakladanie s odpadom v zmysle zák.č.343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

8. Hotel Borová Sihot', Liptovský Hrádok

- v prevádzke dochádza k nesprávnej manipulácii s niektorými potravinami - k zmrazovaniu surovín dodaných v nezmrazenom stave a k zmrazovaniu už rozmrazených surovín (morčacie, bravčové mäso)

- neuzatvorená zmluva na likvidáciu kuchynského odpadu s osobou oprávnenou na nakladanie s odpadom v zmysle zák.č.343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

9. Reštaurácia Tatra, A.Bernoláka 5185/6, Ružomberok

Druh potraviny: bravčové mäso, dodávateľ: nezistený, krajina pôvodu: nezistené, dodací list nepredložený

Druh potraviny: hovädzie mäso, dodávateľ: nezistený, krajina pôvodu: nezistené, dodací list nepredložený

Druh potraviny: hydina, dodávateľ: nezistený, krajina pôvodu: nezistené, chýbajúca pôvodná etiketa

Druh potraviny: ryby - hoki filety, dodávateľ: Ryba Košice s.r.o., Južná Trieda 54, Košice, krajina pôvodu: nezistené, chýbajúca pôvodná etiketa

- zistené nedostatky, týkajúce sa požiadaviek na hygienu a zamestnancov prevádzky - nevyhovujúce skladovanie niektorých druhov potravín, zmrazovanie potravín dodaných v nezmrazenom stave, prevádzková hygiena na priemernej úrovni, chýbajúce doklady o zdravotnej spôsobilosti zamestnancov

- neuzatvorená zmluva na likvidáciu kuchynského odpadu s osobou oprávnenou na nakladanie s odpadom v zmysle zák.č.343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

10. MAJO'S FOOD, 1. Mája 41, Liptovský Mikuláš

Druh potraviny: bravčové mäso, dodávateľ: Mäsovýroba Štefan Knižka, Hranovnica, krajina pôvodu: Poľsko, mäso neoznačené v slovenskom jazyku

Druh potraviny: hovädzie mäso, dodávateľ: HO&PE FAMILY s.r.o., Priemyselná 4947, Poprad – Matejovce, krajina pôvodu: Poľsko, mäso neoznačené v slovenskom jazyku

Druh potraviny: filety zo šťuky, dodávateľ: Wiesbauer Gourmet A-3454 REIDLING, krajina pôvodu: nezistená, chýbajúca pôvodná etiketa

Druh potraviny: rybie prsty nemleté, dodávateľ: BIDVEST SLOVAKIA s.r.o., Piešťanská 71, Nové Mesto nad Váhom, krajina pôvodu: Poľsko, mäso neoznačené v slovenskom jazyku

- niektoré potraviny neoznačené v slovenskom jazyku, chýbajúca pôvodná etiketa
- zistené nedostatky, týkajúce sa požiadaviek na hygienu a zamestnancov prevádzky – nevyhovujúca manipulácia so surovinami a s hotovými pokrmami, nevedená evidencia výroby pokrmov, chýbajúce doklady o zdravotnej a odbornej spôsobilosti zamestnancov

- neuzatvorená zmluva na likvidáciu kuchynského odpadu s osobou oprávnenou na nakladanie s odpadom v zmysle zák.č.343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

11. TATRARESTAURANT & PENZIÓN, Demänovská cesta 130, Liptovský Mikuláš

- zistené nedostatky, týkajúce sa požiadaviek na hygienu a zamestnancov prevádzky - nevyhovujúca manipulácia so surovinami a s hotovými pokrmami, križenie pracovných operácií, chýbajúce doklady o odbornej spôsobilosti zamestnancov

- neuzatvorená zmluva na likvidáciu kuchynského odpadu s osobou oprávnenou na nakladanie s odpadom v zmysle zák.č.343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

4. Odber vzoriek surového mäsa: 1 vzorka (Morčacie prsia hlbokozmrazené, vákuované balenie) v mikrob. (Salmonella species, Koagulázopozitívne stafylokoky, Escherichia coli, Campylobacter jejunii, Clostridium perfringens) a chem. ukazovateľoch (kadmium, olovo, ortuť, arzén) vyhovela.

5. Zoznam prevádzok so zistenými nedostatkami:

Názov a adresa prevádzky	Zistené nedostatky	opatrenia	Blokové pokuty	Návrh sankcií
<u>Reštaurácia a pohostinstvo Ondrašovská kúria, Pongrácovská 14, L. Mikuláš</u>	Druh potraviny: bravčové pliecko, dodávateľ: HO&PE FAMILY s.r.o., Priemyselná 4947, Poprad – Matejovce, krajina pôvodu: SK, mäso dodané v chladenom stave a zmrazené v ZSS Druh potraviny: kuracie prsia, dodávateľ: nezistený, krajina pôvodu: nezistené, dodací list nepredložený Druh potraviny: slepačie vajcia konzumné, dodávateľ: nezistený, krajina pôvodu: nezistená, chýbajúca pôvodná etiketa - zistené nedostatky, týkajúce sa požiadaviek na hygienu a zamestnancov prevádzky – nedostatočná prevádzková hygiena v zázemí prevádzky	Zákaz uvádzania na trh, manipulovania s potravinami po dátume spotreby. Vykonať sanitáciu zázemia. Zaviesť výsledovateľnosť, vykonávať dôsledne vstupnú kontrolu. Uzatvoriť zmluvu na likvidáciu kuchynského odpadu s osobou oprávnenou na nakladanie s odpadom v zmysle zák.č.343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.	32,- € (152/1995)	
<u>Sóda Club restaurant, Belopotockéh o 2, L.Mikuláš</u>	Druh potraviny: bravčové mäso, dodávateľ: BIDVEST SLOVAKIA s.r.o., Piešťanská 71, Nové Mesto nad Váhom, krajina pôvodu: Maďarsko, neoznačené v slovenskom jazyku Druh potraviny: hovädzie mäso, dodávateľ: BIDVEST SLOVAKIA s.r.o., Piešťanská 71, Nové Mesto nad Váhom, krajina pôvodu: Brazília, neoznačené v slovenskom jazyku Druh potraviny: hydina, dodávateľ: BIDVEST SLOVAKIA s.r.o., Piešťanská	Vykonať sanitáciu. Zákaz uvádzania na trh, manipulovania s potravinami po dátume spotreby. Uzatvoriť zmluvu na likvidáciu kuchynského odpadu s osobou oprávnenou na nakladanie s odpadom v zmysle zák.č.343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých	112,- € (152/1995)	

	<p>71, Nové Mesto nad Váhom, krajina pôvodu: Maďarsko, neoznačené v slovenskom jazyku</p> <p>- zistené nedostatky, týkajúce sa požiadaviek na hygienu a zamestnancov prevádzky – nevyhovujúci stavebno – technický stav niektorých priestorov, nevyhovujúca manipulácia s hotovými pokrmami, priemerná prevádzková, potraviny po dátume spotreby hygiena</p>	<p>zákonov v znení neskorších predpisov.</p>		
<p><u>Penzión</u> <u>DRAK,</u> <u>Demänová</u> <u>478</u></p>	<p>Druh potraviny: bravčové mäso, dodávateľ: WIESBAUER GOURMET A-3454 REIDLING, krajina pôvodu: Hungary, neoznačené v slovenskom jazyku</p> <p>Druh potraviny: hydina, dodávateľ: WIESBAUER GOURMET A-3454 REIDLING, krajina pôvodu: Hungary, neoznačené v slovenskom jazyku</p> <p>- zistené nedostatky, týkajúce sa požiadaviek na hygienu a zamestnancov prevádzky – šokové zmrazovanie rôznych druhov mäsa dodaných v chladenom stave, šokové schladzovanie hotových pokrmov, technologické postupy nie sú zapracované v predloženej príručke HACCP, potraviny po dátume spotreby</p>	<p>Zákaz uvádzania na trh, manipulovania s potravinami po dátume spotreby.</p> <p>Doplniť príručku HACCP o nové technologické postupy, do doby doplnenia a zapracovania ich zakazujeme vykonávať.</p> <p>Mať k dispozícii všetky nadobúdacie doklady o pôvode tovaru.</p> <p>Uzatvoriť zmluvu na likvidáciu kuchynského odpadu s osobou oprávnenou na nakladanie s odpadom v zmysle zák.č.343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.</p>	<p>33,- € (152/1995 Z.z.)</p>	
<p><u>Reštaurácia</u> <u>Relax Hotel</u> <u>Sojka,</u> <u>Malatíny 104</u></p>	<p>Druh potraviny: bravčové mäso, dodávateľ: Martin Bartoš, Likavka, krajina pôvodu: nezistené, bravčové mäso zmrazené priamo v prevádzke a po dátume spotreby</p> <p>Druh potraviny: hovädzie mäso,</p>	<p>Predložiť doklady o zdravotnej a odbornej spôsobilosti.</p> <p>Zákaz uvádzania na trh, manipulovania s potravinami po</p>	<p>150,- € (152/1995)</p>	

	<p>dodávateľ: Martin Bartoš, Likavka, krajina pôvodu: nezistené, hovädzie mäso zmrazené priamo v prevádzke a po dátume spotreby</p> <p>Druh potraviny: hydina, dodávateľ: Martin Bartoš, Likavka, krajina pôvodu: nezistené, kuracie stehná preložené z veľkospotrebiteľského balenia, neoznačené v slovenskom jazyku</p> <p>- zistené nedostatky, týkajúce sa požiadaviek na hygienu a zamestnancov prevádzky – nevyhovujúca prevádzková hygiena - opotrebované maľovky, znečistené podlahy, chladiace a mraziace zariadenia, nevyčlenený osobitný úsek na vytĺkanie vajec, potraviny po dátume spotreby, nevyhovujúca manipulácia s potravinami ich zmrazovaním</p>	<p>dátume spotreby. Vykonať sanitáciu v strav.časti, jej účinnosť overiť stermi z prac.prostredia a predložiť do RÚVZ. Uzatvoriť zmluvu na likvidáciu kuchynského odpadu s osobou oprávnenou na nakladanie s odpadom v zmysle zák.č.343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.</p>		
<p><u>Reštaurácia v hoteli Európa, Štúrova 808, L.Mikuláš</u></p>	<p>- zistené nedostatky, týkajúce sa požiadaviek na hygienu a zamestnancov prevádzky – potraviny po dátume spotreby, zmrazovanie mäsa</p>	<p>Zákaz uvádzania na trh, manipulovania s potravinami po dátume spotreby. Vykonávať manipuláciu s potravinami v súlade s platnou legislatívou. Uzatvoriť zmluvu na likvidáciu kuchynského odpadu s osobou oprávnenou na nakladanie s odpadom v zmysle zák.č.343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.</p>	<p>32,- € (152/1995)</p>	
<p><u>Reštaurácia</u></p>	<p>- zistené nedostatky, týkajúce sa</p>	<p>OPATRENIE</p>	<p>16,- €</p>	

<p><u>Čierny Orol,</u> <u>1.mája 54,</u> <u>L.Mikuláš</u></p>	<p>požiadaviek na hygienu a zamestnancov prevádzky — nevyhovujúca prevádzková hygiena, hygiena skladovania, nevyhovujúca manipulácia s pokrmami, v celej prevádzke nezabezpečený prívod teplej vody, potraviny po dátume spotreby, pomocná sila bez odbornej spôsobilosti</p>	<p>O UZATVORENÍ PREVÁDZKY</p>	<p>(355/2007) a 48 € (152/1995)</p>	
<p><u>Reštaurácia</u> <u>Alimentum,</u> <u>Námestie</u> <u>Osloboditeľo</u> <u>v 29,</u> <u>Liptovský</u> <u>Mikuláš</u></p>	<p>Druh potraviny: bravčové mäso, dodávateľ: FEGA FROST s.r.o., Tehelňa 675/2, Kežmarok, krajina pôvodu: Slovensko, chýbajúca pôvodná etiketa Druh potraviny: ryby morské – losos, dodávateľ: FEGA FROST s.r.o., Tehelňa 675/2, Kežmarok, neoznačené v slovenskom jazyku Druh potraviny: vajcia, dodávateľ: FEGA FROST s.r.o., Tehelňa 675/2, Kežmarok, krajina pôvodu: Slovensko, chýbajúca pôvodná etiketa - neuzatvorená zmluva na likvidáciu kuchynského odpadu s osobou oprávnenou na nakladanie s odpadom v zmysle zák.č.343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov</p>	<p>Zabezpečiť označovanie potravín a výsledovateľnosť v zmysle zák.č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov. Uzatvoriť zmluvu na likvidáciu kuchynského odpadu s osobou oprávnenou na nakladanie s odpadom v zmysle zák.č.343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.</p>		
<p><u>Hotel Borová</u> <u>Sihot',</u> <u>Liptovský</u> <u>Hrádok</u></p>	<p>- v prevádzke dochádza k nesprávnej manipulácii s niektorými potravinami - k zmrazovaniu surovín dodaných v nezmrazenom stave a k zmrazovaniu už rozmrazených surovín (morčacie, bravčové mäso), potraviny po dobe spotreby - neuzatvorená zmluva na likvidáciu kuchynského odpadu s osobou oprávnenou na nakladanie s odpadom v zmysle zák.č.343/2012</p>	<p>Zákaz uvádzania na trh, manipulovania s potravinami po dátume spotreby. Vykonávať manipuláciu s potravinami v súlade s platnou legislatívou. Uzatvoriť zmluvu na likvidáciu kuchynského odpadu s osobou oprávnenou na nakladanie s odpadom v zmysle</p>	<p>32,-€ (152/1995 Z.z.)</p>	

	Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	zák.č.343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.		
<u>Reštaurácia Tatra, A.Bernoláka 5185/6, Ružomberok</u>	<p>Druh potraviny: bravčové mäso, dodávateľ: nezistený, krajina pôvodu: nezistené, dodací list nepredložený</p> <p>Druh potraviny: hovädzie mäso, dodávateľ: nezistený, krajina pôvodu: nezistené, dodací list nepredložený</p> <p>Druh potraviny: hydina, dodávateľ: nezistený, krajina pôvodu: nezistené, chýbajúca pôvodná etiketa</p> <p>Druh potraviny: ryby - hoki filety, dodávateľ: Ryba Košice s.r.o., Južná Trieda 54, Košice, krajina pôvodu: nezistené, chýbajúca pôvodná etiketa</p> <p>- zistené nedostatky, týkajúce sa požiadaviek na hygienu a zamestnancov prevádzky - nevyhovujúce skladovanie niektorých druhov potravín, zmrazovanie potravín dodaných v nezmrazenom stave, prevádzková hygiena na priemernej úrovni, chýbajúce doklady o zdravotnej spôsobilosti zamestnancov, potraviny po dobe spotreby</p> <p>- neuzatvorená zmluva na likvidáciu kuchynského odpadu s osobou oprávnenou na nakladanie s odpadom v zmysle zák.č.343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov</p>	<p>Zákaz uvádzania na trh, manipulovania s potravinami po dátume spotreby.</p> <p>Vykonávať manipuláciu s potravinami v súlade s platnou legislatívou.</p> <p>Vykonať sanitáciu.</p> <p>Uzatvoriť zmluvu na likvidáciu kuchynského odpadu s osobou oprávnenou na nakladanie s odpadom v zmysle zák.č.343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.</p>	150,-€ (152/1995 Z.z.)	
<u>MAJO's FOOD, 1.</u>	Druh potraviny: bravčové mäso, dodávateľ: Mäsovýroba Štefan	Vykonávať manipuláciu	32,-€ (355/2007)	

<p><u>Mája 41,</u> <u>Liptovský</u> <u>Mikuláš</u></p>	<p>Knižka, Hranovnica, krajina pôvodu: Poľsko, mäso neoznačené v slovenskom jazyku Druh potraviny: hovädzie mäso, dodávateľ: HO&PE FAMILY s.r.o., Priemyselná 4947, Poprad – Matejovce, krajina pôvodu: Poľsko, mäso neoznačené v slovenskom jazyku Druh potraviny: filety zo šťuky, dodávateľ: Wiesbauer Gourmet A-3454 REIDLING, krajina pôvodu: nezistená, chýbajúca pôvodná etiketa Druh potraviny: rybie prsty nemleté, dodávateľ: BIDVEST SLOVAKIA s.r.o., Piešťanská 71, Nové Mesto nad Váhom, krajina pôvodu: Poľsko, mäso neoznačené v slovenskom jazyku - niektoré potraviny neoznačené v slovenskom jazyku, chýbajúca pôvodná etiketa - zistené nedostatky, týkajúce sa požiadaviek na hygienu a zamestnancov prevádzky – nevyhovujúca manipulácia so surovinami a s hotovými pokrmami, nevedená evidencia výroby pokrmov, chýbajúce doklady o zdravotnej a odbornej spôsobilosti zamestnancov - neuzatvorená zmluva na likvidáciu kuchynského odpadu s osobou oprávnenou na nakladanie s odpadom v zmysle zák.č.343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov</p>	<p>s potravinami v súlade s platnou legislatívou. Zaviesť evidenciu výroby pokrmov. Zákaz uvádzania na trh potravín nevyhovujúcich označených, resp.neoznačených. Uzatvoriť zmluvu na likvidáciu kuchynského odpadu s osobou oprávnenou na nakladanie s odpadom v zmysle zák.č.343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.</p>	<p>Z.z.) 128,-€ (152/1995 Z.z.)</p>	
<p><u>TATRARES</u> <u>TAURANT &</u> <u>PENZIÓN,</u> <u>Demänovská</u> <u>cesta 130,</u></p>	<p>- zistené nedostatky, týkajúce sa požiadaviek na hygienu a zamestnancov prevádzky - nevyhovujúca manipulácia so surovinami a s hotovými</p>	<p>Zabezpečiť manipuláciu so surovinami a hotovými pokrmami tak, aby sa zabránilo ich kríženiu.</p>	<p>16,-€ (355/2007 Z.z.) 99,-€</p>	

<p><u>Liptovský Mikuláš</u></p>	<p>pokrmami, kríženie pracovných operácii, chýbajúce doklady o odbornej spôsobilosti zamestnancov</p> <p>- neuzatvorená zmluva na likvidáciu kuchynského odpadu s osobou oprávnenou na nakladanie s odpadom v zmysle zák.č.343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov</p>	<p>Uzatvoriť zmluvu na likvidáciu kuchynského odpadu s osobou oprávnenou na nakladanie s odpadom v zmysle zák.č.343/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák.č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.</p>	<p>(152/1995 Z.z.)</p>	
--	---	---	-------------------------------	--

Celkový počet uložených blokových pokút: 10x/816,- € podľa zák.č.152/1995 Z.z.

3x/64,- € podľa zák.č.355/2007 Z.z.

Spolu: 13x/880,- €

- 1 opatrenie o uzatvorení prevádzky podľa zák.č.355/20007 Z.z. - Reštaurácia Čierny Orol, 1.mája 54, L.Mikuláš

Fotodokumentácia z technických dôvodov nebola vykonaná.

3. Mimoriadna cielená kontrol zameraná na dodržiavanie hygienických požiadaviek v cukrárskych výrobniach a v cukrárňach v Slovenskej republike.

1. Počet vykonaných kontrol: 22

2. Počet skontrolovaných prevádzok: 22

3. Najčastejšie zisťované nedostatky:

Bod 1 – predloženie rozhodnutia RÚVZ na prevádzkovanie - nedostatky nezistené

Bod 2 – dodržiavanie osobnej hygieny zamestnancov – nedostatky nezistené

Bod 3 – doklad o odbornej spôsobilosti nepredložený u 4 pracovníkov v 3 prevádzkach

Bod 4 – doklad o zdravotnej spôsobilosti zamestnancov nepredložený u 2 pracovníkov v 1 prevádzke

Bod 5 – pôvod tovaru, výsledovateľnosť – v 1 prevádzke boli zistené niektoré suroviny neoznačené v slov.jazyku, dodávaný tovar cez internetových dodávateľov nebol zistený

Bod 6 – dodržiavanie teplotného, chladiaceho a mraziaceho reťazca - nevedená evidencia teplôt v chladiacich zariadeniach v 2 prevádzkach, chlad.zariadenia bez vybavenia teplomermi v 1 prevádzke

Bod 7 – manipulácia so surovinami - v 1 prevádzke nájdené porcovacie náradie na zmrzlinu v nádobke so stojatou vodou, v 1 prevádzke zistené nevyhovujúce skladovanie kornútkov na zmrzlinu, v 1 prevádzke po otvorení zmrzlinových krémov neoznačené dátumom a hodinou otvorenia

Bod 8 – používanie surovín po dobe spotreby alebo po dátume minimálnej trvanlivosti nájdené v 1 prevádzke

Bod 9 – hygienická úroveň podávania cukrárskych výrobkov/zmrzliny - nedostatky nezistené

Bod 10 – označenie predávaných cukrárskych výrobkov/zmrzliny (azofarbivá, alergény) – výrobky neoznačené v 9 prevádzkach

Bod 11 – overenie doby predaja zmrzliny najdlhšie 24 hodín po jej zmrazení – nedostatky zistené v 1 prevádzke

4. Počet uložených opatrení: 25 - vid' bod 9

**5. Počet uložených blokových pokút/celková suma: 6x/ 252,- € podľa zák.č.152/1995 Z.z.
4x/64,- € podľa zák.č.355/2007 Z.z.**

Spolu: 10x/316,-€

6. Počet uložených sankcií/celková suma: 0/0

7. Počet odobraných sterov z prostredia: 20 - výsledky laboratórnej analýzy ešte nie sú k dispozícii

8. Počet odberov vzoriek cukrárskych výrobkov/zmrzliny: 7 cukr.výr./ 6 vzoriek zmrzlín a 1 vzorka stojacej vody z nádoby, v ktorej bolo uložené porcovacie náradie

– výsledok mikrob.analýzy: 7 vzoriek cukr.výr. - vyhoveli, 6 vzoriek zmrzlín – **nevyhoveli** v mikrob.ukazovateľoch **2 vzorky pre prítomnosť plesní**, 1 vzorka stojatej vody (náradie) - vyhovela

9. Zoznam zariadení so zistenými nedostatkami:

Názov a adresa prevádzky	Zistené nedostatky	opatrenia	Blokové pokuty	Návrh sankcií
Cukráreň a výroba zmrzliny, Vrbická 4250/40, L.Mikuláš	<ul style="list-style-type: none"> - chlad.zariadenia nevybavené teplomerami - nevedená evidencia teplôt - alergény a azofarbivá nie sú označené - cukr.výrobky neoznačené požadovanými údajmi - niektoré suroviny neoznačené v slov.jazyku 	<ul style="list-style-type: none"> - vybaviť chlad.zariadenia a teplomerami - viesť evidenciu teplôt - označiť zmrzliny informáciou o obsahu alergénov a azofarbív pre spotrebiteľa - označiť cukr.výrobky údajmi podľa zák.č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov - označiť suroviny v slov.jazyku 		
Cukrárenská výrobná, Smrečianska, L.Mikuláš	<ul style="list-style-type: none"> - suroviny po dobe spotreby a dátume minimálnej trvanlivosti 	<ul style="list-style-type: none"> - zákaz uvádzania surovín po dobe spotreby 	152/1995 Z.z.	
			48,-€	

		a dátume minimálnej trvanlivosti		
Cafe Korzo, Nám.osloboditeľov 76, L.Mikuláš	<ul style="list-style-type: none"> - cukrárske výrobky neoznačené informáciou pre spotrebiteľa – alergény - nedokladovaná odborná spôsobilosť u 1 pracovníčky 	<ul style="list-style-type: none"> - označiť cukrárske výrobky informáciou pre spotrebiteľa – alergény - vyradenie pracovníčky z pracovnej činnosti 	355/2007 Z.z.	16,-€
Pizzéria, cukráreň Koruna, Námestie Mieru 1, L.Mikuláš	<ul style="list-style-type: none"> - porcovacie náradie na zmrzlinu v nádobke so stojatou vodou 	<ul style="list-style-type: none"> - zabezpečiť vyhovujúce uchovávanie porcovacieho náradia na zmrzlinu 	152/1995 Z.z.	25,-€
Café Včela – LIPPEK, cukráreň, Garbiarska, L.Mikuláš	<ul style="list-style-type: none"> - cukrárske výrobky a zmrzliny neoznačené informáciou pre spotrebiteľa – azofarbivá 	<ul style="list-style-type: none"> - označiť cukrárske výrobky a zmrzliny informáciou pre spotrebiteľa – azofarbivá 		
La Cremeria, Kamenné pole 4447/2, L.Mikuláš	<ul style="list-style-type: none"> - cukrárske výrobky neoznačené dátumom spotreby - cukrárske výrobky a zmrzliny neoznačené informáciou pre spotrebiteľov – azofarbivá a alergény - 2 pracovníci bez odbornej spôsobilosti 	<ul style="list-style-type: none"> - označiť cukrárske výrobky a zmrzliny informáciou pre spotrebiteľa – azofarbivá - vyradenie 2 pracovníkov z prac.činnosti 	355/2007 Z.z.	16,-€ 16,-€
Predajňa OD Kaufland, Demänovská cesta 754, L.Mikuláš	<ul style="list-style-type: none"> - opotrebovaný náter mriežok v chladiarenskom boxe, opotrebovaná maľovka obvodových stien v zázemí - nevedená evidencia teplôt v chlad.zariadení a o vykonanej sanitácii a dezinfekcii 	<ul style="list-style-type: none"> - vykonať obnovu náterov mriežok v chladiar.boxe a vymaľovanie zázemia - viesť evidenciu teplôt v chlad.zariadeniach a o vykonanej sanitácii a dezinfekcii 		
Q JUB –	<ul style="list-style-type: none"> - cukrárske výrobky 	<ul style="list-style-type: none"> - označiť 		

coffee shop, Garbiarska 709, L.Mikuláš	a zmrzliny neoznačené informáciou pre spotrebiteľa – azofarbivá a alergény	cukrárske výrobky a zmrzliny informáciou pre spotrebiteľa - azofarbivá		
Cukrárenská výrobňa Vanilka, L.Trnovec 144	- prítomnosť azofarbív v cukrárskych výrobkoch nie je uvedená pre konkrétne výrobky	- označiť jednotlivé cukrárske výrobky informáciou pre spotrebiteľa - azofarbivá		
Pekáreň a Cukráreň u Zelníka, OD Podhora 51, Ružomberok	- cukrárske výrobky neoznačené informáciou pre spotrebiteľa - azofarbivá	- označiť cukrárske výrobky informáciou pre spotrebiteľa - azofarbivá		
Cukráreň Palma, Podhora 4, Ružomberok	- cukrárske výrobky neoznačené informáciou pre spotrebiteľa - azofarbivá a alergény - 1 pracovník bez zdravotnej spôsobilosti - 1 pracovník bez zdravotnej a odbornej spôsobilosti	- označiť cukrárske výrobky informáciou pre spotrebiteľa - azofarbivá a alergény - vyradenie 2 pracovníkov z prac.činnosti	355/2007 Z.z. 16,-€ 152/1995 Z.z. 16,-€ 152/1995 Z.z., 16,-€	

Cukráreň CORDOBA, Námestie Osloboditeľov 70/9, L.Mikuláš	- potraviny po dobe spotreby - nevyhovujúce skladovanie potravín - zmrzlina nie je po zmrazení predávaná do 24 hodín	- zákaz uvádzania surovín po dobe spotreby - zabezpečiť vyhovujúce skladovanie potravín - zmrzlinu po zmrazení predávať do 24 hodín	152/1995 Z.z. 99,-€	
Cukráreň Bistro Pohoda, Lipt.Osada 334	- cukrárske výrobky neoznačené informáciou pre spotrebiteľa - azofarbivá a alergény - po otvorení	- označiť cukrárske výrobky informáciou pre spotrebiteľa - azofarbivá a alergény	152/1995 Z.z. 48,-€	

	zmrzl.krémov neoznačené dátumom a hodinou otvorenia - nevyhovujúce skladovanie kornútkov na zmrzlinu	- označiť zmrzl.krémy po otvorení dátumom a hodinou otvorenia - zabezpečiť vyhovujúce skladovanie kornútkov na zmrzlinu		
--	--	---	--	--

4. Mimoriadna cielená kontrola zameraná na dodržiavanie hygienických požiadaviek a kvalitu pokrmov v stánkoch s rýchlym občerstvením na umelých sezónnych kúpaliskách významných pre kúpaciu sezónu v Slovenskej republike.

1. Počet vykonaných kontrol: 10

2. Počet skontrolovaných prevádzok: 10

3. Najčastejšie zisťované nedostatky:

Bod 1 – predloženie rozhodnutia RÚVZ na prevádzkovanie - nedostatky nezistené

Bod 2 – dodržiavanie osobnej hygieny zamestnancov – nedostatky nezistené

Bod 3 – doklad o odbornej spôsobilosti - nedostatky nezistené

Bod 4 – doklad o zdravotnej spôsobilosti zamestnancov – nedostatky nezistené

Bod 5 – pôvod tovaru, vysledovateľnosť – v 1 prevádzke bola zistená surovina na prípravu pokrmov – mrazené parené buchty bez označenia pôvodu

Bod 6 – dodržiavanie teplotného, chladiaceho a mraziaceho reťazca – nedostatky nezistené

Bod 7 – manipulácia so surovinami – nedostatky zistené v 1 prevádzke (zmrazovanie mäsa a mäsových výrobkov)

Bod 8 – skladovanie surovín/polotovarov/pokrmov - nedostatky zistené v 1 prevádzke

Bod 9 – používanie surovín/polotovarov/potravín po dobe spotreby alebo dátume minimálnej trvanlivosti – zistené v 2 prevádzkach

Bod 10 – hygienická úroveň podávania pokrmov – nedostatky nezistené

Bod 11 – dodržanie času podávania a teploty hotových pokrmov – nedostatky zistené v 2 prevádzkach

4. Počet uložených opatrení: 0

5. Počet uložených blokových pokút/celková suma: 2x/ 352,- € podľa zák.č.152/1995 Z.z.

0/0,- € podľa zák.č.355/2007 Z.z.

Spolu: 2x/352,-€

6. Počet uložených sankcií/celková suma: 0/0

7. Počet odobraných sterov z prostredia: 10 - výsledky laboratórnej analýzy vyhoveli

8. Počet odberov vzoriek pokrmov: 6 pokrmov

– výsledok mikrob.analýzy: vzorky vyhoveli

9. Zoznam zariadení so zistenými nedostatkami:

Názov a adresa prevádzky	Zistené nedostatky	opatrenia	Blokové pokuty	Návrh sankcií
Bufet	- guláš v hrnci uloženom	- prípravu	152/1995	

a stánok „Letná terasa“, GINO PARADISE, TK Bešeňová	na pracovnom stole pri teplote stánku v množstve 12 porcií , ihneď zlikvidovaný na mieste - nediferencované skladovanie surovín – v chladiarenskom zariadení nájdené surové mäso, údenárske výrobky, krájaná zelenina, rozmrazené ryby	a podávanie pokrmov vykonávať v súlade s nar.vlády SR č.533/2007 Z.z. - zabezpečiť diferencované skladovanie surovín	Z.z. 48,-€	
FAST FOOD Areál GINO PARADISE, TK Bešeňová	- skladovanie pokrmov z predchádzajúceho dňa v šatníkových skrinkách - zmrazovanie mäsa a mäsových výrobkov dodaných v chladenom stave - zmrazovanie pokrmu – bravčových rezňov - mrazené parené buchty bez označenia pôvodu - neoznačené cukrárenské výrobky z hľadiska vplyvu zdravia	- prípravu a podávanie pokrmov vykonávať v súlade s nar.vlády SR č.533/2007 Z.z. - zabezpečiť výsledovateľnosť a označenie pôvodnými etiketami - označiť cukrárske výrobky informáciou pre spotrebiteľa – alergény, obsah azofarbív	152/1995 Z.z. 304,-€	

5. Mimoriadna kontrola zmrzliny počas letnej turistickej sezóny 2013 v Slovenskej republike.

1. Počet vykonaných kontrol: 38

2. Počet skontrolovaných prevádzok: 38

3. Najčastejšie zisťované nedostatky:

Bod 1 – predloženie rozhodnutia RÚVZ na prevádzkovanie - nedostatky nezistené

Bod 2 – dodržiavanie osobnej hygieny zamestnancov – nedostatky nezistené

Bod 3 – doklad o odbornej spôsobilosti nepredložený u 7 pracovníkov v 3 prevádzkach

Bod 4 – doklad o zdravotnej spôsobilosti zamestnancov – nedostatky nezistené

Bod 5 – pôvod tovaru, výsledovateľnosť – nedostatky nezistené, dodávaný tovar cez internetových dodávateľov nebol zistený, nevedená evidencia výroby zmrzlín za studena, nevedená evidencia vzoriek

Bod 6 – dodržiavanie teplotného, chladiaceho a mraziaceho reťazca - chlad.zariadenie bez vybavenia teplomerom v 1 prevádzke

Bod 7 – manipulácia so surovinami - v 1 prevádzke nájdené porcovacie náradie na zmrzlinu v nádobke so stojatou vodou, v 1 prevádzke zistené nevyhovujúce skladovanie kornútkov na zmrzlinu, v 1 prevádzke po otvorení zmrzlinových krémov neoznačené dátumom a hodinou otvorenia, nevyhovujúce skladovanie potravín

Bod 8 – používanie surovín po dobe spotreby alebo po dátume minimálnej trvanlivosti nájdené v 1 prevádzke, v 1 prevádzke nápoje po dobe spotreby

Bod 9 – hygienická úroveň podávania zmrzliny v zariadeniach - nedostatky nezistené, nevedená evidencia o vykonávaní sanitácie – v 1 prevádzke

Bod 10 – označenie predávanej zmrzliny (azofarbivá, alergény) – výrobky neoznačené v 7 prevádzkach

Bod 11 – overenie doby predaja zmrzliny najdlhšie 24 hodín po jej zmrazení – nedostatky zistené v 1 prevádzke

4. Počet uložených opatrení: 23 - vid' bod 9

**5. Počet uložených blokových pokút/celková suma: 7x/ 316,- € podľa zák.č.152/1995 Z.z.
7x/112,- € podľa zák.č.355/2007 Z.z.**

6. Počet uložených sankcií/celková suma: 14/428,- €

7. Počet odobraných sterov z prostredia: 10 – 2 stery nevyhoveli pre prítomnosť Escherichia coli

8. Počet odberov vzoriek zmrzlín: 48 vzoriek zmrzlín a 1 vzorka stojacej vody z nádoby, v ktorej bolo uložené porcovacie náradie
– výsledok mikrob.analýzy: **14** vzoriek zmrzlín – **nevyhovelo** v mikrob.ukazovateľoch – (koliformné baktérie: 3 vzorky, kvasinky: 8 vzoriek, plesne: 5 vzoriek), 1 vzorka stojatej vody (náradie) - vyhovela

9. Zoznam zariadení so zistenými nedostatkami:

Názov a adresa prevádzky	Zistené nedostatky	opatrenia	Blokové pokuty	Návrh sankcií
Cukráreň a výroba zmrzliny, Vrbická 4250/40, L.Mikuláš	<ul style="list-style-type: none">- chlad.zariadenia nevybavené teplomerami- nevedená evidencia teplôt- alergény a azofarbivá nie sú označené	<ul style="list-style-type: none">- vybaviť chlad.zariadenia a teplomerami- viesť evidenciu teplôt- označiť zmrzliny informáciou o obsahu alergénov a azofarbív pre spotrebiteľa		
Pizzéria,	- porcovacie náradie na	- zabezpečiť	152/1995	

cukráreň Koruna, Námestie Mieru 1, L.Mikuláš	zmrzlinu v nádobke so stojatou vodou	vyhovujúce uchovávanie porciovacieho náradia na zmrzlinu	Z.z. 25,-€	
Café Včela – LIPPEK, cukráreň, Garbiarska, L.Mikuláš	- zmrzliny neoznačené informáciou pre spotrebiteľa – azofarbivá a alergény	- označiť zmrzliny informáciou pre spotrebiteľa – azofarbivá, alergény		
La Cremeria, Kamenné pole 4447/2, L.Mikuláš	- zmrzliny neoznačené informáciou pre spotrebiteľov – azofarbivá a alergény - 2 pracovníci bez odbornej spôsobilosti	- označiť zmrzliny informáciou pre spotrebiteľa – azofarbivá, alergény - vyradenie 2 pracovníkov z prac.činnosti	355/2007 Z.z. 16,-€ 16,-€	
Q JUB – coffee shop, Garbiarska 709, L.Mikuláš	- zmrzliny neoznačené informáciou pre spotrebiteľa – azofarbivá a alergény	- označiť zmrzliny informáciou pre spotrebiteľa – azofarbivá, alergény		
Cukráreň CORDOBA, Námestie Osloboditeľov v 70/9, L.Mikuláš	- potraviny po dobe spotreby - nevyhovujúce skladovanie potravín - zmrzlina nie je po zmrazení predávaná do 24 hodín	- zákaz uvádzania surovín po dobe spotreby - zabezpečiť vyhovujúce skladovanie potravín - zmrzlinu po zmrazení predávať do 24 hodín	152/1995 Z.z. 99,-€	
Cukráreň Bistro Pohoda, Lipt.Osada 334	- po otvorení zmrzl.krémov neoznačené dátumom a hodinou otvorenia - nevyhovujúce skladovanie kornútkov na zmrzlinu	- označiť zmrzl.krémy po otvorení dátumom a hodinou otvorenia - zabezpečiť vyhovujúce skladovanie kornútkov na zmrzlinu	152/1995 Z.z. 48,-€	
Cukráreň,	- zmrzliny neoznačené	- označiť	355/2007	

Smrečianska, L.Mikuláš	informáciou pre spotrebiteľov – azofarbivá a alergény - 2 pracovníci bez odbornej spôsobilosti - opotrebované maľovky, nátery	zmrzliny informáciou pre spotrebiteľa – azofarbivá, alergény - vyradenie 2 pracovníkov z prac.činnosti - zabezpečiť vymaľovanie prevádzky	Z.z. 16,-€ 16,-€ 152/1995 Z.z. 32,- €	
Cukráreň VERONA, M.Pišúta 1, L.Mikuláš	- nevedená evidencia výroby zmrzlín za studena - nevedená evidencia vzoriek - nevedená evidencia o vykonávaní sanitácie	- zaviesť evidenciu výroby zmrzlín - zaviesť evidenciu vzoriek - zaviesť evidenciu o vykonávaní sanitácie	152/1995 Z.z. 32,-€	
Pizzéria, cukráreň KORUNA, Nám.mieru 1, L.Mikuláš	- zmrzliny neoznačené informáciou pre spotrebiteľov – azofarbivá a alergény - nápoje po dobe spotreby	- označiť zmrzliny informáciou pre spotrebiteľa – azofarbivá, alergény - zákaz uvádzať na trh potraviny po dobre spotreby	152/1995 Z.z. 64,-€	
Reštaurácia Pizzéria Bella Napoli, Podhora 24, Ružomberok	- zmrzliny neoznačené informáciou pre spotrebiteľov – azofarbivá a alergény - 3 pracovníci bez odbornej spôsobilosti -	- označiť zmrzliny informáciou pre spotrebiteľa – azofarbivá, alergény - vyradenie 3 pracovníkov z prac.činnosti	355/2007 Z.z. 16 € 16 € 16 € 152/1995 Z.z. 16 €	

- 6. Mimoriadna kontrola označovania výživových doplnkov** (nebola vykonaná z dôvodu toho, že úloha bola určená len pre tie RÚVZ, ktoré majú vo svojej pôsobnosti výrobcov alebo distribútorov výživových doplnkov). OHV L.Mikuláš vypracovalo sumárnu správu v rámci Žilinského kraja.
- 7. Mimoriadna cielená kontrola zameraná na dodržiavanie hygienických požiadaviek v „ázijských reštauráciách“ v Slovenskej republike.**

Počet zariadení: 5

- a) počet vykonaných kontrol: 9 (podľa zák.č.152/1995 Z.z. – 5, podľa zák.č.355/2007 Z.z. - 4)
- b) počet skontrolovaných zariadení: 6 (z toho 1 prevádzka je zrušená)
- c) najčastejšie zisťované nedostatky: – potraviny po dobe spotreby v 1 zariadení, neoznačenie potravín v slovenskom jazyku v 2 zariadeniach, nediferencované skladovanie potravín v 1 zariadení, doklad o odbornej spôsobilosti v 2 prevádzkach, pôvod tovaru (vysledovateľnosť) v 2 prevádzkach, zmrazovanie surovín pôvodne dodaných v nezmrazenom stave v 1 zariadení, nevyhovujúca manipulácia so surovinami a s pokrmami v 1 prevádzke (viď tabuľka)
- d) počet uložených opatrení - 0
- e) počet uložených blokových pokút/celková suma – boli uložené v 2 zariadeniach
 – podľa zákona č.355/2007 Z.z. - 2/48 €
 – podľa zákona č.152/1995 Z.z. – 1/220 €
 – spolu: 3/268 €
- f) počet uložených sankcií/celková suma: 0/0
- g) počet odobraných sterov z prostredia, pracovných plôch, odevov pracovníkov a rúk pracovníkov: 10
 - Saigon Fast Food, Podhora 32, Ružomberok – výsledok vyhovujúci
- h) počet odobraných vzoriek pokrmov – v 2 prevádzkach – Ázijské bistro, Podhora 51, Ružomberok, Saigon Fast Food, Podhora 32, Ružomberok - 5 vzoriek pokrmov: nevyhovela 1 vzorka v mikrob.ukazovateľoch pre zvýšený počet E.coli
- i) zoznam zariadení so zistenými opakovanými nedostatkami (spracované do nižšie uvedenej tabuľky)

Názov a adresa ZSS	Zistené nedostatky	Opatrenia	Blokové pokuty	Návrh sankcií
SAIGON FAST FOOD, Podhora 32, Ružomberok	-nezabezpečená vysledovateľnosť niektorých surovín (chýbajúce pôvodné etikety na solamyl, ryžu, knedľu, predložené pokladničné bloky na bravčové a kuracie mäso bez sprievodnej dokumentácie – dátum spotreby, krajina pôvodu, trieda akosti a pod...)	§19 ods.1 a 2, §20 ods.9 zák.č.152/1995 Z.z. a čl.54 ods.2 písm.a) až e) nariadenia (ES) č.882/2004 -zabezpečiť vysledovateľnosť surovín -označiť potraviny v slov jazyku -zabezpečiť	1x – podľa § 29 ods.1 písm.b) zák.č.152/1995 Z.z.v sume 220 € 1x podľa zák.č.355/2007 Z.z. – 32 €	

	<p>-neoznačené v slov.jazyku rôzne druhy potravín</p> <p>- slepačie vajcia konzumné (4 prepravky) skladované pri teplote + 25°C</p> <p>-nepovolené zmrazovanie surovín(kuracie štvrte pôvodne dodávané v chladenom stave)</p> <p>-nevyhovujúca manipulácia s pokrmami (rezance namočené vo vode, opečené kúsky kuracieho mäsa) skladované pod prac.stolom na zeleninu, voľne, bez prekrytia a dodržania teplotného reťazca</p> <p>-rozmrazovanie mäsa voľne na pracovnom stole a vo vode v dreze</p> <p>-nediferencované skladovanie potravín</p> <p>-potraviny po dobe spotreby (kuracie štvrte chladené)</p> <p>-nepredložený doklad o odbornej spôsobilosti u 1 pracovníčky</p>	<p>vyhovujúcu manipuláciu so surovinami a pokrmami</p> <p>-zabezpečiť diferencované skladovanie potravín</p>		
<p>Čínska reštaurácia, M.M.Hodžu 18/35, L.Mikuláš</p>	<p>-nedokladovaná odborná spôsobilosť u 1 pracovníčky</p>		<p>§56 ods.1 písm. l) zák.č.35/2007 Z.z. – 16 €</p>	
<p>GUTY FAST FOOD, OC STOP SHOP, 1.mája 41, Liptovský</p>	<p>- neoznačené v slov.jazyku rôzne druhy potravín</p> <p>-nezabezpečená výsledovateľnosť - na</p>	<p>§19 ods.1 a 2, §20 ods.9 zák.č.152/1995 Z.z. a čl.54 ods.2 písm.a) až</p>		

Mikuláš	mäso, ktoré je používané na prípravu pokrmov boli predložené len pokladničné bloky, chýbala sprievodná dokumentácia s uvedením potrebných údajov (dátum spotreby, pôvod mäsa, trieda kvality a pod...)	e) nariadenia (ES) č.882/2004 -označiť potraviny v slov.jazyku -zabezpečiť výsledovateľnosť surovín		
---------	--	---	--	--

j) zoznam zariadení bez zistených nedostatkov

Ázijské bistro, Podhora 51, Ružomberok				
REŠTAURÁCI A ANAM OC Jasná , Garbiarska 695, Liptovský Mikuláš				

Záver:

1.) K zlepšeniu hygienickej situácie došlo vo všetkých 5 prevádzkach.

8. Mimoriadna kontrola zariadení stánkového a ambulatného predaja potravín počas konania hromadných podujatí – vianočných trhov v Slovenskej republike.

V predvianočnom čase sa konal v L.Mikuláši „Mikulášsky jarmok“ v dňoch od 5.12 – 7.12.2013. Počas jarmoku bolo vykonaných **13 kontrol**.

Hygienické nedostatky neboli zistené, sankcie neboli uložené.

Vianočné trhy boli uskutočnené:

- v L.Mikuláši v dňoch od **13.12.2013 – 23.12.2013** – 6 stánkov – vykonaných 6 kontrol
- v Ružomberku „Ružomberské Vianoce“ v dňoch od **16.12.2013 – 20.12.2013** – 3 stánky – vykonané 3 kontroly

Spolu vykonaných kontrol: 9

Hygienické nedostatky neboli zistené, sankcie neboli uložené.

32	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
33	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
34	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	24	0,00
35	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	5	0,00
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0,00
37	Ostatné	0	0	0	0	0	0	1	0,00
?	Spolu	39	0	0	0	0	39	397	9,82

Vyhodnotenie inšpekcií na mieste - RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši - rok 2013

Tabuľka č. 2

	Primárni výrobcovia	Výrobcovia a baliarne	Distribútori a dopravcovia	Maloobchod	Sektor služieb	Výrobcovia predávajúci hlavne na maloobchodnej báze	Ostatné prevádzkarne	Spolu
Počet podnikateľských subjektov	0	11	2	201	1385	13	?	1612
Počet kontrolovaných subjektov	0	8	2	31	374	10	?	425
Počet kontrol	0	17	2	42	703	18	160	942
Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami	0	3	0	3	164	0	?	170
SVP/ HACCP	0	0	0	0	22	0	?	22
Vzdelávanie zamestnancov	0	0	0	0	10	0	?	10
Hygiena prevádzky	0	0	0	1	51	0	?	52
Osobná hygiena	0	0	0	0	6	0	?	6
Odborná spôsobilosť	0	0	0	0	11	0	?	11
Zdravotná spôsobilosť	0	0	0	0	7	0	?	7
Označovanie	0	0	0	1	45	0	?	46
Výživové a zdravotné tvrdenia	0	0	0	0	0	0	?	0
Potraviny po DS/DMT	0	0	0	0	24	0	?	24
Pôvod, výsledovateľnosť	0	0	0	0	5	0	?	5
Skladovanie	0	0	0	1	9	0	?	10
Manipulácia s potravinami	0	1	0	0	8	0	?	9
Manipulácia s odpadom a jeho kat. zaradenie	0	0	0	0	24	0	?	24
Iné	0	3	0	3	105	0	?	111

Prehľad výkonov posudkovej činnosti - RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši - rok 2013

Tabuľka č. 3

P.č.	DRUH PODKLADOV PRE ROZHODOVACIU ČINNOSŤ	počet	ZSS	Výroba potravín	Výroba kozmet., tab., PBU a iné	Predaj potravín	Predaj kozmet., tab., PBU a iné	Sklady	Iné prevádzky	SPOLU
1.	Územné konanie	návrhy	2	1		2				5
		odvol.								
2.	Kolaudačné konanie, zmena v užívaní stavieb	návrhy	3			1		1		5
		odvol.								
3.	Schvaľovanie prev. poriadkov	návrhy	1							1
		odvol.								
4.	Uvedenie do prevádzky, resp.do užívania	návrhy	170	13	3	48	3	5	48	290
		odvol.								
5.	Umiestnenie nových potr. a výž. doplnkov na trh	návrhy								
		odvol.								
6.	Prerušenia konania		4	4		1				9
7.	Zastavenia konania		5	1						6
8.	Odborné konzultácie		320	30	5	40			65	460
9.	Iné výkony		88	14		31		2	15	150

Počet vzoriek, v ktorých boli izolované patogénne a toxínogénne mikroorganizmy - RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši - rok 2013

Tabuľka č. 4

P. č.	Komodita	Počet vyšetř. vzoriek	POČET VZORIEK S IZOLOVANÝMI KMEŇMI																			Počet nevyh. vzoriek	
			Sal	Shi	Cam	Yer	Pse	Clo Per	Lis	Sta	Ple	Kva	Clo Bot	B hem	Vib	Kol	Ecol	Ent	Bac Cer	Cro-no B	Iné		
1	Syry a bryndza zo Slovenska	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Ostatné mliečne výrobky	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Vajcia a výrobky z vajec	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Cereálie a pekárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Zmrzlina a dezerty	63	0	0	0	0	0	0	0	0	5	10	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	16
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Ovocné a bylinné čaje	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Lahôdkárske výrobky	31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	3
20	Cukrárske výrobky	42	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	3

Počet vzoriek, v ktorých boli izolované patogénne a toxigénne mikroorganizmy - RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši - rok 2013

Tabuľka č. 4 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Počet vyšetř. vzoriek	POČET VZORIEK S IZOLOVANÝMI KMEŇMI																		Počet nevyh. vzoriek	
			Sal	Shi	Cam	Yer	Pse	Clo Per	Lis	Sta	Ple	Kva	Clo Bot	B hem	Vib	Kol	Ecol	Ent	Bac Cer	Crono B		Iné
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Praménité vody a balené pitné vody	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Hotové pokrmy	97	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	1	0	1	0	0	12
24	Pokrmy rýchleho občerstvenia	70	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	5
25	Detská a dojčenská výživa	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Výživové doplnky	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	333	0	0	0	0	0	0	0	0	7	12	0	0	0	15	7	0	1	0	0	39

Vysvetlivky: Sal - Salmonella spp., Shi - Shigella spp., Cam - Campylobacter jejuni, Yer - Yersinia enterocolitica, Pse - Pseudomonas aeruginosa, Clo Per - Clostridium perfringens, Lis - Listeria monocytogenes, Sta - Stafylokoky, Ple - plesne, Kva - kvasinky, CloBot - Clostridium botulinum, B hem – B-hemolytické streptokoky, Vib - Vibrio parahaemolyticus, Kol - koliformné baktérie, Ecol – E. coli, Ent - enterokoky, BacCer - Bacillus cereus, Crono B - Cronobacter spp.

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách – RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši - rok 2013

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Celk. poč. vz.			Pb			Cd			Hg			As			Cr			Al			Cu			Ni			Sn								
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%						
21	Minerálne vody	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
22	Praménité vody a balené pitné vody	5	0	0,0	5	0	0,0	5	0	0,0	5	0	0,0	5	0	0,0	5	0	0,0	5	0	0,0	5	0	0,0	5	0	0,0	5	0	0,0	5	0	0,0	5	0	0,0
23	Hotové pokrmy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
24	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
25	Detická a dočienská výživa	20	0	0,0	5	0	0,0	5	0	0,0	5	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
26	Výživové doplnky	5	0	0,0	5	0	0,0	3	0	0,0	3	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
27	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
28	Prídavné látky - farbivá	2	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
29	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
30	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
31	Iné prídavné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
32	Arómy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
33	Enzýmy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
34	Kuchynská soľ	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
35	Obalové materiály	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
37	Ostatné	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
	Spolu	37	0	0,0	21	0	0,0	19	0	0,0	19	0	0,0	8	0	0,0	5	0	0,0	5	0	0,0	5	0	0,0	5	0	0,0	5	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0

Vysvetlivky: Pb – olovo, Cd - kadmium, Hg - ortuť, As - arzén, Cr - chróm, Al - hliník, Cu - meď, Ni - nikel, Sn - cín

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši - rok 2013

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	NO3			_RP			_MT			NEL			PCB			_NZ			EKF			_HIS			_INE					
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%			
21	Minerálne vody	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
22	Praménité vody a balené pitné vody	5	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
23	Hotové pokrmy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
24	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
25	Detická a dočenská výživa	5	0	0,0	0	0	0,0	8	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	1	0	0,0
26	Výživové doplnky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
27	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
28	Prídavné látky - farbivá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
29	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
30	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
31	Iné prídavné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
32	Arómy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
33	Enzýmy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
34	Kuchynská soľ	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
35	Obalové materiály	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
37	Ostatné	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
	Spolu	10	0	0,0	0	0	0,0	8	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	1	0	0,0

Vysvetlivky: NO3 - dusičnany, _RP – rezídua pesticídov, _MT – mykotoxíny, NEL – polyaromatické uhľovodíky, PCB – polychlórované bifenylly, _NZ – nitrozamíny, EKF – estery kyseliny ftalovej, _HIS – histamín

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši - rok 2013

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

P. č.	Komodita	Sb			Ba			B			NO2			Fx			CN			Mn			Se		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
22	Praménité vody a balené pitné vody	5	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	5	0	0,00	5	0	0,00	0	0	0,00	5	0	0,00	5	0	0,00
23	Hotové pokrmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
24	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
25	Detská a dojčenská výživa	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	5	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
26	Výživové doplnky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
27	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
28	Pridavné látky - farbivá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
29	Pridavné látky - sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
30	Pridavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
31	Iné pridavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
32	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
33	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
34	Kuchynská soľ	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
35	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
37	Ostatné	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
	Spolu	5	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	10	0	0,00	5	0	0,00	0	0	0,00	5	0	0,00	5	0	0,00

Vysvetlivky: Sb - antimón, Ba - bárium, B - bór, NO2 - dusitany, Fx - fluoridy, CN - kyanidy, Mn - mangán, Se - selén

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši - rok 2013

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

P. č.	Komodita	Ag			Cr6+			CML			form			mel			PAA			diizok			1-okt			
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	
35	Obalové materiály																									
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami																									

P. č.	Komodita	rozp			styr			mono_EG			di_EG			ac_ald			akr_nit			vin_ac			kapr			
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	
35	Obalové materiály																									
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami																									

P. č.	Komodita	adip			BADGE			BFDGE			NOGE			Bisf_A			Bisf_F			Bisf_S			odol_farb			
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	
35	Obalové materiály																									
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami																									

P. č.	Komodita	UV_stab			fen			red_I			iony			odpar			prch_I			senz					
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%			
35	Obalové materiály																								
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami																								

Vysvetlivky: **Ag** – striebro, **Cr6+** - šesťmocný chróm, **CML** - celková migrácia látok, **form** – formaldehyd, **mel** - melamín, **PAA** - primárne aromatické amíny, **diizok** – diizokyanáty, **1-okt** - 1-oktén, **rozp** - zvyškové rozpúšťadlá, **styr** – styrén, **mono_EG** – monoetylénglykol, **di_EG** – dietylénglykol, **ac_ald** – acetaldehyd, **akr_nit** – akrylonitril, **vin_ac** – vinylacetát, **kapr** – kaprolaktám, **adip** - bis-(2-etylhexyl)adipát, **Bisf_A** -Bisfenol A, **Bisf_F** - Bisfenol F, **Bisf_S** - Bisfenol S, **odol_farb** - odolnosť pigmentov a farbív, **UV_stab** - prítomnosť UV stabilizátora, **fen** – fenoly, **red_I** - redukujúce látky, **iony** - dôkaz iónov, **odpar** – odparok, **prch_I** - prchavé látky, **senz** - senzorické hodnotenie

Prídavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši - rok 2013

Tabuľka č. 6 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Celkový počet vzoriek			Farbivá			Sladidlá			Chemické konzervačné látky			Iné prídavné látky			Kuchynská soľ			Kofeín			Chinín		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
22	Praménité vody a balené pitné vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
23	Hotové pokrmy	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
24	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
25	Detská a dojčenská výživa	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
26	Výživové doplnky	4	0	0,00	4	0	0,00	4	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
27	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
28	Prídavné látky - farbivá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
29	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
30	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
31	Iné prídavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
32	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
33	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
34	Kuchynská soľ	24	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
35	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
37	Ostatné	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
	Spolu	46	0	0,00	17	0	0,00	4	0	0,00	3	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00

4.1	špecializované predajne potravín	41	11	18	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
4.3	lekárne, drogérie	160	6	7	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
4.5	predajne obalov a predmetov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5.1.1	nemocnice – kuchyne	1	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5.1.2	nemocnice - výdajne stravy, čajové kuchynky	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5.1.3	nemocnice – bufety	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5.2.1	závodné stravovanie – kuchyne	15	3	8	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5.2.2	závodné stravovanie - výdajne stravy	39	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5.2.3	závodné stravovanie – bufety	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5.3.1	domovy sociálnej starostlivosti - kuchyne	19	7	11	18	3	17	0	0	0	0	0	0	0	0	
5.3.2	domovy sociálnej starostlivosti - výdajne stravy	7	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5.3.3	domovy sociálnej starostlivosti - bufety pre uzavretú skupinu	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5.4.1	rehabilitačné zariadenia – kuchyne	4	1	2	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5.4.2	rehabilitačné zariadenia - výdajne stravy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5.4.3	rehabilitačné zariadenia – bufety	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5.6	zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)	396	170	165	200	24	12	53	18	34	11	4	36	9	0	
5.7	zariadenia bez prípravy jedál (hostince, bary, kaviarne)	591	60	131	15	3	20	0	0	0	0	0	0	0	0	
5.8	predaj občerstvenia (rýchle obč., bufety, sezónne zariadenia)	210	42	66	48	3	6	4	0	0	1	0	0	0	0	
5.9	krátkodobý stánkový predaj (pri hromadných akciách)	98	1	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
6	Výrobcovia predávajúci hlavne na maloobchodnej báze	13	8	10	16	4	25	0	0	0	0	0	0	0	0	
Medzisúčet		1612	326	456	352	37	11	57	18	32	12	4	33	11	1	9
1	Primárna výroba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2.13	výroba ostatných výrobkov	81	4	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2.26	baliareň ostatných výrobkov	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
3.2	ostatné prevádzkarne (ostatné sklady)	37	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
4.2	ostatné potravinárske predajne	732	38	90	45	0	0	2	0	0	8	2	25	1	0	
4.4	novinové stánky	5	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Medzisúčet		857	42	118	45	0	0	2	0	0	8	2	25	1	0	
Súčet		1469	368	574	397	37	9	59	18	31	20	6	30	12	1	8

Prehľad vykonaných auditov v potravinárskych prevádzkach – RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši - rok 2013

Tabuľka č. 8

Druh zariadenia	Počet vykonaných auditov	Počet auditov s nezhodami	Počet zistených nezhôd
2.03 výroba zmrzliny	0	0	0
2.04 výroba nových druhov potravín	0	0	0
2.05 výroba potravín na výživu dojčiat a malých detí	0	0	0
2.06 výroba potravín pre osobitné výživné účely	0	0	0
2.07 výroba výživových doplnkov	0	0	0
2.10 výroba bylinných čajov	0	0	0
2.11 výroba hotových mrazených a chladených pokrmov	0	0	0
2.12 výroba aditívnych látok	0	0	0
2.16 baliareň zmrzliny	0	0	0
2.17 baliareň nových druhov potravín	0	0	0
2.18 baliareň potravín na výživu dojčiat a malých detí	0	0	0
2.19 baliareň potravín pre osobitné výživné účely	0	0	0
2.20 baliareň výživových doplnkov	0	0	0
2.23 baliareň bylinných čajov	0	0	0
2.24 baliareň hotových mrazených a chladených pokrmov	0	0	0
2.25 baliareň aditívnych látok	0	0	0
2.27.1 výroba plastových/kombinovaných obalov	0	0	0
2.27.2 výroba papierových/kartónových obalov	0	0	0
2.27.3 výroba keramiky	0	0	0
2.27.4 výroba skla	0	0	0
2.27.5 výroba PET fliaš	0	0	0
2.27.6 výroba predlískov	0	0	0
2.27.7 výroba iných obalov	0	0	0
3.1 špecializované sklady a distribúcia potravín	0	0	0
3.3 sklady a distribúcia obalov a predmetov	0	0	0
4.1 špecializované predajne potravín	0	0	0
4.3 lekárne, drogérie	0	0	0
4.5 predajne obalov a predmetov	0	0	0
5.1.1 nemocnice - kuchyne	0	0	0
5.1.2 nemocnice - výdajne stravy, čajové kuchynky	0	0	0
5.1.3 nemocnice - bufety	0	0	0
5.2.1 závodné stravovanie - kuchyne	0	0	0
5.2.2 závodné stravovanie - výdajne stravy	0	0	0
5.2.3 závodné stravovanie - bufety	0	0	0
5.3.1 domovy sociálnej starostlivosti - kuchyne	0	0	0
5.3.2 domovy sociálnej starostlivosti - výdajne stravy	0	0	0
5.3.3 domovy sociálnej starostlivosti - bufety pre uzavretú skupinu	0	0	0
5.4.1 rehabilitačné zariadenia - kuchyne	0	0	0
5.4.2 rehabilitačné zariadenia - výdajne stravy	0	0	0
5.4.3 rehabilitačné zariadenia - bufety	0	0	0
5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)	2	1	1
5.7 zariadenia bez prípravy jedál (hostince, bary, kaviarne)	0	0	0
5.8 predaj občerstvenia (rýchle obč., bufety, sezónne zariadenia)	0	0	0
5.9 krátkodobý stánkový predaj (pri hromadných akciách)	0	0	0
6 Výrobcovia predávajúci hlavne na maloobchodnej báze	0	0	0
Spolu	2	1	1

Odbor preventívneho pracovného lekárstva

1. Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok v okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok

Popis súčasnej situácie v dozorovaných prevádzkach

Prevažujúca činnosť – priemyselná výroba – ťažiskoví zamestnávateľia

Elektrotechnický priemysel - Tesla Liptovský Hrádok, a.s. Liptovský Hrádok, Ceragon Networks, s.r.o., Liptovský Hrádok, Eltek, s.r.o., Liptovský Hrádok, ESOX PLAST, s.r.o., Uhorská Ves a Seidel Slovakia, s.r.o., Liptovský Hrádok a iné.

V podnikateľských subjektoch v oblasti elektrotechnického priemyslu je situácia pracovných podmienok uspokojivá. Ide o účelové objekty, v ktorých pracovné podmienky sú na dobrej úrovni, zamestnávateľia majú zabezpečenú pracovnú zdravotnú službu.

U zamestnávateľa **Tesla Liptovský Hrádok, a.s., Liptovský Hrádok** nedošlo k významným zmenám na úseku práce, pracovných podmienok a pracovného prostredia zamestnancov. V roku 2013 neboli orgánom verejného zdravotníctva schvaľované nové prevádzkové poriadky a posudky o riziku. Vzhľadom k tomu, že u zamestnávateľa sú niektoré práce zaradené do 4. kategórie práce, zamestnávateľ v zmysle platnej legislatívy požiadal o predĺženie termínu na určenie 4. kategórie práce s návrhom na vydanie nového rozhodnutia na zaradenie prác do kategórií. Na základe požiadavky Ministerstva hospodárstva SR, ktoré požiadalo Úrad verejného zdravotníctva SR Bratislava o spoluprácu pri vyplnení dotazníka francúzskej Agentúry pre potraviny, životné prostredie a bezpečnosť a ochranu zdravia na prípravu obmedzenia/zákazu používania bisphenolu – A v rámci nariadenia /ES/ REACH bolo u zamestnávateľa preverené používanie a príp. expozícia zamestnancov uvedenej látky. Na základe vykonaného štátneho zdravotného dozoru bolo zistené, že na pracovisku IDEAL LINE (linka práškových farieb) sa používa základná prášková farba ALZ90F-K25 INTERPON, dodávateľ je Akzo Nobel Coatings CZ, a.s., Opava 9, ktorá obsahuje bisphenol-A na základe čoho bol RÚVZ vydaný pokyn, aby zamestnávateľ zabezpečil posúdenie rizika, pri činnostiach súvisiacich s expozíciou bisphenolu-A a aktualizoval schválený prevádzkový poriadok vrátane posudku o riziku pre činnosti spojené s expozíciou chemickým faktorom.

V spoločnosť **Ceragon Networks, s.r.o., Liptovský Hrádok**, ktorej predmetom činnosti je – výroba vysokofrekvenčných rádii, nedošlo k zmene práce a pracovných podmienok.

Spoločnosť **Eltek s.r.o., Liptovský Hrádok** sa zaoberá výrobou záložných napäťových zdrojov pre telekomunikačný priemysel. V roku 2013 bol schválený prevádzkový poriadok a posudok o riziku pre činnosti spojené s expozíciou chemickým faktorom. Práce boli zaradené do 2. kategórie práce.

U zamestnávateľa **ESOX-PLAST, s.r.o. Uhorská Ves** sú vyhlásené rizikové práce, 3. kategória, rizikový faktor hluk. Spoločnosť sa zaoberá konštrukciou a výrobou vstrekovacích foriem pre plasty a lisovacích nástrojov, výrobou plastových výliskov prevažne pre automobilový a elektrotechnický priemysel. V roku 2013 nenastala zmena vo výkone pracovných činností v súvislosti s rizikovými faktormi. Nezmenili sa pracovné postupy, technológia výroby a neboli doplnené žiadne nové strojné zariadenia. Zamestnávateľ zabezpečuje služby PZS dodávateľským spôsobom.

V spoločnosti **Seidel Slovakia, s.r.o., Liptovský Hrádok**, pracovné podmienky a pracovné prostredie nezmenené. Spoločnosť sa zaoberá osádzaním dosiek plošných spojov, výrobou káblov a káblových zväzkov a montážou elektrotechnických zariadení.

Drevospracujúci priemysel - najvýznamnejším zamestnávateľom v regióne v drevospracujúcom priemysle je **Swedwood Slovakia, s.r.o., O.Z. Jasná, Závažná Poruba**. Koncom roku 2013 došlo k zmene obchodného názvu spoločnosti na IKEA Industry

Slovakia s.r.o., O.Z. Jasná, Závažná Poruba. Oproti roku 2012 došlo k zvýšeniu počtu zamestnancov spoločnosti. Dohľad nad pracovnými podmienkami zabezpečuje PZS.

V roku 2013 boli u zamestnávateľa uvedené do prevádzky nasledovné priestory/pracoviská – sklad strojného zariadenia, sklad požiarnej techniky, nadstavba sociálnej budovy a automatizácia briketárne, ktorá bola uvedená do skúšobnej prevádzky, z dôvodu nutnosti posúdenia zdravotných rizík vyplývajúcich z expozície faktorom pracovných podmienok. Na základe výsledku hodnotenia rizík boli vypracované a orgánom verejného zdravotníctva schválené prevádzkové poriadky a posudky o riziku pre fyzikálny faktor hluk a chemické faktory. Predložený bol aj posudok pre fyzickú záťaž a priestory boli uvedené do trvalej prevádzky. Pracovné činnosti spojené s expozíciou hluku boli zaradené do 3. kategórie práce. Ostatné faktory do 2. kategórie práce.

Na základe doplnenia nových strojno – technologických zariadení vo výrobných sekciách 01 a 02 boli vypracované prevádzkové poriadky, vrátane posudkov o riziku pre fyzikálny faktor hluk na základe merania a stanovenia hlukovej expozície a činnosti boli zaradené do 3. kategórie práce. Nadväzne na novo posúdené a aktualizované posúdenia rizík zamestnávateľ predložil nový kompletný návrh, na zaradenie prác do 3. a 4. kategórie rizikových prác, pre všetky rizikové faktory práce na jednotlivých výrobných sekciách a ostaných pracoviskách spoločnosti. Rozhodnutie, ktorým budú určené rizikové práce pre zamestnávateľa, bude vydané v roku 2014.

U zamestnávateľa pretrváva problém zvýšeného výskytu hlásených podozrení na choroby z povolania, v položke 29 zoznamu chorôb z povolania, v dôsledku minulých expozícií zamestnancov riziku lokálnej svalovej záťaže a fyzickej záťaže, ktorá nebola identifikovaná, posúdená a adekvátne neboli vykonávané ciele LPP vo vzťahu k práci.

Ďalším zamestnávateľom je spoločnosť **Rettenmeier Tatra Timber, s.r.o., Liptovský Hrádok**. Predmetom činnosti je spracovanie mäkkého dreva. V roku 2013 boli na základe posúdenia rizík a vykonaných meraní zamestnávateľom predložené prevádzkové poriadky pre prácu s expozíciou vibráciám, hluku a pevnému aerosólu. Príslušné prevádzkové poriadky a posudky o riziku, vypracované pre jednotlivé pracoviská a faktory práce a pracovného prostredia boli orgánom verejného zdravotníctva schválené.

Na základe hodnotenia rizík, boli pre spoločnosť vydané nové rozhodnutia na zaradenie prác do 3. a 4. kategórie práce. U zamestnávateľa sú vyhlásené rizikové práce pre rizikové faktory – hluk, formaldehyd, fyzická záťaž a pevný aerosól. V roku 2013 bol u zamestnávateľa vykonaný štátny zdravotný dozor na základe návrhu o zrušení prác zaradených do 3. kategórie práce na pracovisku HALA D1 /výroba šalovacích trojvrstvových dosiek/. Na základe uvedeného bolo orgánom verejného zdravotníctva vydané rozhodnutie na zrušenie rizikových prác na uvedenom pracovisku, z dôvodu zrušenia pracoviska a zdemontovania strojnotechnologického zariadenia. Počas dozoru bola vykonaná aj kontrola plnenia opatrení uložených v rozhodnutiach o určení rizikových prác. V súčasnosti sú u zamestnávateľa v platnosti rozhodnutia vydané v rokoch 2008, 2011, 2012 a 2013. Vzhľadom k uvedenému, bolo zamestnávateľovi odporučené pre sprehľadnenie jednotlivých pracovísk, kde sú vyhlásené rizikové práce predložiť kompletný návrh, ktorý bude zahŕňať všetky pracoviská, pracovné činnosti a faktory práce zaradené do kategórie rizikových prác a zamestnávateľovi bude RÚVZ vydané jedno rozhodnutie, ktorým budú určené všetky rizikové práce vykonávané na jednotlivých pracoviskách. Zamestnávateľovi boli do prevádzky uvádzané v tomto roku celkovo 3 pracoviská/priestory. Zamestnávateľ má uzatvorenú zmluvu s PZS, ktorá zabezpečuje komplexný zdravotný dohľad. Plnenie opatrení, vyplývajúcich zo zák. č. 355/2007 Z.z. nie je však pružné a často k ich plneniu dochádza až po upozorneniach zo strany RÚVZ.

Spracovanie dreva a výroba z dreva je predmetom činnosti aj menších zamestnávateľov – **KROVY - SK, s.r.o., Podrečany, prevádzka Liptovský Hrádok, VOKUMA, s.r.o.**

Partizánska Ľupča, Lesný komposesorát Partizánska Ľupča, s.r.o., Partizánska Ľupča, Urbárske pozemkové spoločenstvo Hybe – zamestnávateľ je zameraný na ťažbu dreva, obchodovanie s drevom a spracovanie dreva v pílnici, schválený bol prevádzkový poriadok pre prácu s expozíciou chemickým faktorom pre prevádzku – Sklad chemických látok, **Drevona s.r.o. Malužiná, SETA – Ing. Šestina, Ružomberok, BIO ENERGO, s.r.o., Ružomberok, Drevárska spoločnosť, s.r.o., K. Lehota, STAMI RK, s.r.o., Ružomberok, prevádzka L. Teplá, M&T systémy, s.r.o., Žilina, prevádzka Kosovo – Ružomberok FRAMI, s.r.o., Ružomberok – Biely Potok, BIOENERGIA SM, s.r.o., Liptovský Mikuláš, prevádzka K. Lehota, PROFIBUILDING, s.r.o., L. Štiavnica a prevádzky piliarskej drevovýroby, stolárske dielne a iné.**

V roku 2013 boli do prevádzky uvedené nové spol. a to **EUROPARKETT SLOVAKIA s.r.o., Košice, prevádzka Ružomberok**, ktorej predmetom činnosti je spracovanie dreva /mäkké drevo/, výroba laťovkových stredov pre drevené plávajúce podlahy a výroba nášlapných vrstiev, **Wood Working, s.r.o., Čadca, prevádzka Ružomberok** – výrobný program spoločnosti je spracovanie guľatiny a výroba reziva, ktorá je zabezpečovaná v objekte pílnice, kde je sústredená výrobná činnosť a schválené boli prevádzkové poriadky pre činnosti spojené s expozíciou fyzikálnym a chemickým faktorom, vrátane pevného aerosólu. Rozhodnutím boli vyhlásené rizikové práce pre faktor hluk, 3. kategória práce. V roku 2012 rozhodnutím orgánu verejného zdravotníctva, bolo prerušené konanie k návrhu, na uvedenie priestorov manipulačného skladu Demänovská Dolina do prevádzky, pre spoločnosť **LES WOOD s.r.o., Liptovský Mikuláš**. Žiadosť na uvedenie priestorov do prevádzky, bola účastníkom konania podaná na základe upozornenia, že manipulácia s drevom je vykonávaná bez posúdenia orgánom verejného zdravotníctva. Po obhliadke bolo zistené, že manipulačný sklad, ktorý svojou činnosťou /hlukom z pílenia a dopravou/ môže nepriaznivo ovplyvňovať životné prostredie, je zriadený na ploche, ktorá je nevhodne umiestnená v lokalite bezprostredne susediacej s objektmi určenými na rekreačné účely /súkromná chata, penzión/. Na základe zistených skutočností boli účastníkovi konania uložené opatrenia a zaviazal sa, že pracovisko manipulačného skladu, na základe jednaní a novej zmluvy o prenájme s Obcou Demänovská Dolina bude premiestnené do časti odstavného parkoviska, ktoré je v dostatočnej vzdialenosti od objektu penziónu s reštauráciou a súkromnej chaty, čím bude eliminovaný vplyv hluku z vykonávanej činnosti na životné prostredie a v uloženom termíne zabezpečí merania fyzikálnych faktorov v pracovnom prostredí / hluk, vibrácie/ a vypracuje prevádzkové poriadky a posudky o riziku. Vzhľadom k tomu, že uvedené nedostatky podania neboli účastníkom konania v určenom termíne odstránené bolo orgánom verejného zdravotníctva vydané v roku 2013 rozhodnutie o zastavení konania a zároveň bol upozornený na skutočnosť, že prevádzka nie je kladne posúdená orgánom verejného zdravotníctva a v prípade ak prevádzkuje predmetné priestory manipulačného skladu, porušuje ustanovenia zákona za čo orgán verejného zdravotníctva môže uložiť sankciu.

V r. 2013 boli uvedené do prevádzky **stolárske dielne prevažne pre SZČO**, v ktorých bolo vykonané hodnotenie rizík, v rámci skúšobnej prevádzky v počte 7. U niektorých skúšobná prevádzka stále trvá. Na základe hodnotenia bola väčšina prác zaradená do 2. kategórie práce. V existujúcich stolárskych dielnach prevádzkovaných SZČO, na základe nových meraní fyzikálnych a chemických faktorov, boli práce preradené do 2. kategórie prác. U vyššie uvedených zamestnávateľov sú prevažujúcim rizikovým faktorom hluk, v menšej miere zastúpený faktor pevný aerosól. Pretrvávajúcim problémom u menších zamestnávateľov je nesplnenie si povinností zabezpečiť služby PZS.

Spracovanie a výroba koží – koželužský priemysel: najväčším zamestnávateľom je podnik **SlovTan Contract Tannery, s.r.o., Lipovský Mikuláš**, u ktorého boli novým rozhodnutím, vyhlásené rizikové práce vykonávané na jednotlivých pracoviskách spoločnosti, vzhľadom

k tomu, že u zamestnávateľa sú niektoré práce zaradené do 4. kategórie práce, z čoho pre zamestnávateľa vyplýva povinnosť predkladať návrh na zaradenie prác do kategórii každoročne. Faktory práce a pracovného prostredia na jednotlivých pracoviskách neboli aktualizované. Výrobná činnosť spoločnosti zostala nezmenená – nákup surových hovädzích koží, ich triedenie, výroba polotovaru wetblue, výroba crustu a hotových čalúnnických usní. V súčasnosti u zamestnávateľa prebieha posúdenie fyzickej záťaže prostredníctvom pracovnej zdravotnej služby.

Menším zamestnávateľom v koželužstve je **Nicolaus Leather, s.r.o., Liptovský Mikuláš**, ktorého predmetom činnosti je výroba usní (povrchové úpravy), okrem chróm činenia, **LIPTOSPOL s.r.o., Liptovský Mikuláš** a spoločnosť **SPLIT SLOVAKIA, s.r.o., Liptovský Mikuláš**.

Strojárske priemysel: väčší zamestnávateľia **Liptovské strojárne plus, a.s., Liptovský Mikuláš** a **Bliss – Brett, a.s., Liptovský Mikuláš**. U zamestnávateľa **Liptovské strojárne plus, a.s., Liptovský Mikuláš**, bol na základe vykonaného štátneho zdravotného dozoru vydaný pokyn, v ktorom mu bola uložená povinnosť aktualizovať posúdenie rizík vyplývajúcich z expozície pracovníkov faktorom práce a pracovných podmienok, vypracovania posudkov o riziku a prevádzkových poriadkov s následným podaním návrhu na určenie rizikových prác, z dôvodu zrušenia pracoviska Zvarovne, celkového poklesu počtu zamestnancov ako aj kumulácie niektorých pracovných činností a požiadavky na zlepšenie podmienok na osobnú hygienu. U zamestnávateľa **Bliss – Brett, a.s., L. Mikuláš** nedošlo k zmene práce a pracovných podmienok. Obidvaja zamestnávateľia majú uzatvorenú zmluvu s PZS.

Ďalší zamestnávateľia so zameraním na strojárstvo: **FERMONT, s.r.o., Liptovský Mikuláš**, **GÚDE Slovakia, s.r.o., Liptovský Hrádok – Podtúreň** – vydané záväzné stanovisko k územnému konaniu stavby „Rozšírenie skladových priestorov“ k existujúcej stavbe spoločnosti, **BOBBEL, s.r.o., Liptovská Osada**, **CRAEMER Slovakia, s.r.o., Liptovský Mikuláš**, **TEPRON, s.r.o., Liptovský Mikuláš**, **InterTechnic, s.r.o., Liptovský Mikuláš**, **W.E.G.A., spol. s r.o., Dolný Kubín**, prevádzka **Liptovský Mikuláš**, **Investspol, s.r.o., Bratislava**, prevádzka **Liptovské Sliače**, **METAL STEEL, s.r.o., Liptovský Mikuláš**, **Tatra Steel, s.r.o., Liptovský Mikuláš**, **ALUSTAV – Stanislav Sokol, Ružomberok**, **INVESTSPOL, s.r.o. Liptovské Sliače**, **AUTOMATICA s.r.o., Liptovský Mikuláš**, - predmet výroby a pracovné podmienky nezmenené.

V spoločnosti **ISO& spol., s.r.o., L. Mikuláš** boli do prevádzky uvedené priestory Výrobnej haly kovovýroby, stará zámočnícka dielňa a zároveň schválené prevádzkové poriadky a posudky o riziku pre činnosti spojené s expozíciou fyzikálnym a chemickým faktorom. Zároveň bol predložený posudok fyzickej záťaže pracovníkov pri obsluhu tlakovzdušnej tryskacej komory. Na základe posúdenia boli ako rizikové vyhlásené činnosti spojené s expozíciou hluku a chemickým faktorom pri obsluhu tryskacej komory. Spoločnosť sa zaoberá výrobou oceľových konštrukcií, priemyselných objektov a objektov občianskej vybavenosti. Taktiež boli v roku 2013 uvedené do skúšobnej prevádzky priestory Recyklačného závodu Liptov a zároveň boli spoločnosti uložené povinnosti hodnotiť zdravotné riziká vyplývajúce z expozície pracovníkov zdraviu škodlivým faktorom práce a pracovného prostredia, fyzikálny faktor - hluk, chemický faktor - pevný aerosól, vrátane pevného aerosólu s obsahom voľného oxidu kremičitého, stanovením jeho koncentrácie v respirabilnej frakcii meraním, s následným vypracovaním posudkov o riziku a prevádzkových poriadkov. Spoločnosť bola zároveň upozornená, aby v prevádzke recyklačného závodu neboli predmetom spracovania stavebných odpadov odpady s obsahom materiálov, ktoré obsahujú alebo môžu obsahovať azbest, z dôvodu nežiaduceho významného zdravotného rizika, vyplývajúceho z expozície zamestnancov.

U zamestnávateľa **KOVUM, s.r.o., Liptovský Mikuláš** bola posudzovaná nová linka na povrchovú úpravu kovových výrobkov a autoumyváreň, spolu s uvedením priestorov do prevádzky boli schválené zároveň aj prevádzkové poriadky pre expozíciu fyzikálnym a chemickým faktorom. Pracovné činnosti na uvedených pracoviskách spĺňajú kritéria pre zaradenie do 2. kategórie práce.

Spoločnosti **RUDOS Ružomberok, s.r.o., Ružomberok** bola kolaudovaná prístavba priemyselnej budovy k existujúcemu objektu spoločnosti Rudos Ružomberok, s.r.o. Vypracovaná bola aj hluková štúdia, predmetom merania bolo určenie ekvivalentných hladín A zvuku vo vonkajšom prostredí – na hranici areálu firmy RUDOS a na hranici pozemkov najbližších rodinných domov počas simulovanej výroby. Prípustné hodnoty hluku pre deň ani večer neboli v čase merania v jednotlivých meracích bodoch vo vonkajšom prostredí prekročené. Činnosť firmy je zameraná na výrobu, servis, čistenie a predaj kompresorov a čerpadiel.

Spoločnosti **FIVING, s.r.o., Liptovský Mikuláš** bola do prevádzky uvedená Výrobná hala B a zároveň bol schválený prevádzkový poriadok pre činnosti spojené s expozíciou fyzikálnemu faktoru – hluk. Predmet činnosti spoločnosti projektovanie a výroba vzduchotechniky, klimatizácie a chladiacich zariadení, konštrukcia strojov – len mechanická časť, montáž, opravy a údržba vzduchotechnických zariadení, montáž, oprava a údržba elektrických strojov a prístrojov a výroba elektrických rozvádzačov a rozvádzačov merania a regulácie a výkon stavebného dozoru. Z dozoru vyplynula pre zamestnávateľa aj povinnosť aktualizovať hodnotenie rizika vyplývajúceho z expozície chemickým faktorom na pracovisku Linka na nanášanie práškových farieb a vypracovať prevádzkový poriadok a posudok o riziku na základe čoho bol uložený pokyn.

CD – profil s.r.o., Liptovský Mikuláš – na základe návrhu boli spoločnosti uvedené do skúšobnej prevádzky priestory výrobné haly H3, počas ktorej je zamestnávateľ povinný zabezpečiť aktuálne posúdenie zdravotných rizík, ktoré bude zohľadňovať súčasný stav práce a pracovných podmienok vyplývajúcich z expozície fyzikálnemu faktoru hluk a na základe posúdenia vypracovať posudok o riziku a prevádzkový poriadok a predložiť návrh na zaradenie prác do kategórie prác.

Na základe upozornenia orgánu verejného zdravotníctva si spoločnosť **EcoKont, s.r.o. Čadca, prevádzka Ružomberok – Biely Potok**, splnila povinnosť predložiť návrh na zaradenie prác do kategórií rizikových prác a spoločnosti boli vyhlásené rizikové práce pre faktor pevný aerosól, chemický faktor a hluk.

V **KOVO BOHUNKA výrobné družstvo, Ružomberok - Biely Potok** boli zrušené rizikové práce pre faktor hluk a kožné poškodenie na základe nových meraní faktorov a tieto sú t.č. evidované v 2. kategórii práce – nerizikovej.

Zamestnávateľ **KOVOTECHNO-LM, s.r.o. Liptovský Mikuláš**, na základe upozornenia orgánu verejného zdravotníctva predložil RÚVZ návrh na zaradenie prác do kategórií a boli určené rizikové práce pre profesiu zvärač, rizikový faktor hluk, 3. kategória práce.

Takmer všetci uvedení zamestnávateľa majú zabezpečené zmluvy s PZS.

Priemysel výroby papiera a celulózy – dominantným zamestnávateľom je podnik **MONDI SCP, a.s., Ružomberok**. V priebehu roka zamestnávateľ zabezpečil hodnotenie rizík na niektorých pracoviskách, vrátane objektívnych meraní. Nadväzne na výsledky posúdenia rizík predložil nové návrhy na schválenie prevádzkových poriadkov pre prácu spojenú s expozíciou chemickým a fyzikálnym faktorom, pracovisko Spracovanie dreva - Drevosklad, pre prácu spojenú s expozíciou fyzikálnym faktorom – hluk a vibrácie, prevádzka **WOOD Processing** píla, paletové linky **PLATON** a **STORTI**, pre pracovné činnosti spojené s expozíciou chemickým faktorom v prevádzke – Sklady nákupu, **BU – Vlákňitá linka** a na určenie rizikových prác. Rizikové práce v kategórii 3, boli určené na pracoviskách **Drevosklad – cestná váha**, rizikový faktor – hluk, **Spracovanie dreva – drevosklad**, rizikový

faktor - pevné aerosóly a na pracoviskách Píla paletová linka Platon, rizikový faktor - hluk. Rizikové práce v kategórii 4, boli určené na pracovisku Píla. Ostatné prevádzky boli určené ako nerizikové. Na základe návrhu na uvedenie priestorov do prevádzky boli posudzované nasledovné pracoviská – Rekonštrukcia pracieho lisu poz. 37 – 067, prevádzka BU Vlákňitá linka, Papierenský stroj 1, Stáčacie miesto chemikálií, Regionálna skládka odpadov Partizánska Lupča – stáčacie miesto a do skúšobnej prevádzky bola uvedená stavba Úprava a energetické zhodnotenie kalov z čistenia priemyselných vôd. Počas trvania skúšobnej prevádzky je potrebné zabezpečiť merania a vyhodnotenie emisií z kotla na biomasu a z biofiltra.

K územnému konaniu stavby Výmena pece na vápno – Mondi SCP, a.s., Ružomberok bolo vydané záväzné stanovisko.

Výroba je zameraná aj na výrobu papiera pre potravinárske účely, v danej súvislosti sú niektoré prevádzky dozorované aj odborom HV. Spoločnosť má zabezpečenú pracovnú zdravotnú službu.

Podnik **Harmanec Bags, s.r.o., Ružomberok** - výrobca obalov, prichádzajúcich do styku s potravinami v roku 2013 ukončil výrobu v našom regióne a prevádzka bola presťahovaná.

Činnosť spoločnosti **Convert + Trade, s.r.o. Ružomberok**, je zameraná na výrobu zušľachtených papierov, polymerových a kovových fólií pre celý rad, studených disperzií, peelových vrstiev, laminátových fólií pre obalovú techniku a samolepiacich etikiet. Podmienky nezmenené.

Do prevádzky boli v roku 2013 uvedené priestory výroby papierových obrúskov a výroby reklamy, Podtúreň, Roveň, L. Hrádok pre prevádzkovateľa **CS print, s.r.o., L. Hrádok**. Výroba papierových obrúskov pre potravinárske účely je vykonávaná len úpravou krepového papiera – embosovaním /ražbou/ alebo s farebnou potlačou s použitím maximálne 2 farieb. 90% výroby servítkov je bez farebnej potlače. Počas skúšobnej prevádzky bola zabezpečená objektivizácia fyzikálneho faktoru hluk a na pracovisku výroby papierových obrúskov boli vyhlásené rizikové práce pre faktor hluk, 3. kategória práce.

Potravinársky priemysel: k najvýznamnejším podnikom patrí **GeLiMa, a.s., Liptovský Mikuláš** - výrobca želatíny pre potravinársky a farmaceutický priemysel z hovädzej štiepenky, z bravčových koží a rybacích koží a výroba koproduktov /múčka a tuky/. Aktualizovaný bol prevádzkový poriadok pre prácu spojenú s expozíciou fyzikálnemu faktoru hluk pre pracovisko finalizácia. Hlavným zdrojom hluku na pracovisku finalizácie sú vzduchové ventilátory tunelovej sušiarne. V časti haly pri tunelovej sušiarňi bol vybudovaný velín, z uvedeného dôvodu bola vykonaná nová objektivizácia faktorov práce a pracovného prostredia. Na základe uvedeného, bola profesia operátor, na pracovisku finalizácie zaradená do 2. kategórie práce. Zároveň bol účastníkovi konania vydaný pokyn, ktorým mu bola uložená povinnosť aktualizovať posudok o riziku pri ručnej manipulácii s bremenami v sklade želatín z dôvodu dobudovania manipulačnej plošiny, posúdiť a hodnotiť riziko fyzickej záťaže z hľadiska celkovej fyzickej záťaže, lokálnej svalovej záťaže a pracovných polôh u pracovníkov v sklade želatín, vypracovať posudok o riziku a po zrealizovaní a ukončení projektu externej expirácie zabezpečiť prehodnotenie zdravotného rizika pre chemický faktor – pevný aerosól a vypracovať prevádzkový poriadok vrátane posudku o riziku.

V podniku **Liptovské pekárne a cukrárne Lippek, k.s., Liptovský Mikuláš**, nedošlo k zmene práce a pracovných podmienok. Zamestnávateľ má PZS.

U zamestnávateľa **MILEX NMNV, a.s., Liptovský Mikuláš** nedošlo v roku 2013 k zmene pracovných podmienok. Výrobná činnosť spoločnosti spočíva v spracovaní mlieka, z ktorého sa následne vyrába syr a syrové výrobky. Schválené boli prevádzkové poriadky pre prácu s expozíciou chemickým faktorom na pracovisku centrálna čistiaca stanica a chladiaca a tlakovzdušná stanica. U zamestnávateľa sú vyhlásené rizikové práce pre faktor hluk, 3. kategória práce.

V spoločnosti **ST. NICOLAUS, a.s., Liptovský Mikuláš** /výroba liehovín a pochutín/, bola na základe uloženého pokynu vykonaná stavebno – technická obnova priestorov laboratória. Z hľadiska zaradenia prác do kategórie rizikových prác, oproti rozhodnutiu vydanému v roku 2011 v priebehu r. 2013 nedošlo ku žiadnym zmenám.

U zamestnávateľa **Slovenské liehovary a likérky, a.s., Leopoldov, výroba surového liehu v spoločnosti ST. NICOLAUS, a.s. Liptovský Mikuláš**, zostali pracovné podmienky aj činnosť nezmenená. U zamestnávateľa sú vyhlásené rizikové práce pre faktor hluk.

V spoločnosti **LEONTEUS, s.r.o. Bratislava, prevádzka Minimliekáreň Kozí Vršok, Ivachnová** podmienky práce a pracovného prostredia zostali nezmenené.

SNICO s.r.o., Bratislava, prevádzka Liptovský Mikuláš – sa zaoberá produkciou známych slovenských horčíc a kečupov. U zamestnávateľa sú vyhlásené rizikové práce – 3. kategória, rizikový faktor hluk.

Ďalšími posudzovanými a dozorovanými prevádzkami spolu s oddelením hygieny výživy sú bitúnky a výrobné mäsových výrobkov, pekárne, menšie prevádzky výroby mliečnych výrobkov, plniarne minerálnych vôd a iné.

Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo: situácia oproti r. 2012 významne nezmenená, evidujeme 10 poľnohospodárskych družstiev, 4 roľnícke družstvá, 1 a.s., 8 s.r.o., 2 fyzické osoby. V **Poľnohospodárskom družstve Liptovské Hole so sídlom v Kvačanoch** bol schválený prevádzkový poriadok pre prácu spojenú s expozíciou chemickému faktoru – pevný aerosól, na pracovisku „Výroba krmných zmesí“. Práce boli zaradené do 3. kategórie práce a zároveň bol podaný návrh na zaradenie prác do kategórií na základe čoho boli na uvedenom pracovisku vyhlásené rizikové práce.

Na základe vykonaného štátneho zdravotného dozoru v **Poľnohospodárskom družstve so sídlom v Liptovskom Mikuláši**, ktorého predmetom bola kontrola manipulácie s prípravkami na ochranu rastlín – práca v expozícii chemickým faktorom bol vydaný pokyn. Poľnohospodárskemu družstvu bola uložená povinnosť identifikovať a hodnotiť riziká vyplývajúce z expozície pracovníkov chemickým faktorom, pri pracovných činnostiach súvisiacich s aplikáciou prípravkov na ochranu rastlín a vypracovať prevádzkový poriadok vrátane posudku o riziku. Na základe výsledkov hodnotenia rizika podať nový návrh na zaradenie prác do kategórií. Požiadavka identifikácie a hodnotenia zdravotných rizík bola uložená vzhľadom k neaktuálnosti prevádzkového poriadku pre expozíciu chemickým faktorom a vzhľadom k zmene legislatívy. Vydané bolo taktiež záväzné stanovisko k územnému konaniu stavby „Stavebné úpravy kravína na ovčín, dojáreň – Ploštín“.

AGRONOVA Liptov, s.r.o., L. Sielnica požiadala RÚVZ o kolaudáciu stavby „Stavebné úpravy objektu rodinného domu a prístrešku so zmenou na predajňu – distribučné stredisko L. Sielnica a sklad“.

Na základe žiadosti o prešetrenie likvidácie azbestocementovej krytiny na objekte **Roľníckeho družstva Dovalovo**, ktorá prebiehala údajne v mesiaci jún 2013 bol vykonaný pracovníkmi RÚVZ štátny zdravotný dozor. Na základe zistení bol RD Dovalovu uložený pokyn, zabezpečiť odbornú likvidáciu azbestocementového odpadu z odstránenej strešnej krytiny na objekte „pajta za váhou“ v areáli RD Dovalovo oprávnenou osobou na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb.

Pre **AGRO-RACIO s.r.o., Liptovský Mikuláš** bol schválený prevádzkový poriadok a posudok o riziku pre činnosti spojené s expozíciou chemickým faktorom v rastlinnej výrobe. Práce boli zaradené do 3. kategórie práce a zároveň boli vyhlásené rizikové práce na uvedenom pracovisku.

Zoonózy v poľnohospodárskom sektore neboli prešetrované.

Lesné hospodárstvo: prevažujúcim zamestnávateľom sú **Lesy SR Banská Bystrica š.p., O.Z. Liptovský Hrádok**. OZ Liptovský Hrádok má zabezpečený zdravotný dohľad prostredníctvom PZS, avšak ide o zamestnávateľa, u ktorého profesie piliarov vykonávajú

samostatne zárobkovo činné osoby, vlastných zamestnancov – piliarov závod zamestnáva len v manipulačných skladoch.

V roku 2013 boli pre niektoré pozemkové spoločnosti a urbáriáty kolaudované a uvedené do prevádzky väčšinou administratívne priestory a iné prevádzkové súbory.

Stavebníctvo: v regióne evidujeme stavebné firmy, zamerané na stavebnú činnosť, výrobu prefabrikátov, výrobu cementu a stavebných prvkov z plastu (plastové okná, výroba stavebného polystyrénu, výroba stavebných netkaných textílií). V spoločnosti **LIBETO a.s., Liptovská Teplá**, nedošlo v priebehu roka 2013 k zmenám. Predmet činnosti – výroba prefabrikátových dielcov a betónových tvárnic.

Spoločnosť **LISS, s.r.o., Liptovský Mikuláš**, vzhľadom na neustále znižovanie stavebných činností, presunula prevádzku kovovýroby a servisu do menších priestorov. K uvedenej akcii bolo orgánom verejného zdravotníctva vydané záväzné stanovisko na zmenu v užívaní stavby a spoločnosť zmenila obchodný názov na **JUREKO, a.s., L. Mikuláš**, vrátane IČO. Predmet činnosti spoločnosti zostal pôvodný – stavebná činnosť a servis nákladných áut a stavebných strojov.

V roku 2013 bola posudzovaná prevádzka **RILINE s.r.o., Ružomberok**, ktorá bola v predchádzajúcom konaní posúdená pre fyzickú osobu Vladimír Richtárik RILINE, Ružomberok. Na základe uvedeného boli priestory spoločnosti, ktorej predmetom činnosti je výroba, dodávka a transport betónu, recyklácia bitúmenových zmesí, oprava vozoviek obaľovanou štrkodrvou, pokládka zámkovej dlažby uvedené do skúšobnej prevádzky. Počas trvania skúšobnej prevádzky je zamestnávateľ povinný zabezpečiť hodnotenie zdravotných rizík vyplývajúcich z expozície pracovníkov zdraviu škodlivým faktorom práce a pracovného prostredia – fyzikálnym faktorom hluk a vibrácie, chemickým faktorom vrátane pevného aerosólu, pevného aerosólu s obsahom voľného oxidu kremičitého, zväčšačského pevného aerosólu, faktorom spôsobujúcich vznik profesionálnych kožných ochorení, karcinogénnym a mutagénnym faktorom. Na základe hodnotenia vypracovať a predložiť RÚVZ príslušné prevádzkové poriadky a posudky o riziku a podať návrh na zaradenie prác do kategórií.

V tomto roku boli do prevádzky uvedené priestory novej betonárne L. Mikuláš – Okoličné pre prevádzkovateľa **TATRY-BETÓN, s.r.o., Liptovský Mikuláš**. Zároveň bol schválený prevádzkový poriadok pre činnosti spojené s expozíciou chemickým faktorom – pevnému aerosólu. Hodnotenie rizík bolo zabezpečené počas trvania skúšobnej prevádzky počas ktorej bol zamestnávateľ povinný hodnotiť zdravotné riziká vyplývajúce z expozície pevnému aerosólu, pri pracovných činnostiach navážania riečneho štrku do radového zásobníka betonárne, stanovením koncentrácie oxidu kremičitého v respirabilnej frakcii pevného aerosólu meraním. Uvedená pracovná činnosť bola hodnotená ako neriziková a zaradená do 2. kategórie práce.

Ďalšími evidovanými prevádzkami v regióne sú: **EUROVIA - Kameňolomy, s.r.o. Košice - Barca, kameňolom Malužiná a štrkovňa Liptovská Mara, Kameňolom Liptovské Kľačany, s.r.o., L. Kľačany, STAVOINDUSTRIA, a.s. Liptovský Mikuláš, K.K. BETÓN, s.r.o., Liptovský Mikuláš, M-L-M, spol. s r.o., Lisková, PRIMA Slovakia, s.r.o., Liptovský Mikuláš, UNIMONT Slovakia, s.r.o., Liptovský Mikuláš, DOPRASTAV Asfalt, a.s., prevádzka Ružomberok – Biely Potok, PK Doprastav, a.s., Žilina, LOM Ružomberok – Biely Potok, BETON RK s.r.o., Ružomberok, M+M PREFA, s.r.o., L. Hrádok, TREOS, s.r.o., L. Mikuláš, prevádzka HD L. Ondrášová a iné.**

Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť: dozorovaným zamestnávateľom je **Liptovská nemocnica s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu Liptovský Mikuláš, Liptovský Mikuláš**. Orgánu verejného zdravotníctva boli na posúdenie predložené aktualizované prevádzkové poriadky pre pracovné činnosti spojené s expozíciou ionizujúcemu žiareniu, biologickému faktoru, chemickému faktoru, hluku a umelému optickému žiareniu na oddeleniach laboratórnej medicíny, centrálnej sterilizácie, RTG, anesteziológie, pracovisko urgentného

příjmu, JZS ortopédia, traumatologické oddelenie, centrálné operačné sály, JZS urológia, oddelenie očnej jednodňovej ambulantnej starostlivosti. Tieto boli RÚVZ schválené a práce na uvedených pracoviskách z hľadiska expozície jednotlivým faktorom boli zaradené do 2. kategórie práce. V súčasnosti sú u zamestnávateľa evidované rizikové práce pre rizikové faktory – cytostatiká a biologický faktor, 3. kategória práce. Nemocnica má uzatvorenú zmluvu s PZS. RÚVZ so sídlom v L. Mikuláši ako riešiteľské pracovisko úlohy – monitoring expozície zamestnancov operačných sál narkotizačnými plynmi, oslovil Liptovskú nemocnicu s poliklinikou, L. Mikuláš o zaslanie informácie – dopytu, na ktorom pracovisku operačných sál v nemocnici by mali záujem vykonať meranie a objektivizáciu narkotizačnými plynmi. Na základe našej žiadosti Liptovská nemocnica s poliklinikou prejavila záujem o vykonanie meraní na centrálnych operačných sálach. Meranie malo zabezpečiť oddelenie laboratórií preventívneho pracovného lekárstva Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline bezplatne, do konca roka 2013. Zároveň bol zamestnávateľ informovaný o pokračovaní plnenia úlohy do roku 2018, s možnosťou plánovania objektivizácie expozícií zdravotníckych pracovníkov plynným anestetikám na ďalších 3 pracoviskách v roku 2014. V roku 2013 bol schválený prevádzkový poriadok a posudok o riziku pre prácu v expozícii umelému optickému žiareniu – laser triedy 3B v ortopedickej ambulancii, Ružomberok pre spoločnosť **MEDICAL CASSOVIA s.r.o., Košice**.

V rámci štátneho zdravotného dozoru na základe žiadostí bolo posúdených 7 neštátnych lekární.

Sociálna starostlivosť: v tomto rezorte sú zastúpení najmä zamestnávateľia domovov dôchodcov a sociálnych služieb. V súčasnosti evidujeme v tejto oblasti pracoviská, na ktorých sú vyhlásené rizikové práce z hľadiska rizikového faktoru – psychická pracovná záťaž. Po prehodnotení prác prostredníctvom PZS boli niektoré pracoviská preradené do 2. kategórie práce.

Školstvo: ide o rezort, v ktorom štátny zdravotný dozor je zabezpečovaný odborom HDM, ktorý aktívne získava informácie o zabezpečení PZS. V súčasnosti evidujeme 2 stredné odborné školy v ktorých sú orgánom verejného zdravotníctva vyhlásené rizikové práce z hľadiska expozície fyzikálnemu faktoru hluk, zaradené do 3. kategórie práce.

Predmetom štátneho zdravotného dozoru boli aj menšie zamestnávateľské subjekty – prevádzky predajní a služieb, nákupné centrá, veterinárne ambulancie, čerpacie stanice, zberné suroviny, výkupne, skladové a administratívne priestory, autoopravnice, servisy a pneuservisy. Ide o zdanlivo menej významné prevádzky, avšak častokrát je nutné v nich presadzovať základné hygienické požiadavky na pracovné prostredie (požiadavky na denné a umelé osvetlenie, zariadenia na osobnú hygienu, zásobovanie pitnou vodou a teplou úžitkovou vodou, požiadavky na prácu v stojí a pod.). Významnou súčasťou ŠZD bolo aj posudzovanie chránených pracovísk.

Závažné zmeny v pracovnom prostredí, vrátane vzniku resp. zrušenia prevádzok

Závažné zmeny v pracovnom prostredí sme nezaznamenali.

Prehľad novovzniknutých prevádzok: Liptovská vodárenská spoločnosť, a.s., L. Mikuláš, prevádzky ČOV Hybe a ČOV Važec, TATRY BETÓN s.r.o., Liptovský Mikuláš, ISO&spol., s.r.o., L. Mikuláš, prevádzka - recyklácia stavebného odpadu, POLYTES, s.r.o., L. Mikuláš, MI – PAL, s.r.o., Liptovský Mikuláš, Gergonne Slovensko, s.r.o., Liptovský Mikuláš, AMOS Services, s.r.o., Horná Seč, prevádzka Korytnica, Europarket Slovakia, s.r.o., Košice, prevádzka Ružomberok, KOVUM s.r.o., Liptovský Mikuláš – nanášanie práškovej farby, autoumyváreň, METALGAL, s.r.o., Liptovský Mikuláš, BIOENERGIA SM, s.r.o., Liptovský Mikuláš, prevádzka Kráľova Lehota, AQUA PRO, s.r.o., Košice, prevádzka Ružomberok,

RILINE, s.r.o., Ružomberok, INVENTIVE, s.r.o., Liptovský Hrádok, CS Print, s.r.o., Liptovský Hrádok, FIVING, s.r.o., Liptovský Mikuláš – výrobná hala B, Wood Working, s.r.o., Čadca, prevádzka Ružomberok.

Ďalej boli do prevádzky posudzované a uvádzané menšie prevádzky – predajne, zámočnicke, kovárske dielne, pneuservisy, autoservisy a predajne náhradných dielov na automobily, čerpace stanice, kamenárske dielne, menšie stolárske dielne, lekárne, zubné techniky a iné.

Prehľad zrušených prevádzok: WAY WOOD, s.r.o., Košice, prevádzka Liptovský Mikuláš, Jalba, s.r.o. Bešeňová, Harmanec – Bags, s.r.o., Ružomberok, Výskumný a šľachtiteľský ústav zemiakarský, a.s., Veľká Lomnica, prevádzka Liptovský Peter, EURO-MINERÁL, a.s., Korytnica, Nova Bio Term, s.r.o., Kráľova Lehota a menšie prevádzky prevádzkované väčšinou SZČO.

Mimoriadne a havarijné situácie
nevidujeme

Trend vývoja pracovného prostredia a pracovných podmienok v jednotlivých odvetviach výroby a služieb

V r. 2013 nedošlo k zhoršeniu pracovných podmienok, ani k zániku väčších zamestnávateľov. Väčší zamestnávatelia majú zabezpečené služby PZS, čím je dosiahnutá primeraná úroveň ochrany zdravia pri práci.

Pokračovalo sa v hodnotení fyzickej záťaže u zamestnávateľa, kde táto záťaž je aktuálna (Swedwood Slovakia, s.r.o., OZ Jasná, Závažná Poruba, t.č. IKEA Industry, s.r.o., Z. Poruba).

Hlavné príčiny zlepšenia alebo zhoršenia situácie v oblasti ochrany zdravia pri práci a predpokladaný vývoj v najbližších rokoch

Predpokladaný vývoj v najbližších rokoch bude značne závislý od legislatívnych požiadaviek na zabezpečenie ochrany zdravia pri práci a možností ich uplatňovania v praxi zamestnávateľov, čo predpokladá vyššiu ponuku odborne zdatných služieb PZS. Problematika je úzko spojená s ekonomickou situáciou jednotlivých zamestnávateľov ako aj spoločností.

Hlavné problémy v oblasti ochrany zdravia pri práci, ktoré je potrebné riešiť vo všeobecnosti a priamo v okrese

Pozorujeme snahu zamestnávateľov podhodnocovať pracovné riziká vyplývajúce z expozície faktorov práce a pracovných podmienok za účelom ich zaradenia do nerizikovej 2. kategórie, čo prakticky v súčasnosti vyúsťuje do absencie akýchkoľvek preventívnych opatrení potrebných k dosiahnutiu primeranej ochrany zdravia pracovníkov. V týchto prípadoch je posudková činnosť orgánov VZ nezastupiteľná

u zamestnávateľov, ako aj zamestnancov je potrebné podporovať vyšší záujem o tvorbu kvalitných pracovných podmienok a dodržiavanie preventívnych opatrení v oblasti ochrany zdravia pri práci

posilniť budovanie odborov PPL v RÚVZ, nakoľko význam RÚVZ ako štátnej a nezávislej inštitúcie v súčasnosti narastá

situácia v dozore u samostatne zárobkovo činných osôb (SZČO) sa nezmenila – RÚVZ nedisponuje údajmi o týchto osobách a ich činnostiach do doby, kým nepožiadajú o uvedenie priestorov do prevádzky. Pokiaľ SZČO vykonávajú činnosti u iných subjektov oprávnených na podnikanie, ich činnosť je posudzovaná s ohľadom na všeobecné požiadavky ochrany zdravia pri práci, v rámci požiadavky na hodnotenie rizík

hodnotenie rizík u SZČO je zabezpečované spravidla z podnetu RÚVZ pri posudzovaní a uvádzaní priestorov do prevádzky

2. Rizikové práce

Tabuľky s údajmi o rizikových prácach za r. 2013 boli zaslané v mailovej forme ÚVZ SR.

Tabuľka č. 1a

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2013 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (1.stupeň)

Kód	Prevažujúca činnosť (1.stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	106	20	20	1	126	21
B	Ťažba a dobývanie	13	0	9	0	22	0
C	Priemyselná výroba	2 028	299	66	16	2 094	315
E	Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania	20	0	0	0	20	0
F	Stavebníctvo	52	1	0	0	52	1
M	Odborné, vedecké a technické činnosti	2	0	0	0	2	0
P	Vzdelávanie	40	34	0	0	40	34
Q	Zdravotníctvo a sociálna výpomoc	180	130	0	0	180	130
SPOLU		2 441	484	95	17	2 536	501

Tabuľka č. 1b

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2013 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2.stupeň)

Kód	Prevažujúca činnosť (2.stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
01	Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby spojené s tým súvisiace	73	10	2	1	75	11
02	Lesníctvo a ťažba dreva	33	10	18	0	51	10
08	Iná ťažba a dobývanie	13	0	9	0	22	0
10	Výroba potravín	99	41	7	7	106	48
11	Výroba nápojov	59	21	0	0	59	21
15	Výroba kože a kožených						

	výrobných	103	15	24	8	127	23
16	Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	848	183	9	0	857	183
17	Výroba papiera a papierových výrobkov	620	25	6	0	626	25
20	Výroba chemikálií a chemických produktov	1	0	0	0	1	0
22	Výroba výrobkov z gumy a plastu	15	1	0	0	15	1
23	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	16	0	0	0	16	0
25	Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	80	3	0	0	80	3
27	Výroba elektrických zariadení	14	3	12	0	26	3
28	Výroba strojov, zariadení i.n.	37	0	8	1	45	1
29	Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	18	0	0	0	18	0
31	Výroba nábytku	92	6	0	0	92	6
32	Iná výroba	1	0	0	0	1	0
33	Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	25	1	0	0	25	1
37	Čistenie a odvod odpadových vôd	9	0	0	0	9	0
38	Zber, spracovanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	11	0	0	0	11	0
42	Inžinierske stavby	38	1	0	0	38	1
43	Špecializované stavebné práce	14	0	0	0	14	0
74	Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	2	0	0	0	2	0
85	Vzdelávanie	40	34	0	0	40	34
86	Zdravotníctvo	4	2	0	0	4	2
87	Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	176	128	0	0	176	128
SPOLU		2 441	484	95	17	2 536	501

Tabuľka č. 1c

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2013 podľa druhu a kategórie rizikového faktora (1.stupeň)

Rizikový faktor (1.stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	1	0	0	0	1	0
Fyzická záťaž	239	75	3	0	242	75
Hluk	1 906	225	27	0	1 933	225
Chemické látky a zmesi	512	93	102	40	614	133
Ionizujúce žiarenie	1	0	0	0	1	0
Psychická pracovná záťaž	209	160	0	0	209	160
Vibrácie	4	0	22	1	26	1

Tabuľka č. 1d

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2013 podľa druhu a kategórie rizikového faktora – okrem chemických látok a zmesí (2.stupeň)

Rizikový faktor (2.stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor Tuberkulóza	1	0	0	0	1	0
Fyzická záťaž Pracovná poloha	6	0	0	0	6	0
Dlhodobé nadmerné jednostranné zaťaženie	233	75	3	0	236	75
Hluk Ustálený	459	13	0	0	459	13
Premenný	1 420	211	26	0	1 446	211
Impulzový	27	1	1	0	28	1
Ionizujúce žiarenie V zdravotníctve	1	0	0	0	1	0
Psychická pracovná záťaž Psychická pracovná záťaž	209	160	0	0	209	160
Vibrácie Prenášané na ruky	3	0	22	1	25	1
Miestne	1	0	0	0	1	0

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2013 podľa druhu a kategórie rizikového faktora – chemické látky a zmesi (2.stupeň)

Chemická látka (2.stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
alergén	97	16	0	0	97	16
dermatotropný	59	25	9	0	68	25
dráždivé	110	22	30	16	140	38
chemický karcinogén/mutagén	110	18	9	8	119	26
jedovaté – toxické	78	16	10	8	88	24
látky poškodzujúce reprodukciu	7	2	1	0	8	2
pevné aerosóly	190	32	29	8	219	40
veľmi jedovaté – veľmi toxické	91	4	8	0	99	4
žieravé	48	9	25	8	73	17

Komentár:

V regióne Liptov je 115 subjektov s vyhlásenými rizikovými prácami.

V roku 2013 došlo k nárastu počtu zamestnancov, ktorí vykonávajú práce zaradené do 3. a 4. kategórie o 62. Ide o mierne zvýšenie počtu zamestnancov v priemyselnej výrobe, v ťažbe a dobývaní a pri dodávke vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov. Celkový počet žien vykonávajúcich rizikové práce klesol o 13. Zvýšenie počtu pracovníkov exponovaných jednotlivým faktorom práce a pracovných podmienok bol zaznamenaný v dôsledku vzniku nových spoločností a nových pracovísk v existujúcich spoločnostiach ako aj z prehodnotenia zdravotných rizík v dozorovaných prevádzkach.

Najviac evidovaných zamestnancov je v expozícii rizikovému faktoru hluk (1 933) v drevospracujúcom priemysle a výrobe papiera (Swedwood Slovakia, s.r.o., o.z. Jasná,

Závažná Poruba a Rettenmeier Tatra Timber, s.r.o., Liptovský Hrádok, Mondi SCP, a.s., Ružomberok).

V spojitosti s faktorom fyzickej záťaže vrátane DNJZ boli najčastejšie diagnostikované podozrenia na choroby z povolania v položke 29 zoznamu chorôb z povolania.

Hodnotenie rizík u SZČO je zabezpečované spravidla z podnetu RÚVZ pri posudzovaní a uvádzaní priestorov do prevádzky. Evidovaných máme 7 SZČO, ktorí nezamestnávajú iné fyzické osoby a vykonávajú rizikové práce. Väčšinou ide o prevádzky charakteru stolárskych dielní a pracovníkov vykonávajúcich DDD činnosti. Najmä z dôvodu častej zmeny zamestnávateľov, nie je evidovaný presný počet SZČO, ktorí vykonávajú práce evidované v 3. a 4. kategórii v prevádzkach u zamestnávateľov.

V roku 2013 bolo orgánom verejného zdravotníctva vydaných 22 rozhodnutí na zaradenie prác do 3. a 4. kategórie, 4 rozhodnutí k návrhu na preradenie z 3. a 4. kategórie práce do 2. kategórie práce, 7 rozhodnutí na zrušenie rizikových prác z dôvodu zániku podnikateľských subjektov alebo zrušenia pracovísk a 3 rozhodnutia na zaradenie prác do 4. kategórie (existujúce pracoviská).

Návrhy na určenie rizikových prác sú vypracovávané v súlade s vyhláškou MZ SR č. 448/2007 Z.z., aplikácia kategórií prác sa premieta aj do hodnotenia rizík, ktoré sú predkladané na posúdenie RÚVZ.

V roku 2013 nebol hodnotený faktor – psychická pracovná záťaž. Rizikové práce vyhlásené pre tento faktor sú v okresoch Liptovský Mikuláš, Ružomberok evidované väčšinou v zariadeniach sociálnej starostlivosti a sociálnych služieb.

Stav plnenia povinnosti zamestnávateľov vypracovať informáciu o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík a o vykonaných opatreniach na pracovisku - § 31 ods. 7 písm. c) zák. č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov – k uvedenému termínu si povinnosť splnilo **55 zamestnávateľov, čo predstavuje 35% z celkového počtu zamestnávateľov. Ide o rovnaký počet podnikateľských subjektov ako v r. 2012.** Štyria zamestnávatelia zaslali požadovanú informáciu po termíne.

3. Zabezpečenie pracovnej zdravotnej služby podľa § 21 zák. č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Niektoré väčšie PZS v regióne etablované (Team Prevent, s.r.o., GAJOS s.r.o., ÚVN Ružomberok) si zabezpečujú LPP vo vzťahu k práci vlastnými lekármi pracujúcimi v tíme PZS. Niektoré PZS zabezpečujú výkon LPP vo vzťahu k práci prostredníctvom praktických lekárov, ktorí aj v minulosti tieto lekárske prehliadky vykonávali, na základe zmluvných vzťahov. Výkon a frekvencia LPP vo vzťahu k práci je zabezpečovaná v súlade s § 30 zákona č. 355/2007 Z.z. v znení zákona č. 140/2008 Z.z.

PZS Team Prevent, s.r.o. a GAJOS, s.r.o., majú zriadené v okrese ambulancie pracovného lekárstva, v ktorých sú lekármi PZS vykonávané LPP vo vzťahu k práci.

Úroveň zdravotného dohľadu nad pracovným prostredím vykonávaným pracovnými zdravotnými službami všeobecne:

RÚVZ má možnosť hodnotiť prácu tímov PZS zväčša prostredníctvom predkladaných dokumentov zamestnávateľmi – posudky o riziku, prevádzkové poriadky, návrh na určenie rizikových prác. Odborná úroveň podaní je zväčša dobrá pri posudzovaní rizika hluku a prevádzkových poriadkov, nižšiu odbornú zdatnosť konštatujeme pri predkladaní návrhov na prevádzkové poriadky pre ostatné faktory, kde v posúdení rizika prevláda všeobecnosť podaní, neaplikovanie vedomostí o riziku vo vzťahu ku konkrétnym profesiám, nízka znalosť a schopnosť analýzy pracovných postupov vo vzťahu k rizikám pre zdravie a k hodnoteniu

expozícií, obzvlášť tam, kde nie všetky chemické faktory sú merateľné, alebo merané. Hodnotenie fyzickej záťaže a lokálnej svalovej záťaže, podobne ako aj všetky úkony PZS, je spojené so značnou finančnou záťažou pre zamestnávateľov.

PZS GAJOS s.r.o. začala v roku 2013 vykonávať služby v oblasti fyziológie práce. Vykonávajú objektivizáciu celkovej a lokálnej svalovej záťaže, hodnotenie a posúdenie pracovných polôh ako aj hodnotenie a posúdenie miesta výkonu práce.

Tabuľka č.13a

PZS u zamestnávateľa – vlastnými odbornými zamestnancami						
kde nie sú vyhlásené rizikové práce				s vyhlásenými rizikovými prácami		
RÚVZ	počet kontrolovaných subjektov	počet zamestnancov	z toho žien	počet kontrolovaných subjektov	počet zamestnancov	z toho žien
Liptovský Mikuláš	0	19	11	-	-	-

Tabuľka č.13b

PZS u zamestnávateľa – dodávateľským spôsobom						
kde nie sú vyhlásené rizikové práce				s vyhlásenými rizikovými prácami		
RÚVZ	počet kontrolovaných subjektov	počet zamestnancov	z toho žien	počet kontrolovaných subjektov	počet zamestnancov	z toho žien
Liptovský Mikuláš	32	1289	691	20	3126	954

Tabuľka č. 13c

PZS – zamestnávateľ nemá zabezpečení						
kde nie sú vyhlásené rizikové práce				s vyhlásenými rizikovými prácami		
RÚVZ	počet kontrolovaných subjektov	počet zamestnancov	z toho žien	počet kontrolovaných subjektov	počet zamestnancov	z toho žien
Liptovský Mikuláš	284	1136	835	9	84	16

Komentár:

RÚVZ neeviduje zvýšený počet zamestnávateľov, ktorí v roku 2013 uzavreli zmluvu s PZS dodávateľským spôsobom. V tabuľkách sú údaje z výkonu ŠZD len oddelenia PPL, ostatné oddelenia RÚVZ v roku 2013 pri výkone ŠZD nekontrolovali uzavretie zmluvy prevádzkovateľa s PZS.

4. Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania

Počet prešetrovaných prípadov podozrení na chorobu z povolania - **5** + 1 prípad zo šetrenia, ktorého výsledky ešte neboli Klinike pracovného lekárstva a toxikológie UN Martin zaslané, nakoľko bola zamestnávateľovi uložená povinnosť vypracovať posudok o riziku pre fyzickú záťaž, s termínom do 31.1.2014.

Jeden prípad bol po zaslaní predloženia výsledkov šetrenia podozrenia na chorobu z povolania /so záverom profesionálne príčiny ochorenia sú nepravdepodobné/, prejednaný na regionálnom konzultačnom dni pre choroby z povolania so záverom – konečný záver po meraní fyzickej záťaže u zamestnávateľa. RÚVZ opakovane vyzval zamestnávateľa na určenie termínu splnenia povinnosti hodnotiť riziko fyzickej záťaže v nadväznosti na hodnotenie profesionálnych príčin ochorenia u pracovníčky. Zamestnávateľ oznámil, že predmetné meranie fyzickej záťaže bude ukončené do 30.1.2014.

Problémy: spolupráca s Klinikami pracovného lekárstva a toxikológie UN Martin, UN Bratislava, UVN Ružomberok – dobrá, možnosti objektivizácie – najväčšie problémy sú pri hodnotení ukazovateľov fyzickej záťaže, lokálnej svalovej záťaže a polohovej záťaže.

Tabuľka č. 9

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania				
Číslo položky Zoznamu CHzP	Diagnóza	Organizácia	Profesia	Záver prešetrenia S / N*
47	K 76	Harmanec – Bags s.r.o., Ružomberok	operátor/obsluha	N
29	M 73	SlovTan Contract Tannery s.r.o., Lipt. Mikuláš	robotníčka	N
29	G.560	Swedwood Slovakia s.r.o., Záv. Poruba	operátor vo výrobe/predák	S
29	M 700	Swedwood Slovakia s.r.o., Záv. Poruba	pracovník v briketárni	S
29	G.560	Poľnohospodárskej družstvo Východná	ošetrovatel'ka teliat + pomocné práce v ŽV	S

V poslednom prípade uvedenom v tabuľke sa pracovníčky okrem uvedenej položky 29 zoznamu chorôb z povolania, týkala aj položka 37 zoznamu chorôb z povolania – bronchiálna astma. Profesionálny pôvod ochorenia v tejto položke sa neodporúčal potvrdiť, vzhľadom na neprofesionálnu expozíciu roztočom bežnú pre domáce prostredie.

5. Choroby z povolania

Počet priznaných chorôb z povolania - **5** prípadov, z toho 2 prípady boli šetrené v roku 2012, všetkých 5 chorôb z povolania bolo priznaných v položke 29 zoznamu chorôb z povolania.

Zároveň boli RÚVZ zaslané 2 hlásenia ohrozenia chorobou z povolania /jeden prípad v položke 29 zoznamu chorôb z povolania u zamestnávateľa Swedwood Slovakia s.r.o.,

Závažná Poruba a druhý prípad v položke 28 zoznamu chorôb z povolania u zamestnávateľa Lesy SR š.p., OZ Liptovský Hrádok/.

V pol. 29 zoznamu chorôb z povolania bola v r. 2013 priznaná choroba z povolania u pracovníčky spoločnosti AGRONOVA Liptov s.r.o., Liptovská Sielnica, ktorá pracovala v profesii dojička. Šetrenie na podozrenie choroby z povolania bolo orgánom verejného zdravotníctva vykonané v roku 2012. Profesia dojička spĺňala kritéria dlhodobosti a nadmernosti, čiastočne jednostrannosti, avšak vzhľadom k nástupu zdravotných ťažkostí krátko po nastúpení do tejto profesie a dlhohodobej PN pracovníčky, RÚVZ neodporúčal profesionálny pôvod ochorenia potvrdiť. Zamestnávateľ nemal k dispozícii hodnotenie rizika vyplývajúceho z fyzickej záťaže, taktiež nemal zabezpečenú zmluvu s PZS.

Ďalšia choroba z povolania v pol. 29 bola priznaná u pracovníčky Poľnohospodárskeho družstva Východná, ktorá pracovala v profesii ošetrovatelka teliat a vykonávala pomocné práce v živočíšnej výrobe. Po dlhohodobej PN v roku 2012 bola preradená do rastlinnej výroby, kde bolo významné ručné čistenie repy. Pri činnostiach počas čistenia repy, bolo možné predpokladať prekročenie prípustného počtu pohybov vzhľadom k vynakladanej F_{max} a akútnu expozíciu faktorom DNJZ horných končatín. Pracovníčky sa okrem uvedenej položky 29 zoznamu chorôb z povolania, týkala aj položka 37 zoznamu chorôb z povolania – bronchiálna astma. Profesionálny pôvod ochorenia v tejto položke sa neodporúčal potvrdiť vzhľadom na neprofesionálnu expozíciu roztočom bežnú pre domáce prostredie.

U zamestnávateľa Swedwood, s.r.o., o.z. Jasná, Závažná Poruba boli v roku 2013 prešetrované 2 podozrenia na chorobu z povolania v pol. 29 zoznamu chorôb z povolania, v oboch prípadoch boli choroby z povolania priznané, zároveň bola priznaná choroba z povolania šetrená u tohto zamestnávateľa v roku 2012.

V prípade šetrenom v roku 2012 išlo o profesiu – stolár hlavnej výroby, ktorá spĺňala kritéria rizikovej práce 3 kategórie z hľadiska faktorov DNJZ. Mesiac po nástupe pracovníčka ochorela na tendovaginitídu a bola zaradená na profesiu, kde hodnotené faktory fyzickej záťaže spĺňali kritéria pre 2 kategóriu práce, avšak vykonávaná profesia bola spojená s rotačnými pohybmi v zápästí a pracovníčka vykonávala 11,5 hod. pracovné zmeny.

V ďalšom prípade išlo o profesiu operátor vo výrobe/predák. Pracovník vykonával 10 rokov profesie pri opravách nábytkových dielcov, pri ktorých sa uplatňovali faktory DNJZ. Potom vykonával asi 1 rok fyzicky ťažkú prácu /prekročený celozmenový energetický výdaj/ s výskytom neprijateľných pracovných polôh horných končatín v trvaní, ktorý prekročoval povolený limit /3. kategória práce/, potom vykonával práce zodpovedajúce z hľadiska fyzickej záťaže 2. kategórii práce. Iné faktory práce a pracovného prostredia – fyzikálny faktor hluk 3. kategória práce.

Ďalší prípad priznanej choroby z povolania bol u pracovníka v briketárni, ktorý bol po registrovanom pracovnom úraze v roku 2012 preložený na pozíciu baliaci pás/linka. Na pracovisku briketárne boli hodnotené riziká vyplývajúce z fyzickej záťaže. Na základe hodnotenia lokálnej svalovej záťaže bola práca z hľadiska lokálnej svalovej záťaže horných končatín navrhnutá na zaradenie do 2. kategórie práce. Z hľadiska celkovej fyzickej záťaže a z hľadiska manipulácie s bremenami bola práca operátorov v briketárni navrhnutá na zaradenie do 3. kategórie práce. Na pracovisku briketárne boli na základe hodnotenia expozícií pracovníci zaradení do 3. kategórie práce – fyzikálny faktor hluk a chemický faktor pevný aerosól. T.č. je pracovisko briketárne plne automatizované a práce z hľadiska fyzickej záťaže sú zaradené do 2. kategórie práce.

Nakoľko sa u zamestnávateľa Swedwood každoročne prešetrujú prípady podozrenia na chorobu z povolania v položke 29 zoznamu chorôb z povolania zabezpečuje aktuálne hodnotenia fyzickej záťaže na jednotlivých pracoviskách. V roku 2013 sa pre lepšiu manipuláciu a elimináciu fyzickej záťaže zakúpilo cca 15 pneumatických regulovateľných zdvižných plošín, boli nakúpené ergonomické podložky pre niektoré pracovné pozície na

sekciami S01, S02, S03 a S04. Pri pracovných operáciách kompletizovanie v skladových priestoroch boli zakúpené vákuové automaty, ktoré boli nainštalované k automatickým baliacim strojom, z hľadiska zlepšenia práce s bremenami a celkovej fyzickej záťaže.

6. Toxické a veľmi toxické chemické látky a zmesi

Problematika toxických a veľmi toxických chemických látok a prípravkov bola sledovaná pri uplatňovaní NV SR č. 471/2011 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení NV SR č. 300/2007 Z.z. a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1272/2008/EHS najmä pri posudzovaní prevádzkových poriadkov a posudkov o riziku a pri uvádzaní priestorov do prevádzky.

V roku 2013 v poľnohospodárskom sektore bol vykonaný štátny zdravotný dozor zameraný na zaobchádzanie s toxickými a veľmi toxickými látkami a prípravkami celkovo v 5 družstvách.

V poľnohospodárskom sektore pretrváva tendencia nepoužívať, alebo minimálne používať prípravky na ochranu rastlín, ktoré sú klasifikované ako prípravky toxické. Niektoré poľnohospodárske sektory prešli v rámci svojej činnosti na ekologické hospodárstvo. V rámci nášho regiónu evidujeme 2 takéto sektory. V poľnohospodárskych organizáciách v našom regióne, kde sú vyhlásené rizikové práce, kategória 3, v oblasti chemickej ochrany rastlín – chemický faktor: agrochemikálie – pesticídy evidujeme celkovo 55 pracovníkov, z toho 4 ženy, čo je porovnateľné s predchádzajúcim rokom.

Na chemickú ochranu rastlín sa používajú len také prípravky, ktoré sú evidované v platnom zozname povolených prípravkov na daný kalendárny rok.

Spotreba prípravkov je evidovaná v knihe „Evidencia spotreby a spôsobu aplikácie prípravkov na ochranu rastlín“, v zmysle vyhlášky NP SR č. 183/2009 Z.z. kde sa eviduje dátum aplikácie, plodina, kód dielu, výmera plodiny v hektároch, vegetačné štádium ošetrenej plodiny, škodlivý organizmus, intenzita napadnutia, názov prípravku, použitá dávka na hektár, celkové spotrebované množstvo prípravku na hektár, použité množstvo vody na 1 hektár, ošetrená plocha, spôsob aplikácie a názov susedných plodín, poveternostné podmienky a osoby vykonávajúce aplikáciu.

Zásoby chemických prípravkov na ochranu rastlín sú v družstvách minimálne. Pracovníci zodpovední za aplikáciu prípravkov na ochranu rastlín sú metodicky vedení Ústredným kontrolným a skúšobným ústavom poľnohospodárskym v Bratislave, ktorý dohliada na vzdelávanie pracovníkov riadiacich a zabezpečujúcich aplikácie prípravkov na ochranu rastlín podľa vyhl. MP SR č. 88/2009 Z.z. o odbornom vzdelávaní v oblasti uvádzania prípravkov na ochranu rastlín alebo iných prípravkov na trh a ich aplikácii.

Používanie toxických a veľmi toxických látok a prípravkov je evidované vo viacerých firmách v laboratórnych pracoviskách a vo výrobe v Tesla Liptovský Hrádok, a.s., Liptovský Hrádok, SloTan Contract Tannery, s.r.o., Liptovský Mikuláš, ST. Nicolaus, a.s., Liptovský Mikuláš. Zodpovední pracovníci sú odborne spôsobilí pre prácu s veľmi toxickými a toxickými látkami a zmesami.

Možno konštatovať, že používanie veľmi toxických látok a zmesí a toxických látok a zmesí sa v praxi u zamestnávateľov redukuje. V rámci štátneho zdravotného dozoru a uvedenia priestorov do prevádzky bola riešená problematika predaja elektronických cigariet, pri ktorom sú v sortimente predávaného tovaru: základné balíčky obsahujúce batériu, filtre, USB nabíjačku a príslušenstvo – Liqid (tekutiny k plneniu elektronických cigariet), ku ktorým boli predložené karty bezpečnostných údajov. Na základe predložených kariet bezpečnostných údajov bolo zistené, že niektoré z liqidov boli klasifikované ako veľmi toxické a toxické látky a zmesi. V tejto súvislosti RÚVZ upozornil predajcu na povinnosť

predávať nebezpečné chemické látky a nebezpečné chemické zmesi v obaloch a s označením podľa § 46 a § 47 zákona č. 67/2010 Z.z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon).

Mimoriadne situácie a havárie: nevidujeme

Tabuľka č. 4

RÚVZ v sídle kraja	Počet vydaných osvedčení o odbornej spôsobilosti na prácu s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami		
	Na základe skúšky pred komisiou	Na základe dĺžky odbornej praxe (bez skúšky)	Spolu
	-	-	-

7. Karcinogénne a mutagénne faktory

Situácia v evidencii zamestnancov pracujúcich v riziku karcinogénnych a mutagénnych faktorov sa v priebehu roka 2013 v porovnaní s rokom 2012 príliš nezmenila.

- významné použitie karcinogénnych a mutagénnych látok je aktuálne v Liptovskej nemocnici s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu Liptovský Mikuláš, Liptovský Mikuláš, pri podávaní cytostatík. Práce súvisiace s prípravou, riedením a podávaním cytostatík na Internom oddelení – ambulancii poliklinického onkológa a ambulancii klinickej onkológie sú zaradené do 3. kategórie práce
- v databáze sú naďalej evidovaní zamestnávateľia, kde sa používajú technológie asfaltovania ciest a chodníkov za tepla, pri činnostiach ktorých môžu byť zamestnanci exponovaní PAU (benzo-a-pyrén) – Verejno prospešné služby, Liptovský Mikuláš, Cestné stavby, s.r.o., Liptovský Mikuláš, Riline –Vladimír Richtárik, Ružomberok
- v databáze sa nenachádzajú lekárne, ktoré používajú karcinogénne a mutagénne látky, ako súčasť reagenčného aparátu, pri používaní ktorých je expozícia minimálna, hodnotená v jednotlivých posudkoch o riziku a v prevádzkových poriadkoch

Na základe hodnotenia expozície pevnému aerosólu na pracovisku spaľovne nebezpečných odpadov boli v r. 2013 vyhlásené rizikové práce spol. ARCHÍV SB, s.r.o., Liptovský Mikuláš pre rizikový faktor karcinogénne a mutagénne faktory – pevný aerosól /sadze/, 3. kategória práce. Ide o karcinogén klasifikovaný ako karcinogén 1. kategórie. Prevažnú časť odpadu tvoria odpady zo zdravotnej, alebo veterinárnej starostlivosti.

U zamestnávateľa Cestné stavby, s.r.o. L. Mikuláš sa vykonávajú rozbory asfaltovej zmesi, pričom sa používa rozpúšťadlo – trichlóretylén – karc. kat. 2. Súčasťou asfaltovej zmesi je oxidovaný asfalt, ktorý obsahuje benzo(a)pyrén, ktorý sa uvoľňuje pri vyšších teplotách /nad 80° C/ a môže spôsobiť riziko ireverzibilných účinkov. Benzo(a)pyrén je súčasťou PAU, klasifikovaný ako karc. kat. 2 a mutagén kat. 2. Pracovné činnosti spojené s expozíciou chemickému faktoru – trichlóretylénu sú zaradené do 3. kategórie práce a pracovné činnosti pri expozícii PAU - do 2. kategórie práce.

V spoločnosti TESLA Liptovský Hrádok, a.s., Liptovský Hrádok je schválený prevádzkový poriadok pre pracovné činnosti spojené s expozíciou chemickým faktorom, vrátane karcinogénnym a mutagénnym faktorom, na pracovisku Zinkovňa. Na pracovisku je vykonávaná povrchová úprava kovov na zinkovacej linke, pri ktorej je používaný chemický prípravok, ktorý obsahuje karcinogénnu látku – síran kobalnatý, prípravok – Permapass

Immunox 3 K, zaradený do 2. kategórie karcinogénov a Inhibitor 3 K. Po zhodnotení expozície pracovníkov a s prihliadnutím na posledne vykonané výsledky meraní a možný synergický účinok na zdravie pracovníkov orgán verejného zdravotníctva zaradil činnosti spojené s manipuláciou s chemickými karcinogénmi a mutagénmi na pracovisku Zinkovanie do 3. kategórie práce.

Problematika búracích prác spojená s rizikom azbestu bola posudzovaná 33-krát. Zamestnávateľia si plnia povinnosť oznamovacej činnosti a predkladajú RÚVZ oznámenia o začatí prác odstraňovania azbestových materiálov zo stavieb (tabuľka 5b).

V tabuľke č. 5a neuvádzame zamestnávateľov u ktorých zamestnanci manipulujú s chemickými karcinogénmi a mutagénmi v miligramových množstvách/rok.

Register zamestnávateľov, u ktorých sa používajú karcinogénne a mutagénne faktory je vedený. Tento bude doplnený o register zamestnávateľov, u ktorých sú používané reprotoxické látky z dostupných podkladov o hodnotení rizík pri práci s chemickými faktormi.

Tabuľka č. 5a

Podnik Organizácia Spoločnosť	Chemický karcinogén, chem. mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity	Klasifikácia*/kateg. podľa NV SR č. 356/2006 Z. z. zákona č.67/2010 Z.z.	Počet exponovaných		Výsl. merania/ množstvo spotrebovanýc h látok/rok**
			celkom / ženy		
Lipt.NsP L.M.					
Interné odd. – onkologická ambulancia	cytostatiká	Karc.2	4	4	5734amp/rok
lekáreň	formaldehyd	Karc.3	2	2	8,6 kg/mesiac
VPS, L.M.	PAU/benzo-a- pyrén	Karc.2,mutag.2	3	0	N
Cestné stavby s.r.o. L.M.	PAU /benzo-a- pyrén Trichlóretylén	Karc.2, mutag.2	6	0	N
Riline Vl. Richtárik Rk	PAU/benzo-a- pyrén	Karc.2, mutag.3	2	2	315 kg/rok
		Karc.2, mutag.2	7		N

Tabuľka č. 5b

Oznámenia o začatí činnosti s azbestom alebo s materiálmi obsahujúcimi azbest a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa NV SR č. 253/2006 Z. z.	Počet
Oznámenia o začatí činnosti s azbestom alebo s materiálmi obsahujúcimi azbest	33
Kontrola – miestne zisťovanie (ukončená záznamom) vykonaná po oznámení o začatí činnosti s azbestom alebo materiálmi obsahujúcimi azbest	0

Komentár: V roku 2013 bolo posúdených 6 návrhov na činnosti spojené s odstraňovaním a likvidáciou materiálov obsahujúcich azbest v interiéri, 20 návrhov v exteriéri a 7 návrhov v bytových jadrách v budovách na bývanie.

8. Výkony v štátnom zdravotnom dozore

Tabuľka č. 2

Štátny zdravotný dozor (preventívne aktivity)	Počet		
	RÚVZ	ÚVZ SR	Spolu
A. Rozhodnutia súhlasné / nesúhlasné § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného prostredia alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	260/0		
- o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu	72/0		
- o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia a na činnosti, ktoré môžu mať za následok vystavenie zamestnancov biologickým faktorom	1/0		
- o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi jedovatými látkami a prípravkami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín			
- o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku			
- o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	33/0		
- o návrhoch na nakladanie s nebezpečnými odpadmi a na prevádzkovanie zariadení na zneškodňovanie nebezpečných odpadov			
- o návrhoch na zaradenie pracovných činností do kategórie rizikových prác / o zrušení rizikových prác	25/11		
- o návrhoch na zriaďovanie a prevádzku pohrebiska, pohrebnej služby, krematória a na činnosti súvisiace s prevozom mŕtvych podľa osobitných predpisov			
- ostatné	183/0		
S p o l u:	585/0		
B. Rozhodnutia – pokyny - opatrenia	12 432		
C. Vydané / odobraté oprávnenia na činnosti pracovnej zdravotnej služby	-		
D. Vydané / odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestových materiálov zo stavieb	-		
E. Záväzná stanoviská : - § 13 ods. 2 zákona č.355/2007 Z.z. s prihliadnutím na zákon č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov a zákon č.39/2013 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov			
§ 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.			

- k územným plánom a k návrhom na územné konanie	15/1		
- k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb	36		
- k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou	-		

Komentár:

Pre prácu s expozíciou biologickým faktorom bol schválený 1 prevádzkový poriadok, pre Liptovskú nemocnicu s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu Liptovský Mikuláš, zároveň s prevádzkovými poriadkami pre pracovné činnosti spojené s expozíciou ionizujúcemu žiareniu, chemickému faktoru, hluku a umelému optickému žiareniu na oddeleniach laboratórnej medicíny, centrálnej sterilizácie, RTG, anesteziológie, pracovisko urgentného príjmu, JZS ortopédia, traumatologické oddelenie, centrálna operačné sály, JZS urológia, oddelenie očnej jednodňovej ambulantnej starostlivosti.

Prevádzkový poriadok pre pracovné činnosti spojené s expozíciou biologickým faktorom bol vypracovaný pre oddelenie laboratórnej medicíny – úsek klinickej mikrobiológie /ÚKM/. V priestoroch ÚKM sa vykonávajú imunoserologické a bakteriálne – parazitologické laboratórne vyšetrenia. Z hľadiska vplyvu biologických faktorov na zdravie boli identifikované profesie, ktoré prichádzajú do styku s biologickými faktormi a to – lekár, vedúci laborant, laborant, sanitár, upratovačka. Uvedené profesie vykonávajú činnosti pri ktorých sú exponovaní rôznym biologickým faktorom a to – vírusom, baktériám, parazitom a hubám v rôznom druhovom zastúpení. Ide o činnosti, ktoré sú spojené so špeciálnymi diagnostickými postupmi pre účely zistenia etiológie mikrobiálnych chorôb a stanovenie kauzálnej antimikrobiálnej terapie a pre účinné opatrenia proti vzniku, rozvoju a šíreniu týchto chorôb. Manipulácia a spracovanie biologického materiálu /spút/ sa vykonáva v boxe s laminárnym prúdením vzduchu, čo je predpoklad zamedzenia šírenia nebezpečných biologických faktorov vzdušnou cestou do okolitého pracovného prostredia. Uvedené profesie boli zaradené do 2. kategórie práce.

Tabuľka č. 3

Štátny zdravotný dozor	P o č e t
Kontrola - miestne zisťovanie (ukončená záznamom)	356
Šetrenie sťažností (vykazuje odbor, ktorý je nositeľom úlohy)	0
Šetrenie petícií	0
Šetrenie podnetov na výkon ŠZD	15
Odborné stanoviská (expertízy)	0
Konzultácie	367
Poradenstvo - individuálne - skupinové	-
Iné činnosti*	

Komentár:

Sťažnosti: odd. preventívneho pracovného lekárstva neriešilo.

Podnety: V r. 2013 bolo šetrených 15 podnetov na výkon ŠZD:

- podnet na riešenie nevhodných pracovných podmienok profesie pokladník na stredisku bazén /nevhodné umelé osvetlenie, znížené stropy, hlučné čerpadlá, zabezpečovanie vetrania len prievanom, silná siričitá minerálna voda, šumenie bazénovej vody v suteréne

plavárne, nevyhovujúce mikroklimatické podmienky/, odstúpený z Inšpektorátu práce Žilina. Na základe zistených skutočností počas dozoru bol prevádzkovateľovi vydaný pokyn. Prevádzkovateľ splnil opatrenia uložené pokynom a na predmetnom pracovisku doplnil umelé osvetlenie a vykonal objektivizáciu a hodnotenie umelého osvetlenia, mikroklimatických podmienok, fyzikálneho faktora – hluku a chemických faktorov.

- podnet odstúpený z UVZ SR na prešetrenie pracovných podmienok na pracovisku kuchynskej prevádzky /šmykľavá podlaha, rosenie odsávačov, padanie omietky z povaly/. Počas dozoru, ktorý bol vykonaný spoločne s pracovníkmi oddelenia HV bolo zistené, že podlaha spĺňa požiadavky bezpečného a protišmykového povrchu, je zabezpečené účinné odsávanie pár a zatečený strop súvisí so stavebno-technickým nedostatkom strechy. Prevádzkovateľovi bolo v zázname z kontroly uložené opatrenie na odstránenie nedostatku – oprava strechy s následným vymaľovaním stropu kuchyne.
- ďalší podnet sa týkal problematiky odstraňovania azbestových materiálov zo stavby bytového domu. Štátny zdravotný dozor bol vykonaný priamo na pracovisku, kde prebiehala demontáž azbestocementového materiálu, ihneď po podaní podnetu. Počas kontroly bolo zistené, že vykonávateľom prác bola spoločnosť, ktorá je oprávnená a odborne spôsobilá odstraňovať AZC materiály, k odstraňovaniu materiálov z predmetnej stavby bolo vydané rozhodnutie orgánu verejného zdravotníctva, práce boli vykonávané podľa schváleného plánu práce demontáže AZC krytiny na objekte bytového domu, v súlade s platnou legislatívou.
- podnet na prešetrenie nadmernej hlučnosti a nedodržiavanie zákona č.355/2007 Z.z., v súvislosti s prevádzkovaním soľného skladu. Počas štátneho zdravotného dozoru bolo zistené, že predmetné priestory prevádzky neboli uvedené do prevádzky a posúdené orgánom verejného zdravotníctva, z uvedeného dôvodu bolo s prevádzkovateľom začaté správne konanie a uložená sankcia. Prevádzkovateľ požiadal o uvedenie priestorov do prevádzky a počas skúšobnej prevádzky bol povinný zabezpečiť meranie hluku v životnom prostredí, v súvislosti s prevádzkou skladu a prepravou posypových materiálov. Prevádzkovateľ uvedenú povinnosť splnil, z výsledkov meraní vyplynulo, že nie sú prekročené prípustné hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí. Následne bolo prevádzkovateľovi vydané rozhodnutie k uvedeniu priestorov do trvalej prevádzky, v ktorom bol upozornený na povinnosť prevádzkovať sklad a činnosti v ňom tak, aby nedochádzalo k negatívnemu ovplyvňovaniu obytného prostredia hlukom.
- anonymný podnet na riešenie nevyhovujúcich pracovných podmienok v prevádzke pekárne /nepoužívanie OOPP, fajčenie vo výrobe/. Počas dozoru bolo zistené, že pracovníci pri pracovných činnostiach používajú OOPP a nebolo zistené porušenie zákona o ochrane nefajčiarov. Podobný anonymný podnet bol prešetrovaný v predmetnej pekárni aj v roku 2012, kedy bol prevádzkovateľovi vydaný pokyn na splnenie povinností, ktoré boli splnené.
- podnet odstúpený z Inšpektorátu práce v Žiline, na prešetrenie neprimeraných mikroklimatických podmienok na pracovisku obecného úradu. Na základe zistených skutočností bol orgánom verejného zdravotníctva vydaný pokyn na zabezpečenie a dodržiavania optimálnych mikroklimatických podmienok v teplom aj chladnom období roka na pracovisku a zabezpečenia prívodu tečúcej teplej vody v zariadeniach na osobnú hygienu.
- anonymný telefonický podnet týkajúci sa prevádzkovania administratívnych priestorov bez súhlasu orgánu verejného zdravotníctva. Počas dozoru bolo zistené, že na uvedenej adrese sa nenachádza prevádzka uvedená sťažovateľom.
- podnet odstúpený z Inšpektorátu práce Žilina, na preverenie či pracovisko reštaurátorskej dielne v múzeu spĺňa platné normy pre prácu s chemikáliami. Štátnym zdravotným dozorom bolo zistené, že pracovné podmienky z hľadiska požiadaviek na pracovisko sú

v súlade s NV SR č. 391/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko a zároveň bol prevádzkovateľovi uložený pokyn, ktorým mu bola uložená povinnosť hodnotiť zdravotné riziko vyplývajúce z expozície pracovníkov chemickým faktorom na pracovisku určenom na konzervátorské práce, s následným vypracovaním prevádzkového poriadku a posudku o riziku.

- podnet odstúpený Inšpektorátom práce Žilina, v ktorom požiadal o spoluprácu v časti týkajúcej sa pracovného prostredia v prevádzke spoločnosti, ktorej predmetom činnosti je výroba obuvi a kožených výrobkov. Prešetrenie skutočností sa týkalo zariadení na osobnú hygienu, šatne, zápachu z lepidiel na dielni, nedostatočného odvetrania priestorov dielne. Počas štátneho zdravotného dozoru neboli zistené nedostatky uvedené v podnete.
- ďalší podnet odstúpený z Inšpektorátu práce v Žiline, týkajúci sa nevhodných mikroklimatických podmienok na pracovisku prevádzky stáčania a plnenia minerálnej, pramenitej vody do spotrebiteľského balenia. Na základe zistených skutočností bol prevádzkovateľovi uložený pokyn rozhodnutím orgánu verejného zdravotníctva, ktorým mu bolo uložené splnenie povinností týkajúcich sa zabezpečenia a dodržiavania optimálnych mikroklimatických podmienok na pracoviskách.
- anonymný podnet na prešetrenie pracovných podmienok v prevádzke pekárne /dezolátny stav zariadení na osobnú hygienu, nevhodné mikroklimatické podmienky/. Počas štátneho zdravotného dozoru neboli zistené nedostatky uvedené v podnete. Prevádzkovateľ zabezpečil v roku 2012 meranie mikroklimatických podmienok na pracovisku pekárne, na základe predložených výsledkov bol upozornený na plnenie povinností v súvislosti s ochranou zdravia zamestnancov pred záťažou teplom a chladom pri práci.
- podnet na prešetrenie úrovne prania prádla v práčovni. Počas dozoru vykonaného v prevádzke bolo zistené, že režim prania prádla v predmetnej prevádzke nepredstavuje riziko šírenia ochorení pre zákazníkov, nedostatky uvedené v podnete sa nepotvrdili.
- podnet na prešetrenie likvidácie azbestocementovej krytiny na objekte roľníckeho družstva. Počas štátneho zdravotného dozoru bolo zistené, že odstránenie strešnej krytiny – eternitu bolo vykonané fyzickou osobou – podnikateľom, ktorý nemá oprávnenie na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. Vzhľadom k zisteným skutočnostiam bolo orgánom verejného zdravotníctva voči fyzickej osobe – podnikateľovi, ktorý odstraňoval predmetnú strešnú krytinu bez oprávnenia, začaté správne konanie a roľníckemu družstvu bol vydaný pokyn na zabezpečenie odbornej likvidácie azbestocementového odpadu z odstránenej strešnej krytiny.
- podnet odstúpený z Obvodného úradu v Ružomberku, odboru živnostenského podnikania, ktorému bol podnet doručený od fyzickej osoby a predmetom bola skutočnosť, že sused sťažovateľky má zriadenú prevádzku, v ktorej vykonáva opravy áut na dvore, čím spôsobuje hluk a znečisťuje ovzdušie. Štátnym zdravotným dozorom nebolo preukázané, že sused sťažovateľky má zriadenú prevádzku, pri prevádzkovaní ktorej by dochádzalo k znečisťovaniu ovzdušia výparmi, výfukovými plynmi a nadmerným hlukom bez toho, aby požiadal príslušné úrady o vydanie rozhodnutia na schválenie takejto prevádzky.
- podnet obce Liptovská Teplá, ktorým upozornila na nesprávne uloženie nebezpečného odpadu z rekonštrukcie eternitovej strechy budovy prevádzky hostinca. Na základe uvedeného, bol vykonaný štátny zdravotný dozor počas ktorého bolo zistené, že na predmetnú stavbu vydala obec stavebné povolenie. Vzhľadom k tomu, že prevádzka hostinca nebola v čase dozoru otvorená, nebolo možné vykonať štátny zdravotný dozor a prešetriť daný podnet. Na základe uvedeného boli účastníci konania, t.j. prevádzkovateľ hostinca a starosta obce pozvaný na prerokovanie veci. Na jednanie sa dostavil len prevádzkovateľ hostinca. Po prerokovaní uvedenej problematiky bolo zistené nasledovné: likvidácia strešnej krytiny – eternitu bola zabezpečená firmou, ktorá nie je oprávnená na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. Vzniknutý odpad

zo strechy bol dočasne uložený na vedľajšom pozemku, v big – bag vreciach so súhlasom majiteľa pozemku. Nakoľko bol predmetný pozemok odpredaný inému majiteľovi, boli vrecia odvezené na neriadenú skládku v k.ú. medzi Švošovom a Hrboltovou. Obhliadku tejto lokality vykonal aj kompetentný pracovník Obvodného úradu ŽP v Ružomberku. Účastník konania sa RÚVZ zaviazal, že po objasnení veci a najmä v súvislosti s poznaním, že ide o nebezpečný odpad osloví oprávnenú firmu, aby odborne zabezpečila odvoz tohto odpadu z predmetnej lokality za účelom odbornej likvidácie alebo správneho uloženia. O spôsobe riešenia tohto opatrenia bude RÚVZ informovať.

Okrem uvedených podnetov riešil RÚVZ žiadosť o poskytnutie informácií, aké zdravotné problémy môžu nastať v organizme detí, ktoré sa pohybujú v priestore, kde sa nachádzajú azbestové dosky, ktorú zaslal Obvodný úrad životného prostredia v Liptovskom Mikuláši, úsek štátnej správy odpadového hospodárstva. RÚVZ bol poskytnutý list Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, z ktorého vyplynulo, že predmetom dožiadania bolo podozrenie, že zdravotné ťažkosti detí môžu súvisieť s tým, že v bydlisku detí sa na priestranstve dvora nachádzajú kopy stavebného materiálu, o.i. aj azbestové dosky. RÚVZ odporučil Obvodnému úradu životného prostredia v Liptovskom Mikuláši nariadiť opatrenia na odbornú likvidáciu skládky nebezpečného odpadu v obytnom prostredí. Následne Mesto Liptovský Mikuláš odstúpilo RÚVZ podanie za účelom jeho vybavenia ktorého predmetom bol podnet fyzickej osoby, ktorá sa sťažovala na konanie svojho suseda z dôvodu uschovávanía azbestocementových platní v záhrade. Z podania bolo zrejmé, že ide o ten istý problém v rovnakej lokalite. RÚVZ následne odstúpilo podnet Mestu L. Mikuláš, vzhľadom k tomu, že nemá kompetencie nariadovať opatrenia na úseku verejného zdravotníctva fyzickým osobám s výnimkou tých opatrení, ktoré sú uvedené v § 51 zákona č. 355/2007 Z.z. RÚVZ odporučilo, aby Mesto L. Mikuláš postupovalo v súlade so zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov - § 4 ods. 3 písm. h), podľa ktorého obec utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie. Ďalej RÚVZ navrhol prerokovanie požiadavky odbornej likvidácie AZC odpadu oprávnenou osobou za účasti dotknutých osôb, s tým že RÚVZ môže byť na rokovanie prizvaný na posúdenie vhodnosti navrhovaných opatrení. Na základe analýzy Mesto L. Mikuláš, malo za to, že orgánom oprávneným uvedenú sťažnosť riešiť a nariadiť príslušné opatrenia by mohol byť úrad verejného zdravotníctva, preto uvedenú sťažnosť RÚVZ opätovne odstúpil. Na základe uvedeného, RÚVZ zvolalo jednanie, za účelom prejednávania, posúdenia a prijatia záverov k problematike azbestocementových platní, ktoré používa občianka Mesta Liptovský Mikuláš ako krytinu dreva. Na jednanie boli pozvaní – sťažovateľ, občan, Okresný úrad, odbor životného prostredia, L. Mikuláš, Mestský úrad L. Mikuláš a Slovenská inšpekcia ŽP, odbor odpadového hospodárstva, Žilina. RÚVZ v závere jednania odporučilo majiteľke krytiny plánovať odstránenie oprávnenou osobou na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest a uviedol zoznam oprávnených firiem uverejnených na stránke www.uvzsr.sk.

Tabuľka č. 6

Štátny zdravotný dozor na pracoviskách so zobrazovacími jednotkami podľa NV SR č. 276/2006 Z. z.	P o č e t
Kontrola (ukončená záznamom)	34
Kontrolné listy	7
Pokyny na odstránenie nedostatkov	
Sankčné opatrenia*	

Komentár:

Kontroly pri prácach so zobrazovacími jednotkami boli vykonané prevažne v prevádzkach administratívneho charakteru najmä pri uvádzaní priestorov do prevádzky. V prevažnej miere išlo o kancelárie kde pracoval 1 pracovník – žiadateľ. Pri zistení práce so zobrazovacími jednotkami, ktorá je vykonávaná prevažnú časť z pracovnej doby boli použité kontrolné listy zamestnancov. **V r. 2013 bolo vyhodnotených 7 kontrolných listov a neboli zistené závažné nedostatky, za ktoré by boli uložené sankčné opatrenia.**

Tabuľka č. 7

Použitie kontrolných listov (dotazníkov informovanosti zamestnancov) pri výkone ŠZD										
RÚVZ	Počet kontrolných listov									
	A	B	C	H	K	N	P	R	V	Z
Liptovský Mikuláš							34	22		7

A – azbest

B – biologické faktory

C – chemické faktory

H – hluk

K – karcinogénne a mutagénne faktory

N – neionizujúce žiarenie

P – psychická pracovná záťaž

R – bremená

V – vibrácie

Z – zobrazovacie jednotky

Komentár:

Dotazníky pre psychickú pracovnú záťaž boli rozdane učiteľom v základnej škole, v ktorej bol vykonaný prieskum psychickej pracovnej záťaže v rámci plnenia úlohy spoločnej aktivity Trnavského a Žilinského regiónu. Na základe výsledkov posúdenia psychickej pracovnej záťaže bola výsledná kategória práce 2.

V kolónke kontrolné listy bremená je uvedený počet kontrolných listov informovanosti zamestnancov pre fyzickú záťaž, ktoré boli rozdane pracovníkom v koželužskej prevádzke a pracovníkom chráneného pracoviska.

9. Podpora zdravia pri práci**Zdravotno – výchovné aktivity:**

Cielené intervencie zamerané na znižovanie zdravotných rizík pri práci boli vykonané nadväzne na vyhodnocovanie kontrolných listov informovanosti zamestnancov, pracujúcich v riziku fyzickej záťaže a zobrazovacie jednotky. Podľa výsledkov dotazníkového prieskumu u zamestnancov boli so zamestnávateľmi prerokované opatrenia na ochranu a podporu zdravia pri práci (SlovTan Contract Tannery, s.r.o., L. Mikuláš – fyzická záťaž, Tomirtech s.r.o., L. Mikuláš – fyzická záťaž, Union zdravotná poisťovňa a.s., Ružomberok, Komunálna poisťovňa a.s., L. Mikuláš a Mestská polícia L. Mikuláš – zobrazovacie jednotky). Otázky súvisiace s hodnotením rizík pri práci a prevencie chorôb z povolania boli prerokované u zamestnávateľa, u ktorého sú opakovane hlásené choroby z povolania vplyvom faktorov DNJZ /Swedwood, Slovakia, Liptovský Mikuláš/.

Intervencie zamerané na znižovanie zdravotných rizík zo životného štýlu zamestnancov boli zabezpečené v 1. polroku u zamestnávateľov – Hotelová akadémia, Čsl. Brigády Liptovský Mikuláš, Stredná odborná škola elektrotechnická, Celiny Liptovský Hrádok, Deltech a.s., Priemyselná 1, L. Mikuláš. Zamestnancom uvedených pracovísk bola vyšetrená krv a poskytnuté poradenstvo zamerané na zníženie rizík vzniku a rozvoja chronických ochorení.

Intervencie zamerané na znižovanie zdravotných rizík zo životného štýlu zamestnancov v 2. polroku r. 2013 boli zabezpečené u zamestnancov v nasledovných podnikoch - TATRAPEKO, a.s., Likavka /10 zamestnancov/, Liptovské pekárne a cukrárne VČELA – Lippek, k.s., ul. 1. mája, Liptovský Mikuláš /22 zamestnancov/, TATRAPEKO, a.s., Liptovský Hrádok /17 zamestnancov/, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Liptovský Mikuláš /32 zamestnancov/ a Mestský úrad, Liptovský Hrádok /20 zamestnancov/. Intervenčná aktivita bola zameraná na meranie telesných parametrov prístrojom OMRON, /t.j. percento telesného tuku, percento kostrového svalstva, hodnota bazálneho metabolizmu, hodnota viscerálneho tuku, BMI, antropometria/ a na poskytnutie odborného poradenstva zmeny spôsobu života. V spol. UNICAR, s.r.o., L. Mikuláš bola zamestnancom vyšetrená krv prístrojom Reflotron a zároveň bol u zamestnancov meraný tlak krvi, pulz, boli evidované antropometrické parametre a následne poskytované poradenstvo. Akcie sa zúčastnilo 16 zamestnancov.

Pri výkone ŠZD je súbežne vedené poradenstvo najmä u menších zamestnávateľov, ktorí o problematike legislatívnych požiadaviek na ochranu zdravia pri práci nie sú dostatočne informovaní. Fyzické a právnické osoby oprávnené na podnikanie najčastejšie zaujíma problematika postupu RÚVZ pri schvaľovaní chránených pracovísk, problematika vyhlasovania rizikových prác a otázky kategorizácie prác.

10. Špecializované úlohy a iná odborná činnosť

Tabuľka č. 12

Špecializované úlohy a iná odborná činnosť					
Prednášky		Publikácie v odborných časopisoch a zborníkoch (počet)	Zahraničné pracovné a študijné cesty (počet)	Špecializované úlohy (počet)	Iné činnosti (počet)
na odborných podujatiach (počet prednášok)	Pregraduálna a postgraduálna výchova (počet hodín)				
1		-	-		

Komentár:

Prednášková činnosť

- na celoslovenskej porade vedúcich odborov a oddelení PPLaT, Mgr. Alexandra Hrabušová, MUDr. Gabriela Guráňová prezentovali problematiku, prednášku - Analýza chorôb z povolania v drevospracujúcom podniku z hľadiska fyzickej záťaže v rokoch 2006 – 2012
- v rámci pregraduálnej výchovy je zabezpečovaná odborná prax pre študentov fakúlt verejného zdravotníctva a fakúlt zdravotníctva a sociálnej práce v RÚVZ, kedy oddelenie PPL sa podieľa na vedení praxe študentov, v r. 2013 prax absolvovalo celkovo 14 študentov, z toho 9 študentov 3. roč. a 5 študentov 2.roč. bakalárskeho štúdia

11. Vyhodnotenie Dohody o spolupráci a koordinácii činností medzi ÚVZ SR a NIP v oblasti ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti pri práci, SR
 zo dňa 15.3.2011
 (zaslaná listom č. OPPL/2362/2011-Oj zo dňa 15.3.2011)

V roku 2013 Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši v spolupráci s Inšpektorátom práce Žilina vykonal spoločnú previerku v právnom subjekte SUDARTRADE, spol. s r.o., Závažná Poruba 565. Výkon inšpekcie práce v kontrolovanom subjekte bol zameraný na celoslovenskú úlohu Národného inšpektorátu práce č. 13 104, konkrétne na kontrolu dodržiavania právnych a ostatných predpisov pri používaní chemických látok a zmesí.

Cieľom celoslovenskej previerky zameranej na kontrolu používania chemických látok a zmesí bolo nasledovné:

- presadzovať požiadavky nariadenia REACH a CLP na zníženie rizika vzniku pracovných úrazov a iných ochorení súvisiacich s prácou na pracoviskách s výskytom nebezpečných látok alebo zmesí,
- posúdiť, či cieľová skupina dodržiava ustanovenia nariadenia REACH súvisiace s manipuláciou /používaním/ s nebezpečnými látkami alebo zmesami, či postupuje informácie ďalej v rámci dodávateľského reťazca,
- sledovať, do akej miery sú následný užívatelia oboznámení s nariadeniami REACH a CLP a poskytovať im poradenstvo týkajúce sa komunikačných požiadaviek v rámci dodávateľského reťazca, všeobecných povinností následných užívateľov a registračných povinností pri chemických látkach.

Predmetom jednej z činností kontrolovaného subjektu je výroba a predaj saponátových, čistiacich a leštiacich výrobkov. V čase výkonu dozoru neprebíhala výroba, neboli prítomní žiadny zamestnanci a od konateľa spoločnosti bola podaná informácia, že výroba v predmetných priestoroch neprebíha už dva roky. Kontrolovaný subjekt bol výrobca, následný užívateľ a distribútor saponátových, čistiacich a leštiacich výrobkov a vyrábala 22 výrobkov, z ktorých predmetom kontroly bolo 5 zmesí. Z dozoru bol Inšpektorátom práce spísaný protokol a nedostatky zistené počas kontroly boli RÚVZ ako vecne príslušnému orgánu, ktorý je oprávnený vo veci konať Inšpektorátom práce Žilina odstúpené.

Znenie nedostatkov č. 1,2,3,4 zistených u kontrolovaného subjektu SUDARTRADE, spol. s r.o., Závažná Poruba 565 z protokolu:

1. Predložená karta bezpečnostných údajov od prípravku: Merisorb 200 nie je v štátnom jazyku, a to v slovenskom, čo je v rozpore s § 6 ods. 1 zákona č. 67/2010 Z.z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov /chemický zákon/.
2. Predložené karty bezpečnostných údajov látok a zmesí neboli aktualizované /revidované/ - napr. Nano 2 EEF 221345 – posledná revízia 2007, HCL – posledná revízia 2006, Merisorb 200 – bez dátumu revízie a vydania, Irgasan DP 300 /triclosan konzervačná látka/ - dátum vydania 2003, Nuosept 515 – dátum vydania 2004, KBÚ výrobkov: vydané v roku 2006 až 2008 a revidované 6/2010 a to UO – odmasťovací alkalický prostriedok, SAN – kyslý sanitárny čistiaci prostriedok, UNI PDEZ – podlahový prostriedok s dezinfekčným účinkom, SUDAR CLINER SC 101 – prípravok na strojné umývanie a čistič sifónov/. Ďalej v KBÚ v čl. 1.3 Výrobca – je nesprávne uvedené sídlo výrobcu. V bode 2.1 sa uvádza zákon č. 163/2001 Z.z., ktorý stratil platnosť 1.4.2010. Uvedené je v rozpore s § 6 ods. 2 zákona č. 67/2010 Z.z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov /chemický zákon/.
3. Na etikete nebezpečných chemických faktorov /a to UO – odmasťovací alkalický prostriedok, UNI PDEZ – podlahový prostriedok s dezinfekčným účinkom, čistič sifónov/ sa neuvádzajú potrebné údaje /a to slovné označenie špecifického rizika, výstražné symboly a slovné označenie nebezpečenstva a pod./, čo je v rozpore s § 46

ods. 1 d) a e) zákona NR SR č. 67/2010 Z.z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

4. Na predloženej etike nebezpečného chemického faktora /a to čistič sifónov/ sa neuvádzajú potrebné údaje /a to obchodné meno, sídlo a telefón právnickej osoby, ktorá uvádza nebezpečnú zmes na trh, zloženie, slovné označenie špecifického rizika, výstražné symboly a slovné označenie nebezpečenstva, slovné označenie na bezpečné použitie, hmotnosť a pod/, čo je v rozpore s § 46 ods. 1 zákona NR SR č. 67/2010 Z.z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Na základe uvedeného bol subjekt RÚVZ pozvaný na prerokovanie zistených nedostatkov počas kontroly. Konateľ spoločnosti sa na jednanie nedostavil a poštovým úradom bola zásielka vrátená späť z dôvodu jej neprevzatia v odbernej lehote. Táto skutočnosť bola oznámená IP Žilina listom.

Tabuľka č. 13b

Spoločné koordinované dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva s inými orgánmi dozoru vo vybraných organizáciách (podľa zákona č. 261/2002 Z.z.)				
Kraj	Previerka vykonaná RÚVZ	Kontrolované subjekty	Kategória subjektu	Počet uložených opatrení
	RÚVZ Liptovský Mikuláš	-		-

Komentár:

Koordinovaná kontrola Orgánov štátnej správy nebola v tomto roku RÚVZ vykonaná.

12. Výkon štátneho zdravotného dozoru orgánmi verejného zdravotníctva v súvislosti s novou chemickou legislatívou

Tabuľka č.15a

Rozhodnutia orgánov verejného zdravotníctva v oblasti chemických faktorov, karcinogénov a mutagénov, látok reprodukčne toxických a látok vzbudzujúcich veľké obavy § 13 ods. 4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z.z.	P o č e t súhlasných/nesúhlasných rozhodnutí
Rozhodnutia o návrhoch na uviedenie priestorov do prevádzky* vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu chemických faktorov (vrátane karcinogénov a mutagénov) pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	57/0

Komentár:

V roku 2013 orgán verejného zdravotníctva vydal spolu 57 rozhodnutí v oblasti chemických faktorov, z toho 40 návrhov k uvedeniu pracovných priestorov do prevádzky spolu s prevádzkovými poriadkami pre pracovné činnosti spojené s expozíciou chemickým faktorom a 17 návrhov na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky.

DDD činnosti v tomto roku neboli orgánom verejného zdravotníctva posudzované. V súvislosti s NV SR č. 471/2011 Z.z. si zamestnávateľia plnili povinnosť zisťovať prítomnosť nebezpečných chemických faktorov na pracovisku a následne posúdiť akékoľvek riziko vyplývajúce z expozície týmito faktorom. Zamestnávateľia najčastejšie hodnotili riziko vyplývajúce z expozície chemickým látkam a chemickým zmesiam a expozíciu pevným aerosólom v pracovnom prostredí.

Hodnotená bola expozícia chemickým faktorom, ktoré sú kategorizované ako dráždivé, senzibilizujúce, škodlivé, toxické a veľmi toxické pre zdravie človeka. Prevažne išlo o nebezpečné chemické prípravky, ktoré sú balené, uskladnené a predávané v originálnom balení od dodávateľa. Do priameho kontaktu s chemickými prípravkami pracovníci prichádzajú najmä vo výrobnom procese – koželužstvo, výroba zdravotníckeho materiálu z plastov, výroba papiera, a pod.

Zamestnávateľmi bola tiež hodnotená expozícia pevnému aerosólu s prevažne dráždivým účinkom – pevný aerosól z dreva – ostatné dreviny. Hodnotená bola najmä v prevádzkach drevovýroby. Vzhľadom na prekročenie najvyššie prípustného limitu pre daný faktor sú v prevádzkach pracovné činnosti zaradené do kategórií rizikových prác.

Uplatňovanie chemickej legislatívy podľa zákona č. 67/2010 a zákona č. 471/2011 Z.z. je kontrolované aj pri posudzovaní prevádzkových poriadkov a posudkov o riziku pre expozície zamestnancov nebezpečným chemickým faktorom.

Chemické látky a expozícia chemickým látkam je posudzovaná priebežne u každého zamestnávateľa v súlade s platnou chemickou legislatívou.

Tabuľka č.15b

Nápravné a predbežné opatrenia, oznámenia týkajúce sa chemických faktorov	Počet
Zákaz alebo obmedzenie výroby, spracovania a používania chemických látok a prípravkov, ktoré zhoršujú pracovné prostredie, podmienky práce a ohrozujú zdravie zamestnancov (§ 12 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z.)	-
Oznámenie o začatí vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť fyzickými osobami - podnikateľmi alebo právnickými osobami (§ 52 ods. 4 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	46
Zákaz výroby, manipulácie alebo uvádzania do obehu výrobkov, ktoré odporujú požiadavkám ustanoveným týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia (§ 55 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	-
Nariadenie opatrení v prípade, že hrozí poškodenie zdravia alebo života alebo ak k nemu už došlo vplyvom expozície karcinogénnym látkam, mutagénnym látkam, látkam reprodukčne toxickým a látkam vzbudzujúcim veľké obavy (§ 26 ods. 2 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	-
Opatrenia prijaté na obmedzenie látky, látky v zmesi alebo látky vo výrobku ak sa zistí, že na ochranu zdravia je nevyhnutný zásah. (§ 26 ods. 2 písm. c/ zákona č. 67/2010 Z.z.)	-

Opatrenia prijaté v prípade, že látka alebo zmes predstavuje vážne riziko pre zdravie ľudí z dôvodov klasifikácie, označovania alebo balenia *. (§ 26 ods. 3 písm. e/ zákona č. 67/2010 Z.z.)	-
--	---

Tabuľka č. 15c

Sankčné opatrenia uložené orgánmi verejného zdravotníctva za správne delikty v oblasti chemických faktorov podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a zákona č. 67/2010 Z.z.	Počet	V sume
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 ods. 22 písm. a), b), c), d), e), f) zákona č. 355/2007 Z. z.		
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 ods. 28 písm. e), f), g), h), i) zákona č. 355/2007 Z. z.	1	1 659,-€
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 ods. 39 písm. b), c), d) zákona č. 355/2007 Z. z.	2	400,-€
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 ods. 41 písm. a), b) zákona č. 355/2007 Z. z.		
Pokuty uložené podľa § 36 zákona č. 67/2010 Z. z. za správne delikty uvedené v §§ 33-35 zákona č. 67/2010 Z. z.		
Poriadkové pokuty uložené podľa § 38 zákona č. 67/2010 Z.z.		

Tabuľka č. 15d

Stanoviská, informácie, vyjadrenia a expertízy vypracované v oblasti chemických faktorov	Počet
Odborné stanoviská, informácie, expertízy a vyjadrenia pre Centrum pre chemické látky a prípravky (§ 26 ods. 3 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	
Vyjadrenie k bezpečnostnej správe (§ 9 ods. 6 zákona č. 261/2002 Z. z.)	

13. Personalistika

Tabuľka č. 16

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) preventívneho pracovného lekárstva							
Lekári	VŠ		DAHE	AHE	SŠ		Spolu
	zdrav.	iní			zdrav.	ostatní	
	2			1			3

Komentár:

Bývalá vedúca oddelenia PPL - lekárka so špecializáciou z hygieny práce a choroby z povolania t.č. vykonáva funkciu regionálnej hygieničky, podľa možností a potrieb sa

podieľa na činnosti oddelenia a odborne ho usmerňuje. Na oddelení pracuje 1 magistra verejného zdravotníctva, 1 bakalárka verejného zdravotníctva a 1 AHS. V r. 2013 neboli v RÚVZ vytvorené podmienky na personálne posilnenie odboru PPL, čo v konečnom dôsledku súvisí s reálnou možnosťou neplnenia všetkých úloh, najmä potrebných výkonov v ŠZD.

14. Ostatné tabuľky

Tabuľka č. 8

Sankčné opatrenia	Počet	V sume
Pokuty za priestupky – blokové konanie		-
Pokuty za priestupky – pokuty do 1659 € okrem blokových (§ 56 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.)		-
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 46 zákona č. 355/2007 Z. z.)	7	2 880,- €
Iné sankcie / opatrenia – zákaz výroby, používania zariadení a prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. a), f), g) zákona č. 355/2007 Z. z.)		-
Trestné oznámenie		-
Náhrada nákladov (§ 58 zákona č. 355/2007 Z. z.)		
Zvýšenie poistného (podľa zákona č. 413/2002 Z. z.)		
Výkon rozhodnutia (§ 79 zákona č. 71/1967 Zb.)		-

Komentár:

1. WAY WOOD, s.r.o., Košice – pokuta uložená za prevádzkovanie pracovných priestorov v prevádzke „Drevovýroba“, Liptovský Mikuláš bez posúdenia orgánom verejného zdravotníctva a porušenie povinností kvalitatívne a kvantitatívne zisťovať zdraviu škodlivé faktory pracovného prostredia, hodnotiť zdravotné riziká vyplývajúce z expozície faktorom pracovných podmienok a predložiť prevádzkové poriadky na schválenie orgánu verejného zdravotníctva (200,- €).

2. Anwood, s.r.o., Liptovský Hrádok - pokuta uložená za prevádzkovanie pracovných priestorov v prevádzke „Výroba a spracovanie dreva“, Fabriky 41, Liptovský Hrádok bez posúdenia orgánom verejného zdravotníctva a porušenie povinností kvalitatívne a kvantitatívne zisťovať zdraviu škodlivé faktory pracovného prostredia, hodnotiť zdravotné riziká vyplývajúce z expozície faktorom pracovných podmienok a predložiť prevádzkové poriadky na schválenie orgánu verejného zdravotníctva (200,- €).

3. Dušan Monček, Liptovský Mikuláš - pokuta uložená za prevádzkovanie pracovných priestorov v prevádzke „Autoservis“, Liptovský Mikuláš bez posúdenia orgánom verejného zdravotníctva a porušenie povinností kvalitatívne a kvantitatívne zisťovať zdraviu škodlivé faktory pracovného prostredia, hodnotiť zdravotné riziká vyplývajúce z expozície faktorom pracovných podmienok a predložiť prevádzkové poriadky na schválenie orgánu verejného zdravotníctva (200,- €).

4. Nelux, s.r.o., Bratislava - pokuta uložená za prevádzkovanie pracovných priestorov v prevádzke „Sklad posypových materiálov“, Bešeňová bez posúdenia orgánom verejného zdravotníctva (300,-€).
5. Ľuboslav Kristel – LUKRI, Vavrišovo - pokuta uložená za prevádzkovanie pracovných priestorov v prevádzke „Skladové a kancelárske priestory firmy LUKRI“, Liptovský Hrádok (165,-€).
6. Stanislav Žiška, Liptovský Peter – pokuta uložená – pokuta uložená za vykonanie odstránenia azbestocementových materiálov bez oprávnenia a bez predloženia návrhu na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb (1 659,-€).
7. SLOVMONT, družstvo, Ružomberok – pokuta uložená za prevádzkovanie pracovných priestorov v prevádzke „Prístavba a nadstavba SLOVMONT, v.d. Ružomberok“ (165,-€).

Tabuľka č.11

Prehľad o počte kontrolovaných podnikateľských subjektov						
Právna forma subjektu	Počet kontrolovaných subjektov					
	rozdelenie podľa počtu zamestnancov v kontrolovanom subjekte					
	0	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 a viac	SPOLU
Podnikateľ-FO – nezapísaný v OR	57	50	5			112
Podnikateľ-FO – zapísaný v OR						
FO – slobodné povolanie						
FO – poľnohospodárska výroba						
Fyzické osoby spolu	57	50	5			112
Verejná obchodná spoločnosť						
Spoločnosť s ručením obmedzeným		128	26	9	1	164
Komanditná spoločnosť						
Nadácia						
Nezisková organizácia						
Akciová spoločnosť		4	7	3	1	15
Družstvo			7	3		10
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.		3				3
Štátny podnik		1		1		2
Národná banka Slovenska						
Banka – štátny peňažný ústav						
Rozpočtová organizácia		1		2		3
Príspevková organizácia			2			2
Obecný podnik						
Fondy						
Verejnoprávna inštitúcia						
Zahraničná osoba						
Sociálna a zdravotné poisťovne						
Odštepny závod						
Združenie (zväz, spolok)						
Politická strana, hnutie						
Cirkevná organizácia						
Organizačná jednotka združenia						
Komora (s výnimkou profesných						

komôr)						
Záujmové združenie právnických osôb						
Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)		7	2			9
Krajský a obvodný úrad						
Samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja)						
Právnické osoby spolu		144	44	18	2	208
S p o l u :	57	194	49	18	2	320

Odbor hygieny detí a mládeže

VŠEOBECNÁ ČASŤ:

1. Celkové zhodnotenie činnosti oddelenia HDM

Činnosť oddelenia HDM bola v roku 2013 zameraná na sledovanie hygienických podmienok v predškolských a školských zariadeniach, podmienok stravovania detí a mládeže, podmienok na uskutočňovanie zotavovacích podujatí, objektivizáciu faktorov pracovného prostredia v školských jedálňach a pracoviskách praktického vyučovania, na hodnotenie pestrosti jedálnych lístkov a na kategorizáciu zariadení.

Zapojili sme sa aj do riešenia regionálneho projektu, ktorého gestorom bol RÚVZ so sídlom v Žiline, v rámci ktorého sme sledovali kvalitu vnútorného prostredia v predškolských zariadeniach.

Okrem bežného štátneho zdravotného dozoru sme v roku 2013 vykonávali aj ciele a tzv. mimoriadne kontroly. Cieleny štátny zdravotný dozor bol v roku 2013 zameraný na kontrolu hygienických podmienok v ubytovacích zariadeniach pri stredných a vysokých školách a hygienických podmienok v telovýchovných zariadeniach pri vybraných základných a stredných školách. Mimoriadne kontroly na základe pokynov z ÚVZ SR sme vykonávali v priebehu roka 2013 viackrát, boli zamerané na kontrolu nevyhovujúcich – závadných výrobkov resp. surovín v školských jedálňach a bufetoch (napr. kontaminované WAFLE trubičky z Poľska, lasagne s konským mäsom, kuracie prsia z Brazílie kontaminované antibiotikami a pod.). V mesiaci máj 2013 sme tiež vykonávali ciele kontroly v školských jedálňach, zamerané na hygienu, označovanie a výsledovateľnosť mäsa, používaného pri príprave pokrmov.

V roku 2013 sme už nevykonávali audity systému správnej výroby resp. hygienickej praxe v školských jedálňach. Podľa pokynov z ÚVZ SR bolo potrebné vykonať audit vo všetkých zariadeniach, ktoré pripravujú nad 100 jedál denne, čo sme realizovali v rokoch 2010 až 2012.

Aj v roku 2013 sme sa podieľali na plnení Viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín a kozmetických výrobkov, vykonávanej orgánmi verejného zdravotníctva. V rámci úradnej kontroly sme vykonávali odber vzoriek potravín a hotových jedál v dozorovaných zariadeniach podľa plánu, vypracovaného oddelením hygieny výživy tunajšieho RÚVZ.

Ďalšou z činností bolo sledovanie kvality piesku vo vybraných pieskoviskách regiónu Liptov (bližšie uvedené v kap. 2.2.).

V rámci výkonu ŠZD sme sa zameriavali aj na kontrolu dodržiavania zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov.

V roku 2013 sme sa zapojili aj do riešenia programov a projektov, vyhlásených ÚVZ SR. Išlo o nasledovné projekty:

4.2. Monitoring stravovacích zvyklostí a výživových preferencií vybranej populácie detí SR a hodnotenie expozície vybraných rizík spojených s konzumáciou jedál

V rámci plnenia tohto projektu sme v mesiacoch apríl až jún 2013 realizovali dotazníkový prieskum vo vekovej kategórii 15 – 18 ročných detí (študenti stredných škôl). Dotazníky boli zamerané na: monitoring stravovacích zvyklostí detí (3 dotazníky – dotazník o stravovacích návykoch dieťaťa, stravovací frekvenčný dotazník a dotazník o výživových preferenciách), monitoring 24-hodinovej spotreby potravín a monitoring 24-hodinovej fyzickej aktivity.

Celkovo sme do projektu zapojili 120 študentov vo veku 15-18 rokov, a to:

- 60 študentov zo Strednej odbornej školy elektrotechnickej, Celiny, Liptovský Hrádok
- a
- 60 študentov z Hotelovej akadémie, Čs. brigády, Liptovský Mikuláš.

V 17. K.T. roku 2013 (od 22.04. do 26.04.2013) sme vykonávali merania všetkých študentov zapojených do projektu - zisťovaná bola ich hmotnosť, výška, obvod pásu, obvod bokov a tlak krvi. U študentov, ktorí už dovŕšili vek 18 rokov, bol pracovníkmi oddelenia podpory zdravia vykonávaný odber kapilárnej krvi na vyšetrenie celkového cholesterolu, triglyceridov, HDL cholesterolu a glykémie. Uvedené vyšetrenia boli vykonané u 21 študentov.

Súčasne sme počas celého týždňa vykonávali odbery vzoriek obedov a pitného režimu zo školských jedální, ktoré prevádzkujú vyššie uvedené stredné školy. Celkovo sme odobrali 10 vzoriek obedov a 10 vzoriek pitného režimu.

Údaje získané z dotazníkov, ako aj údaje z laboratórnej analýzy vzoriek, sme spracovávali v mesiacoch júl až september 2013 do stanovených tabuliek. Údaje z dotazníka o 24-hodinovej spotrebe potravín sme spracovali v programe ALIMENTA. Spracované údaje sme v stanovenom termíne do 30.9.2013 zaslali gestorovi projektu – Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Rimavskej Sobotě.

4.3. Monitoring spotreby vybraných aditívnych látok do potravín u detí

Tento projekt sme realizovali dotazníkovou metódou u detí vo veku 14 rokov. Do realizácie sme zapojili 20 žiakov zo Základnej školy s materskou školou, Demänovská ulica 408/4A, Liptovský Mikuláš. Žiaci vyplňali dva dotazníky: dotazník o frekvencii spotreby potravín a dotazník o prehľade potravín, skonsumovaných v priebehu 24 hodín. Dotazníkový prieskum sme uskutočnili v mesiaci jún 2013.

Získané údaje sme v stanovenom termíne do 31.10.2013 spracovali do zaslaných tabuliek v programe Excel a odoslali gestorovi projektu – ÚVZ SR.

4.5. Monitoring telovýchovných podmienok žiakov základných a stredných škôl, využitie hodín TV

V rámci realizácie tohto projektu sme v roku 2013 vykonali monitoring hygienického stavu telovýchovných zariadení, vrátane vonkajších telovýchovných plôch, z hľadiska dodržiavania požiadaviek príslušnej legislatívy. Cielený štátny zdravotný dozor bol zameraný na kontrolu priestorových podmienok, členenia a vybavenia telovýchovných zariadení, dodržiavanie teplotno-vlhkostnej mikroklímy, vykurovanie a vetranie zariadení, vypracovanie a dodržiavanie prevádzkového poriadku, kontrolu udržiavania priestorov a úroveň prevádzkovej hygieny.

Monitoring sme vykonávali v termíne od 02.04.2013 do 22.04.2013, celkovo v 18 telovýchovných zariadeniach pri vybraných základných a stredných školách.

Okrem realizácie vyššie uvedených projektov sme sa podieľali aj na prieskume ESPAD o zneužívaní návykových látok. Prieskum zabezpečoval Odbor koordinácie protidrogovej stratégie a monitorovania drog Ministerstva zdravotníctva SR. V mesiacoch november a december 2013 sme v rámci spolupráce realizovali dotazníkový prieskum u študentov vysokých škôl, konkrétne u študentov Fakulty zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku. Do prieskumu sme zahrnuli celkom **58 respondentov** (21 študentov I. ročníka, 18 študentov II. ročníka a 19 študentov III. ročníka). Vyplnené dotazníky sme doručili v stanovenom termíne Úradu verejného zdravotníctva SR.

2. Činnosť presahujúca rámec štátneho zdravotného dozoru, osobitná činnosť a agenda (tab.č.1)

Účasť na odborných podujatiach

V roku 2013 sme sa zúčastnili nasledovných odborných podujatí:

- školenia pre vedúce školských jedální, ktoré sa uskutočnilo v Mestskom úrade v Liptovskom Mikuláši, dňa 10.04.2013 (1 pracovníčka s aktívnou účasťou)
- vzdelávacích modulov v rámci projektu „Tvorba a realizácia systému vzdelávania pracovníkov RÚVZ v SR (3 pracovníčky, spolu 21 modulov).

Činnosti na úseku výchovy ku zdraviu

Na úseku výchovy ku zdraviu samostatné prednášky neboli vykonávané, priebežne sú vykonávané v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru (zdravá výživa v rámci zostavy jedálneho lístka, pestrosť stravy, prevencia chybného držania tela a pod.).

Úlohy vyplývajúce z požiadaviek ÚVZ SR

V rámci plnenia úloh vyplývajúcich z požiadaviek ÚVZ SR sme spracovávali správy o plnení Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR (za 1. polrok a celý rok 2013). Taktiež sme v roku 2013 dvakrát (za 1. polrok a celý rok 2013) spracovali údaje v rámci výkazníctva.

Odborné stanoviská, expertízy

V roku 2013 bolo na základe požiadaviek obcí a iných právnických a fyzických osôb vydaných 104 odborných stanovísk a vyjadrení (problematika týkajúca sa zariadení pre deti a mládež, stravovania, elokovaných pracovísk školských zariadení a pod.).

Odborná a metodická činnosť

V rámci odbornej metodickej činnosti boli vykonávané konzultácie, celkovo sme v roku 2013 realizovali 300 konzultácií, ktoré sa týkali zariadení pre deti a mládež (riešenie hygienických nedostatkov, kapacita zariadení, spracovávanie prevádzkových poriadkov, zaraďovanie do siete, prevádzka elokovaných pracovísk, podmienky stravovania, rozvoz stravy, organizovanie zotavovacích podujatí, legislatíva a pod.).

Iné činnosti

- odborné usmerňovanie študentov, ktorí v roku 2013 absolvovali na oddelení HDM odbornú prax (9 študentov III. ročníka a 5 študentov II. ročníka Fakulty zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku)

2.1. Zhodnotenie školského mliečného programu

Niektoré školské jedálne sa podieľajú na školskom mliečnom programe v zmysle Nariadenia vlády SR č. 339/2008 Z.z. o poskytovaní pomoci na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v materských školách, pre žiakov na základných školách a pre žiakov na stredných školách a v zmysle Nariadenia vlády SR č. 342/2009 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č. 399/2008 Z.z. Tento program je realizovaný prostredníctvom školských jedální a mlieko resp. jogurty sú poskytované len pre stravujúcich sa žiakov. Do uvedeného programu bolo v roku 2013 zapojených celkovo 42 školských jedální, s počtom stravujúcich sa žiakov 5552. Oproti roku 2012 došlo k nárastu počtu zapojených školských jedální (v roku 2012 bolo zapojených 31 školských jedální), aj počtu zapojených žiakov (v roku 2012 bolo zapojených 4877 žiakov). V rámci výkonu SZD neboli zistené nedostatky v manipulácii s mliekom resp. mliečnymi výrobkami pri realizácii tohto programu. K uvedenému prispieva skutočnosť, že program je zabezpečený prostredníctvom školských jedální, kde sú vytvorené vyhovujúce podmienky na skladovanie (dostatok chladiacich zariadení, dodržanie chladiaceho reťazca, kontrola doby spotreby a pod.) a manipuláciu vykonávajú pracovníci, ktorí sú zdravotne a odborne spôsobilí.

V niektorých školských zariadeniach je realizovaná aj tzv. mliečna liga DANONE. V roku 2013 bolo do ligy zapojených 5 zariadení, s počtom žiakov 735.

K zvýšeniu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov prispieva aj konzumácia ochutených mliek, ktoré sú ponúkané v mliečnych automatoch RAJO. Tieto automaty boli v našom regióne v roku 2013 prevádzkované v 4 školských zariadeniach a ponúkali mlieka pre viac ako 1 000 žiakov.

Zhodnotenie školského mliečného programu v roku 2013

Druh zariadenia	Počet škôl, zapojených do školského mliečného programu	Podmienky	
		vyhovujú (počet)	nevyhovujú (počet)
MŠ	25	25	0
ZŠ	15	15	0
SŠ	2	2	0
Iné	0	0	0
Spolu	42	42	0

2.2. Zhodnotenie stavu pieskovísk

V regióne Liptov je celkom 123 pieskovísk, z toho 68 v predškolských zariadeniach a 55 pieskovísk vybudovaných v rámci občianskej vybavenosti. Niektoré vonkajšie areály predškolských zariadení, vrátane pieskovísk, napr. v MŠ Bobrovec, MŠ Kvačany, MŠ Ludrová, MŠ Likavka, MŠ Komenského v Liptovskom Mikuláši, MŠ Riadok 4 a MŠ Hrabovská v Ružomberku, boli v roku 2013 rekonštruované (náter resp. výmena záhradného vybavenia, oprava pieskovísk a výmena piesku).

V roku 2013 bolo odobratých a vyšetrených 25 vzoriek piesku, z toho 16 z pieskovísk predškolských zariadení a 9 z pieskovísk, vybudovaných v rámci občianskej vybavenosti. Vzorky boli vyšetrené v zmysle vyhlášky č. 521/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská. Všetky odobraté vzorky vyhovelí požiadavkám citovanej vyhlášky, na základe čoho možno konštatovať, že oproti predchádzajúcemu roku došlo k zlepšeniu

hygienickej kvality piesku. V roku 2012 z celkového počtu 30 odobratých vzoriek nevyhovelo 10 vzoriek, t.j. 33,3%, z dôvodu prekročenia najvyššie prípustného množstva indikátorov mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia piesku a bolo vydaných 5 pokynov na prijatie opatrení na zabezpečenie kvality piesku v súlade s citovanou vyhláškou (prevádzkovatelia zabezpečili v predmetných pieskoviskách výmenu piesku).

Zhodnotenie stavu vyšetrených pieskovísk v roku 2013

Miesto odberu	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek vzhľadom na prítomnosť:		
		Termotolerantné a koliformné baktérie	Fekálne streptokoky	Salonella sp. Geohelmintry (vajíčka, larvy)
Pieskoviská v MŠ	16	0	0	0
Verejné pieskoviská	9	0	0	0
SPOLU:	25	0	0	0

2.3. Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch

V roku 2013 bolo v prevádzke 10 školských bufetov (v roku 2012 to bolo 11 bufetov). Vykonaných bolo 15 kontrol. V sortimente kontrolovaných bufetov nebol zistený tovar, ktorý nie je možné predávať podľa § 8 ods. 3 písm. a) vyhlášky č. 527/2007 Z.z.

3. Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť (tab. č. 2 a 3)

Celkový počet zariadení, dozorovaných oddelením HDM je 1123 (okres Liptovský Mikuláš a okres Ružomberok). V uvedenom počte sú zahrnuté aj telovýchovné zariadenia - telocvične pri ZŠ, SŠ, VŠ a vonkajšie telovýchovné plochy (podľa nových pokynov, zaslaných v spracovávaní VS za rok 2013). Z uvedeného počtu je 458 neštátnych zariadení.

Kontrolná činnosť bola vykonávaná:

- vo všetkých typoch zariadení pre deti a mládež (v prevádzkárňach do 6 rokov, v predškolských a v školských zariadeniach a pod.)
- v zariadeniach školského stravovania (školské jedálne a výdajné školské jedálne) pri všetkých typoch škôl
 - v domovoch sociálnych služieb
 - v pracoviskách praktického vyučovania žiakov
 - v školských bufetoch
 - v školských internátoch
 - v zariadeniach a lokalitách, kde prebiehali zotavovacie podujatia
 - v telovýchovných zariadeniach, na vonkajších telovýchovných plochách
 - v zariadeniach mimoškolskej výchovy.

Celkový počet kontrol vykonaných v roku 2013 bol 354. Z toho bolo 267 kontrol vykonaných v rámci štátneho zdravotného dozoru (tu sú zahrnuté aj kontroly dodržiavania

ustanovení zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov - 31 kontrol) a 87 kontrol bolo vykonaných v rámci úradnej kontroly potravín. Štátny zdravotný dozor bol zameraný na komplexné zhodnotenie hygienických podmienok v jednotlivých prevádzkach, záznamy boli vypracovávané podľa vzorov, predložených ÚVZ SR. V zariadeniach školského stravovania boli používané tzv. „check listy“. Pri kontrolách v zariadeniach školského stravovania a pracoviskách praktického vyučovania odboru cukrár bola vykonávaná aj objektivizácia pracovného prostredia, kde boli odoberané stery z prostredia na mikrobiologické vyšetrenie, za účelom zistenia účinnosti vykonávaných sanitačných prác. Odozatých bolo 150 sterov (uvedené v tabuľke č.2, v kolónke č. 5). Taktiež boli odoberané vzorky hotových pokrmov, cukrárskych výrobkov a lahôdkárskych výrobkov na mikrobiologické vyšetrenie podľa kritérií hygieny procesu výroby a kritérií bezpečnosti potravín v súlade s PK SR. Celkový počet odozatých vzoriek v roku 2013 bol 266, z toho bolo 150 sterov, 30 vzoriek z vnútorného prostredia, 61 vzoriek potravín a 25 vzoriek piesku (uvedené v tabuľke č. 2, v kolónke č.6). V rámci 61 vzoriek potravín bolo odozatých:

8 vzoriek cukrárenských výrobkov – všetky vzorky vyhoveľi

6 vzoriek lahôdkárskych výrobkov – všetky vzorky vyhoveľi

47 vzoriek hotových pokrmov – z toho 2 vzorky nevyhoveľi, t.j. 4,25 %.

V rámci štátneho zdravotného dozoru v predškolských zariadeniach sme vykonávali aj kontrolu kvality vnútorného prostredia sedimentačnou metódou a aeroskopom. Celkovo sme odozbrali 30 vzoriek z 2 predškolských zariadení, a to Materská škola, Belanská štvrt' 7, Liptovský Hrádok a Materská škola, Hradná 335, Liptovský Hrádok. Všetky vzorky vyhoveľi požiadavkám podľa vyhlášky MZ SR č.259/2008 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na bytovacie zariadenia

V tabuľke č. 2, v kolónke č. 7 sú uvedené iné výkony v počte 768, ktoré zahŕňajú vydané rozhodnutia (268), záväzné stanoviská (8) a osvedčenia o odbornej spôsobilosti (492).

ŠPECIÁLNA ČASŤ:

1. Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež

(tab. č. 3 a 4)

ÚSEKY:

Prevádzkárne do 6 rokov (detské jasle)

V okrese Liptovský Mikuláš sú v prevádzke 1 inštrukčné detské jasle s tromi oddeleniami, s počtom detí 47. Prevádzkovateľom je Mesto Liptovský Mikuláš. V okrese Ružomberok sú v prevádzke 1 detské jasle s jedným oddelením, s počtom detí 15. Štátny zdravotný dozor bol v roku 2013 vykonaný v obidvoch zariadeniach, bolo konštatované, že hygienické podmienky v jasliach, ako aj stravovacích prevádzkach, sú na vyhovujúcej úrovni.

Materské školy

V regióne bolo v roku 2013 v prevádzke 72 materských škôľ (v roku 2012 to bolo 70 materských škôľ), z toho je 5 neštátnych - 3 súkromné a 2 cirkevné. Do prevádzky boli uvedené v Ružomberku dve nové materské školy a to: Súkromná materská škola Tatrakuk, Malé Tatry 5 a Súkromná materská škola, Malé Tatry 3, Ružomberok. Taktiež došlo k presťahovaniu dvoch materských škôľ (v obci Hybe a obci Važec) z pôvodných

priestorov do nových, ktoré vznikli rekonštrukciou a prístavbou objektov základných škôl, čím došlo k zlepšeniu hygienických podmienok v obidvoch uvedených MŠ. Materské školy navštevuje spolu 3 741 detí vo veku 2-6 rokov.

K zhoršeniu hygienickej úrovne predškolských zariadení za spracovávané obdobie nedošlo. Okrem už vyššie uvedených materských škôl v nových priestoroch sa v niektorých objektoch, v ktorých sú MŠ umiestnené, zlepšil sa stavebno-technický stav (napr. v MŠ Lisková, MŠ Bešeňová, MŠ Hubová, MŠ Východná, MŠ Belanská štvrť 7 v Liptovskom Hrádku), vymenené boli okná (napr. v MŠ Komenského v Liptovskom Mikuláši, MŠ Bobrovec, MŠ Východná, MŠ Hubová, MŠ Za dráhou v Ružomberku, MŠ Bešeňová, MŠ Lisková, MŠ Likavka, MŠ Belanská štvrť 7 v Liptovskom Hrádku, MŠ Pribylina). Uvedené stavebné úpravy jednak znížili energetickú náročnosť objektov a jednak zlepšili mikroklimatické podmienky. V niektorých materských školách dochádza k postupnej výmene resp. rekonštrukcii vnútorného vybavenia, výmene nábytku, podláh a pod. (napr. v MŠ Komenského a MŠ Čs. brigády v Liptovskom Mikuláši, MŠ Kláštorňa, MŠ Závažná Poruba, MŠ Svätý Kríž, MŠ Bobrovec, MŠ Východná, MŠ Hubová, MŠ Za dráhou v Ružomberku, MŠ Bešeňová, MŠ Lisková, MŠ Likavka). V niektorých materských školách bola vykonaná rekonštrukcia zariadení na osobnú hygienu (napr. v MŠ Komenského a MŠ Čs. brigády v Liptovskom Mikuláši, MŠ Závažná Poruba, MŠ Hubová, MŠ Bešeňová, MŠ Stankovany, MŠ Pribylina).

Základné školy

V regióne je spolu 47 základných škôl, z toho 4 cirkevné a 1 súkromná. Počet žiakov navštevujúcich ZŠ je 10 288. Počet škôl oproti predchádzajúcemu roku klesol (v roku 2012 ich bolo 49) z dôvodu, že došlo k zlúčeniu Základnej školy na Demänovskej ceste v Liptovskom Mikuláši so Základnou školou s materskou školou, na ul. Kerna v Demänovej do jedného právneho subjektu a taktiež k zlúčeniu Základnej školy na Bystrickej ceste v Ružomberku a Základnej školy na Dončovej ulici v Ružomberku. Možno konštatovať, že hygienické podmienky sú na vyhovujúcej úrovni, za uplynulý rok nedošlo k zhoršeniu resp. havarijným situáciám v objektoch ZŠ. Do nových priestorov sa presťahovala Evanjelická základná škola biskupa Jura Janošku (z objektu na ul. Hurbanovej v Liptovskom Mikuláši). K zlepšeniu stavebno-technického stavu objektov ZŠ došlo napr. v ZŠ Važec, ZŠ Bystrická cesta (boli zateplené), v niektorých boli vymenené okná (napr. ZŠ Hubová, ZŠ Sv. Vincenta a ZŠ Bystrická cesta v Ružomberku), vykonaná bola rekonštrukcia kotolní (napr. v ZŠ Čs. brigády v Liptovskom Mikuláši, ZŠ Hubová). V niektorých základných školách došlo k výmene školského nábytku (napr. v ZŠ Lisková, ZŠ Liptovské Revúce, ZŠ s MŠ Sv. Matúša vo Švošove, ZŠ Liptovský Ján). V niektorých školách bola vykonaná rekonštrukcia zariadení na osobnú hygienu (napr. v ZŠ Lisková, ZŠ Hubová, ZŠ Lúčky, ZŠ Sv. Vincenta a ZŠ Dončova v Ružomberku).

Gymnázia

V regióne je 5 gymnázií, z toho sú 2 cirkevné. Počet žiakov navštevujúcich tieto školy je 1 981. Za pozitívne možno považovať, že boli odstránené hygienické nedostatky v zariadeniach na osobnú hygienu pre žiakov v gymnáziu v Liptovskom Hrádku (hygienické nedostatky boli opakovane riešené so zriaďovateľom školy - Žilinským samosprávnym krajom). Bola vykonaná kompletná rekonštrukcia zariadení na osobnú hygienu pre žiakov na obidvoch podlažiach. Stavebné práce boli taktiež realizované v Gymnázium M.M.Hodžu v Liptovskom Mikuláši, došlo k zatepleniu a výmene okien na jednom z dvoch objektov gymnázia. Ďalej došlo k zlepšeniu podmienok v zabezpečení stravovania pre študentov evanjelického gymnázia, ktoré je súčasťou Evanjelickej spojenej školy, nakoľko bola od začiatku školského roku 2013/2014 uvedená do prevádzky nová

školská jedáleň. Je riešená v objekte základnej školy a zabezpečuje stravovanie pre žiakov školy, vrátane gymnázia (žiaci gymnázia sa predtým z dôvodu nedostatočnej kapacity jedálne stravovali v inom účelovom zariadení – školskej jedálni pri Gymnázium M.M.Hodžu).

Stredné odborné školy

V regióne je 16 stredných odborných škôl (SOŠ), z toho jedna cirkevná a dve súkromné. Počet žiakov v SOŠ je 4 241.

K zlepšeniu hygienických podmienok došlo v objekte SOŠ stavebnej v Liptovskom Mikuláši, ktorý sa nachádza na ul. Školskej (škola prevádzkuje ešte 1 objekt na ul. Janošku). Tu bola koncom roku 2012 riešená so zriaďovateľom školy – Žilinským samosprávnym krajom havarijná situácia, nakoľko bola poškodená strecha, dochádzalo k pretekaniu dažďovej vody do šatní, vlhnutiu a následnému výskytu plesní na stenách. Havarijná situácia bola vyriešená, v roku 2013 bola vykonaná výmena strechy za novú sedlovú. Súčasne bola vykonaná oprava omietok a maľovanie v šatniach. V objekte školy na ul. Janošku bola realizovaná rekonštrukcia zariadení na osobnú hygienu žiakov na 2. poschodí objektu.

Stavebné úpravy, ktoré prispeli k zlepšeniu mikroklimatických podmienok a zníženiu energetickej náročnosti, boli realizované v objektoch Hotelovej akadémie v Liptovskom Mikuláši a v časti objektu (v priestoroch, ktoré sú využívané na výchovno-vzdelávací proces) SOŠ polytechnickej v Liptovskom Mikuláši – vykonané bolo zateplenie objektov a výmena okien. V SOŠ polytechnickej bola vykonaná aj rekonštrukcia kotolne.

Jazykové školy

V regióne máme 7 jazykových škôl - z toho 1 štátna pri Gymnázium M.M.Hodžu v Liptovskom Mikuláši a 6 súkromných (počet rovnaký ako v roku 2012). Hygienické podmienky v týchto školách sú vyhovujúce.

Pracoviská praktického vyučovania

V roku 2013 stredné odborné školy prevádzkovali 156 pracovísk praktického vyučovania (v roku 2012 to bolo 123 PPV). PPV sú zriadené jednak pri SOŠ – ich počet je 18 a jednak PPV u iných PO a FO – ich počet je 138. Počet PPV je získaný z údajov, ktoré nám poskytl jednotlivé SOŠ. Pravidelne bol dozor vykonávaný v PPV- cukrárenských výrobniach v Liptovskom Mikuláši aj Ružomberku, spojený s odberom vzoriek a sterov z pracovného prostredia.

Špeciálne školy

V regióne máme 11 škôl pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, s počtom žiakov 593 (v roku 2012 bol počet škôl 8). Počet žiakov v týchto školách klesol (v roku 2012 to bolo 649 žiakov). Z uvedeného počtu škôl sú 4 internátne.

Hygienická úroveň sa oproti predchádzajúcemu roku zlepšila v Spojenej škole, Malé Tatry 3, Ružomberok, kde bola vykonaná v pavilóne A výmena okien a vonkajších dverí, výmena svietidiel, v niektorých učebniach výmena školského nábytku a zriadené boli nové učebne (PC učebňa, relaxačná miestnosť pre autistov a miestnosť snoezellen).

V Špeciálnej základnej škole, Hradná 336, Liptovský Hrádok bola vykonaná rekonštrukcia kotolne, úprava vonkajšieho areálu, výmena strešnej krytiny a výmena časti okien.

V Špeciálnej základnej škole v Liptovskom Mikuláši (škola je riešená v troch objektoch) bola v objekte na ul. Rumana vykonaná výmena okien, vonkajších dverí

a v objekte na ul. Bernolákovej výmena podlahovej krytiny a chodbách a schodištiach a výmena vonkajších dverí.

Ku školám pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami zaraďujeme v zmysle zákona č. 245/2008 Z.z. aj špeciálne triedy v materských, základných a stredných školách pre deti s nadaním (intelektovým resp. športovým). V regióne máme 12 takýchto tried v základných školách v Ružomberku, s počtom žiakov 110.

Fakulty VŠ

V regióne bolo v roku 2013 v prevádzke 5 fakúlt VŠ (v roku 2012 to bolo 6 fakúlt), z toho v meste Liptovský Mikuláš 2 fakulty: Elektrotechnická fakulta - detašované pracovisko Žilinskej univerzity a konzultačné stredisko Bankového inštitútu zahraničnej vysokej školy Praha, so sídlom v Banskej Bystrici a v meste Ružomberok 3 fakulty pri Katolíckej univerzite v Ružomberku: filozofická, pedagogická a zdravotníctva.

Prevádzku ukončila Fakulta priemyselného dizajnu pri Trenčianskej univerzite A. Dubčeka, detašované pracovisko na ul. Bernoláka 23 v Ružomberku.

Fakulty navštevuje spolu 6 272 študentov (v roku 2012 to bolo 6 853 študentov), k výrazným zmenám v hygienickej úrovni týchto zariadení za hodnotené obdobie nedošlo.

Zariadenia a prevádzky mimoškolskej výchovy a vzdelávania a základné umelecké školy

Medzi zariadenia mimoškolskej výchovy a vzdelávania zaraďujeme školské kluby detí (ŠKD) a centrá voľného času (CVČ). V roku 2013 bolo v prevádzke 53 ŠKD a 37 CVČ (v roku 2012 to bolo 100 zariadení, z toho 60 ŠKD, 8 CVČ a 32 stredísk záujmovej činnosti – tieto strediská v roku 2013 ukončili svoju činnosť). Počet ŠKD poklesol z dôvodu ukončenia činnosti súkromných ŠKD v meste Ružomberok. Školské kluby detí sú zriadené pri všetkých základných a špeciálnych školách, buď v samostatných priestoroch, prípadne sa na tento účel využívajú kmeňové učebne. Štátny zdravotný dozor v školských kluboch detí je vykonávaný v súčinnosti s výkonom dozoru v škole.

Počet CVČ v roku 2013 stúpol o 29, do prevádzky bolo uvedené CVČ v obci Liptovské Sliache, 1 elokované pracovisko Súkromného centra voľného času Martin (pracovisko v Dome kultúry v Ružomberku), 21 elokovaných pracovísk CVČ Elán v Ružomberku a 6 elokovaných pracovísk CVČ Lienka v Liptovskom Hrádku.

Oproti roku 2012 došlo k nárastu aj počtu základných umeleckých škôl (ZUŠ). V regióne máme v prevádzke 81 ZUŠ (v roku 2012 to bolo 53 ZUŠ). Hygienická úroveň týchto škôl je vyhovujúca. K výraznému zlepšeniu došlo v ZUŠ v Liptovskom Hrádku, ktorá bola v roku 2013 uvedená do prevádzky v nových priestoroch, ktoré vznikli rekonštrukciou časti kultúrneho domu v Liptovskom Hrádku. Tieto priestory využíva hudobný odbor ZUŠ. Do prevádzky boli uvedené aj nové elokované pracoviská ZUŠ v počte 28, konkrétne 4 pracoviská ZUŠ Liptovský Hrádok, 3 pracoviská súkromnej ZUŠ Ohrad'anová Liptovský Hrádok, 7 pracovísk ZUŠ L. Fullu Ružomberok, 4 pracoviská ZUŠ Ružomerského katolíckeho kruhu Ružomberok, 5 pracovísk súkromnej ZUŠ Jánošová Ružomberok, 4 pracoviská súkromnej ZUŠ Lauková Ružomberok a 1 pracovisko ZUŠ Dolný Kubín (pracovisko je v ZŠ s MŠ Liptovská Lúžna).

Ubytovacie zariadenia

Ubytovacích zariadení bolo v našom regióne v roku 2013 v prevádzke 21. Zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri stredných, vysokých a špeciálnych školách, ako aj ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež. Ubytovacia kapacita týchto zariadení je 2 096 miest, počet ubytovaných

v roku 2013 bol 1 722, t.j. 82,2% vyťaženosť. Ani v jednom ubytovacom zariadení nedošlo za sledované obdobie k prekročeniu kapacity.

V roku 2013 sme vykonali 11 kontrol ubytovacích zariadení pri stredných a vysokých školách. Po vykonaných kontrolách je nutné konštatovať, že situácia v školských internátoch pri stredných školách nie je vyhovujúca. Až v troch (ŠI pri SOŠ lesníckej v Liptovskom Hrádku, ŠI pri OA v Liptovskom Mikuláši a ŠI na Nám. Hlinku v Ružomberku) zo šiestich kontrolovaných internátov pri stredných školách nevyhovovalo vybavenie izieb požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 259/2008 Z.z. – nie je dostatočné a aj vybavenie, ktoré je k dispozícii je značne opotrebované, poškodené (podľa vyjadrenia prevádzkovateľov využívané aj 30 – 40 rokov, resp. vybavenie bolo presunuté už z predtým používaných ubytovacích zariadení). Okrem nevyhovujúceho stavu vybavenia izieb bol zistený aj nevyhovujúci stav okien a balkónov – okná staré, netesné, niektoré upevnené „na pevno“ bez možnosti otvárania (z bezpečnostných dôvodov), čo môže negatívne ovplyvniť aj mikroklimatické podmienky v zimnom období. Odstránenie zistených nedostatkov bolo vo všetkých 3 internátoch riešené so zriaďovateľom – Žilinským samosprávnym krajom (boli zaslané výzvy na vyjadrenie). Za pozitívum možno považovať, že od októbra 2013 prebiehajú stavebné práce na odstraňovaní nedostatkov v ŠI pri SOŠ lesníckej v Liptovskom Hrádku – zateplenie objektu, výmena okien, nábytku a podláh a v ŠI pri Obchodnej akadémii v Liptovskom Mikuláši – výmena postelí. V dvoch školských internátoch neboli zistené hygienické nedostatky (ŠI pri SOŠ elektrotechnickej v Liptovskom Hrádku a ŠI pri Odbornom učilišti, Alexyho v Liptovskom Mikuláši).

Situácia v ubytovacích zariadeniach pri vysokých školách je v našom regióne lepšia, z kontrolovaných 5 len v 1 zariadení je nevyhovujúce vybavenie izieb (ubytovacie zariadenie pri detašovanom pracovisku Žilinskej univerzity) a v 1 nie je dodržaná požiadavka na plochu izby vzhľadom na počet ubytovaných (ubytovacie zariadenie NOVA v Ružomberku) – boli vydané 2 pokyny. V ostatných 3 kontrolovaných študentských domovoch je hygienická situácia vyhovujúca, ide o ŠD RUŽA, ŠD biskupa Jána Vojtaššáka a ŠD TRIO v Ružomberku.

Zariadenia sociálnych služieb a zariadenia na vykonávanie opatrení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately

V roku 2013 boli v prevádzke 4 zariadenia sociálnych služieb, z toho 3 krízové centrá a to Komunitné centrum „Nový svet – Hlboké“, Dom Charitas sv. Kláry v Liptovskom Mikuláši, Nízkoprahové centrum pre deti a rodinu v Ružomberku a 1 Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých na ul. Sv. Anny v Ružomberku. K zlepšeniu hygienickej situácie došlo v domove sociálnych služieb, kde bola vykonaná výmena okien na celom objekte, výmena strešnej krytiny, výmena nábytku a podlahovej krytiny v izbách klientov, výmena podlahovej krytiny v šatniach, vo vstupných priestoroch, v telocvični a v niektorých spoločenských miestnostiach, zriadená bola miestnosť na arteterapiu. V stravovacej prevádzke boli vymenené pracovné stoly a niektoré vybavenie (kuchynská linka, police, regály na riad, výlevka), zakúpený bol konvektomat a upravená bola podlaha a nový keramický obklad v miestnosti hrubej prípravy zemiakov.

V regióne je zriadených 10 detských domovov rodinného typu, v ktorých je prevádzkovaných 16 samostatných výchovných skupín (vek klientov od 0 – do 25 rokov) s celkovou kapacitou 160 miest. Sú umiestnené v rodinných domoch. V detských domovoch nedošlo k výrazným zmenám, hygienická úroveň je na vyhovujúcej úrovni. V roku 2013 došlo dočasne k presťahovaniu súkromného detského domova z Likavky (z dôvodu požiaru objektu) do voľných priestorov detského domova na Kalvárskej ulici v Ružomberku.

Špeciálne výchovné zariadenia

V regióne máme v prevádzke 2 takéto zariadenia a to Diagnostické centrum v Ružomberku a Liečebno-výchovné sanatórium, Ľubochňa – dolina, v ktorých je umiestnených 76 detí. Hygienická situácia je vyhovujúca, nakoľko v roku 2012 boli v oboch zariadeniach vykonané stavebné a rekonštrukčné práce (v objekte liečebno – výchovného sanatória boli vymenené okná, podlahová krytina a nábytok v učebniach, v klubovniach a na izbách, rekonštrukcia zariadení na osobnú hygienu a v diagnostickom centre bola vykonaná prístavba a rekonštrukcia pôvodne nevyužívaného objektu, čím vznikol nový učebňový objekt).

Zotavovacie podujatia a školy v prírode

V roku 2013 bolo v našom regióne organizovaných 186 zotavovacích podujatí a to: lyžiarske výchovno-výcvikové kurzy, školy v prírode a detská letná rekreácia. Ich počet vzrástol oproti roku 2012, kedy bolo organizovaných 140 podujatí. Problematika je bližšie popísaná v bode č. 7.

V regióne bola v roku 2013 v prevádzke 1 súkromná škola v prírode v obci Huty, kde je hygienická situácia vyhovujúca.

Zariadenia školského stravovania

Zariadení školského stravovania bolo v roku 2013 v prevádzke 123 (v roku 2012 to bolo 120), z toho je 93 školských jedální a 30 výdajných školských jedální. Problematika školského stravovania je bližšie popísaná v bode č. 6.

Zariadenia rýchleho občerstvenia

Medzi zariadenia rýchleho občerstvenia zaraďujeme všetky formy ambulantného predaja a bufety v školách. V roku 2013 bolo v prevádzke 12 zariadení, z toho 2 ambulantné predaje a 10 bufetov. Vykonali sme 15 kontrol, zameraných na dodržiavanie povoleného sortimentu, osobnú a prevádzkovú hygienu a odber vzoriek lahôdkárskych výrobkov. Nedostatky neboli zistené.

Telocvične pri školách

Do uvedenej kategórie zaraďujeme areály na výučbu telesnej výchovy pri školách, jednak vnútorné (telocvične), ktorých bolo v roku 2013 v prevádzke 50 a jednak vonkajšie areály (multifunkčné ihriská, bežecké dráhy a pod.), ktorých bolo v prevádzke 46.

V roku 2013 sme vykonali 18 kontrol telocviční a vonkajších areálov. Možno konštatovať, že situácia v kontrolovaných telocvičniach bola dobrá, zisťované boli len nedostatky z dôvodu, že nie je pravidelne vykonávaná údržba priestorov (oprava omietok, náterov, maľovanie a pod.). Len v jednej telocvični nebol v čase dozoru zabezpečený prívod teplej vody – uvedené bolo prevádzkovateľom ihneď riešené (písomne informoval RÚVZ o zabezpečení teplej vody). Taktiež v niektorých zariadeniach nebol vypracovaný a schválený prevádzkový poriadok, resp. neobsahoval náležitosti v súlade s § 6 vyhlášky č. 525/2007 Z.z. Na druhej strane možno pozitívne hodnotiť prebiehajúce rekonštrukcie zariadení na osobnú hygienu, maľovanie, opravy a výmeny okien v niektorých telocvičniach (napr. v telocvičniach pri Základnej škole na Bystrickej ceste a na Sládkovičovej ulici v Ružomberku, pri Obchodnej akadémii v Liptovskom Mikuláši, pri Gymnáziu v Liptovskom Hrádku). Ani v jednej z kontrolovaných telocviční nebol zistený havarijný stav resp. také nedostatky, pre ktoré by bolo potrebné prevádzku telocvične zakázať.

Ostatné

Medzi ostatné zariadenia, ktorých je 177, boli zaradené: materské a opatrovateľské centrá, autoškoly, Akadémie vzdelávania, rekreačné zariadenia, ktoré dozoruje odd. HDM, tanečné školy, detské pieskoviská a dopravné ihriská a pod.)

Štátny zdravotný dozor bol v roku 2013 vykonávaný pravidelne len v rekreačných zariadeniach, v ktorých sa uskutočňovali zotavovacie podujatia (konkrétne uvedené v kap. 6) a na vonkajších areáloch predškolských zariadení a detských ihrísk, ktorý bol spojený s odberom vzoriek piesku z pieskovísk.

2. Zhodnotenie zmennosti na školách

(tab.č.5)

Zmenného vyučovania sa na základných školách v školskom roku 2013/2014 nezúčastňujú žiaci žiadnej školy v okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok.

3. Zásobovanie vodou v zariadeniach pre deti a mládež

(tab.č.6)

Z počtu zariadení 1 123 je na verejný vodovod napojených 1 081, čo predstavuje 96,3%, 42 zariadení je napojených na individuálny vodný zdroj.

Problémy s kvalitou vody v zariadeniach s celoročnou prevádzkou v roku 2013 neboli zaznamenané.

Nedostatok vody v zariadeniach, v ktorých vykonávame ŠZD sme v roku 2013 nezistili.

Kvalita vody na odberových miestach je pravidelne kontrolovaná oddelením HŽP, s ktorým v tejto oblasti spolupracujeme.

4. Výskyt dusičnanovej methemoglobinémie

(tab.č.7)

Nakoľko sa v regióne nevyskytlo žiadne ochorenie na dusičnanovú methemoglobinémiu, tabuľku č.7 neprikladáme.

5. Stravovanie detí a mládeže.

(tab. č. 8/a, 8/b,8/c, 8/d)

Z počtu 544 zariadení (uvedených v tab. č.8/a) má 99 vlastné stravovacie zariadenie, do 30 sa strava dováža, 236 zariadení má zabezpečené stravovanie v inom účelovom zariadení (ŠJ pri MŠ, ZŠ, SOŠ, ŠI a v iných zariadeniach spoločného stravovania) a 11 zariadení má zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zariadení. V kolónke č. 10 tabuľky č.8/a je celkový počet 168 zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie, v skutočnosti však ide o zariadenia v kategórii ostatné (t.j. autoškoly, materské centrá a pod.).

V tabuľke č.8/b – kategorizácia zariadení spoločného stravovania sú hodnotené podmienky 99 stravovacích zariadení detí a mládeže. Z uvedeného počtu do I. kategórie bolo zaradených 69 prevádzok, do II. kategórie 29 prevádzok a do III. kategórie 1 prevádzka.

V tabuľke č.8/c – kategorizácia výdajní stravy, sú hodnotené podmienky 30 výdajní stravy, z toho 19 je zaradených do I. kategórie a 11 do II. kategórie (do III. kategórie nemáme zaradené žiadne zariadenie).

V tabuľke č. 8/d je uvedený počet stravujúcich sa osôb. Podľa získaných podkladov k výročnej správe najmenej stravujúcich sa osôb je medzi študentmi VŠ –

stravuje sa len 10,5% študentov, čo je mierny nárast oproti roku 2012, kedy sa stravovalo 7,8% študentov a žiakmi SOŠ – stravuje sa len 27,25% žiakov. Tu možno konštatovať dokonca mierny pokles počtu stravujúcich sa žiakov (v roku 2012 to bolo 29,03 %). Mierny je aj pokles v počte stravujúcich sa žiakov je aj v základných školách, kde sa stravuje 58,8 % (v roku 2012 to bolo 59,8% žiakov) a u študentov gymnázií, kde sa v roku 2013 stravovalo 45,4 % (v roku 2012 to bolo 48,2% študentov). Počet stravujúcich stúpol len u detí materských škôl, kde sa v roku 2013 stravovalo 98,5% detí (v roku 2012 to bolo 92,1%).

Kapacita stravovacích zariadení nie je ani v jednom prípade prekročená. Tam, kde to umožňujú hygienické podmienky a voľná výrobná kapacita, pripravuje sa strava i pre cudzích stravníkov. Výdaj stravy je vykonávaný vo vyčlenenom čase a za osobitných podmienok určených vedúcou ŠJ (podmienky stravovania cudzích stravníkov sú zahrnuté aj do prevádzkových poriadkov).

Počas roku 2013 došlo v nasledovných zariadeniach k zlepšeniu podmienok spoločného stravovania (modernizácií vnútorného vybavenia, doplneniu technologických zariadení, výmene okien a pod., resp. k vykonaniu kompletnej rekonštrukcie):

- VŠJ pri MŠ Komenského, Liptovský Mikuláš
- ŠJ pri MŠ Čs. brigády, Liptovský Mikuláš
- ŠJ pri MŠ Závažná Poruba
- ŠJ pri MŠ Svätý Kríž
- ŠJ pri MŠ Východná
- ŠJ pri MŠ Sv. Lujzy, Ružomberok
- ŠJ pri MŠ Za dráhou, Ružomberok
- ŠJ pri MŠ Biely Potok, Ružomberok
- ŠJ pri MŠ Bešeňová
- ŠJ pri MŠ Ludrová
- ŠJ pri ZŠ s MŠ Lisková
- ŠJ pri ZŠ s MŠ Važec
- ŠJ pri ZŠ s MŠ Likavka
- ŠJ pri ZŠ Hubová
- ŠJ pri ZŠ Lúčky
- VŠJ pri ZŠ Biely Potok, Ružomberok
- VŠJ pri Spojenej škole, Malé Tatry 3, Ružomberok
- ŠJ pri Cirkevnej ZŠ s MŠ Sv. Matúša Švošov
- ŠJ pri Evanjelickej spojenej škole Komenského 10, Liptovský Mikuláš

V roku 2013 bolo v zariadeniach školského stravovania (školské jedálne a výdajné školské jedálne) vykonaných 120 kontrol. Možno konštatovať, že dochádza k zlepšeniu hygienickej úrovne a postupnej modernizácií jednotlivých stravovacích prevádzok, aj keď už nie v takom rozsahu, ako to bolo v predchádzajúcich rokoch. Pri výkone ŠZD je kontrolovaná aj pestrosť jedálneho lístka so zameraním na obsah epidemiologicky rizikových potravín a jedál pripravovaných z nich, dodržanie energetickej a biologickej hodnoty pripravovanej stravy. Zisťované sú nedostatky v dodržiavaní percentuálneho zastúpenia dennej výživovej dávky, hlavne u detí predškolského veku (napr. podávanie len ovocia na olovrant) a v dodržiavaní zásad pre zostavovanie jedálnych lístkov.

V rámci úradnej kontroly potravín bolo podľa zostavených plánov odberov vzoriek (plány vzoriek pre odd. HDM a odd. HV) odobratých 61 vzoriek potravín (cukrárenské výrobky, hotové pokrmy, lahôdkárske výrobky).

6. Zotavovacie podujatia pre deti a mládež.

(tab.č. 9/a, 9/b)

Úroveň organizovania zotavovacích podujatí je porovnateľná s predchádzajúcim obdobím, vzrástol počet žiadateľov o schválenie zotavovacích podujatí. V roku 2013 sa konalo spolu 186 podujatí a to: lyžiarske výcvikovo-výchovné kurzy, školy v prírode a letná detská rekreácia. Vydaných bolo 186 rozhodnutí ku konaniu zotavovacích podujatí jednotlivým organizátorom (v roku 2012 to bolo 132 rozhodnutí). 6 podujatí nebolo odsúhlasených – ich konanie bolo len písomne resp. telefonicky oznámené (v roku 2012 bol počet neodsúhlasených podujatí 8). Za kalendárny rok 2013 sa v regióne Liptov rekreovalo spolu 8 033 detí, čo je o 1 399 detí viac ako v roku 2012.

Zotavovacie akcie prebiehali v účelových rekreačných zariadeniach, zariadeniach cestovného ruchu a v letných stanových táboroch.

V rámci ŠZD bolo vykonaných počas konania zotavovacích podujatí 23 dozorov.

Epidemiologická situácia počas priebehu zotavovacích podujatí bola v roku 2013 priaznivá.

7. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných a pracovných podmienok detí a mládeže.

V roku 2013 pokračoval v regióne Liptov trend obnovy objektov a zvyšovania hygienickej úrovne prevádzok, avšak už v menšom rozsahu ako tomu bolo v predchádzajúcich rokoch. Zriaďovatelia, prípadne prevádzkovatelia sa touto problematikou zaoberajú a riešia ju postupne vo vzťahu k ekonomickej situácii. Vypracovávajú projekty na získavanie prostriedkov z fondov EÚ a zo Žilinského samosprávneho kraja, jednak na úpravy objektov za účelom zníženia energetickej náročnosti (zatepl'ovanie, výmena okien a dverí), jednak na úpravy za účelom zvýšenia hygienickej úrovne vnútorných priestorov (výmena podláh, rekonštrukcia zariadení na osobnú hygienu vrátane výmeny zariadení predmetov a pod.) a vytvorenia podmienok pre imobilných žiakov (vybudovanie bezbariérových vstupov).

Konkrétne školské zariadenia, v ktorých boli v roku 2013 vykonané stavebné úpravy resp. rekonštrukčné práce na zlepšenie hygienických podmienok, sú uvedené pri jednotlivých typoch zariadení pre deti a mládež, v špeciálnej časti, kapitola Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež.

K modernizácií dochádza aj v zariadeniach školského stravovania. Vykonávajú sa úpravy a dopĺňa sa technologické vybavenie tak, aby tieto zariadenia vyhovovali požiadavkám, uvedeným vo vyhláske č. 533/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania. Konkrétne sú stravovacie prevádzky, v ktorých došlo k zmenám, uvedené v textovej časti, v bode 5. Stravovanie detí a mládeže.

8. Mimoriadne protiepidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež.

V roku 2013 sa v zariadeniach pre deti a mládež vyskytli 2 epidémie, v oboch išlo o rotavírusové gastroenteritídy:

Výskyt rotavírusových gastroenteritíd v detských jasliach na ul. Komenského v Liptovskom Mikuláši. Epidemický výskyt bol zistený dňa 26.3.2013, kedy boli oddeleniu

epidemiológii doručené tri pozitívne laboratórne výsledky rotavírusov od detí z triedy mladších batoliat (II.trieda). Následne v ten deň bolo vykonané epidemiologické šetrenie v ohnisku nákazy v spolupráci s odd. epidemiológie a v jasliach boli písomne nariadené protiepidemické opatrenia.

Celkový počet exponovaných osôb bol 59, z toho 44 detí v troch triedach jaslí a 15 osôb personálu. Pri podrobnom prešetrovaní absencie detí v jasliach v deň epidemiologického šetrenia (26.3.2013) bolo aktívne vyhľadaných ďalších 5 detí, ktoré chýbali v jasliach pre teploty. Celkovo bolo teda v čase odhalenia epidemického výskytu v jasliach 8 chorých detí s klinickým obrazom, ktorý by mohol odpovedať aj rotavírusovej gastroenteritíde. Z týchto 8 detí len u troch bol rotavírus v stolici potvrdený. Všetkých 8 chorých detí bolo z jednej triedy (II. trieda mladšie batoliat).

Po veľkonočných sviatkoch boli z kolektívu detí z jaslí nahlásené ďalšie dva pozitívne výsledky rotavírusov (jedno z I.triedy a jedno z III.triedy). Jedno z týchto detí bolo naposledy v jasliach 20.3., čo pri dátume prvých príznakov vylučuje akvizovanie ochorenia v kolektíve jaslí. Druhé z týchto dvoch do epidémie pribudnutých detí v daný týždeň jasle nenavštevovalo. Z personálu (15 osôb) neochorel nikto. Z celkového počtu 59 exponovaných osôb (44 detí a 15 personál) v detských jasliach bolo zaznamenaných 10 prípadov ochorení u detí, z toho 5x potvrdený rotavírus, ostatných 5 prípadov bolo aktívne vyhľadaných a boli vykazovaní len v epidemiologickej súvislosti a na základe klinických príznakov. Vedúca jaslí veľmi dobre spolupracovala a denne informovala o chorobnosti. Tento epidemický výskyt rotavírusových ochorení u detí jaslí zapadal do zvýšeného výskytu rotavírusových gastroenteritíd u malých detí v okrese všeobecne, ktorý bol zaznamenávaný od marca 2013.

Epidemický výskyt rotavírusových gastroenteritíd v Materskej škole, ul. Agátová v Liptovskom Mikuláši. Dňa 9.4.2013 bol oddeleniu epidemiológii ohlásený jeden pozitívny výsledok (rotavírus) u dieťaťa z kolektívu predmetnej materskej školy. Pri epidemiologickom šetrení v ohnisku bolo zistené, že z tejto triedy najmenších detí s počtom 14 nebolo ďalších 5 detí prítomných v materskej škole v dôsledku rovnakých príznakov ochorenia. Šetrenie objasnilo, že ako prvé ochorelo dieťa, ktorého súrodeneц bol 1.4. prepustený z detského oddelenia s diagnózou rotavírusovej gastroenteritídy, mal klinické príznaky ochorenia, vyšetrovaný však nebol. Z celkového počtu vykazovaných šiestich prípadov v rámci tohoto epidemického výskytu bol len jeden prípad kultivačne potvrdený, ostatných 5 bolo vykázaných na základe klinických príznakov. V ostatných 6 triedach starších detí tejto materskej školy sa ochorenia nevyskytli. V materskej škole boli realizované protiepidemické opatrenia, v rámci ktorých bolo pre chorobnosť vyššiu ako 50 % v predmetnej triede najmenších detí odporúčané prerušiť činnosť od 10. 4. do 13.4.2013.

Kontrola fajčenia podľa zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Celkový počet vykonaných kontrol fajčenia:	31
Počet uložených sankcií na základe priestupkového konania:	0
Výška pokút v rámci priestupkového konania:	0
Počet uložených sankcií v rámci správneho konania:	0
Výška pokút v rámci správneho konania:	0

Tab. 1. Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§§ 10,11 zák. č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.)

úsek činnosti	úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR	Odborné stanoviská, expertízy	konceptná činnosť	riešené úlohy, programy a projekty/počet vyšetrených detí	Odborná a metodická činnosť			účasť na odborných podujatiach	činnosť krajských odborníkov	publikačná činnosť	spolupráca s masovokomunikačnými prostriedkami	výchova ku zdraviu	iné
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
S p o l u	4	104	0	4/198	300	0	2	1	0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 1:

1. počet úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR
2. počet odborných stanovísk, expertíz
3. počet konceptných materiálov
4. počet riešených úloh, programov a projektov
5. odborná a metodická činnosť – počet konzultácií
6. odborná a metodická činnosť – počet odborných usmernení
7. odborná a metodická činnosť – počet porád
8. počet účasť na odborných podujatiach
9. počet výkonov v nadväznosti na požiadavky HO HHSR
10. počet publikovaných materiálov
11. počet výkonov vykonaných v rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami
12. počet výkonov v rámci výchovy k zdraviu
13. iné

Tab. 2 Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Celkový počet výkonov				
		1	2	3	4	5	6	7
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	2	0	3	0	0	1	0
2.	Materské školy	72	5	37	0	0	45	8
3.	Základné školy	47	5	21	0	0	0	17
4.	Gymnázia	5	2	3	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	16	3	3	0	30	8	6
6.	Jazykové školy	7	6	0	0	0	0	0
7.	PPV + SPV	156	120	3	0	0	0	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	11	0	7	0	0	0	4
9.	Fakulty vysokých škôl	5	4	1	0	0	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	171	78	36	0	0	0	64
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	21	8	14	0	0	0	5
12.	ZSS + zar. soc. kurately	14	3	1	0	0	0	1
13.	Špeciálne vých. zariadenia	2	0	1	0	0	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	186	176	23	0	0	0	154
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	123	11	120	0	120	47	2
16.	Zar. rýchleho občerstv.	12	10	15	0	0	6	4
17.	Telocvične pri školách	96	2	22	0	0	0	3
18.	Ostatné	177	25	44	0	0	9	498
SPOLU		1123	458	354	0	150	116	768

Legenda k tabuľke č. 2:

1. celkový počet zariadení, z toho:
2. počet neštátnych zariadení
3. počet kontrol
4. počet hodnotených výsledkov analýz biologického materiálu, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
5. počet hodnotených výsledkov analýz objektivizácie prostredia, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
6. počet odobratých vzoriek (voda, strava, atď.)
7. počet iných výkonov

- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
- e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab.3. Prehľad o základných stavebných podmienkach a o úrovni prevádzky zariadení pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Hodnotenie zariadení								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	2	0	2	100	0	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	72	5	57	79,2	15	20,8	0	0	0	0	0
3.	Základné školy	47	5	34	72,3	13	27,7	0	0	0	0	0
4.	Gymnázia	5	2	1	20	4	80	0	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	16	3	7	43,8	9	56,2	0	0	0	0	0
6.	Jazykové školy	7	6	5	71,4	2	28,6	0	0	0	0	0
7.	PPV + SPV	156	120	95	60,9	56	35,9	5	3,2	0	0	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	11	0	5	45,5	5	45,5	1	9	0	0	0
9.	Fakulty vysokých škôl	5	4	4	80	1	20	0	0	0	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	171	78	141	82,5	30	17,5	0	0	0	0	0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	21	8	9	42,9	11	52,4	1	4,7	0	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	14	3	11	78,6	3	21,4	0	0	0	0	0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	2	0	1	50	1	50	0	0	0	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	186	176	126	67,7	40	21,5	20	10,8	0	0	0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	123	11	86	69,9	36	29,3	1	0,8	0	0	0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	12	10	5	41,7	7	58,3	0	0	0	0	0
17.	Telocvične pri školách	96	2	47	49	49	51	0	0	0	0	0
18.	Ostatné	177	25	130	73,4	47	26,6	0	0	0	0	0
S P O L U:		1123	458	766	68,2	329	29,3	28	2,5	0	0	0

Legenda k tab. č.3:

1. celkový počet zariadení
 2. počet súkromných zariadení (z celkového počtu)
 3. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám
 4. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám v %
 5. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže
 6. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže v %
 7. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže
 8. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže v %
 9. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže
 10. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže v %
-
- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 4. Vybrané ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia		Celkový počet ubytovacích zariadení	Celková kapacita ubytovacích zariadení	Počet ubytovaných	Percento vyt'aznosti	Počet ubytovacích zariadení s prekročenou kapacitou	
							5	6
			2	3	4	5	6	
1.	Ubytovacie zariadenia	gymnázia	0	0	0	0	0	0
2.		SOŠ	5	677	630	93,1	0	0
3.		konzervatóriá	0	0	0	0	0	0
4.		VŠ	9	1112	891	80,1	0	0
5.	Ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách	MŠ	1	10	5	50	0	0
6.		ZŠ	2	80	60	75	0	0
7.		SŠ	1	96	40	41,7	0	0
8.		praktické OU	0	0	0	0	0	0
9.	Ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež		3	121	96	79,3	0	0
			21	2 096	1 722	82,2	0	0

Legenda k tab. č. 4:

1. celkový počet ubytovacích zariadení
2. uviesť celkovú kapacitu ubytovacích zariadení
3. uviesť počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
4. uviesť percento, ktoré tvorí počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
vo vzťahu k celkovej kapacite ubytovacích zariadení
uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu
5. vysokého záujmu o ubytovanie zo strany detí a mládeže
6. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany iných záujemcov

Tab. 5. Prehľad o zmennosti na základných školách

Okres	Počet základných škôl		Počet žiakov v základných školách		Počet žiakov v ZŠ s dvojzmenným vyučovaním			Percento zmennosti
	1	2	3	4	5	6	7	
L.Mikuláš	23	0	5366	641	0	0	0	0
Ružomberok 24	24	0	4922	569	0	0	0	0
spolu v šk. roku 2013/14	47	0	10288	1210	0	0	0	0
spolu v šk. roku 2012/13	49	0	10314	1145	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 5:

1. celkový počet ZŠ
2. počet ZŠ s dvojzmenným vyučovaním z celkového počtu
3. celkový počet žiakov v ZŠ
4. celkový počet žiakov v prvých ročníkoch v ZŠ
5. počet žiakov v ZŠ, kde je dvojzmenné vyučovanie
počet žiakov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky
6. zúčastňujú
7. počet žiakov prvých ročníkov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
8. percento zmennosti žiakov (vrátane žiakov prvých ročníkov), ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú

Tab.6. Prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení				Kvalita vody				Množstvo vody	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	2	2	100	0	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	72	72	100	0	0	0	0	0	0	0
3.	Základné školy	47	47	100	0	0	0	0	0	0	0
4.	Gymnaziá	5	5	100	0	0	0	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	16	16	100	0	0	0	0	0	0	0
6.	Jazykové školy	7	7	100	0	0	0	0	0	0	0
7.	PPV + SPV	156	156	100	0	0	0	0	0	0	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	11	10	90,9	1	0	0	0	0	0	0
9.	Fakulty vysokých škôl	5	5	100	0	0	0	0	0	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	171	171	100	0	0	0	0	0	0	0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	21	20	95,2	1	0	0	0	0	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	14	14	100	0	0	0	0	0	0	0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	2	1	50	1	0	0	0	0	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	186	155	83,3	31	0	0	0	0	0	0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	123	121	98,4	2	0	0	0	0	0	0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	12	12	100	0	0	0	0	0	0	0
17.	Telocvične pri školách	96	96	100	0	0	0	0	0	0	0
18.	Ostatné	177	171	96,6	6	0	0	0	0	0	0
S P O L U:		1123	1081	96,3	42	0	0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 6:

1. celkový počet zariadení
 2. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod
 3. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod v percentách
 4. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na individuálny vodný zdroj (rozvod vody)
 5. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
 6. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 7. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
 8. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 9. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nedostatočným množstvom vody
 10. počet zariadení napojených na individ. vodný zdroj s nedostatočným množstvom vody
-
- a) zaradíme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaradíme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaradíme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaradíme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaradíme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab.7. Prehľad o výskyte ochorení na dusičnanovú methemoglobinémiu

Kraj	Okres	Obec – miesto ochorenia:	Počet ochorení				Úmrtia
			1	2	3	4	5
S p o l u kraj:							

Legenda k tab. č. 7:

1. celkový počet ochorení
 2. počet ochorení (z celkového počtu) z pitnej vody
 3. počet ochorení (z celkového počtu) zo stravy
 4. počet ochorení (z celkového počtu) nezisteného pôvodu
 5. počet úmrtí
- Pozn.: V prípade, že bol zvýšený obsah dusičnanov zistený aj vo vode
6. vode
- aj v strave, označte údaj hviezdikou.

Tab. 8/a. Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zar.	Spôsob zabezpečenia stravovania									
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	2	1	50		1	50	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	72	39	54,2	23	31,9	10	13,9	0	0	0	0
3.	Základné školy	47	31	65,9	6	12,8	10	21,3	0	0	0	0
4.	Gymnázia	5	3	60	0	0	2	40	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	16	8	50	0	8	50	0	0	0	0	0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	11	3	27,3	1	9,1	5	45,4	2	18,2	0	0
7.	Fakulty vysokých škôl	5	1	20	0	0	4	80	0	0	0	0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	21	1	4,8	0	0	11	52,4	9	42,9	0	0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	2	2	100	0	0	0	0	0	0	0	0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	186	1	0,5		0	185	99,5	0	0	0	0
11.	Ostatné	177	9	5,1	0	0	0	0	0	0	168	94,9
S P O L U:		544	99	18,2	30	5,5	236	43,4	11	2	168	30,9

Legenda k tab. č. 8/a:

1.	celkový počet zariadení	
2.	celkový počet vlastných stravovacích zariadení	
3.	počet vlastných stravovacích zariadení v percentách	
4.	počet zariadení s dovozom stravy	a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
5.	počet zariadení s dovozom stravy v percentách	b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
6.	počet zar., ktoré majú zabezpečené strav. v inom účelovom zariadení	c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
7.	počet zar., ktoré majú zabezpečené strav. v inom účelovom zar. v %	d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež
8.	počet zar., ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zariadení	
9.	počet zar., ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zariadení v %	
10.	počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie	
11.	počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie v %	

Tab.8/b Kategorizácia školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výva-rovní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	2	1	1	100	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	72	39	30	76,9	9	23,1	0	0	0	0	0	0
3.	Základné školy	47	31	25	80,6	6	19,4	0	0	0	0	0	0
4.	Gymnázia	5	3	1	33,3	2	66,7	0	0	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	16	8	4	50	3	37,5	1	12,5	0	0	0	0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	11	3	1	33,3	2	66,7	0	0	0	0	0	0
7.	Fakulty vysokých škôl	5	1	1	100	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	21	1	0	0	1	100	0	0	0	0	0	0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	2	2	1	50	1	50	0	0	0	0	0	0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	186	1	1	100	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Ostatné	177	9	4	44,4	5	55,6	0	0	0	0	0	0
S P O L U:		544	99	69	69,7	29	29,3	1	1	0	0	0	0

Legenda:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec.
- d) školách
a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab.8/c Kategorizácia výdajných školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - výdajne stravy, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výdajní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	72	23	15	65,2	8	34,8	0	0	0	0	0	0
3.	Základné školy	47	6	3	50	3	50	0	0	0	0	0	0
4.	Gymnázia	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	11	1	1	100	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	Fakulty vysokých škôl	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	186	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Ostatné	177	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
S P O L U:		544	30	19	63,3	11	36,7	0	0	0	0	0	0

Legenda:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec.
- d) školách
a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8/d. Využitie zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež a percentuálne zastúpenie stravujúcich sa detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet detí a mládeže v zariadeniach	Počet stravujúcich sa detí a mládeže	Percento stravujúcich sa detí a mládeže
		1	2	3
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	60	60	100
2.	Materské školy	3741	3684	98,5
3.	Základné školy	10288	6049	58,8
4.	Gymnázia	1981	899	45,4
5.	SOŠ ^{b)}	4241	1156	27,25
6.	Špeciálne školy ^{c)}	593	339	57,2
7.	Fakulty vysokých škôl	6272	660	10,5
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	1722	734	42,6
9.	Špeciálne vých. zariadenia	76	76	100
10.	Zot. poduj. + ŠvP	8033	8033	100
11.	Ostatné	70	70	100
S P O L U:		37077	21760	58,7

Legenda:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 9/a Prehľad o letných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. číslo	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	18	16	2	1027
2	školy v prírode	119	115	4	5179
3	Iné	0	0	0	0
S p o l u:		137	131	6	6206

Legenda k tab. č. 9/a:

1. celkový počet letných podujatí (nie turnusov)
2. počet letných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§ 13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet letných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

Tab. 9/b Prehľad o zimných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. číslo	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	48	48	0	1787
2	školy v prírode	1	1	0	40
3	Iné	0	0	0	0
S p o l u:		49	49	0	1827

Legenda k tab. č. 9/b:

1. celkový počet zimných podujatí (nie turnusov)
2. počet zimných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§ 13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet zimných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

ODBOR HYGIENY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

I. Analýza zložiek životného prostredia a životných podmienok

1. Pitná voda

1.1 Zásobovanie pitnou vodou

V regióne Liptova je 41 verejných vodovodov, z toho 24 v okrese Liptovský Mikuláš a 17 v okrese Ružomberok.

V okrese Lipt. Mikuláš je zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu zabezpečené v 51 obciach z celkového počtu 56 obcí okresu Lipt. Mikuláš. Verejný vodovod nie je vybudovaný v 5 obciach a to v obci Bukovina, Bobrovček, Lipt. Behárovce, Pavlova Ves a Veľké Borové.

Percento zásobovanosti sa oproti predchádzajúcemu roku mierne zvýšilo a to z 97,3% na 97,65 % z celkového počtu obyvateľov okresu Liptovský Mikuláš. V okrese Ružomberok naopak došlo k miernemu poklesu a to z 97,1 % na 96,95 %.

Existujúce vodné zdroje pre jednotlivé vodovody sú prevažne podzemné. Povrchový odber je riešený pre vodovod Demänovská Dolina, kde je zdrojom vody povrchový tok Zadná voda. Voda z tohto zdroja je upravovaná v úpravni vody Jasná a slúži na zásobovanie pitnou vodou rekreačných objektov v Demänovskej Doline. V tejto úpravni je vykonávaná aj úprava tvrdosti vody.

Skupinový vodovod Lipt. Mikuláš je zásobovaný krasovo-puklinovou vodou, ktorá vzniká infiltráciou vodného toku Demänovka a niektorých jej prítokov. Voda je upravovaná v úpravni vody v Demänovskej Doline. Činnosť tejto úpravne vody je nepretržitá, automatizovaná, s prenosom údajov na centrálny dispečing závodu.

Voda z podzemných vodárenských zdrojov – prameniská Lúžnica, Kamenistá a Kráľova Lehota, ktorá taktiež slúži na zásobovanie skupinového vodovodu Lipt. Mikuláš pitnou vodou, je upravovaná v úpravni vody Liptovská Porúbka. Činnosť úpravne je riadená z centrálného dispečingu závodu.

Prevádzkovateľom úpravni vody je Liptovská vodárenská spoločnosť, a.s. Liptovský Mikuláš.

Zdravotné zabezpečenie podzemných vodných zdrojov pre jednotlivé obce je vykonávané chlórňanom sodným. V úpravniach vody je vykonávané zdravotné zabezpečenie pitnej vody dávkovačmi na plynný chlór. K zmenám v spôsobe úpravy a dezinfekcie oproti predchádzajúcemu roku nedošlo.

V okrese Ružomberok je verejný vodovod vybudovaný vo všetkých 25 obciach okresu. V obci Liptovská Lúžna je vybudovaný vodovod len pre časť obce. Všetky vodné zdroje sú podzemné. Zdravotné zabezpečenie podzemných vodných zdrojov pre jednotlivé obce je vykonávané chlórňanom sodným. Mesto Ružomberok má v časti spotrebiska zdravotné zabezpečenie vykonávané plynným chlórom, niektoré časti mesta, ktoré sú zásobované z menších vodných zdrojov, sú dezinfikované chlórňanom sodným. Úprava vody v okrese Ružomberok nie je vykonávaná v žiadnom vodovode.

Prevádzkovateľmi vodovodov sú Liptovská vodárenská spoločnosť, a.s., Lipt. Mikuláš (17 vodovodov), Vodárenská spoločnosť Ružomberok, a.s., Ružomberok (14 vodovodov), 10 vodovodov je v správe obcí, resp. iných spoločností.

V rámci územného konania boli vydaných 6 záväzných stanovísk k rozšíreniu verejných vodovodov. Ku kolaudácii nových častí verejných vodovodov boli vydané 3 záväzné stanoviská. Vydané boli 4 záväzné stanoviská k návrhu ochranných pásiem

vodárenských zdrojov, 1 záväzné stanovisko na využívanie vlastného vodného zdroja a 1 vyjadrenie k návrhu ochranného pásma vodárenského zdroja.

1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi

Prípady dlhodobého regulovania dodávky pitnej vody, resp. odstavenie vodovodov a riešenie náhradného zásobovania obyvateľov pitnou vodou v roku 2013 v okresoch Lipt. Mikuláš a Ružomberok neboli. Dlhodobo nevyhovujúca kvalita vody nie je zisťovaná v žiadnom verejnom vodovode nášho regiónu.

V mesiacoch august až september 2013 v dôsledku nevyhovujúcich klimatických podmienok (dlhotrvajúce sucho) došlo k nedostatku pitnej vody vo vodovode Malé Borové. Vodovod je v správe obce. Ide o obec s nízkym počtom obyvateľov, avšak počas letného obdobia dochádza k zvýšenému počtu rekreatantov v obci a tým aj k zvýšenej spotrebe pitnej vody. Starosta obce riešil situáciu regulovaním dodávky pitnej vody, vyhlásený bol regulačný stupeň č. 3. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši vydal pokyn na zabezpečenie náhradného zásobovania pitnou vodou. Toto bolo realizované dovozom vody v cisterne. Situácia s nedostatkom pitnej vody vo vodovode sa v priebehu mesiaca september normalizovala (početnejšie dažďové zrážky).

1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody

V roku 2013 nebola v okresoch Lipt. Mikuláš a Ružomberok udelená žiadna výnimka na požívanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody.

1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní

V okresoch Lipt. Mikuláš a Ružomberok nie sú využívané žiadne verejné studne.

Medzi individuálne hygienicky významné vodovody patria vodovody Demänovská Dolina – Staré Koliesko, vodovod Podbanské, vodovod Kúpele Lúčky a vodovod Korytnica. V roku 2013 bolo odobratých 5 vzoriek pitnej vody z týchto vodovodov. Všetky odobraté vzorky vyhoveli limitom uvedeným v nariadení vlády SR č. 496/2010 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády SR č. 354/2006 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu.

V regióne Liptova je 67 ubytovacích zariadení cestovného ruchu, 1 materská škola a 12 reštauračných zariadení, ktoré sú zásobované pitnou vodou z vlastného vodného zdroja. Kontrolu kvality pitnej vody v týchto zariadeniach vykonávajú prevádzkovatelia uvedených zariadení. Nové zariadenia sú v prevažnej miere zásobované pitnou vodou z verejných vodovodov.

1.4 Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou

Monitorovanie kvality pitnej vody je vykonávané pracovníkmi oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia v jednotlivých spotrebiskách verejných vodovodov regiónu podľa vypracovaného plánu odberov. Frekvencia odberu vzoriek a rozsah vyšetrenia závisia najmä od druhu vodovodu, počtu zásobovaných obyvateľov, objemu a kvality dodávanej pitnej vody.

V roku 2013 bolo v regióne Liptova odobratých 151 vzoriek pitnej vody na laboratórne vyšetrenie. Z toho 137 bolo odobratých v rámci monitoringu pitnej vody a 14 vzoriek v rámci štátneho zdravotného dozoru. V 19 vzorkách odobratých v rámci monitoringu bola vykonaná úplná analýza a v 118 vzorkách minimálna analýza.

Štyri vzorky nevyhoveli v mikrobiologických ukazovateľoch limitom uvedeným v nariadení vlády SR č. 496/2010 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č. 354/2006 Z.z., čo predstavuje 4,9 %. V prípade prekročenia medzných hodnôt ukazovateľov kvality pitnej vody bol odber vzorky pitnej vody a jej rozbor zopakovaný. Kontrolné vzorky vyhoveli požiadavkám nariadenia vlády SR č. 496/2010 Z.z.

1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody

Prevádzkovatelia vodovodov v roku 2013 vykonávali kontrolu kvality pitnej vody podľa vyššie citovaného nariadenia vlády. Väčšina vodovodov okresu Lipt. Mikuláš je v správe Liptovskej vodárenskej spoločnosti, a.s., Liptovský Mikuláš, 6 vodovodov je v správe obcí (Obec Bobrovec, Lazisko, Malé Borové, Huty, Lipt. Trnovec a Nižná Boca) a 1 vodovod prevádzkuje Obchodná vodárenská spoločnosť Liptovské Matiašovce.

Väčšina vodovodov okresu Ružomberok je v správe Vodárenskej spoločnosti Ružomberok, a.s., Ružomberok, 3 vodovody sú v správe obcí (Turík, Liptovská Lúžna, Komjatná).

Výrazné odchýlky vo výsledkoch kvality vody v porovnaní s vodárskymi spoločnosťami neboli zaznamenané.

1.6 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

V roku 2013 sa v okrese Lipt. Mikuláš ani v okrese Ružomberok nevyskytlo žiadne ochorenie v dôsledku nevyhovujúcej kvality vody. Výskyt dusičnanej alimentárnej methemoglobinémie nebol zaznamenaný.

2. Voda na kúpanie

2.1 Prírodné kúpacie oblasti

V okrese Lipt. Mikuláš sa prírodné kúpalisko nachádza na vodnej nádrži Liptovská Mara. Na kúpanie bolo v roku 2013 využívané len prírodné kúpalisko Lipt. Mara v Liptovskom Trnenci.

Prevádzka prírodného kúpaliska Liptovská Mara bola v LTS 2013 povolená rozhodnutím Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši č. 2013/01135-03/189 zo dňa 28.6.2013. Začiatok kúpaciej sezóny bol 28.6.2013, ukončenie 1.9.2013. Kapacita kúpaliska bola stanovená na 750 osôb. Prevádzkovateľom kúpaliska bola Obec Lipt. Trnovec. Stav zariadení a priestorov kúpaliska bol na vyhovujúcej úrovni.

Monitoring vody na kúpanie zabezpečoval prevádzkovateľ kúpaliska Obec Lipt. Trnovec. Program monitorovania odberu vzoriek vôd na kúpanie bol stanovený pred LTS nasledovne: dňa 19.6.2013, 2.7.2013, 17.7.2013, 30.7.2013, 13.8.2013 a 26.8.2013 a bol dodržaný. Odbery vzoriek vôd na kúpanie boli vykonané v stanovených termínoch.

Kvalita vody na prírodnom kúpalisku Lipt. Mara v letnej turistickej sezóne 2013 vyhovovala požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z.z., o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku. Prítomnosť

cyanobaktérií so schopnosťou tvoriť vodný kvet neprekročila počas sezóny počet 500 buniek v 1 ml. V priebehu LTS 2013 nebolo potrebné vydať zákaz používania vody na kúpanie. Výskyt ochorení v súvislosti s kúpaním v tejto lokalite nebol zaznamenaný. V mesiaci august bol v spolupráci s RÚVZ Žilina vykonaný odber vzoriek makrofytov.

2.2 Umelé kúpaliská

2.2.1 Kúpaliská s celoročnou prevádzkou

V regióne Liptov je 24 kúpalísk s celoročnou prevádzkou. Medzi najvýznamnejšie patrí Aquapark Tatralandia, Thermal Park Bešeňová, Kúpele Lúčky a Kryté plavárne v Liptovskom Mikuláši, v Ružomberku a v Liptovskom Jáne. Ďalej medzi kúpaliská s celoročnou prevádzkou zaradíme aj bazény v hotelových a rekreačných zariadeniach. Verejnosťou najčastejšie navštevované sú bazény v Grand Hoteli Permon Podbanské a bazény v jednotlivých zariadeniach v Demänovskej Doline.

V roku 2013 bolo prevádzkovateľmi jednotlivých zariadení a pracovníkmi RÚVZ vyšetrených spolu 801 vzoriek vody na kúpanie. Medzné hodnoty ukazovateľov kvality vody boli prekročené v 134 vzorkách (16,73 %). Vyšetrených bolo 9 938 ukazovateľov kvality vody, z ktorých prekročenú MH malo 139 fyzikálno-chemických ukazovateľov a 29 mikrobiologických ukazovateľov. Najčastejšie išlo o prekročenie medznej hodnoty ukazovateľov viazaný a voľný chlór, chemická spotreba kyslíka manganistanom a reakcia vody. Prekročenie medznej hodnoty mikrobiologických ukazovateľov bolo ihneď riešené s prevádzkovateľmi zariadení, ktorí po vykonaní opatrení predložili nášmu úradu protokol o kvalite vody z daných bazénov. Nedostatky v kvalite kúpacj vody nebolo nutné riešiť sankčnými opatreniami.

V mesiaci október 2013 boli rozhodnutím RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši č. 2013/01735-03/338-MUDr. Hudák, zo dňa 11.10.2013 uvedené do trvalej prevádzky priestory stavby „AQUAPARK Tatralandia Liptovský Mikuláš – rozšírenie celoročnej prevádzky“ po uplynutí skúšobnej prevádzky.

Skúšobná prevádzka v termíne do 30.9.2013 bola povolená z dôvodu potreby overenia podmienok prevádzky bazénov so slanou vodou a overenia dosahovaných výsledkov ukazovateľov kvality bazénovej slanej vody meraniami akreditovaným laboratóriom. Zároveň bolo potrebné overiť účinnosť existujúceho vzduchotechnického zariadenia a vetracích klimatizačných jednotiek a vetracích svetlíkov v strešnej konštrukcii v hale Tropical Paradise meraním mikroklimatických podmienok.

Žiadateľom boli predložené protokoly z vyšetrenia kvality vody z oboch slaných bazénov, celkove za rok 2013 bolo predložených 9 protokolov z vyšetrenia kvality vody týchto bazénov. Predložené protokoly vyhovelí požiadavkám na kvalitu vody uvedené vo vyhláške MZ SR č. 308/2012 Z.z. o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku, okrem ukazovateľa $CHSK_{Mn}$, kde bolo zaznamenané zvýšenie tejto hodnoty. Cit. vyhláška MZ SR č. 308/2012 Z.z. nerieši problematiku bazénov so slanou vodou. Podľa doteraz známych a získaných údajov je hodnota tohto ukazovateľa v bazénoch so slanou vodou zvýšená. Vyhodnotenie a stanovenie ukazovateľov kvality slanej bazénovej vody je v budúcnosti plánované ako samostatná úloha úradov verejného zdravotníctva s cieľom navrhnúť hodnoty ukazovateľov, ktoré budú musieť spĺňať bazény so slanou vodou.

Ďalej bol predložený Protokol o meraní mikroklimatických podmienok vo vnútornom prostredí budov č- 48/13 PPL, zo dňa 9.7.2013, z RÚVZ so sídlom v Žiline. Meranie bolo vykonané na 3 pracovných miestach, na ktorých bolo zistené prekročenie optimálnych

a prípustných operatívnych teplôt podľa Tab. č. 2 a Tab. č. 3 vyhlášky MZ SR č. 544/2007 Z.z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred záťažou teplom a chladom pri práci. Uvedená skutočnosť bola orgánom verejného zdravotníctva posúdená v nadväznosti na režim práce a odpočinku pracovníkov a bolo zistené, že pri prijatom režime práce a odpočinku a pitnom režime v teplom období roka, nie je predpoklad ohrozenia zdravia pracovníkov (plavčikov) nadmernou tepelnou záťažou. Denná expozícia pobytu plavčikov v priestoroch Tropical Paradise trvá počas 12 hod. pracovnej zmeny 2 hodiny, t.j. 120 minút. Plavčici sa striedajú na danom pracovisku v jedno hodinových intervaloch, celkove ide o 6 plavčikov. Jeden plavčík zabezpečuje dozor pri bazénoch 1 až 4, druhý plavčík pri šnorhlovacom bazéne. Zamestnávateľ zabezpečuje všetkým zamestnancom počas mesiacov júl a august pitný režim, dodaním 1,5 l minerálnej vody/osobu počas pracovnej zmeny.

V mesiaci január 2013 bolo vydané rozhodnutie na uvedenie priestorov do prevádzky „GINO Paradise Bešeňová I. etapa / I. časť / objekty SO – 502 Prekrytie vodnej plochy / Stan /, SO – 501 C Spojovací krčok, SO – 502 A Spojovací krčok, SO – 502 B Spojovací krčok, SO – 503 – Tobogánová veža, SO – 504 Strojovňa, SO-505A Sociálne zariadenia, SO – 507 Letný vstup, SO-508 Vlnový bazén, SO - 509 Detský bazén, PS 500- 2 Bazénová technológia, PS 500-1 Technológia úpravne vody, SO – 514 Prípojka NN a Vnútro areálové rozvody NN, SO – 515 Oplotenie, SO – 516 Spevnené plochy – plochy pre peších, SO – 517 A.B.C, Strojovňa vzduchotechniky, SO – 518 Areálové osvetlenie“.

SO 502 – Prekrytie vodnej plochy / Stan / - prekrýva vlnový a detský bazén, súčasťou ktorého sú aj 3 spojovacie krčky s komplexným riešením VZT strojovní. Spojovacie krčky aj priestor okolo bazénov sú podlahovo vykurované. Prekrytý priestor má kubatúru cca 10.000 m³ a približne 10.000 m² obstavanej plochy. Stan je prepojený alternatívne s letným vstupom, t.j. s SO 507 a zariadeniami na osobnú hygienu t.j. s SO 505A a následne prepojený na celoročnú prevádzku s pôvodným TPB, s tým že klienti prejdú suchou nohou cez spojovací krčok SO 502 C. Celá plocha je podlahovo vykurovaná s keramickou dlažbou. Jeho súčasťou sú 3 VZT strojovne a 7 VZT jednotiek, ktoré sú umiestnené medzi hornou a spodnou membránou stanu, v oceľovej trojnožke kužela stanu na jeho väzníkoch sú ešte umiestnené vykurovacie jednotky s centrálnym osvetlením a lokálnym prisvetlením po obvode stanu. Vedľa vlnového bazénu z pravej strany sa nachádza priestor pre mini bar.

SO – 503 – Tobogánová veža – ide o vežu, ktorá je zakladaná na pilotách, s oceľovou konštrukciou tobogánovej veže, ktorá je pozinkovaná proti poveternostným vplyvom. V strede veže sa nachádza oceľové schodisko pre výstup na 6 tobogánových zjazdov vo výške 21 m. Veža je vybavená kompletným sociálnym a dozorovacím zariadením pod kontrolou plavčikov, priemyselných kamier a je ozvučená. Je vybavená VZT zariadením a v suterénnej časti je vybavená strojovňou technológiou pre filtráciu bazénov a tobogánových zjazdov.

Dispozičné riešenie na 1.NP sa nachádzajú sociálne zariadenia pre mužov a ženy – WC muži, WC ženy, 2 sprchovacie kúty, 2 pitné fontánky, 2 priestory pre upratovačku s výlevkou, priestor pre plavčíka vybavený umývadlom, ďalej sú k dispozícii 2 skladové miestnosti a 6 tobogánových dojazdov.

2.NP – ide o komplex ďalších zariadení na osobnú hygienu – WC muži a ženy, malá vonkajšia terasa a veľká vonkajšia terasa.

3.NP - ide tiež o komplex ďalších zariadení na osobnú hygienu – WC muži a ženy, malá vonkajšia terasa, menší bufet s príručným skladoom v budúcnosti.

4. NP – predstavuje schodisko s cca 224 schodmi do vyhliadkovej veže so svetelným majákom. Na 4. NP je priestor na vstup na zjazd do 6 tobogánov, vo výške 21 m je rozvod studenej vody na upratovanie pre upratovačku.

SO 504 Strojovňa - v tomto SO je umiestnená technológia a ovládanie pre detský bazén a vlnový bazén. Pred týmto priestorom je umiestnená technológia vln vlnového bazénu, čo je docielené pneumaticky s pohonom tiež tu umiestneného kompresora s ovládaním.

SO-505A Sociálne zariadenia – nadväzujú na letný vstup, diferencované sú podľa pohlavia, dispozične sa členia na WC pre mužov (4 pisoáre, 4 kabíny WC, 4 umývadlá), 4 sprchy, 2 miestností šatní a miestnosť pre upratovačku s výlevkou, pre ženy (4 kabíny WC, 4 umývadlá), 4 sprchy, 2 miestností šatní a miestnosť pre upratovačku s výlevkou.

SO – 507 Letný vstup – ide o samostatný objekt, ktorý tvorí jedna miestnosť, slúžiť bude ako pokladňa pre 2 pracovníčky, k dispozícii budú dve okná pre komunikáciu s návštevníkmi.

SO - 509 Detský bazén – ide o detský bazén s atrakciami s hĺbkou vody 40 cm, pred bazénmi sú dve brodítky, v centre bazéna sú umiestnené preliezky a iné atrakcie pre deti (šmýkačky). Bazén je vybudovaný z vodostavebného betónu s povrchovou úpravou chlórkaučukovým náterom. V okolí bazéna je dočasne umiestnená spevnená plocha zo zámkovej dlažby, ktorá bude nahradená v ďalšej etape keramickou dlažbou s podlahovým vykurovaním.

SO - 508 - Vlnový bazén – ide o bazén na vytváranie umelých vln pomocou vzduchotechniky. Konštrukčne je podobne zriadený ako detský bazén. Aj v okolí tohto bazéna je dočasne umiestnená spevnená plocha zo zámkovej dlažby, ktorá bude nahradená v ďalšej etape keramickou dlažbou s podlahovým vykurovaním.

T.č. zásobovanie bazénovou vodou je riešené upravenou vodou z rieky Váh, využíva sa pôvodné zásobovanie, ktoré bolo určené v minulosti pre skleníky. V prípade nedostatku je možné kombinované zásobovanie aj pitnou vodou z verejného vodovodu. Napúšťacia voda je upravovaná v technologickej úpravni vody v PS 500.

Úprava vody pozostáva z filtrácie v pieskových filtroch, v dezinfekcii UV žiarením a tekutým a plynným chlórrom a v ohreve vody.

PS – 500-2 Bazénová technológia - je súčasťou strojovni s výmenníkovými stanicami v objektoch SO 503 Tobogán, kde sú umiestnené tepelné výmenníky s filtrami pre všetky bazény a v suteréne s vyrovnávacou nádržou, spolu s analógovým ovládaním s možnosťou centrálného napojenia na MaR a SO 504 Strojovňa pre ovládanie detského a vlnového bazéna a celou technológiou ÚK a príprave TÚV. V tomto priestore je ponechané miesto pre následnú technológiu divokej rieky a adrenalínového bazénu, ktorá bude realizovaná v 2. etape výstavby.

PS – 500- 1 – Technológia úpravne vody – ktorá je umiestnená v SO 501 a bude súčasťou taktiež následnej výstavby a rekonštrukcie (ide o bývalú expedičnú halu). Voda je čerpaná z vodného kanála Váh a v tejto úpravni upravovaná pre potreby GINO Paradise Bešeňová, pracuje na plnoautomatickom režime.

SO-512 Vodovodná prípojka a SO-513 Kanalizácia – boli vybudované napojením na existujúce inž. siete. Bol predložený protokol o skúške pitnej vody č. 55922/2012, zo dňa 27.7.2012, miesto odberu GINO Paradise – úpravovňa vody. Vzorka vyhovela NV SR č. 496/2010 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č. 354/2006 Z.z., ktorým sa ustanovujú

požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu.

SO – 516 Spevnené plochy pre peších - sú okolo stanu a prepojenie medzi letným a celoročným vstupom s chodníkovými obrubníkmi a zo zámkovej dlažby.

SO – 517 A.B.C. – Strojovňa vzduchotechniky – ide o technológiu VZT, ktorá bola popísaná vyššie v rámci objektu SO 502 stan.

2.2.2 Kúpaliská so sezónnou prevádzkou

V okrese Lipt. Mikuláš je jedno zariadenie so sezónnou prevádzkou a to Termálne kúpalisko Lipt. Ján. Prevádzka bola povolená dňa 19.6.2013, ukončená bola 3.9.2013. Maximálna kapacita kúpaliska bola určená na 1900 osôb. V zariadení sa nachádzajú 4 termálne bazény bez recirkulácie vody (plavecký bazén, neplavecký bazén – Fontánka, detský bazén, kľudový bazén).

Prevádzkovateľ zabezpečoval kontrolu kvality vody v rozsahu a početnosti podľa vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z.z., o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku. Vyšetrených bolo 24 vzoriek, medzné hodnoty ukazovateľov kvality vody boli prekročené v 9 vzorkách (37,5 %), v 10 ukazovateľoch fyzikálno-chemických. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru nebolo nutné nedostatky v kvalite vody riešiť vydaním rozhodnutia o zákaze používania vody na kúpanie.

3. Kvalita ovzdušia

3.1. Zhodnotenie stavu kvality voľného ovzdušia

Program zlepšenia kvality ovzdušia sa týka v regióne Liptova k.ú. mesta Ružomberok a obce Likavka pre znečisťujúcu látku PM₁₀. V Ružomberku sa nachádza t.č. jedna meracia stanica SHMÚ - stanica Riadok, ktorá je umiestnená v areáli základnej školy v blízkosti komunikácie s málo frekventovanou dopravou. Najväčší zdroj znečistenia Mondi Business Paper SCP, a.s. Ružomberok sa nachádza severovýchodne od monitorovacej stanice. Podnik má vlastné meracie miesta v prevádzke Supra (SO₂, TRS, NO, NO₂, NO_x, prach), mobilné v Hrboltovej (H₂S, TRS), Liskovej (TRS) a Černovej (TRS).

V zóne Žilinského kraja bolo územie mesta Ružomberok a obce Likavka vymedzené ako oblasť riadenia kvality ovzdušia pre znečisťujúcu látku PM₁₀. Vymedzené územie je charakteristické ako priemyselná oblasť, v ktorej majú zastúpenie priemyselné podniky – tepláreň, výroba celulózy a papiera, malé lokálne zdroje a tiež automobilová doprava. Znečistená oblasť má rozlohu 145 km² a znečisťujúca látka PM₁₀ zasahuje na území mesta Ružomberok a obce Likavka k 31.12.2011 spolu 31450 obyvateľov.

Opatrenia, ktoré doteraz realizovali prevádzkovatelia zdrojov znečisťovania v Ružomberku, boli uskutočnené s cieľom, aby zabezpečili kvalitu ovzdušia v zmysle zák.č. 137/2010 Z.z. o ovzduší v znení zák.č. 318/212 Z.z., a aby bola dosiahnutá priemerná 24 hodinová limitná hodnota pre PM₁₀ 50 µg.m⁻³.

Okrem prachu je ovzdušie v meste Ružomberok a blízkom okolí znečistené aj ďalšími škodlivinami, ako sú oxidy síry, oxidy dusíka a zápachajúce organosírne zlúčeniny. Obvodný úrad životného prostredia v Žiline vydal 21.2.2013 novú všeobecne záväznú vyhlášku č. 2/2013, ktorou sa vydáva akčný plán na zabezpečenie kvality ovzdušia v oblasti riadenia

kvality ovzdušia pre katastrálne územie mesta Ružomberok a obce Likavka a znečisťujúcu látku PM₁₀ a PM_{2,5} s účinnosťou od 1.3.2013.

V meste Ružomberok stále pretrvávajú nepriaznivé situácie v kvalite ovzdušia, ktorá je vyjadrovaná počtom prekročení limitnej hodnoty pre tuhé časti PM₁₀. Počet prekročení limitnej hodnoty týchto častíc mal od r. 2004 do r. 2006 stúpajúcu tendenciu (r. 2004 – 125 prekročení, r. 2005 – 173 prekročení, r. 2006 – 199 prekročení). Podľa posledných údajov v r. 2007 bolo zaznamenaných 135 prekročení, v r. 2008 70 prekročení, v r. 2009 94 prekročení, v r. 2010 143 prekročení, v r. 2011 131 prekročení, v r. 2012 50 prekročení, a v r. 2013 47 prekročení, čo stále svedčí o zvýšenej tendencii, ako aj jej kolísavosti, ktorá však môže byť ovplyvnená aj premenlivosťou poveternostných situácií v jednotlivých rokoch. V súvislosti s prekročovaním povolenej dennej limitnej hodnoty tuhých častíc do veľkosti 10 μm v ovzduší (PM₁₀), ktorý bol dosiahnutý v počte 35 krát ku dňu 25.10.2013, vyhlásil dňa 25.10.2013 Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, reguláciu s požiadavkou na uplatňovanie a plnenie krátkodobých opatrení s požiadavkou na pravidelné čistenie ulíc, ciest, chodníkov, pešej zóny a umývanie ciest, k obmedzovaniu cestovania osobnou automobilovou dopravou a na nespáľovanie nekvalitného paliva a odpadu v lokálnych kúreniskách a vyhlásenie uplatňovania opatrení z dôvodu možného prekročenia dennej limitnej hodnoty PM₁₀ bolo aj dňa 15.3.2013.

Za posudzované obdobie v r. 2013 v okrese Ružomberok nepribudli nové významné zdroje znečistenia ovzdušia. K významným zdrojom znečistenia ovzdušia stále patria prevádzky spoločnosti Mondi SCP, a.s., Ružomberok a zariadenie na výrobu tepla v spoločnosti CZT, s.r.o., Ružomberok.

Za posudzované obdobie roku 2013 v okrese Lipt. Mikuláš nepribudli nové významné zdroje znečistenia ovzdušia, ktoré by negatívne ovplyvňovali ovzdušie, prípadne aj zdravie ľudí.

Z ekologických stavieb sme v okrese Lipt. Mikuláš opäť posudzovali zámer k vybudovaniu novej Bioplynovej stanice (BPS) v obci Prosiek, kde sme vzhľadom k predpokladanému nepriaznivému a významnému vplyvu navrhovanej činnosti na verejné zdravie požadovali, aby bol navrhnutý zámer posúdený odborne spôsobilými osobami v zmysle vyhodnotenia dopadov na verejné zdravie podľa § 52 ods. 1 písm. d) zák. č. 355/2007 Z.z.. V priebehu r. 2013 boli vplyvy dopadov na verejné zdravie uvedenej stavby posúdené a vyhodnotené čo sa týka prírastkov k znečisteniu ovzdušia ako zanedbateľné a po zhodnotení zdravotných dopadov v oblasti hluku vyplynulo, že po ukončení stavby bude potrebné vykonať v rámci skúšobnej prevádzky akustické merania v reálnej situácii a podľa nameraných výsledkov eventuálne pristúpiť k ďalším protihlukovým opatreniam na dotknutom mieste.

Zhodnotenie zdravotnej závažnosti znečistenia

V r. 2013 sa nevykonávalo cielené sledovanie vplyvu znečistenia ovzdušia na zdravie obyvateľstva. RÚVZ so sídlom v Lipt. Mikuláši sleduje chorobnosť na vybrané diagnózy akútnych respiračných ochorení a chrípku a chrípke podobným ochoreniam osobitne v okresoch Lipt. Mikuláš a Ružomberok. Podkladom k spracovaniu údajov sú týždenné hlásenia praktických lekárov pre deti a dorast a pre dospelých. Podľa výsledkov je zrejmé, že chorobnosť na akútne respiračné ochorenia v r. 2004 – 2013 je v okrese Ružomberok vyššia v porovnaní s okresom Lipt. Mikuláš. Potvrdený je vyšší výskyt komplikácií v Ružomberku po akútnych respiračných ochoreniach (bronchopneumónie a pneumónie) ako v Lipt. Mikuláši, najmä v r. 2013 je tento výskyt výrazne vyšší. Uvedené skutočnosti síce nie je

možné dať do priamej súvislosti vplyvom znečisteného vonkajšieho ovzdušia, avšak poukazujú, že aj častice PM₁₀ a menšie môžu ako jeden z faktorov ovplyvňovať chorobnosť populácie na dýchacie cesty.

Zhodnotenie trendov znečistenia za posledných 5 rokov

Monitorovanie kvality ovzdušia v okrese Lipt. Mikuláš nie je vykonávané, preto nie je možné hodnotiť trendy jeho znečistenia. Monitorovanie kvality ovzdušia v Ružomberku vykonáva SHMÚ Bratislava v jednej meracej stanici. Okrem nich monitorovanie vykonáva aj Mondi SCP, a.s., Ružomberok. K dispozícii sú výsledky meraní ukazovateľov znečistenia ovzdušia z meracích staníc Mondi SCP, a.s. v Ružomberku – stanica Supra, z Hrboltovej, Liskovej a Černovej, ako aj z meracej stanice SHMÚ v Ružomberku v lokalite Riadok.

Je možné konštatovať, že na jednotlivých meracích staniciach bol oproti r. 2012 zaznamenaný pokles v areáli Mondi SCP a.s. Ružomberok vo všetkých ukazovateľoch, t.j. v TRS, SO₂, NO, NO₂, NO_x, prach, ako aj pokles v Hrboltovej v oboch škodlivinách H₂S a TRS, v Černovej a Liskovej pokles TRS, ako aj pokles TRS na stanici IMS SHMU Riadok.

3.2..Zhodnotenie stavu kvality ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru nebola v roku 2013 v okrese Lipt. Mikuláš objektívne sledovaná.

4. Pôsobenie zdrojov hluku

4.1. Zdroje hluku v životnom prostredí

Počas r. 2013 sme zabezpečovali v spolupráci s pracovníkmi laboratórií PPL RÚVZ so sídlom v Žiline dvakrát meranie hluku na základe podnetov fyzických alebo právnických osôb.

Parkovisko TK Bešeňová – nepriaznivý vplyv hluku na životné prostredie obyvateľov rodinného domu v blízkosti parkoviska, bolo vykonané meranie hluku v životnom prostredí počas sezóny TK Bešeňová dňa 25.7.2013, protokol o výsledkoch merania hluku bol prerokovaný v RÚVZ dňa 13.9.2013 so sťažovateľmi, OÚ Bešeňová a prevádzkovateľom zdroja hluku – parkoviska TK Bešeňová. Podľa výsledkov merania imisii hluku vo vonkajšom prostredí vo vzťahu k zdroju hluku – prevádzke parkoviska - posudzované ekvivalentné hladiny A zvuku v referenčnom časovom intervale pre denný čas 6.00 – 18.00 hod. a večerný čas 18.00 – 22.00 hod. prekračujú prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí uvedené v tabuľke č. 1 – kategória územia II, hluk z dopravy – prílohy vyhl. MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhl. MZ SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhl. MZ SR č. 549/2007 Z.z. Bol dohodnutý ďalší postup pri riešení tohto podnetu po ukončení stavby parkoviska v júni 2014 – opakované meranie hluku v životnom prostredí, ktoré si zabezpečí prevádzkovateľ zdroja hluku a predloží protokol o meraní na RÚVZ. Podľa výsledkov merania hluku budú prijaté opatrenia.

Práčovňa na Nábřeží Dr. A. Stodolu v Lipt. Mikuláši – ovplyvňovanie hlukom blízkeho bytového domu, najmä pri doprave v nočnom čase – konateľ spoločnosti nariadil vedúcemu dopravy, aby dopravu bielizne pre práčovňu zabezpečovali v dobe mimo nočného pokoja.

Bar Nové OKO, Ružomberok, išlo o vplyv hluku z prevádzky pri organizovaní diskoték na nočný pokoj obyvateľov bytového domu na Madačovej ulici v Ružomberku. Bolo vykonané

meranie hluku vo vonkajšom prostredí v nočnom čase, posudzovaná ekvivalentná hladina A akustického tlaku v referenčnom časovom intervale noc neprekročila prípustnú hodnotu určujúcej veličiny hluku vo vonkajšom prostredí.

Kolotočovo PUB a Kaviareň C&C Liptovský Mikuláš, ide o sťažnosť na podujatie STREET MUSIC NIGHT konajúce sa v letnom období a hlučnosť z hudobnej produkcie v nočnom čase obťažujúce obyvateľov blízkeho obytného domu – RÚVZ odporúčalo Mestu Liptovský Mikuláš zvolať jednanie za účasti prevádzkovateľov zdroja hluku, sťažovateľky a RÚVZ s cieľom prijať opatrenia na zníženie hluku. K dnešnému dňu sa takéto jednanie neuskutočnilo.

Hluk z rekonštrukcie ZŠ Bystrická cesta – prešetrovaním podnetu s odd. HDM nebola hlučnosť zo stavebných prác na rekonštrukcii školy potvrdená, boli vykonávané nehlukné záverečné práce.

Kogenerácia Bešeňová – žiadosť obce Bešeňová o meranie hluku, RÚVZ vydal súhlasné rozhodnutie k prevádzke Kogeneračné jednotky Bešeňová 136. Jedným z podkladov pre vydanie rozhodnutia bol aj protokol o meraní imisii hluku vo vonkajšom prostredí z prevádzky kogenerácie pred najbližším chráneným objektom RD 154 v Bešeňovej. Posudzované hodnoty pre referenčný časový interval deň, večer a noc neboli prekročené.

Hluk z prevádzky MONDI SCP Ružomberok – vypúšťanie pary v nočnom čase – nepriaznivý vplyv na nočný pokoj občana v Liskovej – je v riešení, zvané jednanie v RÚVZ na deň 21.1.2014.

Hluk zo železničného mosta na bytové domy v Liptovskom Hrádku – odstúpené podanie na ÚVZ MDV a RR, odd. Žilina

4.2. Opatrenia na zníženie hlučnosti

Opatrenia na zníženie hlučnosti boli prijaté po vykonaní ŠZD a následnom prerokovaní problematiky v RÚVZ so sťažovateľmi a prevádzkovateľmi zdrojov hluku. Išlo napr. o tieto opatrenia:

- organizačné opatrenie - parkovanie vozidiel len na prevádzkovanom parkovisku, zákaz parkovania vozidiel na trávnej ploche
- organizačné opatrenie – doprava bielizne do zariadenia len v dobe mimo nočného pokoja

II. Analýza hygienickej problematiky v objektoch, v ktorých je vykonávaný štátny zdravotný dozor

Zariadenia občianskej vybavenosti

• Zariadenia cestovného ruchu

V okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok sa nachádza spolu 667 ubytovacích zariadení s celkovou ubytovacou kapacitou 18136 lôžok, z toho 450 rekreačno-ubytovacích objektov s kapacitou 14054 lôžok sa nachádza v okrese Liptovský Mikuláš a 217 objektov s kapacitou 4082 lôžok v okrese Ružomberok.

V roku 2013 bolo vydaných 56 rozhodnutí na uvedenie ubytovacích zariadení do prevádzky a schválenie prevádzkových poriadkov, 1 rozhodnutie na schválenie prevádzkového poriadku zariadenia. Posúdených bolo 10 zámerov navrhovanej činnosti a 1 správa o hodnotení pre MŽP SR, vydaných bolo 80 záväzných stanovísk k územnému konaniu zariadení cestovného ruchu, 37 záväzných stanovísk ku kolaudácii, 2 záväzné

stanoviská k zmene v užívaní stavby a 8 vyjadrení k objektom cestovného ruchu. Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia sa podieľalo čiastkovými vyjadreniami k vydaniu rozhodnutí na uvedenie priestorov zariadení do prevádzky a schválenie prevádzkových poriadkov pre iné oddelenia, najmä pre oddelenie hygieny výživy, v rámci spolupráce presahujúcej odborné kompetencie jednotlivých odborov.

- **Zariadenia starostlivosti o ľudské telo**

V okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok sa nachádza spolu 495 zariadení starostlivosti o ľudské telo, z toho 307 zariadení v okrese Liptovský Mikuláš a 188 zariadení v okrese Ružomberok. V roku 2013 bolo vydaných 33 rozhodnutí na uvedenie priestorov zariadení starostlivosti o ľudské telo do prevádzky.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných 35 kontrol. Významné nedostatky neboli zistené. Pracovníci vykonávajúci epidemiologicky závažnú činnosť v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo sú zdravotne a odborne spôsobilí na výkon epidemiologicky závažných činností.

- **Zariadenia sociálnych služieb**

V roku 2013 bolo do prevádzky uvedené nové Centrum sociálnych služieb Via Vitae, n.o., Plavisko 7 v Ružomberku a schválený prevádzkový poriadok tohto zariadenia. Kapacita zariadenia je 25 klientov, z toho 16 miest pre zariadenie pre seniorov, 8 miest v dennom stacionári a odľahčovacia služba 1 miesto.

Ďalej bolo uvedené do prevádzky Zariadenie pre seniorov a denný stacionár, Ľubochna 150 a schválený prevádzkový poriadok s celkovou kapacitou 4 + 10 klientov.

V Liptovskom Mikuláši bolo uvedené do prevádzky Krízové stredisko pre maloleté deti „Páľkovo centrum“ a Zariadenie núdzového bývania, Palučanská 25, Lipt. Mikuláš s kapacitou pre 8 maloletých detí a 6 matiek s deťmi. Zároveň bol schválený prevádzkový poriadok tohto zariadenia.

Vydané bolo rozhodnutie o rozšírení ubytovacej kapacity v Zariadení pre seniorov a Domove sociálnych služieb Royal care, n.o., Vitališovce 701, Liptovský Mikuláš a schválenie prevádzkového poriadku.

V zariadení LIKAVA - centrum sociálnych služieb, Likavka 9 bola ukončená celková rekonštrukcia ubytovacej časti. Tieto priestory boli po častiach postupne kolaudované a uvádzané do prevádzky.

Schválená bola zmena prevádzkového poriadku zariadenia TROJLÍSTOK – centrum sociálnych služieb, Riadok 8, Ružomberok.

Celkovo bolo vydaných 12 rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky a schválenie prevádzkových poriadkov, 2 záväzné stanoviská ku kolaudácii stavieb, 1 stanovisko k zmene v užívaní stavby a 2 predbežné stanoviská k uvedeniu priestorov do prevádzky. V roku 2013 bol riešený 1 podnet na prevádzku zariadenia sociálnych služieb v spolupráci s odd. hygieny výživy.

- **Zdravotnícke zariadenia**

Posudzovanie zdravotníckych zariadení vykonáva oddelenie Epidemiológie. Pracovníci hygieny životného prostredia spolupracujú s oddelením Epidemiológie konzultačnou činnosťou pri územnom konaní a odovzdávaní priestorov do užívania. V roku 2013 boli oddelením HŽPZ vydané 2 záväzné stanoviská ku kolaudácii zdravotníckych zariadení a to 1 ambulancie zubného lekárstva a ambulancie všeobecného lekára.

- **Telovýchovné zariadenia**

V roku 2013 boli vydaných 6 rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky: 3 fitnesscentrá, 1 lyžiarske stredisko, 1 zariadenie na regeneráciu a rekondíciu pre klientov so zdravotným postihnutím, 1 zariadenie na regeneráciu a rekondíciu a simulátor voľného pádu SUPERFLY v Aquaparku Tatralandia Lipt. Mikuláš.

Vydaných bolo 7 záväzných stanovísk k územnému konaniu a 3 záväzné stanoviská ku kolaudácii telovýchovných zariadení. Posúdený bol 1 zámer športovej činnosti.

- **Pohrebníctvo**

V okrese Liptovský Mikuláš je prevádzkovaných 6 pohrebných služieb, v okrese Ružomberok 5 pohrebných služieb. V roku 2013 boli v okrese Ružomberok schválené 2 nové prevádzky pohrebných služieb a schválené ich prevádzkové poriadky podľa zákona 131/2010 Z.z. o pohrebníctve. Taktiež boli uvedené do prevádzky 2 kancelárie pre občanov existujúcej pohrebnej služby. V týchto priestoroch budú vykonávané administratívne práce súvisiace so zabezpečovaním a organizáciou pohrebného obradu a poradenská činnosť súvisiaca s pohrebom. Ostatné činnosti pohrebnej služby budú vykonávané v schválených priestoroch pohrebnej služby.

V okrese Liptovský Mikuláš bolo vydané rozhodnutie na uvedenie do prevádzky pohrebnej služby po zmene priestorov a 1 záväzné stanovisko k územnému konaniu revitalizácie existujúceho cintorína.

K využívaniu pozemkov v ochrannom pásme cintorínov boli vydané 2 vyjadrenia a 1 stanovisko k exhumácii ľudských ostatkov. Udelená bola 1 pokuta za nevedenie evidencie podľa ust. § 8 ods. 4 písm. d/ zákona 131/2010 Z.z. o pohrebníctve vo výške 1000 EUR. Poskytované boli informácie pre Slovenskú asociáciu pohrebných a kremačných služieb Bratislava, ako aj pre redaktora časopisu Slovenské pohrebníctvo.

III. Poskytovanie informácií verejnosti

Na internetovej stránke odboru hygieny životného prostredia a zdravia je uvedená náplň činnosti odboru, hlavné úlohy odboru a najčastejšie a súvisiace predpisy používané v problematike HŽPZ. Doplnené boli vzory žiadostí na vydanie záväzného stanoviska alebo rozhodnutia a údaje o zmenách, ktoré sa týkajú platnosti odborných osvedčení. Uvedené sú aj predchádzajúce výročné správy za jednotlivé roky.

Ďalej sú na internetovej stránke z oblasti problematiky HŽPZ pre žiadateľov uvedené vzory študijných materiálov na získanie odbornej spôsobilosti v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo a študijné materiály na získanie odbornej spôsobilosti v úpravniach vody a vodárenských zariadeniach. K dispozícii sú aj vzory prevádzkových poriadkov na výkon epidemiologicky závažných činností (napr. pre pracoviská kozmetiky, holičstiev, kaderníctiev, manikúr, pedikúr, masáží, telovýchovných zariadení, sáun, tetovania, piercingu, solárií), ďalej vzory prevádzkových poriadkov pre prevádzku pohrebných služieb a tiež vzor prevádzkového poriadku pre poskytovanie ubytovania. Samostatný zdravotno výchovný materiál tvorí upozornenie pre užívateľov solárií o zdravotných rizikách spojených s ich používaním.

Ďalej sú na stránke informácie o riziku vzniku prenosných ochorení a dôsledkov na duševné zdravie v súvislosti s povodňami a základné hygienické požiadavky na ochranu zdravia po záplavách, Profil vody vhodnej na kúpanie – údaje o Lipt. Mare a aktuálne vyhodnotenie Svetového dna vody.

Verejnosť je informovaná aj o možnosti zistenia údajov o aktuálnej situácii v oblasti vôd na kúpanie, t.j. o Informačnom systéme pre vody na kúpanie, ktorý je k dispozícii na stránke www.uvzsr.sk.

V priebehu roka sme poskytli mnohým záujemcom k rôznorodým témam celkove 289 konzultácií a k otázkam týkajúceho sa svetového dňa vody 30 konzultácií.

IV. Ďalšie činnosti odboru

Počas roka 2013 sme vypracovali nasledovné správy, resp. tabuľky:

Programy a projekty za rok 2012

Výkazníctvo – za celý rok 2012

Ročná správa o petíciách, sťažnostiach a iných podaniach za r. 2012

Plán činnosti oddelenia na rok 2013

Výročná správa za rok 2012

Správa – mail – počet ŠZD v soláriách v r. 2012

Návrh nových HÚ na Programy a Projekty RÚVZ v SR v odbore HŽPZ pre RÚVZ ZA, t.j. návrh úlohy 1.7. Mikroklimatické podmienky v nových bazénových halách

RÚVZ Žilina – 7.3.2013 – Dr.Hudák - konzultácia HU 1.7 AQP

Prejednanie problematiky vplyvu elektromagnetického žiarenia z rozvodov vysokého napätia na obyvateľov sídliska Podbreziny

Článok na www stránku o Svetovom dni vody

LVS, a.s., LM – 13.3.2013 - Seminár k vodným zdrojom a PHO v Demänovskej Doline – Dr.Hudák, Z.Brodňanská

Svetový deň vody – 21.3.2013 – 25 vzoriek + 30 konzultácií

Informácia pre ÚVZ SR o výsledkoch Svetového dňa vody - mail

Vypracovanie odpovedí pre redakciu časopisu Slovenské pohrebništvo

Účasť RÚVZ Žilina – obhliadka v AQP Tatralandia pri príležitosti začatia plnenia HU 1.7

Mikroklimatické podmienky vo veľkých bazénových halách

SC Bratislava ÚVZ SR – seminár k Vodám určeným na kúpanie, Plážové profily – Dr.Hudák, Dr. Chobotová – 24.4.13

Odpovede o Lipt. Mare o problematike kúpania pre redaktorku MY-LIPTOV

Jednanie so zástupcami Mesta Ružomberok o možnostiach nového projektu vplyvu znečistenia ovzdušia na obyvateľov mesta Ružomberok

Celoslovenská porada HŽPZ v Bratislave 27.5.-28.5.2013

Prerokovanie dátumov a frekvencie odberov so zástupcami LL laboratórií a OÚ Lipt. Trnovec na Lipt. Mare v kúpacjej sezóne 2013

Štatistický výkaz o Lipt. Mare pre Štatistický úrad SR

Odpovede o problematike kúpania pre redaktorku RBK- HLAS

Pokutové jednanie Juhásik – ARON – 25.4.2013

Odber vzoriek rekreačných vôd v THP Bešeňová – plnenie úlohy Cieleny ŠZD na letných kúpaliskách.

Programy a projekty za 1. polrok 2013 – správa

Údaje pre redaktora Slov. pohrebništva o problematike Pohrebnej služby Juhásik – ARON

Výkazníctvo za 1. polrok 2013

Správa o cieleňom ŠZD na letných kúpaliskách

Správa o povodniach za obdobie od 1.5.-12.7.2013 pre RÚVZ ZA

Údaje pre redaktora Slov. pohrebništva o problematike Pohrebnej služby Juhásik – ARON

RNDr.Bírová RÚVZ Žilina– odber makrofytov a vzoriek rekr. vôd L.Mara – 13.8.2013

Odber vzoriek roztočov – Hotel Jánošík a Penzión Limba – 10 vzoriek – 20.8.2013 – plnenie úlohy mimoriadneho cieleného ŠZD zameraného na výskyt roztočov a plesní v ubytovacích zariadeniach v strediskách letného cestovného ruchu

Vodárenské lokality s výskytom rezid. pesticid. látok v zdrojoch PV – informácia pre RÚVZ Žilina

Malé zásobované oblasti – informácia pre ÚVZ SR

Jednanie – rodina Urbanová, THP Bešeňová, starosta obce Bešeňová – problematika hluku

Riešenie petície občanov obce Ľubelňa s podnikom Agro-Racio LM - problém zápachov

Správa o priebehu kúpacej sezóny – odoslané cez IS

Jednanie – na OU ŽP LM – nedostatok vody a sťažnosť na zásobovanie pitnou vodou v obci M.Borové

Jednanie na RÚVZ o zásobovaní pitnou vodou – podnet občana – Veľké .Borové

Jednanie na RÚVZ o hluku z Mondi SCP RBK- Obyvateľ obce Lisková + Obec Lisková + Mondi SCP

Prednáška MUDr.S.Lvončíka na RÚVZ – Fyziológia práce

Vyjadrenie pre ÚVZ SR k Operačnému programu cezhraničnej spolupráce s Poľskou republikou na roky 2014 – 2020.

Štvrtročné stretnutia s pracovníkmi Laboratórií LVS, a.s., LM – koordinácia spolupráce v oblasti zásobovania obyvateľov pitnou vodou

V priebehu roka sme sa podieľali na zabezpečení klinických cvičení a súvislej odbornej praxe pre študentov 2. a 3. ročníka odboru verejného zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku. Celkove sme na oddelení zabezpečili teoretickú výuku v 6 vyučovacích dňoch a kombinovanú teoretickú výuku s praktickými ukážkami v teréne celkove v 7 vyučovacích dňoch.

V oboch okresoch sme spolu riešili 27 podnetov, z toho 10 podnetov v spolupráci s odd. HV, PPL, HDM a OE.

Podnety sa prevažne týkali výkonu epidemiologicky závažnej činnosti bez odbornej spôsobilosti, nepriaznivého vplyvu stavby na životné prostredie rodinného domu, zvýšeného dopravného hluku zo železničného mosta a parkoviska na obytné prostredie, rizika chovu mačiek v rodinnom dome a v prevádzke zubnej techniky, nedostatku pitnej vody v obci z dôvodu dlhotrvajúceho sucha, nevyhovujúcej hygienickej úrovne ubytovania, rušenia nočného pokoja hlukom z hudobnej produkcie z prevádzok barov, ohrozenie kvality pitnej vody pasením oviec medzi studňami, výskytu ploštic v bytovom dome, zápachu z kanalizácie v bytovom dome, zápachu z hnojenia polí maštalným hnojom a priemyselným hnojivom Natural Harmony, zásobovanie chaty vodou z blízkeho potoka, rušenie nočného pokoja hlukom obyvateľov obce Lisková z prevádzky MONDI SCP, a.s. Ružomberok.

Centrálnu evidenciu petícií, sťažností a podnetov v RÚVZ zabezpečuje pracovníčka odd. HŽPZ. V roku 2013 bolo zaevidovaných 83 podnetov a 1 petícia.

Počas Svetového dňa vody dňa 21.3.2013 bolo doručených občanmi spolu 25 vzoriek pitnej vody, z ktorých boli 3 vzorky nevyhovujúce. Poskytnutých bolo 30 konzultácií týkajúcich sa najmä zdravotného významu vyšetovaných ukazovateľov a možností vyšetrenia minimálnych rozborov vzoriek z vlastných vodných zdrojov.

Podnety boli riešené výkonom štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach, ktoré boli predmetom podaní, prerokovaním problematiky s kompetentnými zástupcami v RÚVZ s prijatím opatrení na zjednanie nápravy, zabezpečením objektivizácie faktorov prostredia –

meranie hluku v životnom prostredí (2 x v súčinnosti s RÚVZ Žilina). O výsledku boli pisatelia podnetov písomne informovaní. Podania týkajúce sa kompetencií iných orgánov boli riešené odstúpením podaní.

Dvaja pracovníci oddelenia sa celoročne zúčastňovali na organizovaní a priebehu skúšok na získanie Osvedčenia na výkon epidemiologickej závažných činností, pričom v priebehu roka osvedčenia získalo celkovo 493 účastníkov.

Uplatnenie procesu HIA v praxi sme žiadali v okrese Lipt.Mikuláš pri posudzovaní zámeru k vybudovaniu novej Bioplynovej stanice (BPS) v obci Prosieky. Ako vyššie uvádzame, pri predmetnom zámere bol uplatnený proces HIA, ktorý preukázal, že čo sa týka prírastkov zo znečisteniu ovzdušia predpokladaný nárast bude zanedbateľný a po zhodnotení zdravotných dopadov v oblasti hluku vyplynulo, že po ukončení stavby bude potrebné vykonať v rámci skúšobnej prevádzky akustické merania v reálnej situácii a podľa nameraných výsledkov eventuálne pristúpiť k ďalším protihlukovým opatreniam na dotknutom mieste.

Čo sa týka informácií pre médiá v r. 2013 sme pripravili a poskytli nasledovné informácie:

Vypracovanie odpovedí pre UVZSR k otázkam časopisu Slovenské pohrebníctvo

Odpovede o Lipt. Mare o problematike kúpania pre redaktorku MY-LIPTOV.

Odpovede o problematike kúpania pre redaktorku RBK- HLAS.

Údaje pre redaktora Slov. pohrebníctva o problematike Juhásik – ARON

Zo vzdelávacích akcií sa všetci pracovníkov oddelenia v priebehu roka zúčastňovali na odborných vzdelávacích moduloch v rámci modulového e - learningového vzdelávania Projektu Tvorby a realizácie vzdelávacích programov RÚVZ v SR aktuálne podľa problematiky v RÚVZ Poprad, Banská Bystrica a Žilina.

Zúčastnili sme sa aj na celoústavnom seminári na prednáške MUDr. S. Lvončíka na tému – Fyziológia práce

RÚVZ Liptovský Mikuláš

Tabuľka č. 1.1 Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov

Tabuľka č. 1.2 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch Zdroj údajov: Monitoring

Tabuľka č. 1.3 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch Zdroj údajov: ŠZD

Tabuľka č. 1.4 Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch

Forma a obsah tabuliek je predpísaná Informačným systémom o pitnej vode.

RÚVZ: Liptovský Mikuláš

Tabuľka č. 1.5 Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda

Okres	Druh epidémie	Obdobie trvania	Miesto (Obec/Zariadenie)	Počet postihnutých (príp. dospelý/deti)	Zdroj vody VV/IZ	Príčiny	Nariadené opatrenia
Liptovský Mikuláš	-						
Ružomberok	-						

Tab. č. 4.1: Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD

Okres		Zdroj hluku								
		Doprava			Stacionárne zdroje					
		cestná	železničná	letecká	priemysel, výrobné prevádzky	pohostinské zariadenia, obchodné prevádzky a pod.	stavebná činnosť	technologické zariadenia, vzduchotechnika a pod.	mimopracovné aktivity ľudí	Iné stacionárne zdroje
.Lipt. Mikul áš..	Počet podnetov spolu:	1	1			1				
	<i>z toho: opodstatnených</i>	1				1				
	<i>neopodstatnených</i>									
Ružo mbero k....	Počet podnetov spolu:	1			1	1	1	1		
	<i>z toho: opodstatnených</i>	1				1				
	<i>neopodstatnených</i>						1	1		

Poznámka: Informácie o spôsobe riešenia podnetov je potrebné uviesť v kapitole „č. 4.2: Opatrenia na zníženie hlučnosti“

Poznámky: Z celkového počtu podnetov riešených v roku 2013 oddelením HŽP a Z 27 sa problematiky hluku v životnom prostredí týkalo 8 podnetov uvedených v tabuľke
 Podnet uvedený v stĺpci železničná doprava bol postúpený na vybavenie na ÚVZ MDVa RR SR, Žilina
 Podnet uvedený v stĺpci priemysel, výrobné prevádzky nie je ukončený

RÚVZ: Liptovský Mikuláš

Okres: Liptovský Mikuláš, Ružomberok

Tab. č. 5.1 Prehľad ubytovacích zariadení v spádovom území RÚVZ

Okresy	DRUH UBYTOVACIEHO ZARIADENIA																	
	Hotel		Motel		Penzión		Turistická ubytovňa		Kemping		Chatová osada		Krátkodobé ubytovanie v súkromí		Iné		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Liptovský Mikuláš	51	4884	0	0	78	1888	70	1810	6	1920	9	1096	229	2198	7	258	450	14054
Ružomberok	7	375	3	84	47	1127	32	1102	0	0	1	40	123	1237	4	117	217	4082
SPOLU :	58	5259	3	84	125	3015	102	2912	6	1920	10	1136	352	3435	11	375	667	18136

RÚVZ: Liptovský Mikuláš

Okres: Liptovský Mikuláš, Ružomberok

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ

Okresy	Druh zariadenia														
	Kader- níctva	Holičstvá	Kozme- ticky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Solária	Tetovacie salóny	Klasické masáže	Erotické masážne salóny	Sauny	Piersing	Myosti- mulácie	Nastrešov. náušník	Iné	Spolu
Lipt. Mikuláš	82	1	49	14	17	8	2	46	0	68	0	0	1	20	308
Ružomberok	67	1	37	14	17	8	1	14	1	12	0	0	0	15	187
SPOLU:	149	2	86	28	34	16	3	60	1	80	0	0	1	35	495

Poznámka: V združených prevádzkach počítať len jednu prevádzku

RÚVZ: Liptovský Mikuláš

Okres: Lipt. Mikuláš, Ružomberok

Tab. č. 5.3 Prehľad zariadení sociálnej služby v spádovom území RÚVZ

Okresy	Druh zariadenia						Spolu
	Zariadenia na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb	Zariadenia na podporu rodiny s deťmi	Zariadenia na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	Zariadenia s použitím telekomunikačných technológií	Zariadenia poskytujúce podporné služby	Iné zariadenia	
Liptovský Mikuláš	1		7				8
Ružomberok			7				7
Spolu	1		14				15

Poznámka: V združených prevádzkach počítať len jednu prevádzku

RÚVZ: Liptovský Mikuláš

Okres: Lipt. Mikuláš, Ružomberok

Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií v SR v roku 2013

Okres	Počet prevádzkovaných pohrebných služieb	Počet chladiacich zariadení s kapacitou	Počet pohrebných vozidiel			Počet krematórií	Počet chladiacich zariadení s kapacitou	Počet mraziacich zariadení s kapacitou
			Vyrobené pohrebné vozidlo	Upravené pohrebné vozidlo	Vozidlo len pre miestnu prepravu			
Lipt. Mikuláš	6	1/6	0	6	0	0	0	0
Ružomberok	5	3/18	0	4	0	0	0	0
Spolu	11	4/24	0	10	0	0	0	0

Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov

Rok: 1.1.2013 - 31.12.2013

Kraj: Žilinský

Okres: Ružomberok

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Lisková	2102	2102	100
Turík	213	213	100
Ludrová	1 028	1 028	100
Bešeňová	425	425	100
Potok	108	108	100
Liptovská Lúžna	2 862	1 534	53,6
Ivachnová	538	538	100
Kalameny	467	467	100
Liptovský Michal	295	295	100
Liptovská Osada	1 720	1 720	100
Liptovská Štiavnica	1 077	1 077	100
Liptovská Teplá	990	990	100
Komjatná	1 520	1 202	79,08
Švošov	828	815	98,43
Lúčky	1 759	1 748	99,37
Liptovské Sliache	3 770	3 770	100
Likavka	3 028	2 984	98,55
Hubová	1 073	1 073	100
Liptovské Revúce	1 589	1 589	100
Martinček	387	387	100
Ružomberok	27 333	27 333	100
Stankovany	1 215	1 195	98,35
Ľubochňa	1 072	1 072	100
Valaská Dubová	795	795	100
Štiavnička	656	656	100
Spolu:	56 850	55 116	96,95

Počet obyvatel'ov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov**Rok: 1.1.2013 - 31.12.2013****Kraj: Žilinský****Okres: Liptovský Mikuláš**

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Svätý Kríž	857	826	96,38
Lazisko	401	380	94,76
Veľké Borové	70	0	0
Bobrovec	1 815	1 780	98,07
Trstené	238	225	94,54
Pavčina Lehota	351	350	99,72
Malatíny	208	169	81,25
Veterná Poruba	380	379	99,74
Jakubovany	401	399	99,5
Žiar	443	442	99,77
Liptovská Sielnica	595	594	99,83
Podtureň	968	955	98,66
Kvačany	560	555	99,11
Vyšná Boca	97	95	97,94
Partizánska Ľupča	1 258	1 258	100
Východná	2 262	2 230	98,59
Huty	185	80	43,24
Liptovská Porúbka	1 365	1 360	99,63
Galovany	282	277	98,23
Bobrovček	187	0	0
Pavlova Ves	256	0	0
Závažná Poruba	1 240	1 237	99,76
Ľubefa	1 120	1 118	99,82
Vlachy	597	595	99,66
Jamník	473	470	99,37
Liptovský Ondrej	622	621	99,84
Smrečany	643	642	99,84
Prosiek	188	188	100
Liptovský Ján	1 038	1 034	99,61
Konská	215	213	99,07
Liptovský Trnovec	590	574	97,29
Nižná Boca	163	42	25,77
Liptovský Mikuláš	32 010	31 991	99,94
Dúbrava	1 300	1 299	99,92
Liptovská Kokava	956	955	99,9
Malužiná	274	264	96,35
Liptovské Beharovce	60	0	0
Liptovské Matiašovce	287	282	98,26
Beňadiková	460	459	99,78
Liptovský Hrádok	7 514	7 509	99,93

Pribylina	1 346	1 261	93,68
Vavrišovo	634	568	89,59
Hybe	1 565	1 545	98,72
Ižipovce	90	84	93,33
Liptovská Anna	96	94	97,92
Demänovská Dolina	249	88	35,34
Jalovec	312	308	98,72
Liptovské Kľačany	353	341	96,6
Uhorská Ves	462	455	98,48
Malé Borové	166	166	100
Liptovský Peter	1 378	1 374	99,71
Gôtovany	433	424	97,92
Bobrovník	131	102	77,86
Vážec	2 330	2 210	94,85
Bukovina	125	0	0
Kráľova Lehota	607	606	99,84
Spolu:	73 206	71 473	97,65

Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov

Rok: 1.1.2013 - 31.12.2013

Pôsobnosť: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši

Okres	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Liptovský Mikuláš	73 206	71 473	97,65
Ružomberok	56 850	55 116	96,95
Spolu:	130 056	126 589	97,34

Smrečany	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Vlchy	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Liptovský Trnovec	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Vavrišovo	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Bobrovník	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Malé Borové	0	3	2	66,67	0	0	2	66,67	0	0
Kvačany	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Liptovský Hrádok	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Liptovský Ján	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Liptovské Kľačany	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Liptovský Peter	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Trstené	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Liptovská Sielnica	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Liptovské Matiašovce	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Ižipovce	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Hybe	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Ľubeľa	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Huty	0	2	2	100	0	0	2	100	0	0
Konská	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Nižná Boca	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Prosiek	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Gôtovany	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Galovany	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:	10	71	4	4,94	0	0	4	4,94	0	0

Prírodné kúpaliská

Kraj													
Okres													
Obec		Plocha				Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	Typ vody	kúpaliska a pláže [m ²]	vody [km ²]	Štatút	Rekreácia	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické
Žilinský kraj													
okres Liptovský Mikuláš													
Liptovská Mara - Liptovská Sielnica	Vodná nádrž			Štatút vyhlásený	Organizovaná	1		0	11				
Liptovská Mara - Liptovský Trnovec	Vodná nádrž	30000		Štatút vyhlásený	Organizovaná	9		0	83				
Sumárne údaje za kraj						10	0	0	94	0	0	0	0

Kraj									
Okres									
Obec		Plocha							
Názov kúpaliska	Typ vody	kúpaliska a pláže [m ²]	vody [km ²]	Štatút	Rekreácia	Stav kúpaliska	Dátum začatia sezóny	Dátum ukončenia sezóny	Poznámka
Žilinský kraj									
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši									
okres Liptovský Mikuláš									
Liptovská Mara - Liptovská Sielnica	Vodná nádrž			Štatút vyhlásený	Organizovaná	Mimo prevádzky			
Liptovská Mara - Liptovský Trnovec	Vodná nádrž	30000		Štatút vyhlásený	Organizovaná	Prevádzkované	28.06.2013	01.09.2013	

Umelé kúpaliská

Kraj								
Okres								
Obec	Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické
Žilinský kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši								
okres Liptovský Mikuláš								
Hotel Družba	20	4	20	255	6			6
Hotel F.I.M	13		0	167				
Hotel Fis Jasná	10		0	130				
Hotel Grand Jasná	9	3	33,33	116	3	1		2
Hotel Junior Jasná	10	2	20	129	5	4		1
Hotel Repiská	4		0	52				
Wellness Hotel Chopok	23		0	298				
Hotel Grand Castle	10	3	30	129	3	1		2
Hotel Alexandra	23	6	26,09	297	16	4		12
Krytá plaváreň Liptovský Ján	26	17	65,38	336	18	1		17
Liptovský dvor	6	1	16,67	77	1			1
Penzión Una	7	4	57,14	90	6	1		5
Relax hotel Avena	12	2	16,67	155	3			3
Aquapark Tatralandia	175	31	17,71	2129	36	8		28
Hotel Jánošík	19	4	21,05	245	6	6		
Krytá plaváreň Liptovský Mikuláš	22	1	4,55	284	1			1
Relax hotel Sojka, Malatíny	9	1	11,11	117	1			1
Hotel Kriváň	9	7	77,78	116	13	1		12
Hotel Permon	68	1	1,47	878	1			1

okres Ružomberok								
Thermal park Bešeňová	250	20	8	2958	21	1		20
Kúpele Lúčky	41	23	56,1	526	23			23
Hotel Áčko	13		0	169				
Krytá plaváreň Ružomberok	14	3	21,43	181	4	1		3
Penzión Gejdák	8	1	12,5	104	1			1
Sumárne údaje za kraj	801	134	16,73	9938	168	29		139

Umelé kúpaliská

Kraj								
Okres								
Obec	Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno- chemické
Žilinský kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši								
okres Liptovský Mikuláš								
Termálne kúpalisko Liptovský Ján	24	9	37,5	308	10			10
Sumárne údaje za kraj	24	9	37,5	308	10			10

Kraj									
Okres									
Obec	Dátum						Bazény		
Názov kúpaliska	začatia sezóny	ukončenia sezóny	Prerušenia	Mimo prevádzky	Kapacita	termálnych	netermálnych	spolu	
Žilinský kraj									
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši									
okres Liptovský Mikuláš									
Termálne kúpalisko Liptovský Ján	19.06.2013	03.09.2013	nie	nie	1900	4	0	4	
Sumárne údaje za kraj					1900	4	0	4	

PODPORA ZDRAVIA

A. Organizácia a podmienky činnosti odboru podpory zdravia vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

a. Organizačná štruktúra

Oddelenie podpory zdravia je organizačne podriadené regionálnej hygieničke RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši. Pracovníci oddelenia sa v priebehu roka 2013 podieľali na ovplyvňovaní behaviorálnych determinantov zdravia - rizikových faktorov životného štýlu (tabak, alkohol, výživa, sexuálne správanie).

Úlohy v oblasti podpory zdravia a prevencie chronických chorôb boli plnené v rámci programov a projektov ÚVZ v SR.

Na zlepšení zdravotného stavu obyvateľov v regióne Liptov sa podieľali pracovníci oddelenia podpory zdravia aj individuálnymi intervenciami v rámci činnosti Poradenského centra ochrany a podpory zdravia.

Poradenské centrum ochrany a podpory zdravia RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši sa člení na poradne:

1. Základná poradňa
2. Nadstavbové poradne:
 - a) Poradňa zdravej výživy,
 - b) Poradňa optimalizácie pohybovej aktivity,
 - c) Poradňa odvykania od fajčenia,
 - d) Poradňa nefarmakologického ovplyvňovania tlaku krvi.

b. Personálne obsadenie odboru

Na oddelení podpory zdravia pracovali v roku 2013 na plný pracovný úväzok dve pracovníčky: lekárka a jedna doktorka v odbore verejné zdravotníctvo.

B. Vzdelávanie pracovníkov

Pracovníci Oddelenia podpory zdravia boli vzdelávaní formou prezenčného vzdelávania v rámci projektu „Tvorba a realizácia systému vzdelávania pracovníkov RÚVZ v SR“, v rámci účasti na konferenciách, tematických kurzoch a školiacich akciách SZU.

Pracovníci Oddelenia podpory zdravia sa zúčastnili v priebehu roka 2013 nasledovných vzdelávacích aktivít:

- **Konferencie, tematické kurzy, pracovné stretnutia, porady, školiace akcie SZU**
 - 1) Diskusné sústreďenie v epidemiológii, prevencii a poradenstve chronických chorôb (23.-25.1.2013), SZÚ Bratislava.
 - 2) Konferencia s medzinárodnou účasťou s názvom „VIII. Martinské dni verejného zdravotníctva“, Hotel Victoria, Martin – aktívna účasť na témy: „Vybraté parametre vyšetrení a poradenstvo u klientov Poradne zdravia v regióne Liptova“ (MUDr. Benková, RNDr. Švandová), „Vyhodnotenie vybraných ukazovateľov zdravotného stavu populácie v rámci realizácie projektu EHES v okrese Liptovský Mikuláš“ (RNDr. Švandová, MUDr. Benková) a „Úroveň vedomostí a postoje nezdravotníckych pracovníkov regiónu Liptova k verejno-zdravotníckej problematike výskytu malígneho melanómu“ (RNDr. Švandová) (7.3.2013).

- 3) Pracovné stretnutie s názvom „Podpora pohybovej aktivity, prevencia nadváhy a obezity na ÚVZ SR a RÚVZ v SR“ (19.3.2013), Piaristické gymnázium J. Braneckého, Palackého 4, Trenčín.
 - 4) Odborná konferencia s názvom „Surveillance chronických ochorení“ (10.4.2013), EXPO Center a.s., Trenčín .
 - 5) Pracovné stretnutie k realizácii prieskumov GYTS a GSPS (25.4.2013), Jesseniova lekárska fakulta UK, Ústav verejného zdravotníctva, Martin .
 - 6) Odborný seminár OPZ s názvom „Zvyšovanie informovanosti v oblasti mentálneho zdravia detí a mládeže“ (14.-15.5.2013), Kúpele Nový Smokovec .
 - 7) Tematický kurz s názvom „Prevencia fajčenia a alkoholizmu vo výchove k zdraviu“ (20.-21.6.2013) SZU Bratislava .
 - 8) Porada vedúcich odborov podpory zdravia (26.-27.6.2013) Grand hotel STRAND, Vyšné Ružbachy .
 - 9) Celoslovenská konferencia s názvom „Dni praktickej obezitológie“, Kúpele Bardejov – aktívna účasť na tému: „Národný program prevencie obezity - intervenčné aktivity v regióne Liptova“ (MUDr. Benková, RNDr. Švandová, MUDr. Triznová) (20.-22.9.2013).
 - 10) XXI. Vedecko-odborná konferencia s medzinárodnou účasťou s názvom „Životné podmienky a zdravie 2013“ (24.9.2013) Kúpele Nový Smokovec .
 - 11) Odborná konferencia s názvom „Národný akčný plán pre problémy s alkoholom na roky 2013-2020: implementácia v praxi“ (28.10.2013) MZ SR, Bratislava .
 - 12) Odborné pracovné stretnutie s názvom „Podpora mentálneho zdravia zdravotníckych pracovníkov a zvýšenie informovanosti u vybraných problémov v oblasti mentálneho zdravia“ (29.10.2013) MZ SR Bratislava .
 - 13) Diskusné sústreďenie v epidemiológii, prevencii a poradenstve chronických chorôb (6.-8.11.2013) SZU Bratislava .
 - 14) Odborná konferencia s názvom „ 10 rokov od ratifikácie rámcového dohovoru o kontrole tabaku na Slovenku“ (26.11.2013), Penzión Čierna Pani, Martin .
- **Prezenčné vzdelávanie v rámci projektu s názvom „Tvorba a realizácia systému vzdelávania pracovníkov RÚVZ v SR“**
- 15) RÚVZ Banská Bystrica – MODUL 11: „Postupy v oblasti podpory zdravia“ – TZS (29.1.2013).
 - 16) RÚVZ Banská Bystrica – MODUL 11: „Postupy v oblasti podpory zdravia“ – TZS (30.1.2013).
 - 17) RÚVZ Banská Bystrica – MODUL 11: „Postupy v oblasti podpory zdravia“ - Zdravý životný štýl detí a mládeže (25.2.2013).
 - 18) RÚVZ Banská Bystrica – MODUL 13: „Vývojové trendy v zdravotnom stave 1/3“ (26.2.2013).
 - 19) RÚVZ Banská Bystrica – MODUL 13: „Vývojové trendy v zdravotnom stave 2/3“ (14.3.2013).
 - 20) RÚVZ Banská Bystrica – MODUL 13: „Vývojové trendy v zdravotnom stave 3/3“ (26.3.2013).
 - 21) RÚVZ Banská Bystrica – MODUL 13: „Vývojové trendy v zdravotnom stave 2/3“ (30.4.2013).
 - 22) RÚVZ Banská Bystrica – MODUL 11: „Postupy v oblasti podpory zdravia“ – Prevencia fajčenia (26.6.2013).
 - 23) RÚVZ Banská Bystrica – MODUL 11: „Postupy v oblasti podpory zdravia“ – Špecifický prístup ku klientovi (26.9.2013).

- 24) RÚVZ Banská Bystrica – MODUL 14: „Manažment vo verejnom zdravotníctve“ (29.10.2013).
- 25) Banská Bystrica – MODUL 14: „Manažment vo verejnom zdravotníctve“ – prednášky hlavného hygienika ČR MUDr. Vladimíra Valentu, PhD. (19.11.2013).

C. Rozbor činnosti

- Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia

Zvýšenie pohybovej aktivity

Fyzická inaktivita je významný rizikový faktor vzniku vývoja chronických ochorení. Podporovanie fyzickej aktivity bolo v roku 2013 realizované formou skupinových zdravotno-výchovných aktivít:

5. vo vekovej skupine detí a mládeže bolo realizovaných 44 aktivít motivujúcich žiakov k optimálnej pohybovej aktivite. Aktivity sa uskutočnili pre deti materských škôl, žiakov základných a stredných škôl v okrese Liptovský Mikuláš.
6. pre osoby poproduktívneho veku sa uskutočnili 4 besedy k uvedenej téme.

Ozdravenie výživy

Pracovníci oddelenia podpory zdravia sa podieľali na edukácii obyvateľstva regiónu Liptova v roku 2013 formou nasledovných skupinových zdravotno-výchovných intervencií zameraných na ozdravenie výživových zvyklostí:

4. vo vekovej skupine detí a mládeže bolo realizovaných 55 besied na základných a stredných školách regiónu Liptova,
5. pre obyvateľov v poproduktívnom veku sa uskutočnilo 14 besied,
6. pracovníci OPZ sa spolupodieľali aj na plnení Projektu „Sledovanie výživového stavu vybraných skupín obyvateľov v SR“.

Zdravá rodina

V rámci tematického okruhu zdravá rodina sa v roku 2013 uskutočnili aktivity, ktoré sú zamerané na realizáciu projektov: „Regionálne aktivity v oblasti plnenia úloh Národného programu ochrany a podpory zdravia starších ľudí“, „Regionálne aktivity v oblasti plnenia úloh Národného programu starostlivosti o deti a dorast“ a „Zdravotno-výchovné pôsobenie u detí predškolského veku – stomatohygiena“.

„Regionálne aktivity v oblasti plnenia úloh Národného programu ochrany a podpory zdravia starších ľudí“

V skupinách seniorov sa uskutočnili nižšie uvedené intervencie:

Besedy:

- pre obyvateľov Domova sociálnych služieb a zariadenia pre seniorov ANIMA, ul. Jefremovská v Liptovskom Mikuláši,
- pre členov denného centra seniorov v Palúdzkej v Liptovskom Mikuláši,
- pre členov Jednoty dôchodcov Slovenska, základnej organizácie v Závažnej Porube,

- pre členov Jednoty dôchodcov v obci Smrečany,
- pre študentov Univerzity tretieho veku pri Akadémii ozbrojených síl generála M. R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši,
- pre obyvateľov Centra sociálnych služieb TROJLÍSTOK, ul. Riadok 8 v Ružomberku,
- pre členov denného centra seniorov, ul. Riadok v Ružomberku.

Témy besied:

- „Spôsob života v prevencii chronických ochorení“, „Vhodná pohybová aktivita v prevencii chronických ochorení“,
- „Srdcovo-cievne ochorenia – ateroskleróza, infarkt myokardu, náhla cievna mozgová príhoda a hypertenzia“, „Zdravá výživa v prevencii kardiovaskulárnych ochorení“, „Spôsob života v prevencii srdcovo-cievnych ochorení“,
- „Spôsob života v prevencii osteoporózy“, „Prevencia osteoporózy správnou výživou“, „Prevencia osteoporózy vhodnou pohybovou aktivitou“,
- „Aditívne látky v potravinách“, „Prírodné toxické a antinutričné látky v potravinách“,
- „Diabetes mellitus – vznik, príznaky, prevencia“, „Výživa v prevencii cukrovky“,
- „Zdravá výživa“,
- „Prevencia chrípky“.

Verejné kampane:

- Celoslovenské podujatie s názvom „XVI. ročník Celoslovenských športových hier a turistického zväzu“
Počet zúčastnených: 46 seniorov (priestor Strednej odbornej školy polytechnickej v Liptovskom Mikuláši).
Činnosti: meranie tlaku krvi a odborné poradenstvo zamerané na zdravý životný štýl a namerané hodnoty.
- Medzinárodný deň starších (1.10.2013)
Počet zúčastnených: 18 seniorov (obec Uhorská Ves).
Činnosti: meranie krvného tlaku, vyšetrenie hodnoty celkového cholesterolu, meranie antropometrických parametrov, stanovenie BMI a odborné poradenstvo.

„Regionálne aktivity v oblasti plnenia úloh Národného programu starostlivosti o deti a dorast“

Edukačné aktivity

Prednášková zdravotno-výchovná činnosť realizovaná v priestoroch školských zariadení bola zameraná na prioritné oblasti projektu:

- zdravý životný štýl: 6 besied,
- prevencia chronických ochorení: 50 besied,
- podpora pohybových aktivít: 31 besied,
- zdravá výživa: 55 besied,
- výchova k manželstvu a rodičovstvu, sexuálne zdravie: 25 besied,
- prevencia závislostí:
 - alkohol: 32 besied,
 - fajčenie: 50 besied.

Spolu besied v skupine detí a mládeže: 249 besied.

Predmetných vzdelávacích aktivít sa zúčastnilo 4 231 jedincov a 248 pedagógov.

Pre materské centrum NEVEDKO v Ružomberku bola vypracovaná a zaslaná ponuka zdravotno-výchovných aktivít.

„Zdravotno-výchovné pôsobenie u detí predškolského veku – stomatohygiena“

V rámci projektu sa v roku 2013 uskutočnili nasledovné aktivity:

1. Akcia: „Deň veselých zúbkov“ v Materskej škole, Hrabovská cesta 2 v Ružomberku:
 - beseda na tému: „Hygiena dutiny ústnej“,
 - nácvik správnej techniky čistenia chrupu pomocou modelu chrupu a modelovej zubnej kefky,
 - zhotovenie odborného letáku pre rodičov detí k predmetnej téme.Počet zúčastnených: 32 detí vo veku 4-6 rokov, 30 rodičov a 6 pedagogických pracovníkov.
2. Akcia: „Deň veselých zúbkov“ v Materskej škole, Š. Moyzesa v Ružomberku:
 - beseda na tému: „Zdravá výživa v prevencii zubného kazu“,
 - nácvik správnej techniky čistenia chrupu pomocou modelu chrupu a modelovej zubnej kefky.Počet zúčastnených: 54 detí vo veku 4-6 rokov a 4 pedagogickí pracovníci.
3. Skupinové aktivity – besedy a nácvik správnej techniky čistenia chrupu:
 - Materská škola, ul. Palučanská 22, Liptovský Mikuláš – 1 beseda na tému: „Zdravá výživa v prevencii zubného kazu“, nácvik správnej techniky čistenia chrupu pomocou modelu chrupu a modelovej zubnej kefky, distribúcia DVD v predmetnej téme.
Počet detí: 19, pedagóg 1.
 - Materská škola, ul. Čsl. brigády, Liptovský Mikuláš – 1 beseda na tému: „Zdravá výživa v prevencii zubného kazu“, nácvik správnej techniky čistenia chrupu pomocou modelu chrupu a modelovej zubnej kefky, distribúcia DVD v predmetnej téme.
Počet detí: 18, pedagóg 1.
 - Materská škola, Dovalovo – 2 besedy na tému: „Zdravá výživa v prevencii zubného kazu“ a „Prevencia vzniku zubného kazu“, nácvik správnej techniky čistenia chrupu pomocou modelu chrupu a modelovej zubnej kefky, distribúcia DVD v predmetnej téme.
Počet detí: 15, pedagóg 1.

Znevýhodnené skupiny

Aktivity v tejto oblasti v roku 2013 neboli pracovníkmi Oddelenia podpory zdravia RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši realizované, pretože „Program podpory zdravia znevýhodnených skupín rómskych komunít“ realizujú len „vybrané RÚVZ v SR“.

Prevencia závislostí (tabak, alkohol, drogy)

V rámci plnenia prioritných celospoločenských intervenčných aktivít boli realizované pracovníkmi oddelenia podpory zdravia aktivity na témy: podpora nefajčenia a prevencia nadmerného užívania alkoholu.

- Podpora nefajčenia

Aktivity v tejto oblasti: na základných školách a stredných školách okresov Liptovský Mikuláš a Ružomberok sa uskutočnilo 50 besied na predmetnú tému a 7 skupinových meraní

meraní hodnôt CO vo vydychovanom vzduchu prístrojom Smokerlyzer. Aktivít sa zúčastnilo spolu 1 042 žiakov a študentov.

- **Prevenca nadmerného užívania alkoholu**

Aktivít v tejto oblasti: na základných školách a stredných školách okresov Liptovský Mikuláš a Ružomberok sa uskutočnilo 36 aktivít v predmetnej téme (32 besied a 4 iné). Aktivít sa zúčastnilo spolu 570 žiakov a študentov.

2. Verejná kampane a zdravotno-výchovné aktivity pri príležitosti významných dní

11. – 17. marec 2013 – Týždeň mozgu

V rámci zapojenia sa do medzinárodnej akcie v spolupráci so Slovenskou Alzheimerovou spoločnosťou boli v rámci tohto týždňa realizované nasledovné aktivity:

- zaslanie informácie (plánované aktivity) o zapojení sa RÚVZ Liptovský Mikuláš do medzinárodnej akcie (ÚVZ SR),
- zaslanie dotazníka o realizovaných aktivitách po ich skončení do Slovenskej Alzheimerovej spoločnosti,
- zaslanie odpočtu realizovaných aktivít na ÚVZ SR,
- uskutočnilo sa 7 besied na témy: „Škodlivý vplyv tabaku na funkcie mozgu“, „Vplyv výživy na vývoj a funkcie mozgu“, „Poškodenie tkanív mozgu vplyvom alkoholu“ a „Anatómia a funkcie mozgu“ pre 157 žiakov a študentov stredných škôl v regióne Liptova: Základná škola, ul. Čsl. brigády, Liptovský Mikuláš (3 besedy), Základná škola, ul. Nábřežie Dr. A. Stodolu, Liptovský Mikuláš (1 beseda), Stredná odborná škola polytechnická, ul. Sládkovičova, Ružomberok (3 besedy),
- v Centre sociálnych služieb ANIMA, ul. Jefremovská, Liptovský Mikuláš. sa uskutočnili prednášky na 2 témy „Anatómia mozgu a funkcie mozgu“, „Pamät – jej druhy a funkcie pamäti“ , prednášky boli spojené s vedomostne kognitívnymi aktivitami formou pracovných listov a vedomostného kvízu - pre 30 seniorov a 4 zdravotníckych pracovníkov.

15. marec 2013 – Deň srdca (Verejná kampan)

V Nákupnom centre LIPTOV(Kamenné pole v Liptovskom Mikuláši) sa uskutočnili nasledovné aktivity: meranie hladiny celkového cholesterolu, meranie tlaku krvi a pulzu, získavanie anamnestických a antropometrických údajov súvisiacich s výskytom kardiovaskulárnych ochorení, poradenstvo v oblasti zdravého spôsobu života a prevencie kardiovaskulárnych ochorení. Vyššie uvedených aktivít sa zúčastnilo 16 klientov.

Mediálny vstup (téma: rizikové faktory srdcovo-cievnych ochorení), bol zabezpečený prostredníctvom regionálneho rádia (L-Rádio). Informácie na tému: „Výsledky vyšetrení u klientov poradne zdravia“ boli uverejnené na webových stránkach RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši.

7. apríl 2013 – Svetový deň zdravia (World Health Day) (Verejná kampan)

V rámci kampane: „Kontroluj svoj tlak krvi“ sa uskutočnila akcia „Deň otvorených dverí v Poradni zdravia“. Záujemcom bolo bezplatne poskytované: meranie tlaku krvi, analýza stavby tela analyzátorom OMRON, individuálne poradenstvo (faktory spôsobu života) a telefonické poradenstvo. Uvedených aktivít sa zúčastnilo spolu 16 klientov.

Vo vestibule RÚVZ vyhotovená nástenka na tému „Prevencia hypertenzie“, v regionálnych novinách MY Liptov a webových stránkach RÚVZ bola uverejnená informácia propagujúca predmetnú aktivitu.

10. máj 2013 – Svetový deň pohybu

Pre študentov stredných škôl v okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok (Stredná odborná škola elektrotechnická, Liptovský Hrádok; Stredná odborná škola stavebná, J. Janošku, Liptovský Mikuláš a Obchodná akadémia, S. Viatora, Ružomberok) sa uskutočnili 3 besedy zamerané na význam pohybovej aktivity v prevencii chronických ochorení.

U 41 študentov Obchodnej akadémie na ulici S. Viatora v Ružomberku bolo realizované aj posúdenie držania tela spojenou s individuálnou inštrukciou a odborným poradenstvom.

Vo vestibule RÚVZ bola vyhotovená nástenka na predmetnú tému a o uvedených aktivitách bola zaslaná informácia na ÚVZ SR.

31. máj 2013 – Svetový deň bez tabaku

V okrese Liptovský Mikuláš sa uskutočnilo spolu 7 besied pre študentov Strednej odbornej školy elektrotechnickej a Strednej odbornej školy drevárskej v Liptovskom Hrádku, na tému: „Vplyv fajčenia na ľudský organizmus“. Súčasťou besied bola aj demonštrácia merania CO vo vydýchnutom vzduchu prístrojom Smokerlyzer. Spolu sa zdravotno-výchovných aktivít zúčastnilo 127 študentov.

V rámci celoslovenskej verejnej kampane „Exfajčiari sú nezastaviteľní“ zameranej na prevenciu a zanechanie fajčenia boli realizované aktivity v spolupráci so Železnicami SR na vlakovom nástupišti v Liptovskom Mikuláši (v čase od 7,30 do 11,30 hod):

- meranie hodnôt CO vo vydýchnutom vzduchu prístrojom Smokerlyzer u 3 účastníkov – fajčiarov a
- meranie hodnôt tlaku krvi u 14 návštevníkov,
- odborného poradenstvo v súvislosti s meranými hodnotami-17 návštevníkov,
- distribúcia informačných letákov, obrázkov a propagačných predmetov kampane „Exfajčiari sú nezastaviteľní“. Súčasne prebiehala aj propagácia aktivít Poradne na odvykanie od fajčenia.

V regionálnych novinách MY Liptov a webových stránkach RÚVZ uverejnená informácia pre záujemcov, ktorá propagovala predmetnú aktivitu. V spolupráci s pracovníkmi Železníc SR boli zabezpečené priestory pre priebeh kampane a plagát s informáciami pre verejnosť podľa pokynov ÚVZ SR.

2. júl 2013 – Deň zodpovednosti (Verejná kampaň)

V rámci realizácie projektu 9.5 „Národný akčný plán pre problémy s alkoholom v SR (NAPPA) sa **dňa 2.7.2013** uskutočnila verejná kampaň „**Deň zodpovednosti**“. Pre verejnosť okresu Liptovský Mikuláš v nákupnom centre LIPTOV, ul. Kamenné pole 4449/3 v Liptovskom Mikuláši boli pracovníkmi Oddelenia podpory zdravia RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši vykonané nasledovné aktivity:

7. stanovenie množstva gama glutamyltransferázy v krvi (GGT) prístrojom Reflotron u 13 návštevníkov,
8. meranie krvného tlaku u 16 návštevníkov,
9. vyplnenie dotazníka týkajúceho sa konzumácie alkoholických nápojov u 13 návštevníkov,
10. poradenstvo o nameraných hodnotách GGT a tlaku krvi absolvovalo 16 návštevníkov.

Počas celého dňa bola verejnosť mesta Liptovský Mikuláš informovaná o zodpovednej konzumácii alkoholických nápojov, zdravotných následkoch škodlivého užívania alkoholu a o

orientačnom čase odbúravania alkoholu v krvi. Účastníkom boli poskytované reklamné predmety a letáky. Súčasne prebiehala aj propagácia aktivít Poradne zdravia pri RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši, v rámci ktorej bol pripravený leták zameraný na dôsledky nadmerného užívania alkoholu. V spolupráci s pracovníkmi Okresného riaditeľstva policajného zboru v Liptovskom Mikuláši mali účastníci kampane možnosť otestovať si množstvo alkoholu v dychu pomocou alkoholtestera policajnou hliadkou.

12. september 2013 – Európsky deň ústneho zdravia

V súvislosti s Európskym dňom ústneho zdravia (12.9.2013) boli pracovníčkami Oddelenia podpory zdravia pri RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši v rámci propagácie v dňoch 9.-13.9.2013 vykonané nasledovné aktivity:

Edukačné aktivity pre deti:

V dvoch materských školách v okrese Liptovský Mikuláš (Materská škola, Palučanská 22, Liptovský Mikuláš a Materská škola, Čsl. Brigády 2, Liptovský Mikuláš) boli realizované besedy pre deti v problematike zdravej výživy a zubného kazu, praktické ukážky a praktický nácvik správnej ústnej hygieny s použitím modelu chrupu a modelovej zubnej kefky, distribúcia a premietanie rozprávok s danou problematikou. Celkovo sa uvedených aktivít zúčastnilo 37 detí a dvaja pedagógovia.

Iné:

Európsky deň ústneho zdravia bol propagovaný na webových stránkach RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši.

21. september 2013 – Svetový deň Alzheimerovej choroby

V súvislosti so Svetovým dňom Alzheimerovej choroby boli pracovníčkami Oddelenia podpory zdravia pri RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši vykonané nasledovné aktivity:

Edukačné aktivity predmetnej téme:

- Základná škola, Starojánska, Liptovský Ján – 3 besedy,
- Stredná odborná škola obchodu a služieb, Vrbičká 632, Liptovský Mikuláš – 6 besied,
- Stredná odborná škola drevárska, Liptovský Hrádok – 6 besied.

Spolu sa edukačných aktivít zúčastnilo 73 žiakov a 4 pedagógovia.

Iné:

Svetový deň Alzheimerovej choroby bol propagovaný na webových stránkach RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši.

29. september 2013 – Svetový deň srdca (Verejná kampaň)

V Obchodno-zábavnom centre RGB LIPTOV, Kamenné pole 4449/3 v Liptovskom Mikuláši boli i vykonané (27.9.2013) nasledovné aktivity:

7. meranie hladiny celkového cholesterolu,
8. meranie TK a P,
9. získavanie anamnestických údajov súvisiacich s výskytom kardiovaskulárnych ochorení,
10. získavanie antropometrických údajov – výška a hmotnosť, BMI,
11. poradenstvo v oblasti zdravého spôsobu života a prevencie kardiovaskulárnych ochorení,
12. uverejnenie informácie na tému: „29.9.2013 – Svetový deň srdca“ pre verejnosť vo vestibule RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši.

Vyššie uvedených aktivít sa zúčastnilo 35 klientov.

1. október 2013 – Medzinárodný deň starších (Verejná kampaň)

Pri tejto príležitosti bolo pracovníčkami Oddelenia podpory zdravia pri RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši v obci Uhorská Ves realizované meranie krvného tlaku, vyšetrenie hodnoty celkového cholesterolu, meranie antropometrických parametrov, stanovenie BMI a odborné poradenstvo u 18 seniorov.

10. október 2013 – Svetový deň duševného zdravia

V súvislosti s týmto dňom sa uskutočnili 2 besedy pre žiakov Strednej odbornej školy obchodu a služieb, ul. Vrbická 632 v Liptovskom Mikuláši. Vo vstupných priestoroch RÚVZ bol vyhotovený odborný panel s názvom: „10. október – Svetový deň duševného zdravia“.

16. október 2013 – Svetový deň výživy (Verejná kampaň)

Pri tejto príležitosti boli dňa 16.10.2013 v nákupnom centre STOP.SHOP., ul. 1. Mája 41 v Liptovskom Mikuláši, v spolupráci s pracovníčkou firmy Cambridge Diet, vykonané nasledovné aktivity:

13. analýza stavby tela prístrojom OMRON (meranie % telesného tuku, viscerálneho tuku a kostrových svalov, meranie bazálneho metabolizmu),
14. získavanie antropometrických údajov, výpočet BMI, WHR,
15. meranie TK a P,
16. získavanie anamnestických údajov záujemcov,
17. vyplňanie dotazníka pre ÚVZ SR,
18. poradenstvo v oblasti zdravého spôsobu života a prevencie chronických ochorení v súvislosti s výskytom nadváhy a obezity,
19. uverejnenie informácie pre širokú verejnosť na tému: „Kampaň Odstráň obezitu! V meste Liptovský Mikuláš“ v regionálnych novinách MY Liptov.

Vyššie uvedených aktivít sa zúčastnilo 27 klientov.

Besedy (11) pre žiakov boli realizované nasledovne:

- Stredná odborná škola polytechnická, Liptovský Mikuláš – 4 besedy, ktorých sa zúčastnilo 75 žiakov,
- Školský internát pri Obchodnej akadémii, Nábrežie K. Petroviča, Liptovský Mikuláš – 1 beseda, ktorej sa zúčastnilo 30 žiakov,
- Základná škola, Starojánska, Liptovský Ján – 3 besedy, ktorých sa zúčastnilo 25 žiakov,
- Základná škola, Zarevúca, Ružomberok – 3 besedy, ktorých sa zúčastnilo 63 žiakov.

14. november 2013 – Svetový deň diabetu

V Obchodnej akadémii, ul. S. Viatora v Ružomberku bola realizovaná beseda na tému: „Diabetes mellitus – nedostatok pohybu ako rizikový faktor“. Besedy sa zúčastnilo 42 žiakov.

18.-22. november 2013 – Európsky týždeň boja proti drogám

Pri príležitosti Európskeho týždňa boja proti drogám sa uskutočnilo 15 besied, ktorých sa zúčastnilo 319 žiakov, nasledovne:

- Základná škola apoštola Pavla, ul. J. Janošku, Liptovský Mikuláš – 2 besedy.
- Základná škola, Pribylina – 2 besedy.
- Základná škola, Zarevúca, Ružomberok – 4 besedy.
- Hotelová akadémia, Čsl. brigády, Liptovský Mikuláš – 6 besied.
- Stredná odborná škola lesnícka J. D. Matejovie, Liptovský Hrádok – 1 beseda.

Na podnet z ÚVZ SR bola pri tejto príležitosti vyhlásená celoslovenská súťaž o najlepšiu protidrogovú nástenku pre žiakov 7. ročníkov základných škôl. Informácia

o súťaži bola medializovaná a distribuovaná školským zariadeniam v okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok.

1. december 2013 – Svetový deň boja proti AIDS

V okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok sa uskutočnilo 12 besied s názvom „Prevencia HIV/AIDS“, ktorých sa zúčastnilo 276 žiakov, nasledovne:

- Základná škola, Zarevúca, Ružomberok – 4 besedy,
- Stredná odborná škola polytechnická, Sládkovičova, Ružomberok – 2 besedy,
- Stredná odborná škola polytechnická, Liptovský Mikuláš – 2 besedy,

Stredná odborná škola elektrotechnická, Liptovský Hrádok – 4 besedy.

3. Výskumná a prieskumná činnosť

5. V rámci projektu „**Sledovanie a hodnotenie zdravotného stavu obyvateľstva SR a zdravotného uvedomenia**“ bol realizovaný národný dotazníkový prieskum. Celkovo bolo dotazovaných 104 respondentov – obyvateľov regiónu Liptova (vo vybraných vekových skupinách, podľa pohlavia a miesta bydliska), ktorí vyplnili dotazník. Následne boli údaje z dotazníkov vložené do systému EpiInfo (súbor ZDRAVU) a zaslané do ÚVZ SR.

Do prieskumu sa zapojili obyvatelia regiónu Liptova v nižšie uvedených zariadeniach:

- ANIMA, Centrum sociálnych služieb, Jefremovská, Liptovský Mikuláš,
- TROJLÍSTOK - Centrum sociálnych služieb, Riadok, Ružomberok,
- NÁDEJ - Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb, Likavka,
- Mesto Liptovský Mikuláš, Mestský úrad,
- Stredná odborná škola polytechnická, Sládkovičova, Ružomberok,
- Stredná odborná škola zdravotnícka, Vrbická 632, Liptovský Mikuláš,
- Liptovská vodárenská spoločnosť, a.s., Liptovský Mikuláš,
- RÚVZ Liptovský Mikuláš.

6. Medzinárodný prieskum s názvom „**Global School Personnel Survey**“ (GSPS) bol realizovaný u pedagogických pracovníkov Evanjelického gymnázia J. Tranovského, ul. Komenského v Liptovskom Mikuláši a Základnej školy, ul. Sládkovičova v Ružomberku. Prieskumu sa zúčastnilo spolu 43 pedagógov, ktorých odpovedové hárky boli doručené koordinátorovi projektu (Ústav verejného zdravotníctva, Jesseniova lekárska fakulta UK v Martine).
7. Pri príležitosti konania **celoslovenskej verejnej kampane „Deň zodpovednosti“** bolo účastníkmi – obyvateľmi regiónu Liptova vyplnených 16 dotazníkov týkajúcich sa konzumácie alkoholických nápojov. Údaje z dotazníkov boli následne vložené do systému EpiInfo (súbor DENZOD) a zaslané do ÚVZSR.
8. Pri príležitosti konania **celoslovenskej verejnej kampane „Odstráň obezitu!“** bolo účastníkmi – obyvateľmi regiónu Liptova vyplnených 27 dotazníkov v predmetnej problematike. Údaje z dotazníkov boli následne vložené do systému EpiInfo (súbor OO) a zaslané do ÚVZSR.
9. Pri príležitosti realizácie **celoslovenskej súťaže s názvom „Vyzvi srdce k pohybu“** bolo vyplnených 50 účastníckych listov, ktoré boli následne zaslané realizátorovi úlohy (RÚVZ Banská Bystrica).

4. Ďalšie špecifické programy, projekty alebo úlohy riešené na regionálnej úrovni

Projekt „Gym F!t“

Predmetný projekt bol realizovaný v Gymnáziu, ul. Š. Moyzesa 21 v Ružomberku. Pracovníčky OPZ participovali na projekte nasledovnými aktivitami:

- Prednášková činnosť na tému: „Správne držanie tela v stoji a sede“ a „Nedostatok pohybu – rizikový faktor deformácie chrbta“.
- Demonštrácia cvičení na správne držanie tela.

Aktívít sa zúčastnilo spolu 117 detí materských škôl v Ružomberku (rozdelených do 9 skupín) a 20 žiakov základnej školy v Ružomberku. Zdravotno-výchovného vzdelávania sa zúčastnilo aj 21 pedagógov materských škôl.

5. Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom

Podpora zdravia, prevencia ochorení a v konečnom dôsledku zlepšenie zdravotného stavu vyžaduje multirezortnú spoluprácu. Pracovníčky OPZ v roku 2013 pokračovali v aktívnej spolupráci so zamestnancami základných a stredných škôl, mestských a obecných úradov, s občianskymi združeniami, klubmi seniorov – najmä pri organizovaní a konkrétnej realizácii zdravotno-výchovných intervenčných aktivít v podnikoch, firmách i na verejných akciách. Základným cieľom vzájomnej spolupráce je zvýšiť efektivitu zdravotno-výchovného pôsobenia v oblasti podpory zdravia.

Orgány a organizácie

Úrady, polícia:

- Mestský úrad, **Liptovský Mikuláš**: spolupráca pri prieskume „Zdravotné uvedomenie“ a propagácia súťaže pre verejnosť s názvom „Vyzvi srdce k pohybu“ 2013.
- Mestský úrad, Liptovský Mikuláš – Odbor školstva: spolupráca pri organizovaní besied v základných školách v meste Liptovský Mikuláš, propagácia súťaže s názvom „Najlepšia protidrogová nástenka“.
- Mestská polícia, Liptovský Mikuláš: účasť v Komisii prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti.
- Okresné riaditeľstvo policajného zboru, Komenského, Liptovský Mikuláš: spolupráca pri príprave a realizácii verejnej kampane s názvom „Deň zodpovednosti“, spolupráca pri realizácii projektu s názvom „Bezpečnosť cestnej premávky (BECEP)“.
- Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Liptovský Mikuláš: vyšetovanie krvi pre zamestnancov, realizácia projektu NPPO.
- Obec Uhorská Ves – realizácia „Medzinárodného dňa starších“.
- Mestský úrad, **Liptovský Hrádok**: vyšetovanie krvi pre zamestnancov, realizácia projektu NPPO.
- Mestský úrad, **Ružomberok** – Odbor školstva: propagácia súťaže s názvom „Najlepšia protidrogová nástenka“ 2013.
- Ružomerské združenie miest a obcí (RZMO), okres Ružomberok – beseda.
- Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Ružomberok: vyšetovanie krvi pre zamestnancov.

Zariadenia pre seniorov, Kluby seniorov:

- ANIMA – Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov, Jefremovská, Liptovský Mikuláš – besedy, realizácia projektov „seniori“, „Týždeň mozgu 2013“, realizácia prieskumu s názvom „Zdravotné uvedomenie“ 2013.

- Univerzita tretieho veku pri Akadémii ozbrojených síl gen. M.R. Štefánika, Liptovský Mikuláš – realizácia projektu „seniori“, besedy.
- Denné centrum pre seniorov, Palúdzka, Liptovský Mikuláš – besedy, realizácia projektu „seniori“.
- Jednota dôchodcov na Slovensku, Liptovský Mikuláš – merania pre seniorov.
- Jednota dôchodcov, obec Smrečany – besedy.
- Jednota dôchodcov, obec Závažná Poruba – besedy, realizácia projektu „seniori“.
- TROJLÍSTOK – Centrum sociálnych služieb, Riadok 8, Ružomberok – besedy, realizácia projektu „seniori“, realizácia prieskumu s názvom „Zdravotné uvedomenie“ 2013.
- NÁDEJ – Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb, Likavka – realizácia prieskumu s názvom „Zdravotné uvedomenie“ 2013.
- Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb, Liptovské Sliače – realizácia prieskumu s názvom „Zdravotné uvedomenie“ 2013.

Materské školy – spolupráca v podpore zdravia

- Materská škola, Palučanská 22, Liptovský Mikuláš – projekt „Stomatohygiena“.
- Materská škola, Čsl. Brigády, Liptovský Mikuláš – projekt „Stomatohygiena“.
- Materská škola, Dovalovo – projekt „Stomatohygiena“.
- Materská škola, Bobrovec – BECEP.
- Materská škola, Liptovský Trnovec – BECEP.
- Materská škola, Kvačany – BECEP.
- Materská škola, Š. Moyzesa, Ružomberok – projekt „Stomatohygiena“, „Deň veselých zúbkov“.
- Materská škola, Hrabovská cesta, Ružomberok – projekt „Stomatohygiena“, „Deň veselých zúbkov“.

Základné školy – spolupráca v podpore zdravia

Na základných školách v okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok bolo u žiakov realizované zvyšovanie zdravotného uvedomenia formou besied v oblasti prioritných zdravotno-výchovných tém vždy za prítomnosti pedagógov.

Zdravotno-výchovné aktivity boli v roku 2013 vykonané v nasledovných školských zariadeniach:

- Základná škola M.R. Martákovej, Liptovský Mikuláš – besedy.
- Základná škola, Čsl. brigády, Liptovský Mikuláš – besedy,
- Základná škola, Demänovská cesta, Liptovský Mikuláš – besedy.
- Základná škola, Nábřežie Dr. A. Stodolu, Liptovský Mikuláš – besedy.
- Základná škola Apoštola Pavla, J. Janošku, Liptovský Mikuláš – besedy.
- Základná škola, Bobrovec – besedy.
- Základná škola, Starojánska, Liptovský Ján – besedy.
- Základná škola, Pribylina – besedy.
- Základná škola, Partizánska Ľupča – BECEP.
- Základná škola, Východná – BECEP.
- Špeciálna základná škola internátna, Liptovský Ján – besedy.
- Základná škola, Zarevúca, Ružomberok – besedy.
- Základná škola, Sládkovičova, Ružomberok – prieskum GSPS.

Stredné školy:

Na stredných školách v okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok bolo u žiakov realizované zvyšovanie zdravotného uvedomenia formou besied v oblasti prioritných zdravotno-výchovných tém vždy za prítomnosti pedagógov. Na vybraných stredných školách bola realizovaná aj propagácia súťaže „Vyzvi srdce k pohybu“ 2013, ako aj meranie hodnoty CO vo vydychovanom vzduchu prístrojom Smokerlyzer.

Zdravotno-výchovné aktivity boli v roku 2013 vykonané v nasledovných stredných školách:

11. Hotelová akadémia, Čsl. brigády, Liptovský Mikuláš – vyšetovanie krvi pre vybraných žiakov, besedy.
12. Stredná odborná škola obchodu a služieb, Vrbická 632, Liptovský Mikuláš – besedy.
13. Stredná odborná škola zdravotnícka, Vrbická 632, Liptovský Mikuláš – spolupráca pri realizácii kampaní s názvom „Deň srdca“ 2013, realizácia prieskumu „Zdravotné uvedomenie“ 2013.
14. Stredná odborná škola stavebná, J. Janošku, Liptovský Mikuláš – besedy, realizácia súťaže „Vyzvi srdce k pohybu“ 2013.
15. Stredná odborná škola elektrotechnická, Liptovský Hrádok – besedy, vyšetovanie krvi pre vybraných žiakov, realizácia súťaže „Vyzvi srdce k pohybu“ 2013, meranie CO vo vydychovanom vzduchu prístrojom Smokerlyzer.
16. Stredná odborná škola lesnícka J.D. Matejovie, Liptovský Hrádok – besedy.
17. Stredná odborná škola drevárska, Liptovský Hrádok – besedy.
18. Stredná odborná škola polytechnická, Liptovský Mikuláš – besedy.
19. Odborné učilište, J. Alexyho, Liptovský Mikuláš – besedy.
20. Spojená škola, S. Viatora, Ružomberok – besedy.
21. Obchodná akadémia, S. Viatora, Ružomberok – besedy, analýza stavby tela, posudzovanie držania tela.
22. Stredná odborná škola polytechnická, Sládkovičova, Ružomberok – besedy, realizácia prieskumu „Zdravotné uvedomenie“ 2013.
23. Gymnázium, Š. Moyzesa, Ružomberok – realizácia projektu „Gym-F!t“.

Vysoké školy:

3. Katolícka univerzita v Ružomberku, Fakulta zdravotníctva – odborná prax študentov odboru Verejné zdravotníctvo – 2. a 3. ročník.
4. Univerzita tretieho veku pri Akadémii ozbrojených síl generála M.R. Štefánika, Demänová, Liptovský Mikuláš – besedy.
5. Jesseniova lekárska fakulta UK, Martin, Ústav verejného zdravotníctva – prieskum GSPS.

Iné:

- Školský internát pri Obchodnej akadémii, Nábřežie K. Petroviča, Liptovský Mikuláš – besedy.
- Materské centrum Nevedko, o.z., Námestie slobody 10, Ružomberok – zaslanie ponuky edukačných aktivít.
- Regionálne noviny MY Liptov – propagácia aktivít pre verejnosť regiónu Liptova, odovzdanie a uverejnenie odborných článkov a oznamov pre verejnosť.
- Nákupné centrum RGB Liptov, Kamenné pole 4449/3, Liptovský Mikuláš – realizácia verejných kampaní: „Deň zodpovednosti“ 2013 a „Deň srdca“ 2013.
- Nákupné centrum STOP.SHOP., ul. 1. mája 41, Liptovský Mikuláš – realizácia verejnej kampane s názvom „Odstráň obezitu!“.
- Železnice Slovenskej republiky – realizácia verejnej kampane s názvom „Exfajčiari sú nezastaviteľní“ pri príležitosti Svetového dňa bez tabaku 2013.
- Liptovská vodárenská spoločnosť a.s., Liptovský Mikuláš – realizácia prieskumu

s názvom „Zdravotné uvedomenie“ 2013, realizácia projektu HV: „Sledovanie výživového stavu“, vyšetovanie krvi pre zamestnancov.

- Firma DELTECH a.s., Liptovský Mikuláš – vyšetovanie krvi – projekt HV: „Sledovanie výživového stavu vybraných skupín obyvateľov SR“.
- Aquapark TATRALANDIA, Liptovský Mikuláš – vyšetovanie krvi – projekt HV: „Sledovanie výživového stavu vybraných skupín obyvateľov SR“.
- HM TESCO, Kamenné pole, Liptovský Mikuláš – vyšetovanie krvi – projekt HV: „Sledovanie výživového stavu vybraných skupín obyvateľov SR“.
- UNICAR s.r.o., Liptovský Mikuláš – vyšetovanie krvi – projekt HV: „Sledovanie výživového stavu vybraných skupín obyvateľov SR“.
- Liptovské pekáre a cukráre VČELA – Lippek, k.s., ul. 1. Mája, Liptovský Mikuláš – vyšetovanie krvi, projekt NPPO.
- TATRAPEKO, a.s., Liptovský Hrádok – vyšetovanie krvi, NPPO.
- TATRAPEKO, a.s., Likavka – vyšetovanie krvi, NPPO.
- Centrum voľného času ELÁN, Ružomberok – spolupráca pri organizovaní besied pre žiakov a študentov v okrese Ružomberok, prax študentov KU v odbore Verejné zdravotníctvo.
- Kultúrny dom, A. Hlinku, Ružomberok – besedy.
- Školský internát, Námestie A. Hlinku 76, Ružomberok – besedy.
- Slovenská nadácia srdca, Bratislava – zapojenie sa do projektu MOST – kampane „Jarný deň srdca“ 2013 a „Deň srdca“ 2013.
- Slovenská Alzheimerova spoločnosť, Bratislava – realizácia aktivít pri príležitosti medzinárodnej akcie „Týždeň mozgu“.
- Firma Cambridge Diet – spolupráca pri realizácii verejnej kampane „Odstráň obezitu!“.
- Všeobecná zdravotná poisťovňa, odbor marketingu, Bratislava – „Medzinárodný deň starších“ (objednávka prúžkov).

Spolupráca s oddeleniami v rámci RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši:

- **II. Oddelenie Hygieny výživy:** Projekt „Sledovanie výživového stavu vybraných skupín obyvateľov v SR“ – vyšetovanie biologického materiálu, odpočet aktivít k „Programu ozdravenia výživy“ za OPZ.
- **Oddelenie Hygieny detí a mládeže** – spolupráca pri realizácii projektu „Monitoring stravovacích zvyklostí a výživových preferencií vybranej populácie detí SR a hodnotenie expozície vybraných rizík spojených s konzumáciou jedál“.

Spolupráca s RÚVZ v SR:

- **RÚVZ so sídlom v Žiline, Oddelenie podpory zdravia** – zaslanie výročnej správy OPZ a archívu TZS za rok 2012, vyhotovenie a zaslanie odpočtu sprievodných edukačných aktivít v projekte „Ovocie a zelenina do škôl“.
- **RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici, Oddelenie podpory zdravia** – zaslanie výročnej správy OPZ a archívu TZS za rok 2012.

Spolupráca s ÚVZ SR – odosielanie správ, odpočtu činnosti, podkladov:

- vypracovanie a zaslanie výročnej správy za OPZ a databázy TZS za rok 2012,
- vypracovanie a zaslanie odpočtu aktivít pri príležitosti „Týždňa mozgu“,
- zaslanie informácie o pripravovaných aktivitách k Svetovému dňu bez tabaku (31.5.) a kampani "Exfajčiari sú nezastaviteľní",

- zaslanie informácie o kontaktnej osobe a mieste konania zdravotnej preventívno-výchovnej kampane „Deň zodpovednosti“ (2.7.),
- zaslanie odpočtu aktivít a zadaných dotazníkov v programe EPI-Info z kampane „Deň zodpovednosti“ 2013,
- zaslanie súboru ZDRAVU (zadaných dotazníkov v programe EPI-Info) z prieskumu „Zdravotné uvedomenie a správanie sa obyvateľov SR“ 2013,
- zaslanie informácie o kontaktnej osobe a mieste konania zdravotnej preventívno-výchovnej kampane „Odstráň obezitu!“,
- zaslanie informácie o pripravovaných aktivitách pri príležitosti Svetového dňa Alzheimerovej choroby (21.9.),
- vypracovanie a zaslanie odpočtu Dňa srdca 2013,
- vypracovanie a zaslanie odpočtu Medzinárodného dňa seniorov,
- vypracovanie a zaslanie odpočtu Svetového dňa duševného zdravia,
- vypracovanie a zaslanie tabuľky „September – mesiac Alzheimerovej choroby“,
- vypracovanie a zaslanie odpočtu Dňa srdca 2013,
- vypracovanie a zaslanie odpočtu kampane „Odstráň obezitu!“ 2013,
- vypracovanie a zaslanie odpočtu aktivít k projektu „Gym F!t“ 2013.

V roku 2013 pracovníci OPZ RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši spolupracovali aj s ďalším zdravotníckym zariadením, a to: Poliklinika Liptovský Mikuláš pri propagácii súťaže s názvom „Vyzvi srdce k pohybu“ 2013.

6. Iné činnosti odboru (legislatíva, členstvo v pracovných skupinách, organizovanie konferencií, seminárov ...)

Lekárka oddelenia podpory zdravia je podpredsedníčkou Komisie pre prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti mesta Liptovský Mikuláš a členkou pracovnej skupiny odboru podpory zdravia ÚVZ SR k podpore pohybovej aktivity, prevencii obezity a nadváhy.

7. Činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia

7.1 Základná poradňa

V rámci základnej poradne zdravia boli klienti vyšetrovaní v priestoroch Oddelenia podpory zdravia RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši – 32 klientov.

V rámci terénnych výjazdov boli vyšetrovaní klienti nasledovne:

- Obchodno-zábavné centrum RGB LIPTOV, Kamenné pole 4449/3, Liptovský Mikuláš (Svetový deň srdca – 51 klientov – široká verejnosť mesta Liptovský Mikuláš),
- Stredná odborná škola elektrotechnická, Liptovský Hrádok (30 klientov – t.j. 18 zamestnancov – pedagógov a 12 18-ročných študentov v projekte HDM s názvom „Monitoring stravovacích zvyklostí ...“),
- Hotelová akadémia, Čsl. brigády, Liptovský Mikuláš (29 klientov – t.j. 20 zamestnancov – pedagógov a 9 18-ročných študentov v projekte HDM s názvom „Monitoring stravovacích zvyklostí“),
- Firma DELTECH, a.s., Priemyselná1, Liptovský Mikuláš (17 klientov – zamestnancov za účelom realizácie projektu HV: „Sledovanie výživového stavu“),
- Aquapark TATRALANDIA, Liptovský Mikuláš (20 klientov – zamestnancov za

- účelom realizácie projektu HV: „Sledovanie výživového stavu“),
- HM TESCO, Kamenné pole, Liptovský Mikuláš (17 klientov – zamestnancov za účelom realizácie projektu HV: „Sledovanie výživového stavu“),
 - Liptovská vodárenská spoločnosť, a.s., Liptovský Mikuláš (32 klientov – zamestnancov, z toho 8 klientov za účelom realizácie projektu HV: „Sledovanie výživového stavu“),
 - Firma TATRAPEKO, a.s., Likavka (10 klientov – zamestnancov za účelom realizácie programu „Národný program prevencie nadváhy a obezity“),
 - Liptovské pekárne a cukrárne VČELA-Lippek, k.s., ul. 1. mája, Liptovský Mikuláš (22 klientov – zamestnancov za účelom realizácie programu „Národný program prevencie nadváhy a obezity“),
 - Firma TATRAPEKO, a.s., Liptovský Hrádok (17 klientov – zamestnancov za účelom realizácie programu „Národný program prevencie nadváhy a obezity“),
 - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Liptovský Mikuláš (32 klientov – zamestnancov za účelom realizácie programu „Národný program prevencie nadváhy a obezity“),
 - Mestský úrad, Liptovský Hrádok (20 klientov – zamestnancov za účelom realizácie programu „Národný program prevencie nadváhy a obezity“),
 - Firma UNICAR, s.r.o., ul. 1. mája, Liptovský Mikuláš (16 klientov – zamestnancov za účelom realizácie projektu HV: „Sledovanie výživového stavu“),
 - Obec Uhorská Ves (Medzinárodný deň starších – 18 klientov – seniori obce Uhorská Ves),
 - Nákupné centrum STOP. SHOP., ul. 1. mája, Liptovský Mikuláš (Odstráň obezitu! – 27 klientov – široká verejnosť mesta Liptovský Mikuláš),
 - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Ružomberok (33 klientov – zamestnancov).

V Základnej poradni zdravia bolo vyšetrených 423 klientov, z čoho do Testu zdravého srdca boli zadané údaje 205 klientov a 218 klientov bolo vyšetrených v rámci verejných zdravotno-výchovných kampaní. Biochemické vyšetrenia boli realizované pomocou prístrojov Reflotron a Accutrend Plus. Počet prvovýšetrených klientov bol 359. Vyššia návštevnosť bola u žien (242 žien) ako u mužov (117 mužov). Počet opakovane vyšetrených klientov bol 64, z čoho bolo 40 žien a 24 mužov.

V Základnej poradni zdravia bolo vykonané:

1. 1011 biochemických vyšetrení krvi klientov Poradne zdravia (vrátane respondentov projektu Sledovanie výživového stavu),
2. antropometrické merania u 411 klientov,
3. počet meraní tlaku krvi a pulzu – 416,
4. meranie percenta tuku (Omron) – 39 klientov (Svetový deň zdravia, kampaň „Odstráň obezitu“),
5. odborné poradenstvo bolo poskytnuté 422 klientom,
6. počet klientov odporučených do siete zdravotníckych zariadení – 3.

Najpočetnejšie zastúpenie klientov Základnej poradne u prvýkrát vyšetrených klientov bolo:

4. vo veku 34-44 rokov (25 %),
5. s vysokoškolským vzdelaním (45 %).

7.2 Nadstavbové poradne

1. Poradňa zdravej výživy (PZV)

V rámci PZV bolo v roku 2013 poskytnuté poradenstvo 71 klientom, ktorí vyplnili dotazník Poradne zdravej výživy. Z celkového počtu klientov navštívilo poradňu prvýkrát 68

klientov (24 mužov a 44 žien).

Cieľové skupiny tvorili klienti Poradne zdravia vyšetrení:

A/ v priestoroch Poradne zdravej výživy RÚVZ,

B/ počas výjazdov:

- zamestnanci Strednej odbornej školy elektrotechnickej v Liptovskom Hrádku,
- zamestnanci Hotelovej akadémie na ul. Čsl. brigády v Liptovskom Mikuláši,
- zamestnanci firmy DELTECH, a.s. na Priemyselnej ulici č. 1 v Liptovskom Mikuláši.

Poradenstvo v oblasti zmeny výživových zvyklostí bolo poskytnuté taktiež 80-im občanom zapojených do projektu „Sledovanie výživového stavu vybraných skupín dospelaj populácie SR“ (zamestnanci podnikov: Firma DELTECH, a.s., Liptovský Mikuláš, Aquapark TATRALANDIA, Liptovský Mikuláš, HM TESCO, Kamenné pole, Liptovský Mikuláš, Firma UNICAR, s.r.o., Liptovský Mikuláš a Liptovská vodárenská spoločnosť, Liptovský Mikuláš).

2. Poradňa optimalizácie pohybovej aktivity (POPA)

V rámci Poradne optimalizácie pohybovej aktivity boli realizované aktivity na zabezpečenie a rozvinutie pohybovej aktivity, ako jednej z priorít Národného programu podpory zdravia. V priestoroch POPA RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši sú vytvorené samostatné priestory, v ktorých je možné demonštrovať cvičenia s vybranými skupinami obyvateľstva.

V roku 2013 bolo poskytnuté individuálne poradenstvo 176 klientom poradne, 135 klientov vyplnilo dotazník POPA.

Cieľové skupiny: klienti s rizikovými hodnotami vyšetrených parametrov v základnej poradni vyšetrení počas výjazdu:

- zamestnanci firmy TATRAPEKO, a.s. v Likavke a v Liptovskom Hrádku,
- zamestnanci firmy Liptovské pekárne a cukrárne VČELA-Lippek, k.s., ul. 1. mája v Liptovskom Mikuláši,
- zamestnanci Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Liptovskom Mikuláši a Ružomberku,
- zamestnanci Mestského úradu v Liptovskom Hrádku.

Poradenstvo v oblasti optimalizácia pohybovej aktivity bolo poskytnuté aj občanom účastným projektu „Sledovanie výživového stavu vybraných skupín dospelaj populácie SR“ (80) a mladým ľuďom – študentom Obchodnej akadémie, S. Viatora v Ružomberku (41) a študentom 2. ročníka odboru verejné zdravotníctvo Katolíckej univerzity v Ružomberku následne po meraní percenta telesného tuku prístrojom na analýzu stavby tela Omron (5).

3. Poradňa odvykania od fajčenia (POF)

Poradenstvo na zanechanie fajčenia, vrátane meraní oxidu uhoľnatého (CO) vo vydychovanom vzduchu prístrojom Smokerlyzer, bolo poskytnuté 13-tim klientom, z čoho bolo 11 mužov a 2 ženy.

Cieľovú skupinu klientov tvorili:

- študenti Strednej odbornej školy elektrotechnickej v Liptovskom Hrádku (8),
- široká verejnosť mesta Liptovský Mikuláš, pri príležitosti Svetového dňa bez tabaku (31.5.2013) a kampane „Exfajčiari sú nezastaviteľní“ (3),
- klienti Poradne na odvykanie od fajčenia RÚVZ (2).

4. Poradňa nefarmakologického ovplyvňovania tlaku krvi (PNOTK)

Poradenstvo absolvovali tí klienti, u ktorých boli namerané hodnoty rovné a vyššie ako 140/90 mmHg. Spolu bolo pracovníkmi oddelenia poskytnuté poradenstvo 144 klientom, z čoho bolo 53 mužov a 91 žien. 14 klientov (s hodnotou TK 160/95 mmHg a viac) bolo odoslaných k praktickému lekárovi s potrebou súčasnej zmeny spôsobu života.

Ďalšie informácie o činnosti

V rámci plnenia prioritných celospoločenských intervenčných aktivít boli realizované pracovníkmi oddelenia podpory zdravia besedy na témy: prevencia pohlavných chorôb, podpora duševného zdravia, rizikové faktory najčastejšie sa vyskytujúcich chronických ochorení.

Prevencia pohlavných chorôb, HIV, AIDS, výchova k partnerstvu a rodičovstvu

Celkovo bolo realizovaných 25 besied u detí a mládeže na základných školách a stredných školách regiónu Liptova.

Zdravý spôsob života

Priorita dokumentu Politika pre 21. storočie - Žiť zdravší a kvalitnejší život akcentuje potrebu uplatňovania zásad zdravého životného štýlu v každodennom živote. Na tému: Rizikové faktory životného štýlu bolo realizovaných 13 besied (vo vekových skupinách: deti a mládež, verejnosť, poproduktívny vek).

Rizikové faktory chronických ochorení

Pre cieľové skupiny: deti a mládež, verejnosť a poproduktívny vek bolo uskutočnených na predmetnú tému 63 besied.

Duševné zdravie

Pre vekovú skupinu deti a mládež v regióne Liptov sa uskutočnila 1 beseda na predmetnú tému.

Publikačná a prednášková činnosť za odbor podpory zdravia RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši v roku 2013

1. BENKOVÁ, Ľ., ŠVANDOVÁ, M.: Vybraté parametre vyšetrení a poradenstvo u klientov Poradne zdravia v regióne Liptova. Pozn.: recenzované. In: Hudečková, H. et al. 2013: Aktuálne problémy verejného zdravotníctva vo výskume a praxi. Recenzovaný zborník vedeckých a odborných prác. 1. vyd. Martin: JLF UK, 2013. s. 15-20. ISBN 978-80-89544-39-4.
2. ŠVANDOVÁ, M., BENKOVÁ, Ľ.: Vyhodnotenie vybraných ukazovateľov zdravotného stavu populácie v rámci realizácie projektu EHES v okrese Liptovský Mikuláš. Pozn.: recenzované. In: Hudečková, H. et al. 2013: Aktuálne problémy verejného zdravotníctva vo výskume a praxi. Recenzovaný zborník vedeckých a odborných prác. 1. vyd. Martin: JLF UK, 2013. s. 299-304. ISBN 978-80-89544-39-4.
3. ŠVANDOVÁ, M., JAKUŠOVÁ, V.: Úroveň vedomostí a postoje nezdravotníckych pracovníkov regiónu Liptova k verejno-zdravotníckej problematike výskytu malígneho melanómu. Pozn.: recenzované. In: Hudečková, H. et al. 2013: Aktuálne problémy verejného zdravotníctva vo výskume a praxi. Recenzovaný zborník

vedeckých a odborných prác. 1. vyd. Martin: JLF UK, 2013. s. 305 - 312. ISBN 978-80-89544-39-4.

4. BENKOVÁ, Ľ., ŠVANDOVÁ, M., TRIZNOVÁ, I.: Národný program prevencie obezity – intervenčné aktivity v regióne Liptova. Pozn.: recenzované. In: Dni praktickej obezitológie 2013. Bardejov, 2013, s. 58-59. ISBN 978-80-971447-9-1.

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2013

RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši

Tab. č. 1

Pracovníci	Odbornosť - kvalifikácia (atestácia)	Pracovné miesta úväzok	Počet osôb
Lekár - ved. odboru	Sociálne lekárstvo a organizácia zdravotníctva	1	1
Lekár - metodológ	-	0	0
Iný vysokoškolák I. stupňa	-	0	0
Iný vysokoškolák II. stupňa	Verejné zdravotníctvo	1	1
DAHE	-	0	0
AHE	-	0	0
Zdravotná sestra	-	0	0
Iný zdravotnícky pracovník	-	0	0
Iný nezdravotnícky pracovník	-	0	0
S P O L U	-	2	2

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity Odboru podpory zdravia v roku 2013

RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši

Tab. č.
2a

Číslo riadku	Názov aktivity		Počet aktivít	Cieľové skupiny			
				Deti a mládež	Produktívny vek	Poproduktívny vek	Iné
1.	Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity Odboru podpory zdravia	- zvýšenie pohybovej aktivity	48	44	0	4	0
		- ozdravovanie výživy	69	55	0	14	0
		- podpora nefajčiara a abstinencia	93	93	0	0	0
		- prevencia drogových závislostí	0	0	0	0	0
		- výchova k partnerstvu, rodičovstvu, manželstvu a prevencia pohlavných chorôb HIV, AIDS	25	25	0	0	0
		- znižovanie krvného tlaku nemedikamentózne	0	0	0	0	0
		- duševné zdravie	1	1	0	0	0
SPOLU		236	218	0	18	0	
2.	Zdravotno-výchovné akcie pre obyvateľov a osobitných zameraní na témy a termíny podľa kalendára SZO		14	7	0	1	6
3.	Regionálne intervenčné a informačné zdravotno-výchovné aktivity		1	1	0	0	0
4.	Školenia a odborné semináre	- pracovníkov OPZ	25	0	25	0	0
		- lektorov - laikov	0	0	0	0	0
5.	Práca a spolupráca na výskumných a prieskumných úlohách		5	0	2	0	3
6.	Aktivity v hromadných oznamovacích prostriedkoch		25	0	0	0	25
7.	Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom		83	37	37	9	0
8.	Správy, rozbery pre orgány štátnej správy		14	0	14	0	0
9.	Iné aktivity podľa cieľových skupín		78	58	0	16	4
SPOLU		245	103	78	26	38	

Program podpory zdravia znevýhodnených komunit v roku 2013

RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši

Tab. č. 2b

PROGRAM PODPORY ZDRAVIA ZNEVÝHODNENÝCH KOMUNIT	Aktivita	Počet intervenovaných osôb
	Preventívna prehliadka/na podnet KP	0
	Očkovanie/na podnet KP	0
	Odber krvi/na podnet KP	0
	Detské poradne/na odber KP	0
	Liečba choroby u lekára/na podnet KP	0
	Kontrola/na podnet KP	0
	Zdravotný preukaz poistenca/na podnet KP	0
	Prieskum monitorovania zdravotného stavu	0
	Edukácia/Zdravotná výchova	0
	Návšteva novorodencov	0
	Počet návštev - obvodní lekári	0
	Počet návštev - obecné úrady	0
	Počet návštev - základné školy	0
	Spolupráca s terénnymi sociálnymi pracovníkmi	0
	Meranie tlaku krvi	0
	Odvšivenie	0
	Vypísanie žiadosti	0
	Športové aktivity	0

Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2013 do 31.12.2013

RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši

Tab. č. 6

		do 14		15 – 19		20 – 24		25 – 34		35 – 44		45 – 54		55 – 64		65 +		Spolu
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
Základná poradňa	Počet klientov novoevidovaných v sledovanom roku	0	0	1	3	4	4	1	1	2	8	2	6	5	9	1	0	144
	Celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	1	6	1	8	3	2	4	7	2	4	7	9	1	1	422
	Počet návštev	0	0	1	6	1	8	3	2	4	7	2	4	7	9	1	1	423
Poradňa zdravej výživy	Počet klientov novoevidovaných v sledovanom roku	0	0	0	0	2	4	1	1	1	0	1	2	0	3	5	1	52
	Celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	0	0	2	4	2	0	1	1	3	2	6	5	2	2	70
	Počet návštev	0	0	0	0	2	4	2	1	1	1	3	2	6	5	2	2	71
Poradňa optimalizácie pohybovej aktivity	Počet klientov novoevidovaných v sledovanom roku	0	0	0	1	3	5	6	1	4	3	5	3	8	1	0	0	135
	Celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	1	3	2	9	3	5	6	1	4	3	8	1	0	0	176
	Počet návštev	0	0	1	3	2	9	3	5	6	1	4	3	8	1	0	0	176
Poradňa odvykania od fajčenia	Počet klientov novoevidovaných v sledovanom roku	0	0	0	8	0	0	2	0	2	0	1	0	0	0	0	0	13
	Celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	0	8	0	0	2	0	2	0	1	0	0	0	0	0	13

	Počet návštev	0	0	0	8	0	0	2	0	2	0	1	0	0	0	0	0	13
Poradňa podpory psychického zdravia	Počet klientov novoevidovaných v sledovanom roku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Počet návštev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poradňa pre deti a mládež	Počet klientov novoevidovaných v sledovanom roku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Počet návštev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

pokračovanie tabuľky č. 6

		do 14		15 – 19		20 – 24		25 – 34		35 – 44		45 – 54		55 – 64		65 +		Spolu	
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž		
Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci	Počet klientov novoevidovaných v sledovanom roku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Počet návštev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Poradňa nefarmakologického oplyvňovania TK	Počet klientov novoevidovaných v sledovanom roku	0	0	1	0	1	1	3	1	3	1	1	1	3	1	2	1	3	144
	Celkový počet klientov, ktorým bolo	0	0	1	0	1	1	3	1	3	1	1	1	3	1	2	1	3	144

Počet návštev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
---------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2013

RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši

Tab. č. 7

Poradňa	Výkon	Počet výkonov	Spolu	
Základná poradňa	Založenie karty klienta pre TZS	144	2 672	
	Antropometrické meranie (výšky, hmotnosť, obv. pásu, obv. bokov)*	411		
	Meranie TK, P *?	416		
	Biochemické vyšetrenie ***	1028		
	Vyšetrenie % tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)	39		
	Vyšetrenie	Smokerlyzerom		0
		Spirometrom		0
	Vyplnenie Dotazníka celkovej životnej pohody	0		
	Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS	208		
	Odborné poradenstvo	423		
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	3		
Iné	0			
Poradňa zdravej výživy	Založenie karty klienta	51	175	
	Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach	52		
	Zadanie údajov do príslušného software pre OHV	0		
	Odborné poradenstvo	71		
	Iné	1		
Poradňa odvykania od fajčenia	Meranie TK a pulzu	4	30	
	Meranie spirometrom	0		
	Meranie smokerlyzerom	12		
	Odborné poradenstvo	13		
	Iné	1		
Poradňa optimalizovania pohybovej aktivity	Založenie karty klienta	135	722	
	Vyšetrenie funkčnej zdatnosti, výkonnosti	0		
	Meranie spirometrom	0		
	Vyšetrenie % tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)	99		
	Antropometria	135		
	Pohybová inštruktáž	41		
	Odborné poradenstvo	176		
	Iné	136		
Poradňa podpory psychického zdravia	Založenie karty klienta	0	0	
	Psychologické vyšetrenie	0		
	Anonymné odborné poradenstvo	0		

	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0	
Poradňa pre deti a mládež	Založenie karty klienta	0	0
	Odborné poradenstvo	0	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0	
	Iné	0	
Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci	Založenie karty klienta	0	0
	Vyšetrenie pracovného rizika	0	
	Odborné poradenstvo	0	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0	
	Iné	0	
Poradňa nefarmakologického oplyvňovania TK	Založenie karty klienta	0	321
	Meranie TK, P *?	144	
	Anamnéza	19	
	Odborné poradenstvo	144	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	14	
	Iné	0	
Celkom			3 920

Oddelenie EPIDEMIOLOGIE

I. Demografické trendy

Demografické charakteristiky a ukazovatele zdravotného stavu za okresy Ružomberok a Liptovský Mikuláš

I. Údaje o počte a pohybe obyvateľov

Vybrané ukazovatele za okresy Ružomberok a Liptovský Mikuláš spracovali pracovníci Poradne zdravia RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši.

Údaje z okresu Ružomberok sú porovnané s okresom Liptovský Mikuláš. Dôvodom je fakt, že tento okres sa podmienkami podobá na okres Ružomberok, je situovaný v podobných klimatických i geografických podmienkach, pričom v okrese Liptovský Mikuláš nie je lokalizovaný pôvodca podobného charakteru znečistenia životného prostredia ako v okrese Ružomberok resp. v záujmovej oblasti.

Nasledujúce tabuľky uvádzajú základné štatistické údaje o počte a dynamike vývoja počtov obyvateľov vo vybratých obciach záujmovej oblasti.

V demografických údajoch neboli zistené výraznejšie rozdiely v okrese Ružomberok oproti okresu L. Mikuláš.

Tabuľka č.3 -Vekové zloženie obyvateľov okresu Liptovský Mikuláš v roku 2010 (k 31.12.)

Vekové skupiny	muži	ženy	spolu
0	352	356	708
1 - 4	1 422	1 292	2 714
5 - 9	1 601	1 594	3 195
10 - 14	1 895	1 730	3 625
15 - 19	2 415	2 207	4 622
20 - 24	2 803	2 606	5 409
25 - 29	3 008	2 958	5 966
30 - 34	3 155	2 963	6 118
35 - 39	2 829	2 844	5 673
40 - 44	2 445	2 559	5 004
45 - 49	2 648	2 587	5 235
50 - 54	2 697	2 790	5 487
55 - 59	2 611	2 819	5 430

60 - 64	1 864	2 231	4 095
65 - 69	1 340	1 735	3 075
70 - 74	878	1 451	2 329
75 - 79	685	1 325	2 010
80 - 84	487	1 037	1 524
85 - 89	213	530	743
90 - 94	48	113	161
95 - 99	22	68	90
100+	9	12	21

Tabuľka č. 4 – Vekové zloženie obyvateľov okresu Ružomberok v roku 2010 (k 31.12.)

Vekové skupiny	muži	ženy	spolu
0	310	312	622
1 - 4	1 155	1 164	2 319
5 - 9	1 403	1 456	2 859
10 - 14	1 639	1 664	3 303
15 - 19	2 063	2 033	4 096
20 - 24	2 212	2 199	4 411
25 - 29	2 578	2 354	4 932
30 - 34	2 586	2 401	4 987
35 - 39	2 305	2 221	4 526
40 - 44	1 921	1 827	3 748
45 - 49	1 992	2 024	4 016
50 - 54	2 082	2 110	4 192
55 - 59	2 081	2 281	4 362
60 - 64	1 583	1 776	3 359

65 - 69	937	1 301	2 238
70 - 74	733	1 145	1 878
75 - 79	512	1 004	1 516
80 - 84	328	752	1 080
85 - 89	144	412	556
90 - 94	24	70	94
95 - 99	8	29	37
100+	3	6	9

Vybrané ukazovatele veku podľa územie, pohlavie, typ ukazovateľa a rok

Okres	Index starnutia						Priemerný vek					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Liptovský Mikuláš												
Spolu	135,88	142,68	148,61	155,93	161,92	167,19	38,6	38,88	39,17	39,46	39,73	40
Muži	86,49	90,19	93,72	98,72	102,88	107,33	36,8	37,06	37,32	37,6	37,87	38,18
Ženy	188,9	198,2	207,04	216,93	224,65	230,46	40,29	40,58	40,9	41,21	41,47	41,71
Ružomberok												
Spolu	114,83	121,21	128,22	134,46	139,65	146,5	37,54	37,83	38,12	38,37	38,61	38,92
Muži	74,83	78,29	82,98	87,98	91,83	97,35	35,97	36,26	36,53	36,82	37,04	37,37
Ženy	154,08	163,33	173,04	180,26	186,45	194,75	39,02	39,3	39,6	39,83	40,08	40,38

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu

Epidemiologickú situáciu v roku 2013 možno charakterizovať ako priaznivú, V priebehu roka sme zaznamenali 3 menšie alimentárne epidémie vírusovej etiológie (dve mali pôvodcu rotavírus a jedna astrovírus). Ich podrobný popis je v kapitole epidémie. V roku 2013 sme v okrese nezaznamenali úmrtie na infekčné ochorenia.

Epidemiologická situácia vo výskyte hnačkových ochorení bola porovnateľná s tromi predchádzajúcimi rokmi v tom, že poradie najčastejšieho výskytu pôvodcov ochorení sa

nezmenilo. Aj tento rok sa v najväčšom zastúpení vyskytovali kampylobakteriôzy, vo výskyte ktorých držíme na Slovensku jedno z popredných miest a to vďaka tomu, že diagnostike tohto ochorenia sa v našom okrese venujeme vo zvýšenej miere už od roku 1985. Na druhom mieste to boli vírusové gastroenteritídy a až na treťom mieste salmonelózy, ktorých výskyt bol zhruba rovnaký ako v minulom roku (60/55). Vírusové gastroenteritídy sa v roku 2013, tak ako aj v roku predchádzajúcom, podieľali druhým najvyšším výskytom na výskyte alimentárnych ochorení a spôsobili aj 3 epidémie. V dvoch prípadoch to boli epidémie v predškolských zariadeniach (jedny jasle a jedna MŠ) kde boli pôvodcami ochorení rotavírusy a v jednom prípade sa jednalo o epidemický výskyt v hoteli v Jasnej, kde medzi personálom a ubytovanými hosťami ochorenia spôsobili Astrovírusy. Kampylobakteriôzy, rovnako ako v roku predchádzajúcom, tvorili najviac zastúpenú skupinu hnačkových ochorení u gastroenteritíd. Ich celkový počet ešte nepatrne klesol v porovnaní s rokom predchádzajúcim (238/275)

Vykazovaný počet prípadov bacilárnej úplavice je polovičný v porovnaní s rokom predchádzajúcim (10/20), ochorenia sa väčšinou vyskytli v majoritnej skupine obyvateľstva a v prevažnej väčšine prípadov bola vykultivovaná Sh. flexneri (6x).

Epidemiologická situácia vo výskyte vírusových hepatítid bola rovnako ako v roku predchádzajúcom veľmi priaznivá .

Zaznamenali sme len jedno ochorenie na hepatitídu B a 2 ochorenia na chronickú hepatitídu C. Ochorenia na hepatitídu A a ostatné typy hepatítid počas roka 2013 zaznamenané neboli.

V roku 2013 sme z ochorení imunizačného programu zaznamenali 4 prípady pertussis, čo je dvojnásobok minuloročného výskytu, kedy sme vykazovali dva prípady ochorení.

U vzdušných nákaz sme po roku výrazného poklesu chorobnosti na varicellu zaznamenali opäť výraznejší vzostup hlásených prípadov, ktorý stúpol z 98 prípadov hlásených v r. 2012 na 437 hlásených v tomto roku. V rámci vzdušných nákaz sme zaznamenali aj 3 potvrdené ochorenia na chrípku typ B a vykazovali sme 6 prípadov SARI.

Zo zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou sa v roku 2013 vyskytli len jedna Lymská borelióza, jedna toxoplazmóza a jeden prípad kliešťovej encefalitídy. Počet pohryzení zvieratom bol zhruba rovnaký ako v roku predchádzajúcom (41/49). V skupine neuroinfekcií sme v tomto roku zaznamenali len jednu pneumokokovú meningitídu. Nebolo hlásené ochorenie na Creutzfeldt-Jacobovu chorobu.

V r. 2013 sme mali ďalej hlásených 29 pohlavných ochorení - v najväčšom zastúpení to boli chlamýdiové infekcie (celkom 22x), v dvoch prípadoch sa jednalo o syfilis, dva krát o kvapavku a 3x o trichomoniázu.

Počet HIV pozitívnych pacientov sa nám v tomto roku zvýšil o dva prípady mužov, ktorí majú sex s mužmi. Zatiaľ čo jeden bol objavený náhodne v rámci diferenciálnej diagnostického vyšetrenia v súvislosti s klinickými príznakmi, ktoré ho priviedli k hospitalizácii, druhý bol vyšetrený na vlastnú žiadosť v NRC v Bratislave po tom, čo jeho pozitivita bola objavená vyšetrením v ČR kde prechodne pobýva.

Celkom sme mali v okrese v roku 2013 hlásených 1142 infekčných ochorení, čo je vzostup o 217 ochorení, ktoré boli zaznamenané v roku predchádzajúcom.

III. Epidemiologická situácia :

a.) Epidemiologická analýza jednotlivých skupín ochorení, r.2013

Diagnóza	Počet
A02 Vylučovanie salmonel	1
A020 Salmonelová enteritída	59
A03 Vylučovanie šigel	2

A031 Šigelóza zapríčinená <i>Shigella flexneri</i>	6
A033 Šigelóza zapríčinená <i>Shigella sonnei</i>	2
A040 Infekcia enteropatogénnymi <i>Escherichia coli</i>	44
A045 Kamylobakteriálna enteritída	238
A047 Enterokolitída zapríč. <i>Clostridium difficile</i>	11
A071 Giardióza (lambliaza)	1
A080 Rotavírusová enteritída	81
A081 Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk	2
A082 Adenovírusová enteritída	7
A083 Iné vírusové enteritídy	7
A09 Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu	1
A160 Tuberkulóza pľúc bakteriologicky a histologicky negatívna	1
A370 Divý kašeľ vyvolaný <i>Bordetella pertussis</i>	4
A38 Šarlach - scarlatina	8
A410 Septikémia vyvolaná <i>Staphylococcus aureus</i>	1
A46 Ruža - erysipelas	15
A480 Plynová gangréna	1
A510 Primárny genitálny syfilis	1
A529 Nešpecifikovaný neskorý syfilis	1
A549 Nešpecifikovaná gonokoková infekcia	2
A562 Nešpecifikovaná chlamýdiová infekcia močovopohlav.sústavy	22
A590 Urogenitálna trichomonóza	3
A692 Lymeská choroba	1
A841 Stredoeurópska kliešťová encefalitída	1
B019 Varicella bez komplikácie	438
B029 Zoster bez komplikácie Zoster, NS	92
B083 Erythema infectiosum (piata choroba)	1
B169 Akútna hepatitída B bez agensu delta a bez pečenevej kómy	1
B182 Chronická vírusová hepatitída C	2
B259 Nešpecifikovaná cytomegalovírusová choroba	1
B279 Nešpecifikovaná infekčná mononukleóza	4
B589 Nešpecifikovaná toxoplazmóza	1
B779 Nešpecifikovaná askarióza	1
B86 Svrab - scabies	14
G001 Pneumokokový zápal mozgových plien - pneumokoková meningitída	1
J10 Chrápka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky	3
J107 SARI	6
J158 Iná bakteriálna pneumónia	2
N309 Nešpecifikovaná cystitída	2
N390 Infekcia močovej sústavy bez určenia miesta	3
P391 Novorodenecká konjunktivitída a dakryocystitída	1
T814 Infekcia po výkone nezatriedená inde	6
Z203 Kontakt alebo ohrozenie besnotou	41
Z21 Bezpríznakový stav infekcie HIV	2
Spolu:	1145

III.1. Skupina alimentárnych infekcií

Brušný týfus a paratýfusy

A01

Za posledných 5 rokov nebolo hlásené žiadne ochorenie na túto diagnózu. Posledný prípad ochorenia bol hlásený z nášho okresu v r. 1986. Neevidujeme žiadneho bacilonosiča.

Iné infekcie salmonelami

A02

V r. 2013 bolo spolu hlásených 60 prípadov salmonelóz, čo je o 5 ochorení viac, ako v roku predchádzajúcom (55).

5-ročný priemer chorobnosti je 149,87/100 000. Z celkového množstva 60 prípadov salmonelózy bolo 59 ochorení a 1 prípad vylučovania. 5 prípadov bolo zadaných len na základe klinických príznakov a 55 prípadov bolo kultivačne potvrdených. Najväčší výskyt sme zaznamenali v mesiaci september 15 ochorení. Najviac postihnutou vekovou skupinou bola skupina detí 1 – 4 roč. (14 ochorení), 25-34 roč. (10 ochorení) a 5-9 roč. (9 ochorení). Podľa pohlavia ochorelo 32 žien a 28 mužov. Celkom 10 prípadov sa vyskytlo v rámci rodinných epidémií (1x2 prípady, 1x3 prípady, 1x5 prípadov), ostatných 50 ochorení boli sporadické výskyty.

V rámci importovaných ochorení evidujeme jednu rodinnú epidémiu z Bulharska (1x5 prípadov) a jeden sporadický prípad z Turecka.

Analýza podľa pôvodu ochorenia

Typ	serotyp	OCHORENIE		VYLUČOVANIE		SPOLU	
		Freq.	Perc.	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.
S.Brandenburg		1	1,69	0	0,00	1	1,67
S.Enteritidis		40	67,80	0	0,00	40	66,67
	PT 21	1	1,69	0	0,00	1	1,67
	PT 8	5	8,47	0	0,00	5	8,33
S.Infantis		0	0,00	1	100,00	1	1,67
S.Typhimurium		6	10,17	0	0,00	6	10,00
	U311	1	1,69	0	0,00	1	1,67
ZES-kult.nevyšetrený		5	8,47	0	0,00	5	8,33
SPOLU		59	99,98	1	100,00	60	100,00

Prehľad salmonelóz v epidemiologickej súvislosti v roku 2013 v okrese Liptovský Mikuláš

P.č	Obec	Dátum výskytu	Počet ochorení	Sérotyp	Faktor prenosu	Typ výskytu
1	2	3	4	5	6	7
1	Závažná Poruba	30.8.- 5.9.2013	2	S. enteritidis	žemľovka – domáce vajcia	rodinný
2	Liptovský Mikuláš	2.9.- 3.9.2012	5	S. enteritidis	vajcia, importované ochorenie z Bulharska	rodinný
3	Liptovský Mikuláš	11.11.- 13.11.2013	3	S. enteritidis	vyprášaná mäsová sekaná v cestíčku	rodinný

Bacilárna dyzentéria - šigelóza

A 03

V r. 2013 bol hlásených 10 prípadov bacilárnej dyzentérie, čo je pokles o 50 % oproti roku 2012 (20 prípadov). V 8 prípadoch sa jednalo o ochorenie a v 2 prípadoch o vylučovanie. Evidujeme 1 rómsku rodinnú epidémiu (1x3 prípady). Kultivačne bolo potvrdených všetkých 10 prípadov. 5-ročný priemer chorobnosti je 19,17 /100 000. Importované ochorenie neevidujeme.

Analýza podľa pôvodu ochorenia

Typ	Ochorenie		Vylučovanie		SPOLU	
	počet	percento	Počet	percento	Počet	percento
Shigella flexneri	7	70,00	2	20,00	9	90,00
Shigella sonnei	1	10,00	0	0,00	1	10,00
Spolu	8	80,00	2	20,00	10	100,00

Iné bakteriálne črevné infekcie

A 04

V r. 2013 bolo spolu hlásených 293 prípadov, čo je mierny pokles v porovnaní s rokom 2012 (335 prípadov). Až 287 prípadov bolo potvrdených kultivačne, 6 prípadov vykázaných na základe klinických príznakov. Podľa etiologického agens bolo najviac ochorení spôsobených Campylobacter jejuni – 232 prípadov, v 44 prípadoch boli pôvodcom ochorení enteropatogénne E. coli, v 11 prípadoch bol pôvodca ochorenia Clostridium difficile, z toho v 1 prípade sa jednalo o NN. Vďaka vysokému výskytu kampylobakterióz bola táto diagnóza najčastejšie sa vyskytujúcou alimentárnou nákazou v okrese. Zaznamenali sme 10 rodinných výskytov, kde ochorelo 24 ľudí (8x2 prípady, 1x3 prípady, 1x5 prípadov).

U kampylobakteriôz boli udávané viaceré faktory prenosu, tak ako sú prehľadne uvedené v tabuľke. Dlhé roky udávaný najčastejší faktor prenosu je čerstvý ovčí syr zo salašov a s malým odstupom aj hydínové mäso. Importovanú nákazu sme nezaznamenali.

Analýza podľa pôvodcu ochorenia

TYP		počet	percento
Campylobacter	Campylobacter jejuni	232	79,19
Clostridium difficile	nešpecifikované	11	3,75
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O26	11	3,75
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O55	11	3,75
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O86	1	0,34
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O111	7	2,39
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O125	1	0,34
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O126	7	2,39
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O127	5	1,71
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O128	1	0,34
ZES-kult.nevyšetrený	nešpecifikované	6	2,05
spolu		293	100,00

Analýza Campylobacter jejuni podľa faktoru prenosu

Faktor prenosu	počet
ovčí syr	72
nepasterizované mlieko	13
mliečne výrobky	20
hydinové mäso	53
mäsové výrobky	2
mäso - iné	2
kontakt so zvierat'om	16
nízky hygienický štandard	21
nezistený	38
iné	1
Spolu:	238

Iné bakteriálne otravy potravinami

A 05

V roku 2013 sme nezaznamenali žiadne ochorenie, tak ako aj v minulom roku. 5-ročný priemer chorobnosti je 3,29/100 000.

Iné protozoárne črevné choroby

A 07

V roku 2013 sme zaznamenali 1 ochorenie. V roku 2012 ochorenie nevykazujeme. 5-ročný priemer chorobnosti je 2,74/100 000.

Vírusové a inými organizmami vyvolané črevné infekcie

A 08

V roku 2013 sme zaznamenali 97 ochorení, čo je skoro rovnako ako v roku 2012 (99 prípadov). Z celkového počtu ochorení bolo 81 rotavírusovej etiológie, 2 norovírusovej etiológie, 7 adenovírusovej etiológie a 7 ochorení boli iné vírusové enteritídy. 5 – ročný priemer chorobnosti je 169,59/100 000.

V rámci troch epidémii (viď. časť Epidémie) ochorelo 25 ľudí, v dvoch rodinných výskytoch ochoreli 4 osoby a 68 prípadov malo sporadický charakter. Celkom 79 ochorení bolo potvrdených laboratórne a 18 ochorení bolo vykázaných na základe klinických príznakov.

Diagnóza	Počet ochorení	Percentá
A 080 Rotavírusová enteritída	81	83,51
A081 Norovírusová enteritída	2	2,05
A 082 Adenovírusová enteritída	7	7,22

A084 Nešpecifikovaná vírusová enteritída	7	7,22
SPOLU	97	100,00

Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne inf. pôvodu

A 09

V tomto roku sme zaznamenali 1 importované ochorenie z Maroka. V roku 2012 sme nezaznamenali toto ochorenie.

5 – ročný priemer chorobnosti je 11,78/100 000.

III.2. Skupina vírusových hepatítid

V roku 2013 evidujeme 1 akútnu hepatitídu B a 2 chronické vírusové hepatitídy C.

Akútna hepatitída A

B 15

V roku 2013, tak ako v roku minulom nevykazujeme ochorenie na túto dg. 5-ročný priemer chorobnosti je 6,85/100 000.

Akútna hepatitída B

B 16

V r. 2013 evidujeme 1 ochorenie na Akútnu hepatitídu B bez agensu delta a bez pečenej kómy. V roku 2012 sme nevykazovali toto ochorenie. 5-ročný priemer chorobnosti je 0,82/100 000.

Ochorela 24- ročná žena z obce Dúbrava. V epid. anamnéze udaný 2 mesačný pobyt v ČR, kde mala robený pearcing od neznámeho muža (pankera s pearcingom) aj sexuálny styk s ním. Pred odchodom do ČR udáva sexuálny styk s partnerom, ktorý je t.č. vo výkone trestu na neznámom mieste v SR.

Nosiči HBsAg

V roku 2013 sme nezaznamenali žiadne nové prípady nosičstva HBsAg. V roku 2012 sme evidovali 4 nové prípady nosičstva HBsAg.

Vyšetovanie HBsAg u tehotných:

V tomto roku evidujeme pôrod HBsAg pozit. matky. Ide o druhý pôrod. Menovaná spracovaná v r. 2010, pri prvom tehotenstve.

V rámci protiepidemických opatrení bolo nariadené u novorodenca podať do 24 hodín po narodení hyperimúnnu ľudský gamaglobulín a prvú dávku očkovacej látky proti hepatitíde typu B.

Prehľad o očkovaní zdravotníkov a žiakov SZŠ v okrese:

Očkovanie žiakov SZŠ zabezpečujú lekári, ktorí majú týchto žiakov v zdravotnej starostlivosti, o čom my nemáme (vzhľadom na slobodnú voľbu lekára) žiaden prehľad.

Hepatitída non A non B :

V roku 2013 nevykazujeme nedodiferencované vírusové hepatitídy a to vďaka tomu, že v okrese máme diferenciálnu diagnostiku na slušnej úrovni a výsledky sú nám k dispozícii do 24 hodín po ohlásení suspektného ochorenia.

Akútna hepatitída C – B171

V roku 2013 nevykazujeme žiadne ochorenie na túto dg. Toto ochorenie máme naposledy evidované v roku 2007.

Chronická vírusová hepatitída typu C – B182

V roku 2013 vykazujeme 2 ochorenia. V minulom roku sme nevykazovali toto ochorenie. 5 – ročný priemer chorobnosti je 3,84/100 000.

Prvé ochorenie evidujeme u 24-ročného muža z obce Dúbrava. Pozitívita zistená v rámci darčovstva krvi. Menovaný bez príznakov, anikterická forma. Z epid. anamnézy zistená transfúzia krvi v r. 1989, pri liečbe. Iné rizikové faktory neudáva.

Druhé ochorenie evidujeme u 78-ročnej ženy z obce Ľubňa. Pozitívita zistená pri odberoch krvi, pri podozrení na žľzníkové kamene a USG nález na pečeni. Pacientka anikterická. Z epid. anamnézy zistená 3x operácia aj s transfúziou krvi v dávnej minulosti. U menovanej perorálna liečba cukrovky.

III.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním**Divý kašeľ - Pertussis**

V roku 2013 sme zaznamenali 4 ochorenia. V roku 2012 to boli 2 ochorenia. Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 1,92/100 000.

1. Ochorel 16-ročný, plne očkovaný chlapec (naposledy preočkovaný proti pertussis v r. 2000, ako 6-ročný). Menovaný od 2 rokov sledovaný v alergologickej ambulancii, pre recidivujúce bronchitídy. Ťažkosti začali v marci 2013, asi 2 týždne po návrate z lyžiarskeho výcviku. Pri návšteve lekára udáva bolesti hrdla a suchý dráždivý kašeľ, vystupňovaný do záchvatov. Ordinovaná ATB liečba a postupne odobraté vzorky krvi na pertussis, s potvrdenými výsledkami z NRC. Rodičia zdraví, mladší brat zdravý a riadne očkovaný.
2. Ochorel 18-ročný študent, riadne očkovaný (naposledy preočkovaný proti pertussis v r. 2000, ako 6-ročný). Ťažkosti s kašľom od marca 2014, opakovane liečený ATB. Kašeľ sa stupňoval, záchvaty kašľa s dušnosťou. V máji 2014 odobraté postupne 2. vzorky krvi s pozit. výsledkom, potvrdené aj v NRC. Matka žijúca v spoločnej domácnosti bez ťažkostí.
3. Ochorel 20- ročný muž s ťažkou formou DMO - ležiaci, nepohyblivý, s dlhotrvajúcim úporným kašľom (od septembra 2014). V detstve očkovaný len DITE bez pertusoidnej zložky, podľa usmernenia neurológa. Muž je doma, len dva krát do týždňa chodí do kolektívu OU L. Mikuláš. V kolektíve OU prešetrených 14 spolužiakov rovnako

postihnutých, z nich 4 neočkovaní proti pertussis, pre neurologickú diagnózu. V posledných troch mesiacoch sme nezistili žiadne podobné ochorenia v kolektíve OU. V domácnosti žije s rodičmi, ktorí sú bez príznakov ochorenia. Z oboch vzoriek potvrdený Pertussis.

4. Ochorela 68- ročná žena, s dg. Skleróza multiplex, neočkovaná proti pertussis. Pacientka imobilná, na vozíku, v domácnosti. V anamnéze užívanie dvoch druhov antibiotík pre proťahovaný kašeľ. Následne odobratá krv, potvrdená Pertussis z oboch párových vzoriek. V rodine žije s dcérou a mužom. Podobné príznaky kašľa mala aj 41- ročná dcéra, plne očkovaná proti pertussis, no výsledky krvi aj výteru negatívne. Manžel bez ťažkostí.

Úroveň očkovania a preočkovania je veľmi dobrá.

Pri kontrole očkovania k 1.9.2013 bola úroveň očkovania nasledovná :

<u>Ročníky narodenia:</u>	<u>Percento zaočkovanosti</u>
roč. nar. 2011	97,6%
roč. nar. 2006	99,2%
roč. nar. 1999	99 %

Osýpky - Morbilli _____ **B05**

U osýpok sme za posledných 10 rokov výskyt nezaznamenali, naposledy bol výskyt v r. 1993 kedy sa vyskytlo jedno ochorenie.

Očkovanie proti osýpkam k 1.9.2013:

roč. nar. 2011	96,3%
roč. nar. 2010	99,5%
<u>Preočkovanie proti osýpkam v 11 r. života:</u>	
roč. nar. 2001	99,5%

Ružienka - Rubeola _____ **B 06**

V roku 2013 sme ochorenie nezaznamenali.

Očkovanie proti rubeole k 1.9.2013: Vid' očkovanie vyššie u morbill.

Mumps - Parotitis epidemica _____ **B 26**

V roku 2013 sme ochorenie nezaznamenali.

Očkovanie proti parotitíde k 1.9.2013: Vid' očkovanie vyššie u morbill.

Pneumokokové invazívne nákazy _____ **A 403, G001,J13**

V roku 2013 sme zaznamenali jeden prípad ochorenia na pneumokokový zápal mozgových plien. V roku 2012 sme evidovali tiež 1 ochorenie. 5 – ročný priemer chorobnosti je 1,92/100 000.

G001 Pneumokokový zápal mozgových plien – pneumokoková meningitída

Ochorela 40 - ročná žena z Lipt. Mikuláša. 28.7.2013 prvé príznaky : zvýšená TT, zvracanie, poruchy vedomia, opozícia šije, petéchie na predkoleniach a stehnách, bolesti celého tela. 30.7.2013 prijatá na OAİM Liptovskej nemocnice LM, kedy po kultivačnom potvrdení Streptococcu pneumoniae z likvoru 31.7.2014 preložená na Infekčné oddelenie ÚVN Rbk. Ochorenie malo ťažký priebeh, pacienta bola zhruba 3 mesiace v nemocnici, skončila na doliečovacom odd. Výsledok z NRC v Banskej Bystrici – potvrdený Streptococcus pneumoniae, sérotyp 15A. Menovaná proti pneumokokom neočkovaná. V rodine 2 členovia zdraví.

Hemofilové invazívne nákazy

A 413,G000,J14

V roku 2013 sme ochorenie nezaznamenali.

III.4. Skupina respiračných nákaz

Tuberkulóza

A 15, A 16

V roku 2013 vykazujeme 1 ochorenie na tuberkulózu pľúc bakteriologicky a histologicky negatívnu.

Vykazujeme 33-ročného muža z mesta L.Mikuláš. Dg. stanovená pri vstupnej prehliadke pred nástupom do ÚVTOS Ružomberok. Ochorenie potvrdené na základe pozitívneho nálezu na RTG vyšetrení.

Diftéria - Záškrt

A 36

V roku 2013, ani za posledných 5 rokov nebolo hlásené ochorenie, ani nosičstvo toxického kmeňa *Corynebacterium diphtheriae*.

Šarlach - Scarletina

A 38

V roku 2013 sme zaznamenali 8 ochorení. V roku 2012 to boli 2 ochorenia. Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 6,58/100 000. Ochorenia evidujeme vo vekovej skupine 1-4 ročných a 5-9 ročných, kde ochoreli rovnako po 4 deti. Ochoreli 4 muži a 4 ženy.

Ruža - Erysipelas

A 46

V roku 2013 bolo hlásených 15 prípadov, čo je o 2 prípady menej ako v roku 2012. Ochorenie postihlo 6 mužov a 9 žien. Najviac prípadov evidujeme vo vekovej skupine 65+ roční - 7 ochorení a vo vekovej skupine 45-54 ročných - 5 prípadov.

Ovčie kiahne - Varicella a Herpes zoster

B 01, B02

Varicella - B 01

V roku 2013 evidujeme 438, čo je veľký vzostup oproti roku 2012, kedy sme zaznamenali len 98 prípadov (pokles hlásnej služby). Ochorenie postihlo 221 mužov a 217 žien. Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej kategórii 5-9 ročných (201 ochorení) a 1-4 ročných (146 ochorení). 5 – ročný priemer chorobnosti je 362,2/100 000.

Herpes zoster - B 02

V roku 2013 bolo hlásených 92 ochorení. V minulom roku sme evidovali 90 ochorení. Ochorenie postihlo 30 mužov ako 62 žien. Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej kategórii 55-65 ročných (23 prípadov) a 65+ ročných (22 ochorení). 5 – ročný priemer chorobnosti je 129,59/100 000.

Iné vírusové infekcie, charakterizované léziami kože a sliznice B08

V roku 2013 evidujeme 1 ochorenie. Ochorenie sa vyskytlo vo vekovej skupine 1-4 ročných, u muža.

Infekčná monomukleóza B27

V roku 2013 evidujeme 4 ochorenia. V roku 2012 vykazujeme 6 ochorení. Ochorenie sa vyskytlo vo vekovej skupine 15-19 ročných 2 prípady, vo vekovej skupine 5-9 ročných a 35-44 ročných po 1 prípade. Ochoreli 2 muži a 2 ženy.

Chrípka a akútne respiračné ochorenia J 10, J 11

Epidemiologická situácia vo výskyte chrípky bola aj v tomto roku pomerne priaznivá. Vrchol chorobnosti sme zaznamenávali od 4.kalendárneho týždňa do 7.kal.týždňa, najvyššia chorobnosť bola klasicky zaznamenaná v skupine 0-5 ročných detí. V priebehu sezóny sa objavovali len lokálne epidémie v kolektívoch týchto predškolských a školských detí.

V roku 2013 sme vykonali 15 odberov - výterov z nazopharyngu, z toho 2 odbery vykonal sentinelový lekár. V 2 vzorkách bola PCR metódou potvrdená chrípka typu B. Vyšetrovanie odobratých vzoriek nám zabezpečilo virologické laboratórium RÚVZ B.Bystrica.

V roku 2013 vykazujeme 3 ochorenia na chrípku. 2 prípady sú v súvislosti s rodinným výskytom, kde v jednom prípade bola metódou PCR potvrdená chrípka B a druhý prípad bol vykázaný NZKLP. 1 prípad chrípky potvrdený PCR metódou je sporadický.

SARI J107

V roku 2013 sme zaznamenali 6 ochorení. Jednalo sa o 6 hospitalizovaných pacientov, ktorí nám boli hlásení z Liptovskej nemocnice v LM. V jednom prípade to bolo 7- ročné dieťa hlásené z detského odd. u ktorého virologické vyšetrenie potvrdilo chrípku typ B. V ostatných 5-tich prípadoch sa jednalo o pacientov hospitalizovaných na internom odd. U 2 z nich bola verifikovaná chrípka (u jedného typ A a u druhého typ B chrípkového vírusu).

III.5. Neuroinfekcie

Meningokoková infekcia A39

V roku 2013 sme nezaznamenali žiadne ochorenie na meningokokovú infekciu. V minulom roku sme evidovali 1 ochorenie na meningokokovú meningitídu. 5- ročný priemer chorobnosti je 2,19/100 000.

Vírusová meningitída

A 87

V roku 2013 sme nezaznamenali žiadne ochorenie. V roku 2012 sme vykazovali ochorenia. 5 – ročný priemer chorobnosti je 2,74/100000. 3

III.6. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

Tularémia

A21

V roku 2013 nevykazujeme toto ochorenie. Posledný výskyt ochorenia evidujeme v roku 2006.

Creutzfeldt - Jacobova choroba

A 81

V roku 2013 sme nezaznamenali ochorenie, tak ako v roku predchádzajúcom. 5-ročný priemer chorobnosti je 0,27/100000.

Stredoeurópska kliešťová encefalitída

A 84.1

V roku 2013 evidujeme 1 ochorenie. V roku 2012 sme ochorenie nezaznamenali. 5 – ročný priemer chorobnosti je 0,27/100 000.

Ochorel 34-ročný muž z Lipt. Mikuláša. Z epid. anamnézi pred ochorením potvrdené prisatie kliešťa do čela, iné faktory prenosu neguje. V apríli 2013 v mieste prisatia kliešťa erytém šíriaci sa za ucho, bolesti hlavy, kĺbov, únava, spavosť, zimnica. Liečený ATB, no opakované zhoršenie zdravotného stavu. V máji 2013 hospitalizovaný na Infekčnom oddelení ÚVN Rbk, kde mu toto ochorenie bolo potvrdené serologicky.

Lymeská choroba

A 69.2

V roku 2013 evidujeme 1 ochorenie. V roku 2012 sme zaznamenali 2 ochorenia. 5 – ročný priemer chorobnosti je 6,03/100 000.

Ochorela 58-ročná žena z Lipt. Mikuláša. Z epid. anamnézy potvrdené prisatie kliešťa na pravom predkolení (júl 2013). V septembri 2013 v mieste prisatia erythema chronicum migrans. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.

Polyneuropatia pri Lymeskej chorobe

G 63

V roku 2013 neevidujeme toto ochorenie. V roku 2012 sme zaznamenali 2 ochorenia. 5-ročný priemer chorobnosti je 2,19/100 000.

Artritída pri Lymeskej chorobe

M 01.2

V roku 2013, tak ako v minulom roku sme nezaznamenali toto ochorenie. 5 – ročný priemer chorobnosti je 1,64/100 000.

Toxoplazmóza

B 58

V roku 2013 evidujeme 1 ochorenie. V roku 2012 sme ochorenie nezaznamenali. 5 – ročný priemer chorobnosti je 4,38/100 000.

Ochorel 20-ročný muž v obce Ľubelňa. Forma ochorenia uzlinová. Epid. anamnéza negatívna. Ochorenie serologicky potvrdené.

Kontakt alebo ohrozenie besnotou

Z 20.3

Počet hlásených poranení zvieratám v roku 2013 bol 41, čo je o 8 ochorení menej, ako v roku predchádzajúcom (49). 5-ročný priemer chorobnosti je 48,22/100 000. Ohrozených besnotou bolo 18 mužov a 23 žien.

Medzi vykázanými prípadmi evidujeme aj 1 prípad očkovania proti besnote Verorabom, po porezaní ľavej ruky nožom, ktorý bol znečistený od diviny. Pozitívita zvierat'a na besnotu nebola zistená.

Analýza podľa druhu zvierat'a a druhu vakcíny

Druh	Imovax	Rabipur	Verorab	Počet
pes	0	0	35	35
mačka	0	0	5	5
SPOLU	0	0	40	40

Analýza podľa zvierat'a a spôsobu poranenia

Druh zvierat'a	Pohryznutie	Poškriabanie	Poslinenie	Manipulácia	Kontakt	Počet
pes	35	0	0	0	0	35
mačka	5	0	0	0	0	5
divina	0	0	0	1	0	1
Spolu	40	0	0	1	0	41

Analýza podľa lokalizácie poranenia

lokalizácia poranenia	Počet
ruka	15
predlaktie	3
predkolenie	15
stehno	2
noha	2
brucho	1
trup	1
hlava- tvár	2
Spolu	41

Nešpecifikovaná askarióza

B779

V roku 2013, tak ako v minulom roku 2012 sme z črevných parazitárnych ochorení zaznamenali 1 prípad nešpecifikovanej ascariózy u 11- ročného rómskeho dievčaťa. Ochorenie si vyžiadalo hospitalizáciu na Detskom oddelení Liptovskej nemocnice Lipt. Mikuláš.

III.7. Nákazy kože a slizníc

Tetanus

A 33 – A 35

Za sledovaných 10 rokov sa toto ochorenie v okrese nevyskytlo.

Plynová gangréna

A 48.0

V roku 2013 evidujeme 1 ochorenie, ide o nozokomiálnu nákazu. V roku 2012 sme zaznamenali 2 ochorenia.

Ochorel 84 - ročný muž z Liptovského Mikuláša. Išlo o endogénnu infekciu. Menovaný bol hospitalizovaný na chirurgickom odd. Liptovskej nemocnice LM s diabetickou gangrénou PDK, vykonaná amputácia. Na druhý deň po zákroku septické príznaky, známky anaerobnej infekcie v rane. Z rany kultivačne potvrdené Clostridium perfringens.

Svrab - scabies

B 86

V roku 2013 bolo hlásených 14 prípadov, čo je pokles oproti roku 2012, kedy bolo zaevidovaných 41 prípadov ochorenia. Najväčší výskyt sme zaznamenali v mesiaci september 5 ochorení a v mesiaci november 4 ochorenia. Ochorenie sa vyskytlo skoro vo všetkých vekových skupinách, s výnimkou 0 ročných detí a 45-54 ročných. Ochoreli 3 muži a 11 žien. 5 – ročný priemer chorobnosti je 32,60/100 000.

III.8. Iné infekcie – nezaradené

Streptokoková septikémia

A 40

V roku 2013 sme ochorenie nezaznamenali. Posledné ochorenia sme vykazovali v roku 2004.

Iné septikémie

A 41

V roku 2013 vykazujeme 1 prípad septikémie. V roku 2012 sme vykazovali 2 prípady ochorení. 5- ročný priemer je 4,38/100 000.

Ochorela 71-ročná žena z obce Uhorská Ves. Jedná sa o onkologickú pacientku so septickými teplotami. V krvi kultivačne potvrdený Staphylococcus aureus (MRSA).

Choroby vyvolané vírusom HIV

B 20 – B 24

V roku 2013 evidujeme 2 prípady bezpríznakového stavu infekcie. V roku 2012 sme nezaznamenali žiadny prípad. Tieto dva prípady sú vo vekovej skupine 20-24 ročných a vo vekovej skupine 45-54 ročných.

V rámci poradne sme v tomto roku riešili 40 klientov, z nich sme zabezpečili vyšetrenie krvi u 10-tich s negatívnym výsledkom.

EPIDÉMIE

A08.3 Epidemický výskyt rotavírusových gastroenteritíd v MŠ Agátová v Lipt.Mikuláši

Z celkového počtu exponovaných 18 osôb ochorelo 6 detí v triede najmenších detí do 3 rokov. Dňa 9.4. nám bol ohlásený jeden pozitívny výsledok (rotavírus) u dieťaťa z tohoto kolektívu. Pri epidemiologickom šetrení v ohnisku sme zistili že z tejto triedy najmenších detí s počtom 14 nebolo ďalších 5 detí prítomných v MŠ v dôsledku rovnakých príznakov ochorenia. Šetrenie objasnilo, že ako prvé ochorelo dieťa, ktorého súrodenec bol 1.4. prepustený z detského odd. s dg. rotavírusovej GE, mal klinické príznaky ochorenia, vyšetovaný však nebol. Z celkového počtu vykazovaných 6-tich prípadov v rámci tohto epidemického výskytu bol len jeden prípad kultivačne potvrdený, ostatných 5 je vykázaných

NZKLP. V ostatných 6-tich triedach starších detí tejto MŠ sa ochorenia nevyskytli. V MŠ boli realizované protiepidemické opatrenia, v rámci ktorých bolo pre chorobnosť vyššiu ako 50 % v postihnutej triede najmenších detí odporúčané prerušiť činnosť od 10. 4. do 13.4. Faktorom prenosu bol kontakt s chorým dieťaťom v kolektíve.

A08.3 Epidemický výskyt rotavírusových gastroenteritíd v detských jasliach na Komenského ul. v L.Mikuláši :

Z počtu 59 exponovaných osôb (z toho 44 detí v 3.triedach a 15 osôb personálu) ochorelo 12 detí zo skupiny malých batoliat. Kultivačne bolo potvrdených 6 prípadov, ostatné vykázané NZKLP.

Epidemický výskyt sme objavili dňa 26.3.2013 kedy nám boli doručené tri pozitívne laboratorne výsledky rotavírusov od detí z triedy malých batoliat (II.trieda). Následne v ten deň bolo vykonané epidemiologické šetrenie v ohnisku nákazy v spolupráci aj s odd. HDM a v jasliach boli písomne nariadené protiepidemické opatrenia.

Pri podrobnom prešetrovaní absencie detí v jasliach v deň epidemiologického šetrenia (26.3.2013) sme aktívne vyhľadali ďalších 5 detí, ktoré chýbali v jasliach pre teploty. Celkovo bolo teda v čase odhalenia epidemického výskytu v jasliach 8 chorých detí s klinickým obrazom, ktorý by mohol odpovedať aj rotavírusovej GE. Z týchto 8 detí len u troch bol rotavírus v stolici potvrdený. Všetkých 8 chorých detí boli deti z jednej triedy (II. trieda mladšie batoliatá).

Ako prvé z tohto kolektívu ochorelo dieťa už 17.3.,potvrdené kultivačne bolo však až 21.3.. Z epidemiologického šetrenia vyplynulo, že toto dieťa bolo zdrojom nákazy v kolektíve.

Po Veľkonočných sviatkoch sme mali z kolektívu jaselských detí nahlásené dva pozitívne výsledky rotavírusov u dvoch detí (jedno z I.triedy najmenších detí a jedno z III.triedy najstarších detí). Jedno z týchto detí bolo naposledy v jasliach 20.3., čo pri dátume prvých príznakov vylučuje akvizovanie ochorenia v kolektíve jasli. Druhé z týchto dvoch do epidémie pribudnutých detí tento týždeň jasle nenavštevovalo.

Z personálu (15 osôb) neochorel nikto

Tento (malý) epidemický výskyt rotavírusových ochorení u jaselských detí zapadá do zvýšeného výskytu rotavírusových GE u malých detí v okrese všeobecne, ktorý sme zaznamenávali od marca. Kým v januári sme mali v okrese hlásené len jedno ochorenie a vo februári žiadne, v marci ich bolo v rámci okresu hlásených 15 a prvý týždeň v apríli už bolo hlásených 8 potvrdených rotavírusových GE u malých detí. Skrátka- začalo obdobie cirkulácie rotavírusov, ktorým toto počasie maximálne vyhovuje a objavovanie sa aj epidemických výskytov je len obrazom epidemiologickej bdlosti epidemiológov a u rotavírusov zvlášť aj obrazom dobrej komunikácie s klinikmi ohľadne správneho vykonávania odberov k objasneniu etiológie hnačkových ochorení.

A08.0 Epidemický výskyt astrovírusových gastroenteritíd v hoteli Máj L.Ján :

Epidemický výskyt akútnych gastroenteritíd bol nahlásený 17.10 prevádzkarkou hotela Máj Sorea v Liptovskom Jáne. Z celkového počtu 114 exponovaných ochorelo celkom 7 osôb , z čoho je 5 zamestnancov hotela (riaditeľka, prevádzkárka, 2 chyžné a 1 servírka) a dvaja ubytovaní hostia hotela. Ochorenia začali už v pondelok 14.10 kedy sa jeden z ubytovaných vyvracal pred jedálňou a ešte v ten deň hotel opustil. Následne v noci zo 14- na 15.10 bola privolaná LSPP k jednej žene z radov ubytovaných turistov- táto žena v čase šetrenia epidémie 17.10 už bola bez klinických príznakov ochorenia. Pri epid. šetrení 17.10 už mala klinické príznaky ochorenia len jedna osoba z personálu , od ktorej sa nám podarilo zabezpečiť odber stolice(doniesla ju z bytu vedľa hotela kde trávila maródku) a 18.10 bol výsledok pozitívny na astrovírusy. Ďalší deň pribudol k chorým ešte jeden ubytovaný turista, ktorý mal klinické príznaky od stredy 16.10

Pri epidemiologickom prešetrovaní v ohnisku nákazy dňa 17.10 vykonali ŠZD v stravovacej prevádzke hotela zároveň aj pracovníčky odd. HV a PBÚ. Pri ŠZD odobrali tiež vzorky stravy ako aj stery z prostredia a v dôsledku konštatovania hrubých hygienických nedostatkov v stravovacej prevádzke vydali zákaz činnosti.

Dnes 21.10. boli hlásené negatívne výsledky kultivačných vyšetrení výteru z rekta od jednej (najviac chorej zamestnankyne u ktorej bol zo stolice potvrdený Astrovírus) a tiež jedného z ubytovaných turistov, ktorý 18.10. vyhľadal lekára, ale stolicu nedoniesol.

Spôsob šírenia ochorení, kedy na jednej strane prví chorí vyzdravovali a na druhej sa objavovali nové prípady ochorení, ako aj klinický obraz s dominanciou žalúdočných potiaží (časté zvracania) a len so subfebríliami poukazoval dosť jasne na vírusovú etiológiu ochorení. Pôvodca bol preukázaný v mikrobiologickom laboratóriu Liptovskej nemocnice ako Astrovírus.

ÚMRTIA

V roku 2013 sme v okrese L.Mikuláš úmrtie na infekčné ochorenie nezaznamenali.

b.) Analýza výskytu nozokomiálnych nákaz

III.8. Nozokomiálne nákazy

V okrese Liptovský Mikuláš boli v priebehu roka hlásené prípady NN len z jedného lôžkového zdravotníckeho zariadenia v okrese - Liptovskej nemocnice s poliklinikou MUDr. I. Stodolu Liptovský Mikuláš.

Za celý rok 2013 bolo hlásených 19 NN. Incidencia predstavovala 0,18 %, v roku 2012 to bolo 0,34 %.

A. Výskyt NN podľa lokalizácie infekcie v Liptovskej nemocnici s poliklinikou MUDr. I. Stodolu, Liptovský Mikuláš

Hlásený ročný počet NN predstavoval 0,16% z celkového počtu hospitalizovaných (11712) pacientov v tejto nemocnici. Je to menší počet, ako v roku predchádzajúcom, kedy toto lôžkové zdravotnícke zariadenie vykazovalo 38 NN (0,34%) . V priebehu roka nebol hlásený epidemický výskyt, čo sa prejavilo aj na zníženom počte hlásených NN.

NN boli hlásené z OAIM, neurologického oddelenia, novorodeneckého oddelenia, gynekologického oddelenia, chirurgického oddelenia, interného oddelenia, oddelenia dlhodobo chorých a detského oddelenia.

24. Z OAIM sme mali hlásené 4 NN, čo predstavuje 1,68% z celkového počtu hospitalizovaných pacientov na tomto oddelení za celý rok. Jednalo sa o 2 respiračné, 1 črevnú a 1 urologickú infekciu.

- respiračné :

1. pneumónia vyvolaná *Acinetobacter calcoaceticus*. Ochorel 49 ročný pacient. Jednalo sa o pacienta s polytraumou v bezvedomí na UPV. Robená tracheostómia, na 8.deň hospitalizácie v spúte kultivačne potvrdený *Acinetobacter calcoaceticus* stredný počet, nasadený Colimycin.

2. pneumónia vyvolaná Klebsiella pneumoniae. Ochorela 68 ročná polymorbidná pacientka hospitalizovaná pre kardiorespiračné zlyhanie, nutná intubácia, tracheostómia a UPV, na 22. deň hospitalizácie v spúte kultivačne potvrdená Klebsiella pneumoniae.

- urologická :

Infekcia močových ciest. Ochorel 78 ročný pacient preložený na OAIM pre polytraumatizmus s už zavedeným močovým PK, na 19. deň hospitalizácie leukocytóza, v moči kultivačne potvrdený Enterobacter, podaný Vankomycín podľa citlivosti.

- črevná :

Gastroenteritída spôsobená Clostridium difficile. Ochorela polymorbidná 76 ročná pacientka preložená na OAIM z INT. odd. pre náhlu poruchu vedomia a respiračnú insuficienciu, nutná intubácia, UPV, tracheostómia, podávaná viacnásobná kombinácia ATB podľa výsledkov kultivácií. Na 23. deň hospitalizácie v stolici potvrdené Clostridium difficile A+B pozit.

III. Z neurologického oddelenia sme mali hlásené **2 NN**, čo predstavuje 0,19 % z celkového počtu hospitalizovaných pacientov na tomto oddelení za celý rok. V oboch prípadoch sa jednalo o **urologickú infekciu močových ciest**.

- Ochorela 79 ročná pacientka po CMP, pre močovú retenciu zavedený PMK pri príjme - moč sterilný. Na 12 deň hospitalizácie PMK menený, v moči kultivačne potvrdený Staphylococcus aureus.

- Ochorela 82 ročná pacientka hospitalizovaná pre náhlu CMP, pre retenciu moču zavedený PMK – moč sterilný. Na 6 deň hospitalizácie elevácia CRP, realizovaný kontrolný odber moču, kultivačne potvrdené multirezistentné E.coli. V liečbe Pefloxacín a Klindamycín.

• **Z novorodeneckého oddelenia** sme mali hlásenú **1 NN**, čo predstavuje 0,16 % z celkového počtu hospitalizovaných pacientov na tomto oddelení za celý rok. Jednalo sa o **očnú infekciu** novorodenca. Na 4.deň hospitalizácie zahŕňané pravé oko, kultivačne výterom zo spojivkového vaku potvrdený Staphylococcus aureus.

• **Z gynekologicko - pôrodnického oddelenia** vykazujeme **2 NN**, čo predstavuje 0,10 % z celkového počtu hospitalizovaných pacientok na tomto oddelení za celý rok. V oboch prípadoch sa jednalo o **ranové infekcie** po Sectio caesarea

- Ochorela 37- ročná rodička po Sectio caesarea, na 4 pooperačný deň secernácia z operačnej rany. Kultivačne z rany potvrdený Enterococcus species.

- Ochorela 23- ročná rodička po Sectio caesarea, na 7 pooperačný deň secernácia z operačnej rany. Kultivačne z rany potvrdený Staphylococcus aureus.

• **Z chirurgického oddelenia** nám bolo hlásených **5 NN**, čo predstavuje 0,29 % z celkového počtu hospitalizovaných pacientov na tomto oddelení za celý rok. Vo všetkých prípadoch sa jednalo o ranové infekcie.

5.) ranových :

- 84 ročný muž s diabetickou gangrénou PDK – amputácia v stehne, na 2 deň hospitalizácie objavenie septických príznakov, známky anaeróbnej infekcie v rane, kultivačne v rane potvrdené Clostridium perfringens. Jedná sa o endogénnu infekciu.
- 50 ročný muž po resekcii CA recta prijatý pre ileózny stav, robená laparotómia, adheziolýza, enterotómia. Na 8. deň hospitalizácie známky infektu v rane, kultivačne z rany potvrdená Klebsiella pneumoniae.
- 61 ročný muž po apendektómii, pooperačne na 9. deň hospitalizácie secernácia z brušného drénu, kultivačne z drénu potvrdený MRSA.
- 78 ročná žena po subakútnej cholecystitíde, operovaná klasicky, na 5. deň hospitalizácie secernácia z rany, kultivačne z rany potvrdený MRSA.
- 63 ročný muž po subakútnej cholecystitíde, operovaný laparoskopicky, na 6. deň hospitalizácie nález abscesu v rane, kultivačne z rany potvrdené E.coli ESBL.
- **Z interného oddelenia** nám bola hlásená **1 NN**, čo predstavuje 0,04 % z celkového počtu hospitalizovaných pacientov na tomto oddelení za celý rok. Jednalo sa o **urologickú infekciu močových ciest**.
- u 68 ročného muža so zavedeným PMK, na 15. deň hospitalizácie elevácia zápalových parametrov, v moči kultivačne potvrdená multirezistentná Klebsiella.
- **Z oddelenia dlhodobo chorých** nám bola hlásená **1 NN**, čo predstavuje 0,22 % z celkového počtu hospitalizovaných pacientov na tomto oddelení za celý rok. Jednalo sa o **urologickú infekciu močových ciest**.
- 67 ročná žena so zavedeným PMK pri prijíme, na 28. deň hospitalizácie triaška, teplota, kultivačne v moči potvrdené E.colli.
- **Z detského oddelenia** nám boli hlásené **3 NN**, čo predstavuje 0,17 % z celkového počtu hospitalizovaných pacientov na tomto oddelení za celý rok. Vo všetkých troch prípadoch sa jednalo o **črevné infekcie rotavírusového pôvodu**.
- Ochorel 11 mesačný chlapec s pyelonefritídou, nasadená ATB terapia, dieťa prepustené, následne na druhý deň rehospitalizovaný pre hnačky, zvracanie, na 6. deň hospitalizácie v stolici potvrdený Rotavírus.
- Ochorelo 8 mesačné dieťa prepustené z kardiochirurgického centra v Bratislave kde realizovaná kompletná chir.korekcia Fallotovej tetralógie. V ten istý deň hospitalizovaná na detskom odd. L.Mikuláš pre hnačky a febrilitu. Hneď na prvý deň hospitalizácie potvrdený v stolici Rotavírus.
- Ochorelo 2 ročné dieťa hospitalizované na detskom odd. pre bronchitis acuta obstructiva, v deň prepustenia opakované zvracanie, hnačky, febrilitu, rehospitalizovaná, na 2. deň hospitalizácie v stolici potvrdený Rotavírus.

V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo na jednotlivých oddeleniach odobratých 140 vzoriek sterilného materiálu, všetky vzorky boli negatívne.

Z prostredia bolo odobratých 334 sterov, z toho bolo 10 pozitívnych, čo predstavuje 2,99 % z celkového počtu odobratých vzoriek. V minulom roku bolo percento nevyhovujúcich vzoriek vyššie (4,9%).

Záchyt patogénov vo vzorkách z prostredia podľa oddelení, na ktorých boli zachytené bol nasledovný :

- **OAIM** – Plesne 1x, E.coli 1x, Candida species 1x, Bacillus cereus 1x
- **Očné odd.** – Plesne 2x
- **Chirurgické oddelenie** – Staphylococcus haemolyticus 1x, Sarcina species 1x
- **Dialýza** – Bacillus cereus 2x

Na **OAIM** bolo najvyššie percento pozitívnych záchytov (20 %) z celkovo 20 vykonaných sterov z prostredia.

Na **očnom oddelení** z celkového počtu 20 odobratých vzoriek boli 2 pozitívne, čo predstavuje 10%.

Na **dialyzačnom oddelení** z celkového počtu odobratých vzoriek 20 boli 2 vzorky pozitívne, čo predstavuje 10%.

Na **chirurgickom oddelení** z celkového počtu 40 odobratých vzoriek boli 2 pozitívne, čo predstavuje 5 %.

V rámci nami vykonávaného ŠZD sme z objednaných biologických testov na testovanie sterilizátorov, ktoré si každoročne objednávame centrálné - cestou RÚVZ v kraji- otestovali 18 horúcovzdušných sterilizátorov a 9 autoklávov - všetky s negatívnymi výsledkami.

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

a.) IV.1. ŠZD v ZZ

- V rámci okresu Liptovský Mikuláš dozorujeme jedno lôžkové zariadenie Liptovskú nemocnicu s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu s počtom lôžok 323. Okrem toho dozorujeme v okrese Liptovský Mikuláš 135 ambulancií.

- v priebehu roka sme vykonali 96 previerok

- všetky zariadenia vyhovovali

- nebolo potrebné riešenie nedostatkov na mieste

- nebolo potrebné vydávať opatrenie rozhodnutím RH

Posudkovú činnosť novovzniknutých zdravotníckych zariadení riešime po dohode s odd. životného prostredia, ktoré dáva čiastkové vyjadrenie k umiestneniu nového objektu zdravotníckeho zariadenia a posudzuje ho z hľadiska stavby, alebo prestavby. Väčšina posudkov bola vydávaná za účelom prechodu stávajúcich ambulancných zariadení z majiteľa fyzickej na právnickú osobu.

Štátne zdravotnícke ambulancie:

v okrese sú zriadené len v rámci Liptovskej nemocnice s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu :

- novorodenecká

- detská kardiologická

- reumatologická

Neštátne zdravotnícke ambulancie :

P.č.	Názov ambulancie:	Spádová oblasť:	
		Lipt. Mikuláš	Lipt. Hrádok
1.	Detské	12	5
2.	Obvodné	22	8
3.	Zubné	27	10
4.	Gynekologické	6	2
5.	Chirurgické	1	1
6.	Interné	2	1
7.	ORL	2	1
8.	Kožné	2	1
9.	Očné	3	1
10.	Ortopedické	2	1
11.	TRCH	1	1
12.	Urologické	1	1
13.	Neurologické	2	1
14.	Psychiatrické	3	1
15.	Gastroenterologická	1	0
16.	Diabetologická	1	1
17.	Logopedická	2	1
18.	Kardiologická	2	0
19.	Alergologická	2	1
20.	Infektologická	1	0
21.	Reumatologická	1	0
22.	Psychologická	3	0
Spolu		98	38

V rámci okresu máme zriadené 5 pracovíská jednotnovej zdravotnej starostlivosti, ktoré sú súčasťou Liptovskej nemocnice. Jedná sa o tieto pracoviská : očné, ORL, urológia ortopédia a časť gynekológie.

V okrese Liptovský Mikuláš je zriadené jedno štátne mikrobiologické laboratórium. Vyšetrovanie vzoriek materiálu z okresu však zabezpečuje aj jedno neštátne mikrobiologické laboratórium, ktoré však sídli v okrese Ružomberok (Alphamedical).

V rámci nami vykonávaných vyšetrení sterov z prostredia a kontroly sterility materiálu v dozorovaných zdravotníckych zariadeniach sme nemali vykonávané vyšetrenia rezistencie, nakoľko spádové laboratórium RÚVZ Žilina, ktoré nám stery vyšetruje nevykonáva zisťovanie rezistencie mikroorganizmov.

Tab. III.8.1 Porovnanie výskytu NN v lôžkovom zariadení - Liptovskej nemocnici s poliklinikou MUDr. I .Stodolu Liptovský Mikuláš v roku 2013

Názov zariadenia	Počet hlásených NN v roku		Počet hospitalizovaných	Proporcia %
	2012	2013	2013	
	abs.	abs.	abs.	
Liptovská nemocnica s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu	38	19	11712	0,16

Tab. III.8.2 Porovnanie výskytu NN podľa oddelení v Liptovskej nemocnici s poliklinikou MUDr. I .Stodolu Liptovský Mikuláš v roku 2013

ODDELENIE	Počet hlásených NN v roku		Počet hospitalizovaných	Proporcia výskytu %
	2012	2013	2013	
	abs.	abs.	abs.	
OAIM	3	4	175	2,28
Chirurgické	6	5	1697	0,29
Urologické	0	0	0	0
Interné	23	1	2380	0,04
Gyn.-pôrodnice	1	2	1934	0,10
Novorodenecké	2	1	595	0,16
Detské	1	3	1713	0,17
Traumatologicko-ortopedické	0	0	1137	0
ORL,očné	0	0	0	0
Psychiatrické	0	0	593	0
Neurologické	1	2	1040	0,19
Oddelenie dlhodobó chorých	1	1	448	0,22
SPOLU	38	19	11712	0,16

Tab. III.8.3 Výpis hlásených NN podľa diagnózy v okrese Liptovský Mikuláš /rok 2013

Kód diagnózy	Diagnóza – slovom	Počet Abs.	Proporcia %
A047	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	1	5,26
A480	Plynová gangréna	1	5,26
A080	Rotavírusová enteritída	3	15,78
J158	Iná bakteriálna pneumónia	2	10,52
N390	Infekcia močovej sústavy bez určenia miesta	3	15,78
N309	Nešpecifikovaná cystitída	2	10,52
P391	Novorodenecká konjunktivitída a dakryocystitída	1	5,26
T814	Infekcia po výkone nezatriedená inde	6	31,57
Spolu:		19	100

Tab.III.8.4 Výpis hlásených NN podľa oddelení v SR /kraj

Tabuľku vyplňuje kraj

Tab.III.8.5 Výpis hlásených NN podľa diagnózy a EA v okrese

Etiologické agens	Diagnóza MKCH							
	A047	A480	A080	J158	N390	N309	P391	T814
Acinetobacter calcoaceticus				1				
Rotavírus			3					
E.coli					1	1		1
Klebsiella pneumoniae				1	1			1
Clostridium difficile A+B	1							
Clostridium perfringens		1						
Staphylococcus aureus						1	1	3
Enterococcus					1			1
Spolu:	1	1	3	2	3	2	1	6

Tab.III.8.6 Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie /rok 2013

Druh oddelenia	Lokalizácia infekcie															
	črevná		respiračná		Urogenitálna		Kože a slizníc		Infekcie v mieste chir.výkonu a popáleniny		sepsy		Ostatné		SPOLU	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
OAIM	1	5,2	2	10,5	1	5,2	0	0	0	0	0	0	0	0	4	21,05
Gynekologické	0	0	0	0	0	0	0	0	2	10,5	0	0	0	0	2	10,5
Chirurgické	0	0	0	0	0	0	0	0	5	26,3	0	0	0	0	5	26,3
Interné	0	0	0	0	1	5,2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	5,2
Neurologické	0	0	0	0	2	10,5	0	0	0	0	0	0	0	0	2	10,5
Novorodenecké	0	0	0	0	0	0	1	5,2	0	0	0	0	0	0	1	5,2
Oddelenie dlhodobochorých	0	0	0	0	1	5,2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	5,2
Detské	3	15,7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	15,7
SPOLU	4	21,05	2	10,5	5	26,3	1	5,2	7	36,8	0	0	0	0	19	100

Tab.III.8.7 Výskyt NN podľa EA a lokalizácie v roku 2013

Etiolog.agens	Sumár	z toho						
		črevné	dych. ciest	močo-pohlavné	kože a slizníc	rán	sepsy	Iné
	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	Abs.
Acinetobacter calcoaceticus	1	0	1	0	0	0	0	0
Rotavírus	3	3	0	0	0	0	0	0
E coli	3	0	0	2	0	1	0	0
Klebsiella pneumoniae	3	0	1	1	0	1	0	0
Clostridium difficile A+B	1	1	0	0	0	0	0	0
Clostridium perfringens	1	0	0	0	0	1	0	0
Staphylococcus aureus	5	0	0	1	1	3	0	0
Enterococcus	2	0	0	1	0	1	0	0
SPOLU	19	4	2	5	1	7	0	0

Tab.III.8.8 Prehľad o operáciách, operačných ránách a infekciách v mieste chirurgického výkonu

Oddelenie (útvár)	Počet		
	operácií	operačných rán bez komplikácií	Infekcia v mieste chirurgického výkonu
Chirurgické	1057	1053	4
Urologické	340	340	0
Traumatologicko-ortopedické oddelenie	468	468	0
JZS v odbore ortopédia	421	421	0
Gynekologicko-pôrodnické	1117	1115	2
JZS v odbore ORL	708	708	0
JZS v odbore oftalmológia	684	684	0
SPOLU	4795	4789	6

Tab. IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD v ZZ v roku 2013 v okrese Liptovský Mikuláš

Liptovská nemocnica s poliklinikou MUDr. I .Stodolu+ súkromné ambulancie	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				SPOLU
		Komplex previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
Lôžk. odd. - OIKM/JIS	5	0	0	0	2	2
Lôžk. odd.- chirurg. smer	21	0	0	0	8	8
Lôžk. odd. - nechirurg. smer	22	0	0	0	2	2
Amb. všeobecní lekári	49	8	0	0	0	8
Amb. Odborní lekári	63	13	0	0	0	13
stomatológovia	37	5	0	0	0	5
Centrálna sterilizácia	1	0	0	0	0	1
SPOLU	198	26	0	0	12	39

Tab.IV.1.4 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a druhu sterilizácie v okrese Liptovský Mikuláš

názov zdravot. pomôcky	Vzorky sterilizované v														SPOLU		% pozit.
	HVS		autokláv		Chemicky		fyzikálne chemicky		plazma		Inak		VSD				
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	
Kov	59	0	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sklo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Guma	0	0	10	0	0	0	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0
Textil	4	0	18	0	0	0	0	0	0	14	0	0	0	0	0	0	0
Plasty	4	0	4	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
Liečivá	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
endosk. I. kateg.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Šitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Roztoky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Iné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SPOLU	67	0	49	0	0	0	0	0	0	24	0	0	0	0	0	0	0

Tab. IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v SR/kraj/okres

	Výsledky testovania						
	počet kontrolovaných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit. z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovane pozit	počet vyradených
AUT	10	90	0	0	0	0	0
HVS	29	62	0	0	0	0	0
FS	1	100	0	0	0	0	0
Plazma	0	0	0	0	0	0	0
EO	0	0	0	0	0	0	0
Iný	0	0	0	0	0	0	0
SPOLU	40	67,5	0	0	0	0	0

Tab.IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandidy
abs.		%				
Ruky personálu	31					
Pokožka a ruky pac.						
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	17					
Inkubátory	2					
Prostredie endoskopických pracovísk s endoskopmi II. Kategórie						
Nástroje a pomôcky So suchým prostredím	92	2	2,17	1x Bacillus cereus		1x plesne
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	40	2	5	1x Micrococcus species		1x plesne
Dezinfekčné roztoky						
Lekárske roztoky a H ₂ O						
Masti a gély						
Pomôcky na stravovanie pacientov	6					
Lôžkoviny a bielizeň	18					
Pomôcky na upratovanie a toaletu pac.	4					
Maloplošná dezinfekcia (odd.,lekárne, ambulancie)	89	5	5,61	2x Bacillus cereus, 1x Micrococcus species, 1x Sarcina species		1x Plesne
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)	34					
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie)	1					
Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)						
Vyšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)						
SPOLU	334	9	2,69			

Prehľad neštátnych ambulantných zariadení v okrese L.Mikuláš a Ružomberok

I. Zoznam zdravotníckych zariadení – okres Liptovský Mikuláš

- **Všeobecné ambulancia pre dospelých**

- 1.) MUDr. Ivana Peťová, J. Janošku 4, Liptovský Mikuláš
- 2.) MUDr. Agáta Kmecová, Za traťou 606, Liptovský Mikuláš
- 3.) MUDr. Vlastimil Kapcát, K a K doktor, s.r.o., Jilemnického 22 Lipt. Mikuláš
- 4.) MUDr. Vlastimil Kapcát, K a K doktor, s.r.o., Beňadiková
- 5.) MUDr. Vlastimil Kapcát, K a K doktor, s.r.o., LSPP, Jilemnického 22 Lipt. Mikuláš
- 6.) MUDr. Anna Valčáková, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 7.) MUDr. Jaroslav Janíček, Jilemnického 22 Lipt. Mikuláš
- 8.) MUDr. Jaroslav Janíček, NZZ- PLPD Partizánska Ľupča
- 9.) MUDr. Zlatica Čajková, s.r.o., Kollárova 3526/15, Lipt. Mikuláš
- 10.) MUDr. Emília Kaclíková, ZS Lipt. Sielnica
- 11.) MUDr. Jana Kompišová, Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 12.) MUDr. Mária Ševčovičová, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 13.) MUDr. Elena Bačíková, Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 14.) MUDr. Peter Bobčák, APB s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 15.) MUDr. Marta Voštináková, ZS Nábrežie 4. apríla 1990, Lipt. Mikuláš
- 16.) MUDr. Anna Androvičová, CAREN, s.r.o., Jilemnického 22, Liptovský Mikuláš
- 17.) MUDr. Dagmar Petříčková, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 18.) MUDr. Elena Hrbčová, MEDICOOP, spol. s.r.o., ZS Ľubelňa
- 19.) MUDr. Elena Hrbčová, MEDICOOP, spol. s.r.o., Dúbrava
- 20.) MUDr. Katarína Gašparová, s.r.o., Jilemnického 22, Liptovský Mikuláš
- 21.) MUDr. Katarína Pipíšková, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 22.) MUDr. Katarína Halková, s.r.o., ul. 1. mája 195/30, Lipt. Mikuláš
- 23.) MUDr. Anton Ambrózy, Zdravotník SVZL, s.r.o., Medic Centrum, ulica Pri železnici, 1737 Lipt. Hrádok
- 24.) MUDr. Ján Zachar, JAZMED, s. r. o., ZS Východná
- 25.) MUDr. Ján Zachar, JAZMED, s.r.o., ZS Važec
- 26.) MUDr. Alfonz Pokorný, Hviezdoslavova 166, Lipt. Hrádok
- 27.) MUDr. Beata Ujcová, ALECHANDRA, s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 28.) MUDr. Katarína Ballová, Medic Centrum, ulica Pri železnici 1737, Poliklinika Lipt. Hrádok
- 29.) MUDr. Katarína Ďurišová, TATRAMEDIK, s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 30.) MUDr. Viera Volfová, VERA-LH, s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok

- **Všeobecné ambulancie pre deti a dorast**

- 1.) MUDr. Eva Gabryšová, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 2.) MUDr. Vlastimil Kapcát, K a K, s.r.o., LSPP pre deti a dorast, Jilemnického 22 Lipt. Mikuláš
- 3.) MUDr. Blažena Kyselová, BABY a ADULT CARE, s.r.o., Smrečianska 677, Lipt. Mikuláš
- 4.) MUDr. Iveta Hlavicová, GEDEA s.r.o., ZS Nábrežie 4. apríla 1990, Lipt. Mikuláš
- 5.) MUDr. Ľudmila Droppová, PEDAM, s.r.o., ZS Ľubelňa 462
- 6.) MUDr. Ľudmila Droppová, PEDAM, s.r.o., Part. Ľupča
- 7.) MUDr. Alena Bobulová, ALAMED, s.r.o., Liptovský Mikuláš

- 8.) MUDr. Iveta Šlepecká, DNA Medik, s.r.o., Liptovský Mikuláš
- 9.) MUDr. Mária Kmetóniová, MEDBABY a ADULT s.r.o., Lipt. Mikuláš
- 10.) MUDr. Danica Mrlianová, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 11.) MUDr. Božena Šutliaková, Zdravie pre deti s.r.o. Smrečianska 677, Lipt. Mikuláš
- 12.) MUDr. Margita Kyčínová, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 13.) MUDr. Danuša Kapcátová, DAKAMED s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 14.) MUDr. Alena Bielená, ZS Nábrežie 4. apríl 1990, Lipt. Mikuláš
- 15.) MUDr. Jitka Veselá, MEGGAN, s.r.o., ZS Východná
- 16.) MUDr. Zlata Karimová, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 17.) MUDr. Beáta Baroková, BEAMED, s.r.o., Pod Slivkou 512/1, Lipt. Hrádok
- 18.) MUDr. Miroslava Plchová, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 19.) MUDr. Daniela Sedláčková, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok

• **Ambulancie zubného lekárstva**

- 1.) MUDr. Jana Hanzelová, Bobrovec 90
- 2.) MUDr. Oľga Kováčová, ROY – DENT, s.r.o., ZZ Pltnícka 5, Lipt.Mikuláš
- 3.) MUDr. Jaroslava Hlavačková, ZS Ľubel'a
- 4.) MUDr. Jaroslava Hlavačková, ROY - DENT s.r.o, ZZ Pltnícka 5 Lipt. Mikuláš
- 5.) MUDr. Alena Moráňová, Bellova 12, Lipt. Mikuláš
- 6.) MUDr. Dagmar Schwarczová, ZS Nábrežie 4. apríla, Lipt. Mikuláš
- 7.) MUDr. Darina Fajčíková, ZŠ Demänovská 5, Lipt. Mikuláš
- 8.) MUDr. Miloš Hrkeľ, ZZOV Za traťou 606, Lipt. Mikuláš
- 9.) MUDr. Mária Kultánová, ZS Nábrežie 4. apríla, Lipt. Mikuláš
- 10.) MUDr. Anna Blaščíková, ZŠ J.Kráľa, Lipt. Mikuláš
- 11.) MUDr. Janka Foltová, FOLDENT,s.r.o., Sládkovičova 637/11, Lipt. Mikuláš
- 12.) MUDr. Daniela Antolíková, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 13.) MUDr. Anna Tomašovičová, ZŠ Čsl. brigády 4, Lipt. Mikuláš
- 14.) MUDr. Peter Dzian, ZŠ Nábrežie 4.apríla 1936, Lipt. Mikuláš
- 15.) MUDr. Anna Lacková s.r.o., Garbiarska 4/905, Lipt. Mikuláš
- 16.) MUDr. Zuzana Reifová, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 17.) MDDr. Lucia Cibirová, Lucky Dent,s.r.o., Školská 3 Lipt. Mikuláš
- 18.) MUDr. Rudolf Židek, ROY - DENT s.r.o., ZZ Pltnícka 5, Lipt. Mikuláš
- 19.) MUDr. Dana Pawelská, s.r.o., Kemi 627/5, Lipt. Mikuláš
- 20.) MUDr. Jana Jurčová, J.Alexyho 1817/10, Lipt. Mikuláš
- 21.) MUDr. Helena Juhássová, 1. mája 30, Lipt. Mikuláš
- 22.) MUDr. Gustáv Zatkalík, GZ Stomatológia,s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, L. Mikuláš
- 23.) MUDr. Pavol Striženec, Tranovského 1, Lipt. Mikuláš
- 24.) MUDr. Monika Mišíková, ORTOFIN, s.r.o., Kuzmányho 15, Lipt. Mikuláš
- 25.) MUDr. Kristián Kalinay, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 26.) MUDr. Anna Dubovská, s.r.o., Hodžova 13, Lipt. Mikuláš
- 27.) MUDr. Miroslav Dubovský, s.r.o., Kláštorhá IV/145, Lipt. Mikuláš
- 28.) MUDr. Peter Benko, Palúčanská 33, Lipt.Mikuláš
- 29.) MUDr. Igor Folta, FF DENT,s.r.o., Sládkovičova 637/11, Lipt. Mikuláš
- 30.) MUDr. Mária Shenková, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 31.) MUDr. Jozef Mäsiar, J.D.Matejovie 542, Lipt.Hrádok
- 32.) MUDr. Mária Stencláková, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 33.) MUDr. Igor Vdovec, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 34.) MUDr. Emil Lošonský, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 35.) MDDr. Filip Langer , s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok

36. MUDr. Ronald Petřík, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok

37. MUDr. Michal Kapasný, ZS Važec, K Jaskyni 745

- **Ambulancie gynekológov**

- 1.) MUDr. Dezider Timko, GSA, s.r.o., Nábr. 4. apríl 1990, Lipt. Mikuláš
- 2.) MUDr. Marta Marová, s.r.o., Bellova 12, Lipt. Mikuláš
- 3.) MUDr. Mária Válečková, GYNVAL, s.r.o., Jánošíkovo nábregie 2/1212, Lipt.Mikuláš
- 4.) MUDr. Ivan Halko, GYNOB, s.r.o., Jánošíkovo nábregie 1, Lipt. Mikuláš
- 5.) MUDr. Miroslav Boďa, Nábregie J. Kráľa 6, Lipt. Mikuláš
- 6.) MUDr. Ladislav Andreánsky, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 7.) MUDr. Jozef Kantík, JOKA gyn., s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 8.) MUDr. Michal Luníček, Femina LM, s.r.o., Priehradná410/23, Liptovský Mikuláš

- **Odborné ambulancie**

- 1.) psychiatrická ambulancia - MUDr. Elena Poloncová, P-Zdravie, s.r.o., Starohorského 14, Lipt. Mikuláš
- 2.) psychiatrická ambulancia – MUDr. Berta Skusilová, VITAWEL, s.r.o., 1. mája 195/30, Liptovský Mikuláš
- 3.) psychiatrická ambulancia – MUDr. Alžbeta Močiliaková, Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 4.) psychiatrická ambulancia – MUDr. Zuzana Benkovičová, Medic Center, Pri železnici 1737, Lipt. Hrádok
- 5.) ambulancia ORL – MUDr. Ján Hiko, HORL s.r.o., Jánošíkovo nábregie 1, Lipt. Mikuláš
- 6.) ambulancia ORL –MUDr. Helena Knutelská, s.r.o., Jánošíkovo nábregie 1, Lipt. Mikuláš
- 7.) ambulancia ORL- MUDr. Jarmila Hybenová, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 8.) neurologická ambulancia – MUDr. Viera Kováčiková, Neuro VK, s.r.o., Poliklinika Lipt. Mikuláš
- 9.) neurologická ambulancia- MUDr. Ján Pajor, TEMPUS, s.r.o., Podtatranského 6, Lipt. Mikuláš
- 10.) neurologická ambulancia- MUDr. Lucia Majerčiaková, LM-MED, s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 11.) diabetologická ambulancia- MUDr. Anna Devečková, IN-DIA, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 12.) diabetologická a interná ambulancia – VITA MELITA,s.r.o., Vrbická 2072/9,Lipt. Mikuláš, MUDr. Ľudmila Leskovská, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 13.) interná ambulancia – MUDr. Daniel Devečka, IN-DIA, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 14.) interná ambulancia – MUDr. Elena Dorociaková s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 15.) kardiologická ambulancia – MUDr. Vladimír Sivák, Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 16.) ambulancia klinickej psychológie – PhDr. Miloš Šlepecký, PSYCHOGOGIA, s.r.o., Garbiarska 3948, Lipt. Mikuláš
- 17.) ambulancia klinickej psychológie – PhDr. Kata Piačková, Nábregie 4.apríla 1990, Lipt. Mikuláš
- 18.) ambulancia klinickej psychológie – Mgr. Pavol Veselovský, Nám. Osloboditeľov 32, Lipt. Mikuláš

- 19.) ambulancia klinickej psychológie – Mgr. Monika Šostroneková, Poliklinika Lipt. Hrádok
- 20.) urologická ambulancia – MUDr. Viktor Kováčik, Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 21.) urologická ambulancia- MUDr. Henrich Klečka, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 22.) očná ambulancia – MUDr. Judita Kováčová, JK, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 23.) očná ambulancia – MUDr. Ludmila Sýkorová, L a E, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 24.) chirurgická ambulancia – MUDr. Jozef Kršák, CHIRURAMB s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 25.) chirurgická ambulancia – MUDr. Dušan Ballo, MK CHIRURG, s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 26.) očná ambulancia – MUDr. Mária Piovarčiová, Vialens, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 27.) očná ambulancia- MUDr. Gabriela Madejová, J.D.Matejovie 542, Poliklinika Lipt. Hrádok
- 28.) ortopedická ambulancia – MUDr. Pavol Petříček, PP - ortopéd, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 29.) ortopedická ambulancia – MUDr. Jozef Grossmann, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 30.) ortopedická ambulancia – Orthosport,s.r.o., MUDr. Dalibor Kurek, J.D.Matejovie 542, Lipt.Hrádok
- 31.) pľúcna ambulancia – MUDr. Irena Štefanová, Nábrežie 4. apríla 1833/6, Lipt. Mikuláš
- 32.) pľúcna ambulancia – MUDr. Lucia Kováčiková, PaF, s.r.o., ulica Pri železnici 1737, Poliklinika Lipt. Hrádok
- 33.) imunoalergologická ambulancia – VITAWELL spl.s.r.o., MUDr. Adriána Skusilová, Palúčanská 6, Lipt. Mikuláš
- 34.) imunologická ambulancia- ALERGO JB, s.r.o., MUDr. Jaroslav Barok, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 35.) imunoalergologická ambulancia – MUDr. Viera Marková, VIMAR, s.r.o., Nábrežie 4. apríla, Lipt. Mikuláš
- 36.) kožná ambulancia – MUDr. Jana Antašová, Derm Ant, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 37.) kožná ambulancia – MUDr. Jelena Honková, GASTRODERMA, SK s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 38.) kožná ambulancia – MUDr. Daša Libičová, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 39.) infektologická ambulancia – MUDr. Alžbeta Smiešna, INFA, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 40.) ambulancia klinického logopéda – Elena Brdečková, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 41.) ambulancia klinického logopéda – Dr. Mária Kučerová, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 42.) ambulancia klinického logopéda – Mgr. Monika Šostroneková, J.D.Matejovie 542, Liptovský Hrádok
- 43.) detská kardiologická ambulancia –MUDr. Dana Lizuchová, NsP- detské oddelenie, Lipt. Mikuláš
- 44.) detská endokrinologická ambulancia – MUDr. Alena Bobulová, ALAMED, s.r.o, Lipt. Mikuláš

- 45.) gastroenterologická ambulancia – GASTRODERMA, SK. s.r.o., MUDr. Igor Honko, Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 46.) reumatologická ambulancia – MUDr. Mária Filková, s.r.o., J. Janošku 2120, Lipt. Mikuláš
- 47.) rehabilitačné oddelenie – SVALZY, s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 48.) Ortopedická ambulancia – denzitometria, MUDr. Pavol Petříček, BRILANCE s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 49.) Chirurgická ambulancia, CHIRURGAMB, s.r.o., MUDr. Miroslav Pindura, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 50.) Rehabilitačno-reflexné cvičenie u detí, Mária Farkašová, Kuzmányho 5, Lipt. Mikuláš
- 51.) Pracovná zdravotná služba, Team Prevent, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1212, Lipt. Mikuláš
- 52.) Administratíva, predajňa a ambulancia pracovného lekárstva, Gajos, s.r.o., M. Pišúta 4022, Lipt. Mikuláš
- 53.) Pracovná zdravotná služba, Team Prevent, s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 54.) ADOS – Zdravie a spokojnosť, Erika Salvová, Pribylina 384
- 55.) PORT centrum hlbinej psychológie s.r.o., Mgr.Oľga Šupalová, Sokolovňa, ul.Hradná 340, Lipt.Hrádok

b.) IV.2. ŠZD v ohniskách nákaz/ alebo Výkony v ohniskách

V roku 2013 sme v okrese Liptovský Mikuláš mali hlásených a spracovaných 567 ohnisk prenosných ochorení.

1. Na mieste sme vydali 23 opatrení (jednalo sa o opatrenia v ohniskách vykazovaných v 4 epidémiách a o kontakty s nosičmi HbsAg)
2. Počet opatrení riešených vydaním rozhodnutia RH bol v roku 2013 – 8.
3. Po vydaní opatrenia nasledovala v každom prípade s časovým odstupom aj jeho kontrola výkonu. Neboli zistené žiadne nedostatky v realizácii nariadených protiepidemických opatrení či už vydaných na mieste, alebo formou rozhodnutia RH.

V. Zdravotnícke služby vo vzťahu k prenosným ochoreniam :

Zdravotnícke služby v okrese L.Mikuláš sú zabezpečované na porovnateľnej úrovni v rámci Slovenskej republiky. Zabezpečené sú cestou štátneho a súkromného sektora. Spolupráca pri vykonávaní surveillance prenosných ochorení so štátnym aj súkromným sektorom je dobrá. Hlásenie nozokomiálnych nákaz zo zariadení je tak, ako v celej republike podhodnotené. Hlásenie prenosných ochorení zo strany lekárov prvého kontaktu závisí od disciplíny lekárov, ktorá je v okrese L.Mikuláš vcelku dobrá (v porovnaní s okresom Ružomberok).

Očkovanie je každoročne kontrolované v rámci celoslovenskej úlohy a pevne stanoveného termínu. Zaočkovanosť v okrese je dobrá, nemáme obvod s menšou než 95% zaočkovanosťou, aj keď pribúda rodičov odmietajúcich očkovanie. V priebehu roka 2013 sme v okrese L..Mikuláš zaznamenali 92 odmietnutí očkovania, ktoré sme riešili v poradni očkovania a v jednom prípade sa riešila priestupkovým konaním.

Naša komunikácia s ostatnými oddeleniami RÚVZ pri riešení styčných problémov bola dobrá, rovnako tak s ostatnými zdravotníckymi zariadeniami v okrese.

VI. Ostatné činnosti

V priebehu roka sme venovali pozornosť programom a projektom ako je Národný imunizačný program, Surveillance prenosných ochorení, EPIS, Nozokomiálne nákazy, Mimoriadne epidemiologické situácie, Enviromentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV , Prevencia HIV.

Nevykonávali sme žiadne špecializované činnosti

V rámci poradenstva fungovala :

4. poradňa HIV pre jednotlivcov vo vyhradenom čase s anonymnými odbermi krvi na vyšetrenie HIV a poradenstvo cez telefón
5. poradenstvo v očkovaní s rodičmi, ktorých sme si doporučené pozývali do poradne očkovania na základe hlásenia odmietania očkovania pediatriami a tiež ktorí boli odoslaní priamo detskými lekármi pri odmietaní očkovania svojich detí

V rámci zdravotno- výchovných akcií sme sa aktívne zúčastňovali na prednáškach pre odbornú aj laickú verejnosť.

Aktivity vedúcej odd. epidemiológie v r. 2013 :

	Termín	Miesto konania	Názov podujatia	Účast' aktívna/pasívna	Názov referátu
1.	17-19.1.2013	Štrbské pleso	Vakcinologický kongres	aktívna	Dva prípady pertussis u detí do 1 roka na Liptove , r.2012-kazuistika
2.	6.3.2013	Martin	Martinské dni verejného zdravotníctva	pasívna	
3.	19.3.2013	Bratislava	Konzultačný deň NRC	pasívna	
4.	21.3.2013	SZU Bratislava	Tréning psychologických zručností pri komunikácii s rodičmi odmietajúcimi očkovanie	aktívna	Kazuistiky prípadov odmietania očkovania z poradni očkovania v okrese
5.	16.4.2013	Ružomberok Detské odd.	Seminár o očkovaní	aktívna	„ Skúsenosti s odmietačmi očkovania „
6.	22-24.4.2013	Tále	Červenkove epidemiologické dni	aktívna	„Kampylobakteriόza-je problémom len Liptova ? „
7.	15.5.2013	L. Mikuláš NsP	Seminár pre zdravotníckych pracovníkov LNsP	aktívna	„Umývajte ruky , zachrániš život „
8.	24-25.5.2013	Žilina	34. kongres SSVLD Žilina	aktívna	„ Epidemiologická situácia vo výskyte ochorení preventabilných očkovaním „
9.	10-11.6.2013	Remata	Škola vakcinológie III.	pasívna	
10.	28.9.2013	Žilina	Vakcinačný deň SR	aktívna	Aktívny vstup ako členka panelovej diskusie.

11.	19.10.2013	Starý Smokovec	XXXIV. Preventívna výročná konferencia SSVPL SLS	aktívna	Invazívne pneumokokové ochorenia u dospelých očami epidemiológa.
12.	5.11.2013	Tále	Surveillance nemocničných nákaz	pasívne	
13.	13.11.-15.11.2013	Podbánske	Celoslovenská porada epidemiológov	aktívne	Aktívny vstup, vedenie bloku - Chrípka
14.	26.11.2013	Bratislava	Konzultačný deň NRC pre salmonelózy, meningokoky a rezistencia ATB	pasívna	
15.	28.11.2013	Ružomberok	Vzdelávanie sestier – hodnota očkovania	aktívna	Prídavné látky vo vakcínach
16.	3.12.2013	Liptovský Mikuláš	1.december Svetový deň AIDS	aktívne	SOU stavebné L. Mikuláš
17.	5.12.2013	Liptovský Mikuláš	Hrou proti AIDS	aktívna	Obchodná akadémia L. Mikuláš
18.	6.12.2013	Liptovský Mikuláš	1.december Svetový deň AIDS	aktívne	SOŠ stavebná L. Mikuláš
19.	11.12.2013	Liptovský Mikuláš	Vzdelávanie sestier – hodnota očkovania	aktívna	Prídavné látky vo vakcínach

Poradný zbor HH pre epidemiológiu – aktívne som sa zúčastnila jeho dvoch zasadnutí v priebehu roku 2013.

Aktivity ostatných pracovníkov odd. epidemiológie v r. 2013 :

	Termín	Miesto konania	Názov podujatia	Účast' aktívna/pasívna	Pracovníčky
1.	17-19.1.2013	Štrbské pleso	Vakcinologický kongres	pasívne	Demková, Mrvová, Kmečová
2.	28.1.-31.1.2013	Bratislava	Tematický kurz v epidemiológii	pasívna	Mrvová, Kmečová
3.	19.3.2013	Bratislava	Konzultačný deň NRC	pasívna	Mrvová, Demková
4.	22-24.4.2013	Tále	Červenkove epidemiologické dni	aktívna pasívne	Mrvová – Dva prípady Pertusiss u detí do jedného roka na Liptova, rok 2012, kazuistika Demková, Kmečová
5.	15.5.2013	L. Mikuláš NsP	Seminár pre zdravotníckych pracovníkov LNšP	aktívna	Demková, Kmečová - „Umývajte ruky, zachrániť život „
6.	17.10.2013	Bratislava	Zoonózy- Spoločná ochrana zdravia	pasívna	Mrvová

			Ľudí a zdravia zvierat		
7.	21.10.2013	Trenčín	Kontrola sterilizačného cyklu biologickými a chemickým indikátormi	pasívna	Mravcová, Kmečová
8.	5.11.2013	Tále	Surveillance nemocničných nákaz	pasívne	Kmečová, Demková
9.	26.11.2013	Bratislava	Konzultačný deň NRC pre salmonelózy, meningokoky a rezistencia ATB	pasívna	Mravcová
10.	28.11.2013	Ružomberok	Vzdelávanie sestier – hodnota očkovania	aktívna	Mrvová - Diftéria , Tetanus, Pertussis Kmečová – Osýpky, Ružienka, Mumps Demková – VHB, Pneumokokové invazívne ochorenia, Haemofilové invazívne ochorenia

Pre laickú verejnosť sme zabezpečovali osvetu do regionálneho týždenníka v rámci akcie Európsky imunizačný týždeň .

VII. Všeobecné kritéria :

Analýzy výstupov z programu EPIS

Diagnóza	LM
A02 Vylučovanie salmonel	1
A020 Salmonelová enteritída	59
A03 Vylučovanie šigel	2
A031 Šigelóza zapríčinená Shigella flexneri	6
A033 Šigelóza zapríčinená Shigella sonnei	2
A040 Infekcia enteropatogénnymi Escherichia coli	44
A045 Kamylobakteriálna enteritída	238
A047 Enterokolitída zapríč. Clostridium difficile	11
A071 Giardióza (lambliaza)	1
A080 Rotavírusová enteritída	81
A081 Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk	2
A082 Adenovírusová enteritída	7
A083 Iné vírusové enteritídy	7
A09 Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu	1
A160 Tuberkulóza pľúc bakteriologicky a histologicky negatívna	1
A370 Divý kašeľ vyvolaný Bordetella pertussis	4
A38 Šarlach - scarlatina	8
A410 Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus	1
A46 Ruža - erysipelas	15
A480 Plynová gangréna	1
A510 Primárny genitálny syfilis	1
A529 Nešpecifikovaný neskorý syfilis	1
A549 Nešpecifikovaná gonokoková infekcia	2
A562 Nešpecifikovaná chlamýdiová infekcia močovopohlav.sústavy	22
A590 Urogenitálna trichomonóza	3
A692 Lymeska choroba	1
A841 Stredoeurópska kliešťová encefalitída	1
B019 Varicella bez komplikácie	438
B029 Zoster bez komplikácie Zoster, NS	92
B083 Erythema infectiosum (piata choroba)	1
B169 Akútna hepatitída B bez agensu delta a bez pečenevej kómy	1
B182 Chronická vírusová hepatitída C	2
B259 Nešpecifikovaná cytomegalovírusová choroba	1
B279 Nešpecifikovaná infekčná mononukleóza	4
B589 Nešpecifikovaná toxoplazmóza	1
B779 Nešpecifikovaná askarióza	1
B86 Svrab - scabies	14
G001 Pneumokokový zápal mozgových plien - pneumokoková meningitída	1
J10 Chrípka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky	3
J107 SARI	6
J158 Iná bakteriálna pneumónia	2
N309 Nešpecifikovaná cystitída	2

N390 Infekcia močovej sústavy bez určenia miesta	3
P391 Novorodenecká konjunktivitída a dakryocystitída	1
T814 Infekcia po výkone nezatriedená inde	6
Z203 Kontakt alebo ohrozenie besnotou	41
Z21 Bezpríznakový stav infekcie HIV	2
spolu:	1145

Výskyt vybraných prenosných ochorení a porovnávací index za okres Liptovský Mikuláš

MKCH	2013 Abs.Hod	2012 Abs.Hod	INDEX 2013/2012	PRIEMER 2008-2012	Index /P	CHOROBNOSŤ	PRIEMER ch.2008- 2012
A02	59	52	1,13	108,4	0,54	81,28	148,50
A02N	1	3	0,33	1	1,00	1,38	1,37
A03	8	20	0,40	13,8	0,58	11,02	18,90
A03N	2	0	0,00	0,2	10,00	2,76	0,27
A040	44	53	0,83	27,8	1,58	60,61	38,08
A045	238	275	0,87	201,2	1,18	327,86	275,62
A046	0	2	0,00	1,6	0,00	0,00	2,19
A048	0	0	0,00	5,2	0,00	0,00	7,12
A05	0	0	0,00	2,4	0,00	0,00	3,29
A07	1	0	0,00	2	0,50	1,38	2,74
A08	97	99	0,98	123,8	0,78	133,62	169,59
A09	1	0	0,00	8,6	0,12	1,38	11,78
A27	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,27
A370	4	2	2,00	1,4	2,86	5,51	1,92
A38	8	2	4,00	4,8	1,67	11,02	6,58
A39	0	1	0,00	1,6	0,00	0,00	2,19
A410	1	0	0,00	0,6	1,67	1,38	0,82
A415	0	2	0,00	2,4	0,00	0,00	3,29
A418	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,27
A69	1	2	0,50	4,4	0,23	1,38	6,03
A81	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,27
A84	1	0	0,00	0,2	5,00	1,38	0,27
A87	0	3	0,00	2	0,00	0,00	2,74
B01	438	98	4,47	264,4	1,66	603,37	362,20
B02	92	90	1,02	94,6	0,97	126,74	129,59
B15	0	0	0,00	5	0,00	0,00	6,85
B16	1	0	0,00	0,6	1,67	1,38	0,82
B182	2	0	0,00	2,8	0,71	2,76	3,84
B27	4	6	0,67	3	1,33	5,51	4,11
B58	1	0	0,00	3,2	0,31	1,38	4,38
B86	14	41	0,34	23,8	0,59	19,29	32,60
G00	1	1	1,00	1,4	0,71	1,38	1,92
G630	0	2	0,00	1,6	0,00	0,00	2,19
M012	0	0	0,00	1,2	0,00	0,00	1,64
Z203	41	49	0,84	35,2	1,16	56,48	48,22

A370	a	0	0	0	0	0	4	1	0	2	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,46	1,37	0,00	2,76	5,51
A38	a	3	5	1	10	9	1	11	1	2	8
	r	4,08	6,80	1,36	13,63	12,28	1,37	15,02	1,38	2,76	11,02
MKCH		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
A39	a	0	0	1	1	4	2	0	1	1	0
	r	0,00	0,00	1,36	1,36	5,46	2,73	0,00	1,38	1,38	0,00
A403	a	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	2,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A410	a	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1
	r	0,00	1,36	1,36	0,00	1,36	1,37	0,00	1,38	0,00	1,38
A413	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	1,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A415	a	0	4	3	2	3	3	3	1	2	0
	r	0,00	5,44	4,08	2,73	4,09	4,10	4,10	1,38	2,76	0,00
A418	a	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
	r	0,00	0,00	1,36	0,00	0,00	0,00	1,37	0,00	0,00	0,00
A69	a	2	0	0	1	1	10	7	2	2	1
	r	2,72	0,00	0,00	1,36	1,36	13,65	9,56	2,75	2,76	1,38
A81	a	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0
	r	1,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,37	0,00	0,00	0,00
A84	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38	0,00	1,38
A87	a	1	1	1	1	3	0	2	2	3	0
	r	1,36	1,36	1,36	1,36	4,09	0,00	2,73	2,75	4,13	0,00
B01	a	430	280	124	244	252	145	303	524	98	438
	r	584,64	380,70	168,79	332,55	343,84	197,99	413,63	721,58	135,00	603,37
B02	a	30	26	26	21	20	133	121	109	90	92
	r	40,79	35,35	35,39	28,62	27,29	181,60	165,18	150,10	123,98	126,74
B15	a	7	0	30	69	5	11	8	1	0	0
	r	9,52	0,00	40,84	94,04	6,82	15,02	10,92	1,38	0,00	0,00

B16	a	1	2	0	0	1	0	1	1	0	1
	r	1,36	2,72	0,00	0,00	1,36	0,00	1,37	1,38	0,00	1,38
B171	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	1,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B182	a	1	1	3	4	3	5	5	1	0	2
	r	1,36	1,36	4,08	5,45	4,09	6,83	6,83	1,38	0,00	2,76
B27	a	3	6	11	2	1	3	2	3	6	4
	r	4,08	8,16	14,97	2,73	1,36	4,10	2,73	4,13	8,27	5,51
B58	a	2	12	10	8	6	2	2	6	0	1
	r	2,72	16,32	13,61	10,90	8,19	2,73	2,73	8,26	0,00	1,38
MKCH		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
B86	a	40	22	5	21	8	25	24	21	41	14
	r	54,39	29,91	6,81	28,62	10,92	34,14	32,76	28,92	56,48	19,29
G00	a	0	0	1	1	3	0	1	2	1	1
	r	0,00	0,00	1,36	1,36	4,09	0,00	1,37	2,75	1,38	1,38
G630	a	1	0	0	1	2	3	0	1	2	0
	r	1,36	0,00	0,00	1,36	2,73	4,10	0,00	1,38	2,76	0,00
M012	a	1	0	0	0	0	6	0	0	0	0
	r	1,36	0,00	0,00	0,00	0,00	8,19	0,00	0,00	0,00	0,00
Z203	a	36	56	43	32	30	31	24	42	49	41
	r	48,95	76,14	58,53	43,61	40,93	42,33	32,76	57,84	67,50	56,48

Výskyt prenosných ochorení podľa pohlavia v okrese Liptovský Mikuláš

MKCH		Muži	Ženy	Spolu
A02	a	0	1	1
	r	0,00	2,67	1,38
A020	a	28	31	59
	r	79,69	82,77	81,28
A03	a	1	1	2
	r	2,85	2,67	2,76
A031	a	5	2	7
	r	14,23	5,34	9,64
A033	a	0	1	1
	r	0,00	2,67	1,38
A040	a	27	17	44
	r	76,84	45,39	60,61
A045	a	142	96	238
	r	404,12	256,31	327,86
A047	a	3	8	11
	r	8,54	21,36	15,15
A071	a	1	0	1
	r	2,85	0,00	1,38
A080	a	38	43	81
	r	108,15	114,81	111,58
A081	a	1	1	2
	r	2,85	2,67	2,76
A082	a	3	4	7
	r	8,54	10,68	9,64
A083	a	7	0	7
	r	19,92	0,00	9,64
A09	a	1	0	1
	r	2,85	0,00	1,38
A160	a	1	0	1
	r	2,85	0,00	1,38
A370	a	3	1	4
	r	8,54	2,67	5,51
A38	a	4	4	8
	r	11,38	10,68	11,02
A410	a	0	1	1
	r	0,00	2,67	1,38
A46	a	6	9	15
	r	17,08	24,03	20,66
A480	a	1	0	1
	r	2,85	0,00	1,38
A510	a	1	0	1
	r	2,85	0,00	1,38
A529	a	1	0	1
	r	2,85	0,00	1,38
A549	a	2	0	2
	r	5,69	0,00	2,76
A562	a	9	13	22

	r	25,61	34,71	30,31
A590	a	0	3	3
	r	0,00	8,01	4,13
MKCH		Muži	Ženy	Spolu
A692	a	0	1	1
	r	0,00	2,67	1,38
A841	a	1	0	1
	r	2,85	0,00	1,38
B019	a	221	217	438
	r	628,95	579,38	603,37
B029	a	30	62	92
	r	85,38	165,54	126,74
B083	a	1	0	1
	r	2,85	0,00	1,38
B169	a	0	1	1
	r	0,00	2,67	1,38
B182	a	1	1	2
	r	2,85	2,67	2,76
B259	a	1	0	1
	r	2,85	0,00	1,38
B279	a	2	2	4
	r	5,69	5,34	5,51
B589	a	1	0	1
	r	2,85	0,00	1,38
B779	a	0	1	1
	r	0,00	2,67	1,38
B86	a	3	11	14
	r	8,54	29,37	19,29
G001	a	0	1	1
	r	0,00	2,67	1,38
J10	a	1	2	3
	r	2,85	5,34	4,13
J107	a	3	3	6
	r	8,54	8,01	8,27
J158	a	1	1	2
	r	2,85	2,67	2,76
N309	a	0	2	2
	r	0,00	5,34	2,76
N390	a	2	1	3
	r	5,69	2,67	4,13
P391	a	1	0	1
	r	2,85	0,00	1,38
T814	a	3	3	6
	r	8,54	8,01	8,27
Z203	a	18	23	41
	r	51,23	61,41	56,48
Z21	a	2	0	2
	r	5,69	0,00	2,76

Výskyt prenosných ochorení podľa vekových skupín v okrese Liptovský Mikuláš

MKCH		0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	LM
A02	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,64	0,00	1,38
A020	a	4	14	9	2	2	4	10	4	6	0	4	59
	r	570,61	504,32	275,90	60,04	48,88	80,60	87,12	36,82	58,56	0,00	38,08	81,28
A03	a	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	61,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,76
A031	a	0	1	1	2	1	1	0	0	0	1	0	7
	r	0,00	36,02	30,66	60,04	24,44	20,15	0,00	0,00	0,00	9,64	0,00	9,64
A033	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	30,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
A040	a	17	21	0	0	0	0	0	0	0	1	5	44
	r	2425,11	756,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,64	47,61	60,61
A045	a	24	65	40	31	22	12	17	6	8	7	6	238
	r	3423,68	2341,50	1226,24	930,65	537,63	241,79	148,11	55,23	78,08	67,46	57,13	327,86
A047	a	0	0	0	0	0	0	1	0	2	2	6	11
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,71	0,00	19,52	19,28	57,13	15,15
A071	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,71	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
A080	a	22	45	9	1	0	0	0	2	0	0	2	81
	r	3138,37	1621,04	275,90	30,02	0,00	0,00	0,00	18,41	0,00	0,00	19,04	111,58
A081	a	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
	r	0,00	36,02	0,00	0,00	0,00	0,00	8,71	0,00	0,00	0,00	0,00	2,76
A082	a	1	2	2	0	2	0	0	0	0	0	0	7
	r	142,65	72,05	61,31	0,00	48,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,64
A083	a	0	0	0	0	0	1	0	1	0	3	2	7
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,15	0,00	9,20	0,00	28,91	19,04	9,64
A09	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,76	0,00	0,00	1,38
A160	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1

	r	0,00	36,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
B169	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
B182	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,15	0,00	0,00	0,00	0,00	9,52	2,76
B259	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
B279	a	0	0	1	0	2	0	0	1	0	0	0	4
	r	0,00	0,00	30,66	0,00	48,88	0,00	0,00	9,20	0,00	0,00	0,00	5,51
B589	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
MKCH		0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	LM
B779	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	30,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
B86	a	0	2	3	2	1	1	2	1	0	1	1	14
	r	0,00	72,05	91,97	60,04	24,44	20,15	17,42	9,20	0,00	9,64	9,52	19,29
G001	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,20	0,00	0,00	0,00	1,38
J10	a	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	26,14	0,00	0,00	0,00	0,00	4,13
J107	a	0	0	1	0	0	0	0	1	1	1	2	6
	r	0,00	0,00	30,66	0,00	0,00	0,00	0,00	9,20	9,76	9,64	19,04	8,27
J158	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,76	0,00	9,52	2,76
N309	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19,04	2,76
N390	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	28,56	4,13
P391	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	142,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
T814	a	0	0	0	0	0	1	0	1	1	2	1	6

	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,15	0,00	9,20	9,76	19,28	9,52	8,27
Z203	a	0	0	4	13	6	0	6	3	4	2	3	41
	r	0,00	0,00	122,62	390,27	146,63	0,00	52,27	27,61	39,04	19,28	28,56	56,48
Z21	a	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,15	0,00	0,00	9,76	0,00	0,00	2,76

Výskyt prenosných ochorení podľa sezonality v okrese Liptovský Mikuláš

MKCH	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	SPOLU
A02	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
A020	3	1	1	2	2	6	9	8	15	5	5	2	59
A03	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
A031	1	0	2	1	0	0	0	1	2	0	0	0	7
A033	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
A040	2	4	6	3	4	3	5	3	4	3	1	4	42
A045	8	3	8	11	38	70	35	26	17	7	8	7	238
A047	2	1	2	1	1	0	2	0	0	1	1	0	11
A080	2	0	24	32	7	2	2	1	2	1	4	7	84
A081	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	2
A082	0	0	1	1	0	0	0	2	0	0	2	1	7
A083	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	7
A09	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
A160	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A370	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2	0	0	4
A38	2	1	0	1	3	0	0	0	0	1	0	0	8
A410	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
A415	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
A46	2	0	0	1	1	0	4	1	2	3	1	0	15
A480	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A510	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
A529	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A549	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	2

A562	2	1	1	1	4	1	6	0	2	1	1	2	22
A590	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	3
A692	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
A841	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B019	11	13	17	43	71	131	63	26	2	30	17	14	438
B029	10	12	6	7	5	7	18	8	6	8	2	7	96
B083	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
B169	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B182	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2
B259	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B279	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	4
B589	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
MKCH	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	SPOLU
B779	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B86	0	1	0	1	0	0	0	0	5	2	4	2	15
G001	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
J10	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3
J107	2	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
J158	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2
N309	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
N390	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	1	4
P391	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
T814	0	0	0	1	1	0	1	0	1	0	2	0	6
Z203	1	4	3	6	4	9	4	3	0	3	1	4	42
Z21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
Z225	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1

Epidémie alimentárnych nákaz -rodinné a iné menšie (2-5 prípadov)

Dg.	MKCH		Počet epidémií	Počet prípadov	Počet hospitalizovaných	Počet úmrtí
Salmonella		S. typhimurium	0	0	0	0
	A02	S. enteritidis	3	10	4	0
		Iné sérovary	0	0	0	0
Kampylobakter	A04.5		10	24	0	0
Listéria	A32	Listéria monocytogenes	0	0	0	0
		Iné listérie	0	0	0	0
Yersinia	A04.6		0	0	0	0
Escherichia coli (patogénna)	A04.4	Verotoxín produkujúca E. coli (VTEC)	0	0	0	0
Bacillus	A05.4	B. cereus	0	0	0	0
		Iný bacillus	0	0	0	0
Stafylokokové enterotoxíny	A05.0		0	0	0	0
Clostridium	A05.1	Cl. Botulinum	0	0	0	0
	A05.2	Cl. perfringens	0	0	0	0
		Iné clostrídium	0	0	0	0
Iné bakteriálne agens	A23	Brucella	0	0	0	0
	A03	Shigella	1	3	1	0
	A04.8	Iné bakteriálne agens	0	0	0	0
Parazity	B75	Trichinella	0	0	0	0
	A07.1	Giardia	0	0	0	0
	A07.2	Cryptosporidium	0	0	0	0
		Anisakis	0	0	0	0
		Iné parazity	0	0	0	0
Vírusy	A08.1	Norovirus	0	0	0	0
	B15	Hepatitída A	0	0	0	0
	A08 0,2,3,4,8	Iné vírusy	2	4	0	0
Iné agens		Histamín	0	0	0	0
		Morské biotoxíny	0	0	0	0
		Iné agens	0	0	0	0
Neznámy agens	A09		0	0	0	0

Činnosti odd Epidemiológie

1.	Epidemiologické vyšetrenie v ohniskách nákazy (okrem NN)	prvá. návšteva v ohnisku opakované návštevy v ohnisku počet vyšetrených osôb zvýšený zdravotný dozor lekársky dohľad iné protiepidemické ochorenia spolu:	824 25 31 10 0 31 921
2.	Odber vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie (okrem NN):	vzorky biologického materiálu celkom vzorky materiálu z vonkajšieho prostredia: voda potraviny iné spolu:	46 7 3 56
3.	Doplňovanie epidemiologických údajov k spracovaniu nákaz, ev. analýz	z chorobopisov zo zdravotných záznamov z laboratórných protokolov iné spolu:	40 18 711 0 769
4.	Imunizačný program	metodické návštevy lekárov kontrola očkovania (počet očkovaných) kontrola skladovania očkovacích látok prejednanie neúčasti na očkovaní priestupkové konanie iné- poučenie rodičom spolu:	8286 29 18 4 92 8429
5.	Práca v EPIS-e	preberanie hlásení zadávanie prípadov kontrola a uzatváranie prípadov spracovanie dotazníkov k epidémii SRV chrípka spolu:	7 2219 2225 0 19 40098 44568
6.	Analýza epidemiologickej situácie (uviesť počet)	denná týždenná mesačná ročná na požiadanie príprava podkladov spolu:	12 104 24 2 26 48 216
7.	poradenstvo a podávanie informácií	v zdravotníctve v ohniskách rodinných v ohniskách kolektívnych pre verejnosť v médiach iné spolu:	125 824 9 62 10 6 1036
8.	Odborné analýzy (okrem uvedených v bode 6.)	správa rozbor podklad	20 15

		stanovisko	
		spolu:	35
9.	Prednášková činnosť	prednášky pre verejnosť	6
		prednášky pre ZP	20
		spolu:	26
10.	Publikácie pre verejnosť (uviesť miesto a názov v prílohe)	1. autor	
		spoluautor	
		spolu:	0
11.	Publikačná činnosť v odborných a vedeckých časopisoch (uviesť názov a miesto v prílohe)	1. autor	
		spoluautor	
		vypísať názov a miesto*	
		spolu:	0
12.	Účasť na konferenciách (uviesť miesto a názov v prílohe)	aktívna	5
		pasívna	16
		vypísať názov a miesto*	
		spolu:	21
13.	Práca na osobitných štúdiách a programoch (názov programu v prílohe)	príprava zadania	0
		zber podkladov	216
		sumarizácia	216
		analýza	1
		iné (príprava)	
		spolu:	433
		*názov projektu - HELICS	
14.	Vydané certifikáty (AIDS), medzinárodný očkovací preukaz, osvedčenie o odbornej spôsobilosti		0
15.	Plánovaný ŠZD v ZZ - kontrola HER a BOT	kontroly pracoviska	
		opakované návštevy	
		odber vzoriek zo sterilných materiálov	140
		odber vzoriek z prostredia	334
		odber vzoriek z ovzdušia	
		odber vzoriek dezinfekčných prostriedkov	
		odber iných vzoriek	
		počet testovaných HVS	29
		počet testovaných AUT	10
		počet testovaných EO	
		počet testovaných FS	1
		iná sterilizačná technika	
		spolu:	514
16.	NN – cieľná kontrola HER a BOT v súvislosti s výskytom NN	kontroly pracoviska	
		opakované návštevy	
		odber vzoriek zo sterilných materiálov	
		odber vzoriek z prostredia	
		odber vzoriek z ovzdušia	
		odber vzoriek dezinfekčných prostriedkov	
		odber iných vzoriek	
		počet testovaných HVS	
		počet testovaných AUT	
		počet testovaných EO	
		počet testovaných FS	

		iná sterilizačná technika spolu:	0
17.	Epidemiologické vyšetrovanie v súvislosti s chorobou z povolania	počet osôb	0
18.	Posudková činnosť	štúdie projektov	34
		konzultácie	142
		spracovanie	
		kolaudácia	
		vydanie posudkov spolu:	6 182
19.	Podnety a sťažnosti	počet	3
20.	Sankcie	počet	3
21.	Rozhodnutia	počet	46
22.	Odvolania	počet	2

*

Názov podujatia	Miesto konania
Vakcinologický kongres	Štrbské pleso
Martinské dni verejného zdravotníctva	Martin
Konzultačný deň NRC	Bratislava
Červenkové epidemiologické dni	Tále
34. kongres SSVLD Žilina	Žilina
Škola vakcinológie III.	Remata
Vakcinačný deň SR	Žilina
XXXIV. Preventívna výročná konferencia SSVPL SLS	Starý Smokovec
Surveillance nemocničných nákaz	Tále
Konzultačný deň NRC pre salmonelózy, meningokoky a rezistencia ATB	Bratislava

Okres Ružomberok

III. Demografické trendy

Demografické charakteristiky a ukazovatele zdravotného stavu za okresy Ružomberok a Liptovský Mikuláš

I. Údaje o počte a pohybe obyvateľov

Vybrané ukazovatele za okresy Ružomberok a Liptovský Mikuláš spracovali pracovníci Poradne zdravia RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši.

Údaje z okresu Ružomberok sú porovnané s okresom Liptovský Mikuláš. Dôvodom je fakt, že tento okres sa podmienkami podobá na okres Ružomberok, je situovaný v podobných klimatických i geografických podmienkach, pričom v okrese Liptovský Mikuláš nie je lokalizovaný pôvodca podobného charakteru znečistenia životného prostredia ako v okrese Ružomberok resp. v záujmovej oblasti.

Nasledujúce tabuľky uvádzajú základné štatistické údaje o počte a dynamike vývoja počtov obyvateľov vo vybratých obciach záujmovej oblasti.

V demografických údajoch neboli zistené výraznejšie rozdiely v okrese Ružomberok oproti okresu L. Mikuláš.

Tabuľka č.3 -Vekové zloženie obyvateľov okresu Liptovský Mikuláš v roku 2010 (k 31.12.)

Vekové skupiny	muži	ženy	spolu
0	352	356	708
1 - 4	1 422	1 292	2 714
5 - 9	1 601	1 594	3 195
10 - 14	1 895	1 730	3 625
15 - 19	2 415	2 207	4 622
20 - 24	2 803	2 606	5 409
25 - 29	3 008	2 958	5 966
30 - 34	3 155	2 963	6 118
35 - 39	2 829	2 844	5 673
40 - 44	2 445	2 559	5 004
45 - 49	2 648	2 587	5 235
50 - 54	2 697	2 790	5 487
55 - 59	2 611	2 819	5 430
60 - 64	1 864	2 231	4 095
65 - 69	1 340	1 735	3 075
70 - 74	878	1 451	2 329
75 - 79	685	1 325	2 010
80 - 84	487	1 037	1 524
85 - 89	213	530	743
90 - 94	48	113	161
95 - 99	22	68	90
100+	9	12	21

Tabuľka č. 4 - Vekové zloženie obyvateľov okresu Ružomberok v roku 2010 (k 31.12.)

Vekové skupiny	muži	ženy	spolu
0	310	312	622
1 - 4	1 155	1 164	2 319
5 - 9	1 403	1 456	2 859
10 - 14	1 639	1 664	3 303
15 - 19	2 063	2 033	4 096
20 - 24	2 212	2 199	4 411
25 - 29	2 578	2 354	4 932
30 - 34	2 586	2 401	4 987
35 - 39	2 305	2 221	4 526
40 - 44	1 921	1 827	3 748
45 - 49	1 992	2 024	4 016
50 - 54	2 082	2 110	4 192
55 - 59	2 081	2 281	4 362
60 - 64	1 583	1 776	3 359
65 - 69	937	1 301	2 238
70 - 74	733	1 145	1 878
75 - 79	512	1 004	1 516
80 - 84	328	752	1 080
85 - 89	144	412	556
90 - 94	24	70	94
95 - 99	8	29	37
100+	3	6	9

Vybrané ukazovatele veku podľa územie, pohlavie, typ ukazovateľa a rok

Okres	Index starnutia						Priemerný vek					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Liptovský Mikuláš												
Spolu	135,88	142,68	148,61	155,93	161,92	167,19	38,6	38,88	39,17	39,46	39,73	40
Muži	86,49	90,19	93,72	98,72	102,88	107,33	36,8	37,06	37,32	37,6	37,87	38,18
Ženy	188,9	198,2	207,04	216,93	224,65	230,46	40,29	40,58	40,9	41,21	41,47	41,71
Ružomberok												
Spolu	114,83	121,21	128,22	134,46	139,65	146,5	37,54	37,83	38,12	38,37	38,61	38,92
Muži	74,83	78,29	82,98	87,98	91,83	97,35	35,97	36,26	36,53	36,82	37,04	37,37
Ženy	154,08	163,33	173,04	180,26	186,45	194,75	39,02	39,3	39,6	39,83	40,08	40,38

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu

Epidemiologická situácia vo výskyte infekčných ochorení v okrese Ružomberok bola v roku 2013 priaznivá, aj keď sme zaznamenali takmer dvojnásobný počet hlásených infekčných ochorení (1083) v porovnaní s 577 ochoreniami ktoré boli hlásené v roku predchádzajúcom. Je to však len výsledok zlepšenia hlásnej služby lekármi prvého kontaktu, ktoré v minulých rokoch dosť pokulhávalo a lekári boli opakovane upozorňovaní na plnenie si svojej ohlasovacej povinnosti.

V priebehu roka nebola hlásená epidémia. V roku 2013 bolo z okresu Ružomberok hlásené 1 úmrtie na infekčné ochorenie- jednalo sa o prípad genetickej formy Creutzfeldt-Jacobovej choroby z obce Ľubochňa, v ktorej je to zatiaľ prvý prípad ochorenia.

Vo výskyte alimentárnych ochorení zostáva poradie najčastejšie hlásených diagnóz nezmenené- rovnako ako v roku predchádzajúcom zaujímajú prvenstvo kamylobakteriôzy, na druhom mieste sú to vírusové gastroenteritídy (rota , noro a adeno) a až na treťom mieste sú to salmonelôzy. Hlásené boli tiež dve ochorenia na bacilárnu dyzentériu, kým v dvoch po sebe idúcich rokoch toto ochorenie z okresu Ružomberok hlásené nebolo.

V skupine hepatitíd sa v roku 2013 nevyskytol žiaden prípad hepatitídy A, rovnako tomu bolo aj v roku predchádzajúcom. Hlásené boli po jednom prípade hepatitída B,C a E. Dva krát bolo zaznamenané nové nosičstvo HBsAg.

Z ochorení imunizačného programu sme v roku 2013 nemali hlásené žiadne ochorenie.

U vzdušných nákaz sme zaznamenali najviac prípadov u varicelly, ktorá narástla viac ako trojnásobne (767/227) v porovnaní s rokom predchádzajúcim čo však možno pripísať na vrub zlepšenej hlásnej služby zo strany lekárov prvého kontaktu, ktorí boli opakovanými výzvami upozorňovaní na plnenie si svojej ohlasovacej povinnosti.

Epidemiologická situácia vo výskyte chrípky sa po pandemickom roku 2010 stabilizovala, nebol zaznamenaný klasický epidemický vzostup ochorení, ktorý by si vyžiadal prijať sprísnené protiepidemické opatrenia, riešené rozhodnutím regionálneho hygienika. Epidemický výskyt sa objavoval len v lokalizovaných epidemických výskytoch na školách.

V rámci okresu Ružomberok sa podarilo 2x izolovať vírus chrípky – v oboch prípadoch sa jednalo o typ B chrípky a odber materiálu vykonalo infekčné odd. ÚVN.

Zo skupiny zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou sme mali v roku 2013 hlásené 4 prípady Lymsej boreliózy, z čoho v dvoch prípadoch sa jednalo o tretie štádium ochorenia (polyneuropathia a artritída), ďalej tiež 4 prípady toxoplazmózy a zhruba rovnaký počet ohrozenia besnotou ako v roku predchádzajúcom(18/20). Po desiatkach rokov bez výskytu sme aj v tomto roku mali nahlásenú dg. kliešťovej encefalitídy. Kým v roku predchádzajúcom to bol jeden importovaný prípad ochorenia, v tomto roku boli hlásené 2 prípady ochorenia.

Z neuroinfekcií sa v roku 2013 vyskytol 1 prípad nešpecifikovanej vírusovej meningitídy, jeden prípad herpetickovírusovej encefalitídy, dva prípady varicellovej encefalitídy a jeden prípad nešpecifikovaného bakteriálneho zápalu mozgu . U zoonóz sme zaznamenali dva prípady Lymsej boreliózy a rovnako dva prípady toxoplazmózy. V tomto roku nám bolo hlásených celkom 15 pohlavných ochorení (1x syfilitída, 5x gonokoková infekcia a 9x chlamydiová infekcia močovopohlavnej sústavy.).

III.Epidemiologická situácia

a.) Epidemiologická analýza jednotlivých skupín ochorení

Diagnóza	RK
A02 Vylučovanie salmonel	1
A020 Salmonelová enteritída	48
A031 Šigelóza zapríčinená Shigella flexneri	2
A040 Infekcia enteropatogénnymi Escherichia coli	27
A045 Kamylobakteriálna enteritída	62
A046 Enteritída zapríčinená Yersinia enterocolitica	3
A047 Enterokolitída zapríč. Clostridium difficile	2
A080 Rotavírusová enteritída	47
A081 Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk	2
A082 Adenovírusová enteritída	5
A38 Šarlach - scarlatina	4
A415 Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami	2
A46 Ruža - erysipelas	4
A510 Primárny genitálny syfilis	1
A549 Nešpecifikovaná gonokoková infekcia	5
A562 Nešpecifikovaná chlamýdiová infekcia močovopohlav.sústavy	9
A692 Lymeská choroba	1
A810 Creuzfeldtova-Jakobova choroba	1
A841 Stredoeurópska kliešťová encefalitída	2
A879 Nešpecifikovaná vírusová meningitída	1
B004 Herpetickovírusová encefalitída (G05.1)	1
B011 Varicellová encefalitída (G05.1*)	2
B019 Varicella bez komplikácie	765
B029 Zoster bez komplikácie Zoster, NS	38
B083 Erythema infectiosum (piata choroba)	3
B084 Enterovírusová vezikulárna stomatitída s exantémom	1
B169 Akútna hepatitída B bez agensu delta a bez pečenej kómy	1
B182 Chronická hepatitída C	1
B172 Akútna hepatitída E	1
B279 Nešpecifikovaná infekčná mononukleóza	4
B589 Nešpecifikovaná toxoplazmóza	4
B850 Pedikulóza zavinená Pediculus humanus capitis	6
B86 Svrab - scabies	2
G009 Nešpecifikovaný bakteriálny zápal mozgových plien	1
G630 Polyneuropatia pri Lymeskej chorobe	2
J10 Chrápka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky	2
M012 Artritída pri Lymeskej chorobe	1
Z203 Kontakt alebo ohrozenie besnotou	18
Z225 Nosič vírusovej hepatitídy B	2
spolu:	1084

III.1. Skupina alimentárnych infekcií

Brušný týfus a paratýfusy

A01

Za posledných 5 rokov nebolo hlásené žiadne ochorenie na túto diagnózu. Posledný prípad ochorenia bol hlásený z nášho okresu v r. 1986. Neevidujeme žiadneho bacilonosiča.

Iné infekcie salmonelami

A02

V r. 2013 bolo spolu hlásených 49 prípadov salmonelózy, čo je o 4 ochorenia menej, ako v roku predchádzajúcom (49/53). Salmonelóza je na druhom mieste v častosti výskytu hnačkových ochorení v okrese. 5-ročný priemer chorobnosti je 89,43/100000.

Ochorenia v 48 prípadoch boli potvrdené kultivačným vyšetrením 1 ochorenie hlásené na základe klinických príznakov a 1 prípad vylučovanie salmonel. Najväčší výskyt sme zaznamenali v mesiaci september - 15 ochorení a v auguste - 8 ochorení. Najviac postihnutou vekovou skupinou bola skupina 65+ (12 ochorení), 1 - 4 roč. (9 ochorení), 5 - 9 roč. (9 ochorení). Celkom 12 prípadov sa vyskytlo v rámci rodinných epidémií (6 x 2 prípady), ostatných 36 ochorení boli sporadické výskyty.

Evidujeme 1 importované ochorenie z Turecka u 36-ročnej ženy.

Analýza podľa pôvodcu ochorenia

Typ	OCHORENIE		VYLUČOVANIE		SPOLU	
	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.
S.Bareilly	1	2,08	0	0,00	1	2,04
S.Enteritidis	34	70,83	0	0,00	34	69,39
S.Infantis	1	2,08	0	0,00	1	2,04
S.Monteideo	6	12,50	0	0,00	6	12,24
S.Typhimurium	5	10,42	1	100,00	6	12,24
ZES-kult.nevyšetrený	1	2,08	0	0,00	1	2,04

Prehľad salmonelózy v epidemiologickej súvislosti v roku 2013 v okrese Ružomberok

P.č	Obec	Dátum výskytu	Počet ochorení	Sérotyp	Faktor prenosu	Typ výskytu
1	2	3	4	5	6	7
1	Liptovská Osada	28.4.2013-30.4.2013	2	S. monteideo	Bryndza - Malatina	epidemický
2	Lisková	3.5.2013-3.5.2013	2	S. monteideo	Ázijská polievka	rodinný
3	Komjatná	2.9.2013-2.9.2013	2	S. enteritidis	Vajcia - domáce	rodinný
4	Ružomberok	16.4.2013-16.4.2013	2	S. enteritidis	Vajcia - obchodná sieť	rodinný
5	Ľubochňa	25.11.2013-28.11.2013	2	S. enteritidis	Vajcia - domáce	rodinný
6	Ľubochňa	22.11.2013-3.12.2013	2	S. enteritidis	nezistený	rodinný

* kultivačne potvrdené

V tomto roku sme zaznamenali 2 ochorenia . Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 0,68/100 000.

Typ	OCHORENIE		SPOLU	
	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.
Shigella flexneri	2	100,00	2	100,00

Iné bakteriálne črevné infekcie

A 04

V r. 2013 bolo spolu hlásených 94 prípadov, čo o 28 ochorení menej ako v roku predchádzajúcom (94/122). Všetkých 94 prípadov bolo kultivačne potvrdených. Podľa etiologického agens bolo najviac ochorení spôsobených *Campylobacter jejuni* – 62 prípadov, v 27 prípadoch boli pôvodcom ochorení enteropatogénne *E. coli* (10xO26, 3xO55, 3xO111, 1xO125, 8xO126, 2xO127). V troch prípadoch sa uplatnila ako etiologické agens *Yersinia enterocolitica*. V dvoch prípadoch bol pôvodca ochorenia *Clostridium difficile*.

Vďaka vysokému výskytu kampylobakteriôz bola táto diagnóza prvou najčastejšie sa vyskytujúcou alimentárnou nákazou v okrese. U kampylobakteriôz boli uvedené viaceré faktory prenosu: 16 x hydínové mäso, 6 x mliečne výrobky, 5 x ovčí syr, 4 x nepasterizované mlieko,

10 x kontakt so zvierat'om a 21 x sa nám faktor nepodarilo objasniť.

Analýza podľa pôvodcu ochorenia

TYP		počet	perecnto
Campylobacter	<i>Campylobacter jejuni</i>	62	65,96
Clostridium difficile	nešpecifikované	2	2,13
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O26	10	10,64
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O55	3	3,19
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O111	3	3,19
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O125	1	1,06
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O126	8	8,51
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O127	2	2,13
Yersinia enterocolitica	nešpecifikované	3	3,19

Analýza Campylobacter jejuni podľa faktora prenosu

Faktor prenosu	počet
ovčí syr	5
nepasterizované mlieko	4
mliečne výrobky	6
hydinové mäso	16
kontakt so zvierat'om	10
nezistený	21
Spolu:	62

Iné bakteriálne otravy potravinami

A 05

V roku 2013 sme nezaznamenali žiadne ochorenie na túto diagnózu.
5-ročný priemer chorobnosti je 3,07/100 000.

Iné protozoráne črevné choroby

A 07

V roku 2013 sme nezaznamenali žiadne ochorenie na túto diagnózu, podobne ako v roku 2012. 5-ročný priemer chorobnosti je 0,68/100 000.

Vírusové a inými organizmami vyvolané črevné infekcie

A 08

V tomto roku sme zaznamenali 54 prípadov hnačkových ochorení vírusového pôvodu, čo je o 8 ochorení viac ako v roku predchádzajúcom (54/46) z toho bolo 47 rotavírusovej etiológie, 5 prípadov adenovírusovej etiológie a 2 prípady norovírusovej etiológie. Táto diagnóza sa nachádza na druhom mieste vo výskyte hnačkových ochorení v okrese. Najväčším podielom sa na vysokom počte ochorení podieľajú detskí pacienti, nakoľko detské oddelenie UVN venuje diagnostike pôvodcov náležitú pozornosť.
5 – ročný priemer chorobnosti je 125,28/100000.

Diagnóza	Počet ochorení	Percentá
A 080 Rotavírusová enteritída	47	87
A 081 Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk	2	3,7
A 082 Adenovírusová enteritída	5	9,3
SPOLU	54	100

Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu

A 09

V roku 2013 sme nezaznamenali ochorenie na túto diagnózu.

III.2. Skupina vírusových hepatítid

V tomto roku sme zaznamenali celkom tri prípady hepatítid (1 x prípad VHB, 1 x prípad VHC a 1 x prípad VHE). Zaznamenali sme 2 nosičstvá hepatitídy typu B, z toho jedno novozistené.

Akútna hepatitída A

B 15

V tomto roku sme žiadne ochorenie nezaznamenali, podobne ako v roku predchádzajúcom. 5-ročný priemer je 2,39/100 000.

Akútna hepatitída B

B 16

V r. 2013 sme zaznamenali jedno ochorenie akútnej hepatitídy typu B. V roku 2012 sme ochorenie nevykazovali. 5-ročný priemer chorobnosti je 0,34/100 000.

- jedná sa o 51-ročného muža, ktorý od roku 2009 je vo výkone trestu odňatia slobody v Ružomberku. V máji 2013 potvrdené ochorenie serologickým vyšetrením HBsAg (konfirmovaný výsledok). V epid. anamnéze mal lekársky zákrok - operáciu vykonanú v nemocnici pre odsúdených v Trenčíne. Na pracovisku bol v spolupráci s RÚVZ Trenčín vykonaný ŠZD zameraný na zistenie možného rizika prenosu nákazy, neboli zistené nedostatky vo výkone HER. V minulosti (rok 1972) mal vykonané tetovanie, rizikový sexuálny styk neguje. Očkovaný proti VH-B nebol.

Nosiči HBsAg

V r. 2013 sme zaznamenali 2 prípady nosičstva HBsAg z toho 1 novozistené. Nosičstvá boli zistené v rámci rôznych vyšetrení (1x v rámci hospitalizácie, 1x v rámci kontrolných vyšetrení).

- jedná sa o 44-ročného muža, ktorý bol hospitalizovaný na internej klinike na ÚVN RBK pre slabosť, úbytok hmotnosti, pretrvávajúcu melénu. V rámci vyšetrení zistená HBsAg pozitivita. Pri epid. šetrení bolo zistené, že jeho pozitivita bola objavená už v r. 2000. Epid. anamnéza negatívna na parenterálne zákroky, jedná sa o etylika, asociálne chovanie.

- jedná sa o 80-ročného pacienta s leukémiou v rámci hematologického vyšetrenia zistená pozitivita HBsAg. Leukémia mu bola diagnostikovaná v roku 2011 v liečbe v roku 2012 mu bola podávaná transfúzia krvi, v mladosti prekonal hepatitídu, (typ nevie udať ani v dokumentácii nie je údaj), prekonal operáciu chrbtice a laparoskopické odstránenie žlčníka. Spolu boli prešetrované 3 priame rodinné a sexuálne kontakty. V rámci protiepidemických opatrení sme nariadili vyšetrenie krvi na HBsAg a anti HBsAg s následnou imunizáciou negatívnych kontaktov. Vyšetrenie kontaktov pozitivitu nepreukázalo.

Vyšetrovanie HBsAg u tehotných:

V r. 2013 sme nevykazovali nové nosičstvo HBsAg u tehotnej ženy podobne ako v roku predchádzajúcom..

Prehľad o očkovaní zdravotníkov a žiakov SZŠ v okrese:

Očkovanie žiakov SZŠ zabezpečujú lekári, ktorí majú tieto žiačky v zdravotnej starostlivosti, o čom my nemáme (vzhlľadom na slobodnú voľbu lekára) žiaden prehľad.

Iné akútne vírusové hepatitídy

B 17

Hepatitída non A non B :

V tomto roku sme nezaznamenali žiadne nedodiferencované vírusové hepatitídy a to vďaka tomu, že v okrese máme diferenciálnu diagnostiku na slušnej úrovni a výsledky sú nám k dispozícii do 24 hodín.

Akútna hepatitída C

B171

V r. 2013 sme ochorenie nezaznamenali, podobne ako v predchádzajúcom roku

Chronická vírusová hepatitída typu C

B182

V tomto roku sme zaznamenali 1 prípad podobne ako v roku predchádzajúcom.

- jedná sa o 52-ročného muža t. č vo výkone trestu, ochorenie diagnostikované v rámci vstupných odberov pred nástupom do výkonu trestu UVTOS . V epid. anamnéze udal časté striedanie partneriek. Drogy, úrazy, operácie, príjem transfúzie krvi neguje, jedná sa o ethylka s novozisteným DM II. typu. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením anti HVC.

Akútna hepatitída E

B172

V r. 2013 sme zaznamenali 1 prípad akútnej hepatitídy typu E. V predchádzajúcom roku ochorenie nebolo vykazované.

- ochorel 27-ročný muž, ktorý prekonal VH-B pred tromi rokmi, ostal HBsAg negatívny. V tomto roku prijatý na infekčné odd. ÚVN ako hepatopatia s icterom, slabosťou končatín, žalúdočný diskomfort. Ochorenie potvrdené Western blot HEV IgG pozit. V epid. anamnéze udáva promiskuitné správanie, tetovanie, liečba v psychiatrickej liečebni v Pezinku, pozitívna cestovateľská anamnéza.

III.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Divý kašiel - Pertussis

A 37

V roku 2013 sme nezaznamenali ochorenie. V predchádzajúcom roku sme zaznamenali 3 ochorenia Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 2,73/100 000.

Úroveň očkovania a preočkovania je veľmi dobrá.

Pri kontrole očkovania k 1.9.2013 bola úroveň očkovania nasledovná :

<u>Ročníky narodenia:</u>	<u>Percento zaočkovanosti</u>
roč. nar. 2011	98,6%
roč. nar. 2006	99,6%

Osýpky - Morbilli

B05

U osýpok sme za posledných 20 rokov výskyt nezaznamenali, naposledy bol výskyt v r. 1993 kedy sa vyskytlo jedno ochorenie.

Očkovanie proti osýpkam k 1.9.2013:

roč. nar. 2011.....	97,4 %
roč. nar. 2010.....	99,1 %

Preočkovanie proti osýpkam v 11 r. života:

roč. nar. 2001	99,8 %
----------------------	--------

Ružienka - Rubeola

B 06

V r. 2013 sme ochorenie nezaznamenali, podobne ako v predchádzajúcom roku.

Očkovanie proti rubeole k 1.9.2013: Vid' očkovanie vyššie u Morbill

Mumps - Parotitis epidemica

B 26

V r. 2013 sme ochorenie nezaznamenali.

Očkovanie proti parotitíde k 1.9.2013: Vid' očkovanie vyššie u Morbill.

Pneumokokové invazívne nákazy

A 40.3, G00.1, J13

V r. 2013 sme ochorenie nezaznamenali, podobne ako v predchádzajúcom roku

Hemofilové invazívne nákazy

A 41.3, G00.0, J14

V r. 2013 sme ochorenie nezaznamenali, podobne ako v predchádzajúcom roku

III.4. Skupina respiračných nákaz

Tuberkulóza

A 15 – A 19

V roku 2013 sme nezaznamenali prípad tuberkulózy. V roku 2012 sme vykazovali dva prípady ochorenia na tuberkulózu pľúc.

Diftéria - Záškrt

A 36

V roku 2013, ani za posledných 5 rokov nebolo hlásené ochorenie, ani nosičstvo toxického kmeňa *Corynebacterium diphteriae*.

Scarlatina - Šarlach

A 38

V r. 2013 boli hlásené 4 prípady, čo je o 4 prípady menej ako v r.2012 (4/8). Ochorenie postihlo 3 mužov a 1 ženu, najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej kategórii 5-9 ročných (2 ochorenia) po jednom prípade vo vekových kategóriách 1-4ročných a 10-14 ročných. Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 4,44/100 000.

Ruža

A 46

V r. 2013 boli hlásené 4 prípady, čo je o 6 prípadov menej ako v r.2012 (4/10). Ochorenie postihlo 2 mužov a 2 ženy, najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej kategórii 65+ (2 ochorenia).

Ovčie kiahne - Varicella a Herpes zoster

B 01, B02

Varicella - B 01

V r. 2013 bolo hlásených 765 prípadov ochorení, čo je vzostup o 540 ochorení v porovnaní s rokom predchádzajúcim (765/227). Ochorenie postihlo 402 mužov a 363 žien,

najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej kategórii 5-9 ročných (339 ochorení), 1-4 ročných (281 ochorení), 10-14 ročných (85 ochorení). 5 – ročný priemer chorobnosti je 397,34/100000.

Herpes zoster - B 02

V r. 2013 bolo hlásených 38 ochorení, čo je o 5 ochorení menej ako v roku 2012 (38/43). Ochorenie postihlo 17 mužov a 21 žien, najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej kategórii 65+ ročných (14 ochorení), a vekových skupinách 25-34 ročný a 55-64 ročný (po 6 ochorení). 5 – ročný priemer chorobnosti je 65,79/100000.

Iné vírusové infekcie charakterizované léziami kože a sliznice nezatriedene inde B 08

V r. 2013 boli hlásené 4 prípady, z toho 3 prípady ako Erythema infectiosum (B083) a 1 prípad ako Enterovírusová vezikulárna stomatitída s exantémom (B084). V roku predchádzajúcom sme evidovali 3 prípady. Ochorenie B083 sa vyskytlo o vo vekovej kategórii 5-9 ročných mužov a ochorenie B084 vo vekovej kategórii 10-14 ročných žien.

Infekčná mononukleóza B 27

V r. 2013 boli hlásené 4 prípady, čo je o 4 ochorenia menej ako v roku predchádzajúcom. Ochorenia sa vyskytli u 3 žien a 1 muža, vo vekovej kategórii 1-4 ročných(1 ochorenie), 10-14 ročných (1 ochorenie), 15-19 ročných (2 ochorenia). 5 – ročný priemer chorobnosti je 9,90/100000.

Chrípka a akútne respiračné ochorenia J 10, J 11

Epidemiologická situácia vo výskyte chrípky bola aj v tomto roku pomerne priaznivá. Vrchol chorobnosti sme zaznamenávali od 4.kalendárneho týždňa do 7.kal.týždňa, najvyššia chorobnosť bola klasicky zaznamenaná v skupine 0-5 ročných detí. V priebehu sezóny sa objavovali len lokálne epidémie v kolektívoch týchto predškolských a školských detí. Čo sa týka záchytu vírusu chrípky v rámci okresu, tak v okrese Ružomberok nemáme sentinelových lekárov, ktorí by nám odoberali materiál na vyšetrenie.

Vírus chrípky typu B bol potvrdený PCR metódou u dvoch pacientov- muži (39 –ročný a 55 – ročný), ktorí boli hospitalizovaní na infekčnej klinike ÚVN a neboli očkovaní proti chrípke.

SARI J107

V tomto roku sme ochorenie nezaznamenali, podobne ako v roku predchádzajúcom.

III.5. Neuroinfekcie

Meningokoková infekcia A39

Ochorenie sme v tomto roku nezaznamenali.

Nešpecifikované vírusová meningitída A87.9

Zaznamenali sme jeden prípad ochorenia, jednalo sa o 44.ročnú ženu hospitalizovanú na

infekčnej klinike ÚVN RBK pre meningizmus so svetloplachosťou, nauzeou, zvýšenou teplotou, zimnicou. Ochorenie potvrdené na základe pozitívneho biochemického likvorového nálezu a klinického obrazu. V epid. anamnéze prisatie kliešťa neguje, nekonzumovala surové mliečne výrobky. Pôvodcu ochorenia sa nepodarilo objasniť. Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 1,37/100 000.

Herpetickovírusová encefalitída

B004

Ochorel 40 - ročný muž, ktorý bol hospitalizovaný na infekčnej klinike ÚVN RBK s dg. nešpecifikovaná serózna meningitída pre výrazné encefalitické príznaky a pozitívne virologické vyšetrenia (potvrdený herpes simplex vírus ako pôvodca encefalitídy), zahájená antivírusová liečba Herpesinom.

Varicellová encefalitída

B011

Ochorel 6 – ročný chlapec, ktorý prekonal v máji 2013 varicellu, dva dni po kontrolnom vyšetrení u obvodného pediatra poruchy chôdze, malátnosti, poruchy sluchu. Dieťa hospitalizované na detskej klinike ÚVN RBK s dg. varicellová encefalitída. Diagnóza potvrdená na základe klinického obrazu a pozitívnych laboratórnych vyšetrení. Pacient nebol očkovaný proti varicelle. Zahájená antivírusová liečba.

Ochorelo 5- ročné dievča, ktoré prekonal v auguste 2013 varicellu, dieťa hospitalizované na infekčnej klinike ÚVN RBK pre komplikáciu varicelly febrilnými kŕčami, po 14 dňoch po prepustení dieťa podráždené, malátno, poruchy chôdze. Vyšetrená neurológom potvrdené dg. varicellova encefalitída. Diagnóza potvrdená na základe klinického obrazu a pozitívnych laboratórnych vyšetrení. Pacient nebol očkovaný proti varicelle. Zahájená antivírusová liečba.

Bakteriálny zápal mozgových plien

G009

Ochorel 32 – ročný muž prijatý na infekčnú kliniku pre vysoké febrility, bolesti hlavy s podozrením na meningitídu. Pred hospitalizáciou vyšetrený internistom, oftalmológom, a ORL lekárom, realizované CT mozgu s nálezom pansinusitídy a orbitocelulitídy vľavo. Diagnóza potvrdená na základe klinického obrazu, pozitívneho biochemického vyšetrenia likvoru. Kultivačné vyšetrenie pôvodcu ochorenia nepreukázalo.

III.6. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

Stredoeurópska kliešťová encefalitída

A841

Ochorel 23 - ročný muž, pracujúci vo výrobní syra, bryndze a tiež z hotovými výrobkami, pri práci používa ochranné pracovné pomôcky. V epid. anamnéze neguje poštípanie kliešťom, konzumáciu nepasterizované mlieko. Klinický obraz prebiehal dvojfázovo. Diagnóza potvrdená na základe klinického obrazu a pozitívnych laboratórnych vyšetrení. Pacient nebol očkovaný proti kliešťovej encefalitíde. Hospitalizovaný na infekčnej klinike ÚVN RBK. Súčasne s týmto pacientom ochorela aj žena z okresu Trnava, ktorá udávala konzumáciu mliečnych výrobkov, zakúpených na salaši, kde tento muž pracoval. O jej potvrdenom ochorení nás informoval RÚVZ Trnava. Obidve ochorenia boli v časovej súvislosti.

Ochorel 27- ročný muž pracujúci ako drevorúbač v Rakúsku. V epid. anamnéze udáva mnohonásobné zaklieštenie na celom tele. Klinický obraz prebiehal dvojfázovo. Diagnóza potvrdená na základe klinického obrazu a pozitívnych laboratórnych vyšetrení. Pacient nebol

očkovany proti kliešťovej encefalitíde. Hospitalizovaný na infekčnej klinike ÚVN RBK. Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 0,34/100 000.

Creutzfeldt - Jacobova choroba

A 81

V tomto roku sme zaznamenali jedno ochorenia a zároveň aj úmrtia na túto diagnózu. Jednalo sa o genetickú formu ochorenia. Priemerná 5-ročná chorobnosť je 2,73/100000. Podrobný popis je v kapitole Úmrtia.

Toxokaróza

B830

V tomto roku sme ochorenie nezaznamenali, podobne ako v roku minulom.

Lymeská choroba

A 69.2

V tomto roku sme zaznamenali 1 prípad ochorenia. V roku 2012 sme zaznamenali dva prípady.

Ochorel - 28 ročný muž. V epid. anamnéze udáva prisatie kliešť'a so začervenaním kože v lete pred rokom. Teraz príznaky virózy, vykonané virologické vyšetrenia , kde zistená pozitívita boreliových protilátok (IgM aj IgG) . Pacient preliečený ATB. Priemerná 5-ročná chorobnosť je 5,46/100000.

Polyneuropatia pri Lymeskej chorobe

G 63

V tomto roku sme zaznamenali dve ochorenia, v roku 2012 sme zaznamenali tri ochorenia. 5- ročný priemer chorobnosti je 2,39/100000.

- 1.) Ochorela 35 - ročná žena hospitalizovaná na Infektologickej klinike. V klinickom obraze bolesti hlavy tupého charakteru v oblasti záhľavia, bolesť prešla do frontálnej oblasti. Ochorenie serologicky potvrdené B. burgdorferi. Udáva viacnásobne poštípanie komármí, prisatie kliešť'a neudáva.
- 2.) Ochorel 24 - ročný muž s chronickými bolesťami hlavy v rámci ktorých mu bola vyšetrená krv na boréliu, iné obtiaže neudáva. Vyšetrený ambulantne v infekčnej ambulancii. Ochorenie potvrdené serologicky B. burgdorferi. Faktor prenosu nebol zistený.

Artritída pri Lymeskej chorobe

M 01.2

V tomto roku sme zaznamenali jedno ochorenie, v predchádzajúcom roku sme zaznamenali tiež jedno ochorenie. 5- ročný priemer chorobnosti je 2,39/100000.

Ochorela 49 – ročná žena, ktorá 10 rokov trpí na bolesť kĺbov, ktoré sa zhoršujú iné ťažkosti neudáva. Pacientka liečená a sledovaná v reumatologickej ambulancii odkiaľ odoslaná na infekčnú ambulanciu pre zistené pozitívne výsledky anti B. burgdorferi a anti B. afzelii. V epid. anamnéze udáva časté poštípanie rôznym hmyzom pri práci v záhrade, prisatie kliešť'a neudáva.

Toxoplazmóza

B 58

V tomto roku sme zaznamenali štyri prípady ochorenia, v roku minulom sme zaznamenali

dva ochorenia. 5- ročný priemer chorobnosti je 1,02/100000.

Vo všetkých prípadoch sa jednalo o uzlinovú formu ochorenia. V troch prípadoch bol zdroj nákazy mačka a v jednom pes.

Formy ochorenia:

uzlinová	4
Spolu	4

Mechanizmus prenosu

Kontakt so zvierat'om	3
neznámy	1
Spolu	4

Kontakt alebo ohrozenie besnotou

Z 20.3

Počet hlásených poranení zvierat'om v roku 2013 bol 18, čo je o 2 prípady menej, ako v roku predchádzajúcom (18/20). 5-ročný priemer chorobnosti je 31,75/100000. Ohrozených besnotou bolo 12 mužov a 6 žien. Pozitívna zvierat'a na besnotu nebola potvrdená.

Analýza podľa druhu zvierat'a a druhu vakcíny

Druh	Imovax	Rabipur	Verorab	Počet
pes	0	0	13	13
medveď	0	0	1	1
mačka	0	0	4	4
SPOLU	0	0	18	18

Analýza podľa zvierat'a a spôsobu poranenia

Druh zvierat'a	Pohryznutie	Poškriabanie	Poslinenie	Manipulácia	Kontakt	Počet
pes	13	0	0	0	0	13
medveď	1	0	0	0	0	1
mačka	3	1	0	0	0	4
SPOLU	17	1	0	0	0	18

Analýza podľa lokalizácie poranenia

Lokalizácia poranenia	Počet
ruka	6
hlava/tvár	1
predkolenie	2
stehno	1
predlaktie	5
noha	1
brucho	1
Viacnásobne poranenie tela	1
SPOLU	18

III.7. Nákazy kože a slizníc

Tetanus

A 33 –

A 35

Za sledovaných 10 rokov sa toto ochorenie v okrese nevyskytlo.

Plynová gangréna

A

48.0

Ani v tomto roku, rovnako ako za sledované 10-ročné obdobie, sa ochorenie na túto diagnózu nevyskytlo.

Svrab - scabies

B

86

V roku 2013 boli hlásené 2 sporadické prípady ochorenia, rovnako ako v roku predchádzajúcom. Jedno ochorenie sa vyskytlo v januári a druhé ochorenie v júni.

Ochorenia sa vyskytli u mužov vo vekovej kategórii 15-19 ročných (1 ochorenie), vo vekovej kategórii 35-44 ročný (1 ochorenie).

5 – ročný priemer chorobnosti je 6,14/100000.

III.8. Iné infekcie – nezaradené

Iné septikémie

A

41

V roku 2013 vykazujeme dva prípady ochorení. Pôvodcami ochorenia boli gramnegatívne organizmy – 1 x E. coli 0126, 1 x E. coli (typizácia nerobená).

Choroby vyvolané vírusom HIV

B 20 – B

24

V r. 2013 sme nezaznamenali HIV infekciu.

V rámci poradne sme v tomto roku riešili 40 klientov, z nich sme vykonali vyšetrenie u 10-tich s negatívnym výsledkom.

EPIDÉMIA

V roku 2013 sme v okrese Ružomberok epidémiu nezaznamenali .

ÚMRTIA

A810 Creuzfeldtova-Jakobova choroba - jeden prípad úmrtia, jednalo o genetickú formu ochorenia, potvrdenú v NRC pre priónové choroby .

Úmrtie 68-ročného muža z obce Ľubochňa na genetickú formu CJCH . Potvrdená mutácia priónového génu E200K na kodóne 200 a polymorfizmus na kodóne 129 metionin/valin. Tiež bola preukázaná prítomnosť patologickej bielkoviny proteínu 14-3-3 v liquore.

V obci Ľubochňa je to prvý prípad ochorenia, v rodine sa tiež podobné ochorenie doteraz nevyskytlo. Pacient bol poľovník, narodil sa v horárni v Korytnici, pracoval v lese ako lesník, často konzumoval divinu. Od leta 2012 bol na dôchodku. Ovce doma nechovali, nekonzumoval ovčie mäso. Bol silný fajčiar. Ochorenie sa mu prejavilo chudnutím, postupne problémy s chôdzou, ocitol sa u neurológa, odoslaný na hospitalizáciu na neurologické odd. ÚVN Ružomberok, následne na LDN L.Štiavnička, Pred úmrtím pacient s ťažkou poruchou vedomia, imobilný, inkontinentný s PK, s dekubitami a kombinovanou infekciou respiračnou aj IMC. V odstupe 2 mesiacov a 10 dní od objavenia sa prvých príznakov ochorenia pacient umiera na zápal pľúc.

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

b.) IV.1. ŠZD v ZZ

V okrese Ružomberok sú 4 lôžkové zdravotnícke zariadenia, z ktorých však dozorujeme len 3 (Liečebňu pre dlhodobu chorých v Liptovskej Štiavničke, Národný endokrinologický a diabetologický ústav v Ľubochni a kúpele Lúčky) . Najväčšie zdravotnícke zariadenie okresu - Ústredná vojenská nemocnica je dozorovaná ministerstvom obrany.

Okrem toho dozorujeme v okrese Ružomberok 105 ambulancií.

- v priebehu roka sme vykonali 24 previerok
- všetky zariadenia vyhovovali
- nebolo potrebné riešenie nedostatkov na mieste
- bolo potrebné vydať jedno opatrenie RH rozhodnutím

IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD ZZ v roku 2013 okres Ružomberok

Lôžkové odd. + ambulancie Ružomberok	Celkový počet	vykonaný ŠZD				SPOLU
		Komplex . previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
Lôžk. odd. - OIKM/JIS	0	0	0	0	0	0
Lôžk. odd.- chirurg. smer	0	0	0	0	0	0
Lôžk. odd. - nechirurg. smer	0	0	0	0	0	0
Amb. všeobecní lekári	43	14	0	0	0	14

Amb. Odborní lekári	40	6	0	0	0	6
stomatológovia	34	4	0	0	0	4
Centrálna sterilizácia	0	0	0	0	0	0
SPOLU	117	24	0	0	0	24

Posudkovú činnosť novovzniknutých zdravotníckych zariadení riešime po dohode s odd. životného prostredia, ktoré dáva čiastkové vyjadrenie k umiestneniu nového objektu zdravotníckeho zariadenia a posudzuje ho z hľadiska stavby, alebo prestavby. Väčšina posudkov bola vydávaná za účelom prechodu stávajúcich ambulantných zariadení z majiteľa fyzickej na právnickú osobu.

Nami dozorované lôžkové zdravotnícke zariadenia nehlásili v tomto roku NN, preto ďalej tabuľky s rozborom NN neuvádzame. Rovnako sme v roku 2013 nevykonávali v zariadeniach okresu odbery sterov z prostredia a sterilného materiálu.

Štátne zdravotnícke ambulancie:

V okrese Ružomberok sa nenachádza žiadna štátna ambulancia.

Neštátne zdravotnícke ambulancie :

Názov ambulancie:	Počet	Názov ambulancie:	Počet
Detské	16	Kožná	2
Obvodné	27	Očné	2
Zubné	35	Ortopedická	2
Gynekologické	7	Alergologická	1
Chirurgické	1	Urologická	1
Interné	3	Neurologická	3
ORL	1	Psychiatrické	1
Diabetologická	1	Rehabilitácia	1
Psychologická	1	Spolu:	105

V okrese Ružomberok funguje jedno neštátne mikrobiologické laboratórium (Alphamedical).

V rámci nami vykonávaných vyšetrení sterov z prostredia a kontroly sterility materiálu v dozorovaných zdravotníckych zariadeniach sme nemali vykonávané vyšetrenia rezistencie, nakoľko spádové laboratórium RÚVZ Žilina, ktoré nám stery vyšetruje nevykonáva zisťovanie rezistencie mikroorganizmov.

b.) IV.2.ŠZD v ohniskách nákaz/ alebo Výkony v ohniskách

V roku 2013 sme v okrese Ružomberok mali hlásených a spracovaných 257 ohnisk prenosných ochorení.

Na mieste sme vydali 8 opatrení (jednalo sa o opatrenia v ohniskách novozistených nosičov HBsAg a v ohnisku VHA)

Počet opatrení riešených vydaním rozhodnutia RH bolo v roku 2013 v okrese Ružomberok realizovaných celkom počte 5.

U každého vydaného opatrenie bola aj následne skontrolovaná realizácia jeho plnenia.

V. Zdravotnícke služby vo vzťahu k prenosným ochoreniam :

Zdravotnícke služby v okrese Ružomberok sú zabezpečované na porovnateľnej úrovni v rámci Slovenskej republiky. Zabezpečené sú cestou štátneho a súkromného sektora. Spolupráca pri vykonávaní surveillance prenosných ochorení so štátnym aj súkromným sektorom je dobrá. Hlásenie nozokomiálnych nákaz zo zariadení je tak, ako v celej republike podhodnotené. Očkovanie je každoročne kontrolované v rámci celoslovenskej úlohy a pevne stanoveného termínu. Zaočkovanosť v okrese je dobrá, nemáme obvod s menšou než 95% zaočkovanosťou, aj keď pribúda rodičov odmietajúcich očkovanie. V priebehu roka 2013 sme v okrese Ružomberok zaznamenali 45 odmietnutí očkovania, ktoré sme riešili dohovorom rodičom, ktoré však skončili bezúspešne. Vykonané boli tri priestupkové konania so záverom v dvoch priestupkových konaniach udelením pokuty 250 eur.

Naša komunikácia s ostatnými oddeleniami RÚVZ pri riešení styčných problémov bola dobrá, rovnako tak s ostatnými zdravotníckymi zariadeniami v okrese.

VI. Ostatné činnosti

V priebehu roka sme venovali pozornosť programom a projektom ako je Národný imunizačný program, Surveillance prenosných ochorení, EPIS, Nozokomiálne nákazy, Mimoriadne epidemiologické situácie, Enviromentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV , Prevencia HIV, pomoc s odberom krvi v projekte EHES.

Nevykonávali sme žiadne špecializované činnosti

V rámci poradenstva fungovala :

- poradňa HIV pre jednotlivcov vo vyhradenom čase s anonymnými odbermi krvi na vyšetrenie HIV a poradenstvo cez telefón
- poradenstvo v očkovaní cez telefón aj osobne s rodičmi ktorí boli odoslaní detskými lekármi pri odmietaní očkovania svojich detí

V rámci zdravotno- výchovných akcií sme sa aktívne zúčastňovali na prednáškach pre odbornú verejnosť.

Aktivity vedúcej odd. epidemiológie v r. 2013 :

	Termín	Miesto konania	Názov podujatia	Účast' aktívna/pasívna	Názov referátu
1.	17-19.1.2013	Štrbské pleso	Vakcinologický kongres	aktívna	Dva prípady pertussis u detí do 1 roka na Liptove , r.2012-kazuistika
2.	6.3.2013	Martin	Martinské dni verejného zdravotníctva	pasívna	
3.	19.3.2013	Bratislava	Konzultačný deň NRC	pasívna	
4.	21.3.2013	SZU Bratislava	Tréning psychologických zručností pri komunikácii	aktívna	Kazuistiky prípadov odmietania očkovania z poradni očkovania v okrese

			s rodičmi odmietajúcimi očkovanie		
5.	16.4.2013	Ružomberok Detské odd.	Seminár o očkovaní	aktívna	„ Skúsenosti s odmietačmi očkovania „
6.	22-24.4.2013	Tále	Červenkové epidemiologické dni	aktívna	„Kampylobakterióza-je problémom len Liptova ? „
7.	15.5.2013	L. Mikuláš NsP	Seminár pre zdravotníckych pracovníkov LNsP	aktívna	„Umývaj ruky , zachrániš život „
8.	24-25.5.2013	Žilina	34. kongres SSVLD Žilina	aktívna	„ Epidemiologická situácia vo výskyte ochorení preventabilných očkovaním „
9.	10-11.6.2013	Remata	Škola vakcinológie III.	pasívna	
10.	28.9.2013	Žilina	Vakcinačný deň SR	aktívna	Aktívny vstup ako členka panelovej diskusie.
11.	19.10.2013	Starý Smokovec	XXXIV. Preventívna výročná konferencia SSVPL SLS	aktívna	Invazívne pneumokokové ochorenia u dospelých očami epidemiológa.
12.	5.11.2013	Tále	Surveillance nemocničných nákaz	pasívne	
13.	13.11.- 15.11.2013	Podbánske	Celoslovenská porada epidemiológov	aktívne	Aktívny vstup, vedenie bloku - Chrípka
14.	26.11.2013	Bratislava	Konzultačný deň NRC pre salmonelózy, meningokoky a rezistencia ATB	pasívna	
15.	28.11.2013	Ružomberok	Vzdelávanie sestier – hodnota očkovania	aktívna	Prídavné látky vo vakcínach
16.	3.12.2013	Liptovský Mikuláš	1.december Svetový deň AIDS	aktívne	SOU stavebné L. Mikuláš
17.	5.12.2013	Liptovský Mikuláš	Hrou proti AIDS	aktívna	Obchodná akadémia L. Mikuláš
18.	6.12.2013	Liptovský Mikuláš	1.december Svetový deň	aktívne	SOS stavebná L. Mikuláš

			AIDS		
19.	11.12.2013	Liptovský Mikuláš	Vzdelávanie sestier – hodnota očkovania	aktívna	Prídavné látky vo vakcínach

Poradný zbor HH pre epidemiológiu – aktívne som sa zúčastnila jeho dvoch zasadnutí v priebehu roku 2013.

Aktivity ostatných pracovníkov odd. epidemiológie v r. 2013 :

	Termín	Miesto konania	Názov podujatia	Účast' aktívna/pasívna	Pracovníčky
1.	17-19.1.2013	Štrbské pleso	Vakcinologický kongres	pasívne	Demková, Mrvová, Kmečová
2.	28.1.-31.1.2013	Bratislava	Tematický kurz v epidemiológii	pasívna	Mrvová, Kmečová
3.	19.3.2013	Bratislava	Konzultačný deň NRC	pasívna	Mrvová, Demková
4.	22-24.4.2013	Tále	Červenkové epidemiologické dni	aktívna pasívne	Mrvová – Dva prípady Pertusiss u detí do jedného roka na Liptova, rok 2012, kazuistika Demková, Kmečová
5.	15.5.2013	L. Mikuláš NsP	Seminár pre zdravotníckych pracovníkov LNsP	aktívna	Demková, Kmečová - „Umývaj ruky , zachrániš život „
6.	17.10.2013	Bratislava	Zoonózy- Spoločná ochrana zdravia ľudí a zdravia zvierat	pasívna	Mrvová
7.	21.10.2013	Trenčín	Kontrola sterilizačného cyklu biologickými a chemickým indikátormi	pasívna	Mravcová, Kmečová
8.	5.11.2013	Tále	Surveillance nemocničných nákaz	pasívne	Kmečová, Demková
9.	26.11.2013	Bratislava	Konzultačný deň pre salmonelózy, meningokoky a rezistencia ATB	pasívna	Mravcová
10.	28.11.2013	Ružomberok	Vzdelávanie sestier – hodnota očkovania	aktívna	Mrvová - Diftéria , Tetanus, Pertussis Kmečová – Osýpky, Ružienka, Mumps Demková – VHB, Pneumokokové invazívne ochorenia, Haemofilové invazívne ochorenia

Pre laickú verejnosť sme zabezpečovali osvetu do regionálneho týždenníka v rámci akcie Európsky imunizačný týždeň .

II. Zoznam zdravotníckych zariadení – okres Ružomberok

• Všeobecné ambulancie pre dospelých

- 19.2. MUDr. Lucia Garajová, MUDr. Dagmar Kapalová, ARTEMEDA, s.r.o., Plavisko 7, Ružomberok
- 19.3. MUDr. Iveta Čechová, Madačova 5, Ružomberok
- 19.4. MUDr. Judita Kuchyňová, Praktik Duo, spol.s.r.o., Textilná 23, Ružomberok
- 19.5. MUDr. Pavol Hollý, s.r.o., Na Kamenci 36, Liptovská Teplá
- 19.6. MUDr. Peter Jarolín, ZS Lipt. Osada
- 19.7. MUDr. Anna Jarolínová, Považská 12, Ružomberok
- 19.8. MUDr. Mária Preislerová, Slobody 45, Lúčky
- 19.9. MUDr. Daniela Rázgová, D. Kráľovskej 867, Likavka
- 19.10. MUDr. Jela Turská, Mostová 26, Ružomberok
- 19.11. MUDr. Ivana Hrušková, ZDRAVSTAR, s.r.o., Bernolákova 4, Ružomberok
- 19.12. MUDr. Zuzana Piovarčiová, HEALT FACTORY, s.r.o., Bystrická 13, Ružomberok
- 19.13. MUDr. Mária Černáková, D. Kráľovskej 867, Likavka
- 19.14. MUDr. Mária Holá, s.r.o., Bystrická 13, Ružomberok
- 19.15. MUDr. Karin Letková, KARPET, s.r.o., Bystrická 13, Ružomberok
- 19.16. MUDr. Agata Šventová, SAPMED, s.r.o., Textilná 23, Ružomberok
- 16.) MUDr. Dušan Žuffa, MEDPRAKTIK, s.r.o., Bernolákova 4, Ružomberok
- 17.) MUDr. Magda Buociková, Považská 12, Ružomberok
- 18.) MUDr. Július Bucha, DD a DSS pre dospelých Likavka 9
- 19.) MUDr. Július Bucha, ZS Ľubochňa 222
- 20.) MUDr. Alena Leková, ZS Lipt. Lúžna
- 21.) MUDr. Viera Maslová, Plavisko 22, Ružomberok
- 23.) MUDr. Štefan Szalai, Medicstar, s.r.o., Bystrická cesta 16, Ružomberok
- 24.) MUDr. Milan Maslo, ZS Liptovské Sliače
- 25.) MUDr. Helena Imreová, ZS 323 Ľubochňa
- 26.) MUDr. Mária Záhová, J.M.Záň, s.r.o., Poľná 6030, Ružomberok,
- 27.) MUDr. Ľubomír Machyna, Považská 12, Ružomberok

• Všeobecné ambulancie pre deti a dorast

- 1.) MUDr. Stanislava Polóny, Námestie slobody 8, Ružomberok
- 2.) MUDr. Danica Papúchová, Bernolákova 12, Ružomberok
- 3.) MUDr. Monika Horváthová, Pro infantibus, spol.s.r.o., Kľačno 4/2201, Ružomberok
- 4.) MUDr. Monika Koreňová, ZS Liptovské Sliače
- 5.) MUDr. Oľga Fliegová, s.r.o., Textilná 23, Ružomberok
- 6.) MUDr. Zora Puskeilerová, PediaGyn, s.r.o., Bystrická 16, Ružomberok
- 7.) MUDr. Daniela Kordošová, s.r.o., Bystrická 16, Ružomberok
- 8.) MUDr. Janka Nosková, Nosko Health Prevention, s.r.o, LSPP, Hurbanova 5, Ružomberok
- 9.) MUDr. Janka Nosková, Nosko Health Prevention, s.r.o., ZS Lúčky
- 10.) MUDr. Janka Nosková, Nosko Health Prevention s.r.o., Lipt. Teplá
- 11.) MUDr. Janka Nosková, Nosko Health Prevention, s. r. o., Lisková
- 12.) MUDr. Daša Závacká, MEDIKA – DMZ, s.r.o., Madačova 5, Ružomberok
- 13.) MUDr. Beáta Drusková, Liptovská Lúžna
- 14.) MUDr. Beáta Drusková, ZS Lipt. Osada

- 15.) MUDr. Emília Martinková, s.r.o., Ľubochňa 232
- 16.) MUDr. Ivona Gubalová, D. Kráľovskej 865, Likavka

• **Ambulancie zubného lekárstva**

- 1.) MUDr. František Hoffmann, FENADENT s.r.o., Lúžňanská 139, Lipt. Osada
- 2.) MUDr. Zdenka Džumelová, La dent s.r.o., Bystrická cesta 14, Ružomberok
- 3.) MUDr. Jana Cabanová, BONADENT, s.r.o., Ľubochňa 218
- 4.) MUDr. Alexander Iliev, s.r.o., ZŠ Kľačno
- 5.) MUDr. Dionýz Jáger, Alpha - Dent, s.r.o., Lipt. Lúžna 629
- 6.) MUDr. Dana Jágerová, Alpha – Dent, Liptovská Lúžna 629
- 7.) MUDr. Ján Preisler, Madačova 6, Ružomberok
- 8.) MUDr. Ivona Mlynáriková, ORTIVA, s.r.o., K. Salvu 1985/5, Ružomberok
- 9.) MUDr. Beáta Pfefferová, Považská 4, Ružomberok
- 10.) MUDr. Anna Kaliská, ZS SCP, Bystrická 13, Ružomberok
- 11.) MUDr. Ľudmila Zlatinská, s.r.o., Bystrická 13, Ružomberok
- 12.) MUDr. Peter Hyža, KARPET, s.r.o., Bystrická 13, Ružomberok
- 13.) MUDr. Damián Karniš, AD7, s.r.o., Textilná 23, Ružomberok
- 14.) MUDr. Ján Záhora, 3Z ZdravézubyZáhora, s.r.o., Madačova 5, Ružomberok
- 15.) MUDr. Terézia Osvaldová, ZŠ Dončova 4, Ružomberok
- 16.) MUDr. Monika Bollová, K. Sidora 110, Ružomberok
- 17.) MUDr. Pavol Bogyi, Havránekova 134, Ružomberok
- 18.) MUDr. Ľubomíra Mosná, Na Kamenci 36, Lipt. Teplá
- 19.) MUDr. Jarmila Natšinová, Rybárpolská 23, Ružomberok
- 20.) MUDr. Elena Remenárová, Lúčky 45
- 21.) MUDr. Ján Štalmach Š. Moyzesa 21, Ružomberok
- 22.) MUDr. Terézia Osvaldová, Nám. A. Hlinku 14, Ružomberok
- 23.) MUDr. Ján Štalmach, ZS Ľubochňa 232
- 24.) MUDr. Eva Pavellová, Zárevúca 18, Ružomberok
- 25.) MUDr. Mária Schneiderová, ZS Lipt. Sliače
- 26.) MUDr. Eva Šimanská Textilná 23, Ružomberok
- 27.) MUDr. Anna Nováková, D. Kráľovskej 865, Likavka
- 28.) MUDr. Mária Gáboríková, GAMADENT,s.r.o.,Považská 4, Ružomberok
- 29.) MUDr. Hana Brontvayová, Považská 4, Ružomberok
- 30.) MUDr. Viera Kariková, KARIDENT,s.r.o., Považská 4, Ružomberok
- 31.) MUDr. Marta Halásová, D. Kráľovskej 865, Likavka
- 32.) MDDr. Štefan Straka, S-DENT, s.r.o., Madačova 5, Ružomberok
- 33.) MUDr. Jozef Skurčoňák , s.r.o., Podhora 5335/38, Ružomberok
- 34.) MUDr. Radoslav Ružinák, RUŽA- DENT, s.r.o., Podhora 5335/38, Ružomberok

• **Ambulancie gynekológov**

- 1.) MUDr. Karol Javorka, s.r.o., ZS Lipt. Teplá
- 2.) MUDr. Ľubomír Javorka, s.r.o., ZS Lipt. Sliače
- 3.) MUDR. Ľubomír Javorka, s.r.o., ZS Lúčky
- 4.) MUDR. Ľubomír Javorka, s.r.o., Dončova 17, Ružomberok
- 5.) MUDr. Bohumil Kuchyňa, Praktík Duo, s.r.o., Textilná 23, Ružomberok
- 6.) MUDR. Bohumil Kuchyňa, Praktík Duo, s.r.o., ZS Lipt. Osada
- 7.) MUDr. Ján Hruška, ZDRAVSTAR, s.r.o., Madačova 5, Ružomberok
- 8.) MUDr. Peter Očko, Gynpo, s.r.o., Bystrická 6, Ružomberok

- 9.) LLK Lúčky, a.s. – LD Choč
- 10.) Doc. MUDr. Stanislav Tomáš PhD., TOM-GYN, s.r.o, Nám. Štefana Hýroša 12, Ružomberok
- 11.) MUDr. Michal Luníček, Femina L.M., s.r.o., Mostová 6, Ružomberok
- 12.) MUDr. Milan Puskeiler, Pedia Gyn s.r.o., Mostová 6, Ružomberok

• **Odborné ambulancie**

- 1.) ambulancia kožná a lekárskej kozmetiky – MUDr. Lýdia Valentovičová, K. Salvu 11/78, Ružomberok
- 2.) neurologická ambulancia s.r.o., – MUDr. Helena Psotná, Považská 12, Ružomberok
- 3.) diabetologická ambulancia – MUDr. Drahomíra Kuderová, DIACENTRUM, s.r.o., Považská 12, Ružomberok
- 4.) interná ambulancia – MUDr. Marián Bočák, Oáza relax, s.r.o., Bystrická 13, Ružomberok
- 5.) interná ambulancia – MUDr. Eva Svozilová, s.r.o., Textilná 23, Ružomberok
- 6.) interná ambulancia – MUDr. Ivan Blahút, Interná a reumatologická ambulancia, s.r.o., Madačova 5, Ružomberok
- 7.) urologická ambulancia – MUDr. Peter Staško, s.r.o., Považská 12, Ružomberok
- 8.) kožná ambulancia – MUDr. Žofia Dobríková, s.r.o., K. Salvu 4, Ružomberok
- 9.) očná ambulancia – MUDr. Mária Šimanská, s.r.o., Považská 12, Ružomberok
- 10.) očná ambulancia – MUDr. Zina Jeleníková, VISARIS, s.r.o., K.Salvu 1, Ružomberok
- 11.) psychiatrická ambulancia – MUDr. Eva Kordovanová, s.r.o., Považská 12, Ružomberok
- 12.) ortopedická ambulancia – MUDr. Jozef Pogran, Považská 13, Ružomberok
- 13.) ortopedická ambulancia - LD Choč – Lúčky
- 14.) denzitometria, Medical Cassovia s.r.o., MUDr. Vladimír Masaryk, ul.gen.Vesela 83, Ružomberok
- 15.) imunoalergologická ambulancia – MUDr. Janka Javorková, Dončova 17, Ružomberok
- 16.) imunoalergologická ambulancia - MUDr. Omar Mohamedová Eva, A. Bernoláka 4, Ružomberok
- 17.) gastroenterologická a interná ambulancia – MUDr. Marián Hatala, s.r.o., Makovického 18, Ružomberok
- 18.) chirurgická ambulancia – MUDr. Stanislav Mlynárik, Považská 12, Ružomberok
- 19.) ambulancia ORL – MUDr. Gabriela Tereková, s.r.o., Považská 4, Ružomberok
- 20.) detská neurologická ambulancia – MUDr. Ján Pajor, Považská 12, Ružomberok
- 21.) detská neurologická a neurologická ambulancia – MUDr. Andrea Tomášová, Neuroprotect, s.r.o., Š. Hýroša 12, Ružomberok
- 22.) psychologická ambulancia – PhDr. Jana Petříčková, spol.s.r.o., A. Bernoláka 12, Ružomberok
- 23.) rehabilitácia – Krekáč, s.r.o., Námestie slobody 4, Ružomberok
- 24.) ambulancia klinického psychológa pre deti a dospelých – PhDr. Jana Mat’ášová, Hollého 11, Ružomberok
- 25.) Ambulancia klinickej psychológie, Mgr. Anna Kollárová, Ľubochňa 224
- 26.) Ambulancia magnetickej rezonancie, SPINN, s.r.o., MUDr.Tomáš Šagát, J.Kačku 4, Ružomberok
- 27.)Ortopedická ambulancia, SPINN, s.r.o., MUDr.Tomáš Šagát, J.Kačku 4, Ružomberok
- 28.) Ambulancia klinickej psychológie, PhDr. Monika Navrátilová, Námestie A. Hlinku 35, Ružomberok
- 29.) Ambulancia detskej psychiatrie, MUDr.Martin Naď, Hviezdoslavova 870, Likavka

VII. Všeobecné kritéria :

Analýzy výstupov z programu EPIS

Diagnóza	RK
A02 Vylučovanie salmonel	1
A020 Salmonelová enteritída	48
A031 Šigelóza zapríčinená Shigella flexneri	2
A040 Infekcia enteropatogénnymi Escherichia coli	27
A045 Kampylobakteriálna enteritída	62
A046 Enteritída zapríčinená Yersinia enterocolitica	3
A047 Enterokolitída zapríč. Clostridium difficile	2
A080 Rotavírusová enteritída	47
A081 Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk	2
A082 Adenovírusová enteritída	5
A38 Šarlach - scarlatina	4
A415 Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami	2
A46 Ruža - erysipelas	4
A510 Primárny genitálny syfilis	1
A549 Nešpecifikovaná gonokoková infekcia	5
A562 Nešpecifikovaná chlamýdiová infekcia močovopohlav.sústavy	9
A692 Lymeská choroba	1
A810 Creuzfeldtova-Jakobova choroba	1
A841 Stredoeurópska kliešťová encefalitída	2
A879 Nešpecifikovaná vírusová meningitída	1
B004 Herpetickovírusová encefalitída (G05.1)	1
B011 Varicellová encefalitída (G05.1*)	2
B019 Varicella bez komplikácie	765
B029 Zoster bez komplikácie Zoster, NS	38
B083 Erythema infectiosum (piata choroba)	3
B084 Enterovírusová vezikulárna stomatitída s exantémom	1
B169 Akútna hepatitída B bez agensu delta a bez pečenevej kómy	1
B182 Chronická hepatitída C	1
B172 Akútna hepatitída E	1
B279 Nešpecifikovaná infekčná mononukleóza	4
B589 Nešpecifikovaná toxoplazmóza	4
B850 Pedikulóza zavinená Pediculus humanus capitis	6
B86 Svrab - scabies	2
G009 Nešpecifikovaný bakteriálny zápal mozgových plien	1
G630 Polyneuropatia pri Lymeskej chorobe	2
J10 Chrápka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky	2
M012 Artritída pri Lymeskej chorobe	1
Z203 Kontakt alebo ohrozenie besnotou	18
Z225 Nosič vírusovej hepatitídy B	2
spolu:	1084

Výskyt vybraných prenosných ochorení a porovnávací index za okres Ružomberok

MKCH	2013 Abs.Hod	2012 Abs.Hod	INDEX 2013/2012	PRIEMER 2008-2012	Index /P	CHOROBNOSŤ	PRIEMER ch.2008-2012
A02	48	52	0,92	51,8	0,93	83,10	88,41
A02N	1	1	1,00	0,6	1,67	1,73	1,02
A03	2	0	0,00	0,4	5,00	3,46	0,68
A040	27	28	0,96	29,2	0,92	46,74	49,84
A045	62	94	0,66	61,8	1,00	107,34	105,48
A046	3	1	3,00	0,2	15,00	5,19	0,34
A05	0	2	0,00	1,8	0,00	0,00	3,07
A07	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,68
A08	54	46	1,17	73,4	0,74	93,49	125,28
A370	0	3	0,00	1,6	0,00	0,00	2,73
A38	4	8	0,50	2,6	1,54	6,92	4,44
A410	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,34
A411	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,34
A415	2	0	0,00	1	2,00	3,46	1,71
A69	1	2	0,50	3,2	0,31	1,73	5,46
A81	1	2	0,50	1,6	0,63	1,73	2,73
A84	2	1	2,00	0,2	10,00	3,46	0,34
A87	1	1	1,00	0,8	1,25	1,73	1,37
B01	767	227	3,38	232,8	3,29	1327,86	397,34
B02	38	43	0,88	36	1,06	65,79	61,44
B15	0	0	0,00	1,4	0,00	0,00	2,39
B16	1	0	0,00	0,2	5,00	1,73	0,34
B181	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,34
B182	1	1	1,00	1,2	0,83	1,73	2,05
B27	4	8	0,50	5,8	0,69	6,92	9,90
B58	4	2	2,00	0,6	6,67	6,92	1,02
B86	2	2	1,00	3,6	0,56	3,46	6,14
G00	1	0	0,00	0,6	1,67	1,73	1,02

G630	2	3	0,67	1,4	1,43	3,46	2,39
M012	1	1	1,00	1,4	0,71	1,73	2,39
Z203	18	20	0,90	18,6	0,97	31,16	31,75

Výskyt prenosných ochorení za posledných 10 rokov v okrese Ružomberok

MKCH		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
A02	a	148	175	70	120	63	47	59	38	52	48
	r	250,27	295,93	118,55	203,27	106,76	79,52	99,81	65,57	90,02	83,10
A02N	a	3	1	0	0	1	0	0	1	1	1
	r	5,07	1,69	0,00	0,00	1,69	0,00	0,00	1,73	1,73	1,73
A03	a	0	0	0	0	1	0	1	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	1,69	0,00	1,69	0,00	0,00	3,46
A040	a	14	9	54	25	29	29	23	37	28	27
	r	23,67	15,22	91,45	42,35	49,14	49,06	38,91	63,84	48,47	46,74
A045	a	97	76	71	30	38	56	69	52	94	62
	r	164,03	128,52	120,24	50,82	64,39	94,74	116,73	89,73	162,74	107,34
A046	a	0	0	0	2	0	0	0	0	1	3
	r	0,00	0,00	0,00	3,39	0,00	0,00	0,00	0,00	1,73	5,19
A05	a	0	0	91	0	7	0	0	0	2	0
	r	0,00	0,00	154,11	0,00	11,86	0,00	0,00	0,00	3,46	0,00
A07	a	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	1,69	0,00	1,69	0,00	0,00	0,00
A08	a	30	5	39	31	137	45	52	87	46	54
	r	50,73	8,46	66,05	52,51	232,16	76,13	87,97	150,12	79,64	93,49
A09	a	3	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	r	5,07	0,00	0,00	1,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A21	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	1,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A27	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	1,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A370	a	0	0	0	0	1	1	3	0	3	0

	r	0,00	0,00	0,00	0,00	1,69	1,69	5,08	0,00	5,19	0,00
A38	a	6	8	0	0	2	1	0	2	8	4
	r	10,15	13,53	0,00	0,00	3,39	1,69	0,00	3,45	13,85	6,92
A401	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	1,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A408	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	1,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A410	a	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0
	r	0,00	1,69	1,69	1,69	0,00	0,00	1,69	0,00	0,00	0,00
MKCH		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
A411	a	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0
	r	0,00	0,00	1,69	0,00	0,00	0,00	0,00	1,73	0,00	0,00
A415	a	0	1	2	2	2	3	0	0	0	2
	r	0,00	1,69	3,39	3,39	3,39	5,08	0,00	0,00	0,00	3,46
A418	a	3	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	5,07	0,00	1,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A69	a	1	5	4	3	5	7	2	0	2	1
	r	1,69	8,46	6,77	5,08	8,47	11,84	3,38	0,00	3,46	1,73
A81	a	0	1	2	1	0	2	1	3	2	1
	r	0,00	1,69	3,39	1,69	0,00	3,38	1,69	5,18	3,46	1,73
A84	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,73	3,46
A87	a	3	2	2	0	0	0	3	0	1	1
	r	5,07	3,38	3,39	0,00	0,00	0,00	5,08	0,00	1,73	1,73
B01	a	465	354	241	102	161	513	202	61	227	767
	r	786,32	598,62	408,15	172,78	272,83	867,90	341,72	105,26	392,99	1327,86
B02	a	43	45	55	41	40	29	44	24	43	38
	r	72,71	76,10	93,15	69,45	67,78	49,06	74,43	41,41	74,44	65,79
B15	a	0	0	0	0	2	0	5	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	3,39	0,00	8,46	0,00	0,00	0,00
B16	a	0	2	1	0	0	0	0	1	0	1

	r	0,00	3,38	1,69	0,00	0,00	0,00	0,00	1,73	0,00	1,73
B181	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,69	0,00	0,00	0,00	0,00
B182	a	0	0	1	3	1	1	1	2	1	1
	r	0,00	0,00	1,69	5,08	1,69	1,69	1,69	3,45	1,73	1,73
B19	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	1,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B27	a	26	28	14	6	6	4	8	3	8	4
	r	43,97	47,35	23,71	10,16	10,17	6,77	13,53	5,18	13,85	6,92
B58	a	7	16	8	3	0	0	1	0	2	4
	r	11,84	27,06	13,55	5,08	0,00	0,00	1,69	0,00	3,46	6,92
B86	a	3	0	2	0	3	4	2	7	2	2
	r	5,07	0,00	3,39	0,00	5,08	6,77	3,38	12,08	3,46	3,46
G00	a	1	1	1	1	2	1	0	0	0	1
	r	1,69	1,69	1,69	1,69	3,39	1,69	0,00	0,00	0,00	1,73
MKCH		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
G630	a	0	0	0	1	2	0	1	1	3	2
	r	0,00	0,00	0,00	1,69	3,39	0,00	1,69	1,73	5,19	3,46
M012	a	4	4	1	3	1	1	2	2	1	1
	r	6,76	6,76	1,69	5,08	1,69	1,69	3,38	3,45	1,73	1,73
Z203	a	13	16	11	17	28	13	19	13	20	18
	r	21,98	27,06	18,63	28,80	47,45	21,99	32,14	22,43	34,62	31,16

Výskyt prenosných ochorení podľa vekových skupín v okrese Ružomberok

MKCH		0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	RK
A02	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,82	1,73
A020	a	1	9	9	1	1	1	2	6	2	5	11	48
	r	178,57	395,60	323,62	33,91	28,01	23,82	22,11	69,23	25,73	61,42	141,01	83,10
A031	a	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	r	178,57	0,00	35,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,46
A040	a	12	7	0	0	0	1	2	0	0	0	5	27
	r	2142,86	307,69	0,00	0,00	0,00	23,82	22,11	0,00	0,00	0,00	64,09	46,74
A045	a	8	14	8	4	9	5	6	2	1	4	1	62
	r	1428,57	615,38	287,67	135,64	252,10	119,10	66,33	23,08	12,86	49,13	12,82	107,34
A046	a	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	28,01	0,00	0,00	0,00	12,86	12,28	0,00	5,19
A047	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,86	12,28	0,00	3,46
A080	a	8	15	11	2	1	1	2	0	1	2	4	47
	r	1428,57	659,34	395,54	67,82	28,01	23,82	22,11	0,00	12,86	24,57	51,28	81,37
A081	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	28,01	0,00	0,00	0,00	0,00	12,28	0,00	3,46
A082	a	0	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	5
	r	0,00	131,87	71,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,66
A38	a	0	1	2	1	0	0	0	0	0	0	0	4
	r	0,00	43,96	71,92	33,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,92
A415	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,28	12,82	3,46
A46	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,86	24,57	12,82	6,92
A510	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,54	0,00	0,00	0,00	1,73
A549	a	0	0	0	0	0	0	4	0	1	0	0	5
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	44,22	0,00	12,86	0,00	0,00	8,66

B589	a	0	1	0	0	0	0	1	2	0	0	0	4
	r	0,00	43,96	0,00	0,00	0,00	0,00	11,05	23,08	0,00	0,00	0,00	6,92
B850	a	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	6
	r	0,00	0,00	215,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,39
B86	a	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	28,01	0,00	0,00	11,54	0,00	0,00	0,00	3,46
G009	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,05	0,00	0,00	0,00	0,00	1,73
G630	a	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23,82	0,00	11,54	0,00	0,00	0,00	3,46
MKCH		0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	RK
J10	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,54	0,00	12,28	0,00	3,46
M012	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,86	0,00	0,00	1,73
Z203	a	0	2	2	4	0	0	2	2	3	0	3	18
	r	0,00	87,91	71,92	135,64	0,00	0,00	22,11	23,08	38,59	0,00	38,46	31,16
Z225	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,54	0,00	0,00	12,82	3,46

Výskyt prenosných ochorení podľa pohlavia v okrese Ružomberok

MKCH		Muži	Ženy	Spolu
A02	a	1	0	1
	r	3,58	0,00	1,73
A020	a	16	32	48
	r	57,21	107,40	83,10
A031	a	2	0	2
	r	7,15	0,00	3,46
A040	a	19	8	27
	r	67,94	26,85	46,74
A045	a	34	28	62
	r	121,57	93,98	107,34
A046	a	2	1	3
	r	7,15	3,36	5,19
A047	a	0	2	2
	r	0,00	6,71	3,46
A080	a	22	25	47
	r	78,66	83,91	81,37
A081	a	1	1	2
	r	3,58	3,36	3,46
A082	a	1	4	5
	r	3,58	13,43	8,66
A38	a	3	1	4
	r	10,73	3,36	6,92
A415	a	0	2	2
	r	0,00	6,71	3,46
A46	a	2	2	4
	r	7,15	6,71	6,92
A510	a	1	0	1
	r	3,58	0,00	1,73
A549	a	5	0	5
	r	17,88	0,00	8,66
A562	a	2	7	9
	r	7,15	23,49	15,58
A692	a	1	0	1
	r	3,58	0,00	1,73
A810	a	1	0	1
	r	3,58	0,00	1,73
A841	a	2	0	2
	r	7,15	0,00	3,46
A879	a	0	1	1
	r	0,00	3,36	1,73
B004	a	1	0	1
	r	3,58	0,00	1,73
B011	a	1	1	2
	r	3,58	3,36	3,46
B019	a	402	363	765
	r	1437,41	1218,33	1324,40
B029	a	17	21	38

	r	60,79	70,48	65,79
B083	a	3	0	3
	r	10,73	0,00	5,19
B084	a	0	1	1
	r	0,00	3,36	1,73
B169	a	1	0	1
	r	3,58	0,00	1,73
MKCH		Muži	Ženy	Spolu
B172	a	1	0	1
	r	3,58	0,00	1,73
B182	a	1	0	1
	r	3,58	0,00	1,73
B279	a	1	3	4
	r	3,58	10,07	6,92
B589	a	1	3	4
	r	3,58	10,07	6,92
B850	a	2	4	6
	r	7,15	13,43	10,39
B86	a	2	0	2
	r	7,15	0,00	3,46
G009	a	1	0	1
	r	3,58	0,00	1,73
G630	a	1	1	2
	r	3,58	3,36	3,46
J10	a	2	0	2
	r	7,15	0,00	3,46
M012	a	0	1	1
	r	0,00	3,36	1,73
Z203	a	12	6	18
	r	42,91	20,14	31,16
Z225	a	2	0	2
	r	7,15	0,00	3,46

Výskyt prenosných ochorení podľa sezonality v okrese Ružomberok

MKCH	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	SPOLU
A02	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A020	2	4	0	6	4	3	2	6	12	0	7	2	48
A031	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2
A040	1	1	1	2	4	2	0	4	3	1	5	3	27
A045	3	4	6	2	4	13	5	4	3	11	4	3	62
A046	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	3
A047	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2
A080	3	5	2	6	6	4	0	1	4	1	10	5	47
A081	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	2
A082	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2	1	0	5
A38	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	4
A415	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2
A46	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	2	6
A510	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
A549	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	4
A562	2	2	0	1	1	1	0	0	0	1	0	1	9
A692	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A810	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A841	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2
A879	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
B004	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B011	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	2
B019	68	69	75	87	125	176	45	47	16	20	20	17	765
B029	7	3	3	4	3	1	1	4	5	5	1	5	42
B083	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3
B084	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
B169	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
B172	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B182	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	3
B279	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2	0	4

Epidémie alimentárnych nákaz -rodinné a iné menšie (2-5 prípadov)

Dg.			Počet epidémií	Počet prípadov	Počet hospitalizovaných	Počet úmrtí
Salmonella		S. typhimurium	0	0	0	0
	A02	S.enteritidis	4	8	1	0
		Iné sérovary	2	4	3	0
Kampylobakter	A04.5		0	0	0	0
Listéria	A32	Listéria monocytogenes	0	0	0	0
		Iné listérie	0	0	0	0
Yersinia	A04.6		0	0	0	0
Escherichia coli (patogénna)	A04.4	Verotoxín produkujúca E. coli (VTEC)	0	0	0	0
Bacillus	A05.4	B. cereus	0	0	0	0
		Iný bacillus	0	0	0	0
Stafylokokové enterotoxíny	A05.0		0	0	0	0
Clostridium	A05.1	Cl. Botulinum	0	0	0	0
	A05.2	Cl. perfringens	0	0	0	0
		Iné clostrídium	0	0	0	0
Iné bakteriálne agens	A23	Brucella	0	0	0	0
	A03	Shigella	0	0	0	0
	A04.8	Iné bakteriálne agens	0	0	0	0
Parazity	B75	Trichinella	0	0	0	0
	A07.1	Giardia	0	0	0	0
	A07.2	Cryptosporidium	0	0	0	0
		Anisakis	0	0	0	0
		Iné parazity	0	0	0	0
Vírusy	A08.0	Rotavírusy	0	0	0	0
	B15	Hepatitída A	0	0	0	0
	A08 0,2,3,4.8	Iné vírusy	1	2	2	0
Iné agens		Histamín	0	0	0	0
		Morské biotoxíny	0	0	0	0
		Iné agens	0	0	0	0
Neznámy agens	A09		0	0	0	0

Sťažnosti, petície, iné podania

1. Prehľad:

- **Petícií – 1** proti neustálemu a neznesiteľnému zápachu v obci Ľubela odstúpená na vybavenie na Obvodný úrad životného prostredia Liptovský Mikuláš.
- **Sťažností – 0**
- **Podania - 83**

V Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši (ďalej RÚVZ) neboli v roku 2013 evidované sťažnosti (tabuľka A).

Iné podania – podnety sú v RÚVZ centrálne evidované, vybavované pracovníkmi príslušných oddelení RÚVZ podľa zamerania obsahu podnetov. V roku 2013 bolo centrálne evidovaných 83 podnetov, z toho 80 bolo vybavených.

2. Zamerania opodstatnených sťažností - 0

3. Prijaté opatrenia – 0

4. Prehľad riešených podaní (petície, sťažnosti, podnety) v tabuľke - tabuľka A,B,C

Z 83 centrálne evidovaných podnetov bolo 30 anonymných, 17 odstúpených inými orgánmi (ÚVZ SR, RÚVZ, SOI, RVPS, Inšpektorát práce). Podnety boli vybavované príslušnými oddeleniami RÚVZ podľa ich obsahu:

Hygiena výživy (HV) – 33 podaní + 7 v súčinnosti s inými odd.: HŽP a PPL, Hygiena životného prostredia (HŽP) – 17 podaní + 10 v súčinnosti s inými odd.: HV, PPL, HDM, OE
Hygiena detí a mládeže (HDM) – 2 + 1 v súčinnosti s HŽP, oddelenie Preventívneho pracovného lekárstva (PPL) – 13 + 3 v súčinnosti s inými odd.: HŽP a HV. Oddelenie epidemiológie (OE) – 3 podania + 1 v súčinnosti s HŽP. Spolu bolo v roku 2013 vybavených 80 podaní, 3 budú vybavené v roku 2014.

Zameranie evidovaných podnetov: prevádzkovanie zariadení bez súhlasu orgánu verejného zdravotníctva, trávacie ťažkosti po konzumácii jedla v zariadeniach spoločného stravovania, nevyhovujúca hygienická úroveň prevádzkovej a osobnej hygieny v zariadeniach, nevyhovujúce pracovné podmienky, nepriaznivý vplyv hluku z prevádzok na kvalitu bývania, hluk z parkovania vozidiel v blízkosti rodinného domu, nedodržiavanie ustanovení zákona o ochrane nefajčiarov, zásobovanie prevádzky nevyhovujúcou vodou, chov mačiek v prevádzke zubnej techniky, nevyhovujúca likvidácia odpadu z prevádzok ZSS. Podnety boli riešené výkonom štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach, ktoré boli predmetom podaní, prerokovaním problematiky s kompetentnými zástupcami v RÚVZ s prijatím opatrení na zjednanie nápravy, zabezpečením objektivizácie faktorov prostredia – meranie hluku v životnom prostredí. O výsledku boli pisatelia podnetov písomne informovaní. Podania týkajúce sa kompetencií iných orgánov boli riešené odstúpením podaní

5. Kontrolná činnosť

- vykonané plánované kontroly v RÚVZ 6
- mimoriadne kontroly 0
- **predmet vykonaných kontrol:**
- kontrola uplatňovania zákonnosti, odhaľovania korupcie
- stav a úroveň vybavovania sťažností a petícií

ZOSTAVA „B“ – ÚDAJE o ZAMERANÍ PETÍCIÍ A OPODSTATNENÝCH SŤAŽNOSTÍ a OPATRENIA NA ODSTRÁNENIE NEDOSTATKOV ZA ROK 2013

B.1 Zameranie (a príčiny) všetkých petícií: 1 - petícia proti neustálemu a neznesiteľnému zápachu v obci Ľubela odstúpená na vybavenie na Obvodný úrad životného prostredia v Liptovskom Mikuláši.

B.2 Zameranie (a príčiny) opodstatnených sťažností:

B.2.1. – súhrnne

B.2.2. – opakovaných

B.3 Charakter opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku:

B.3.1 Opatrenia pracovnoprávne:

- voči zamestnancom vlastného subjektu pracujúcich na úseku (odbore) kontroly:
- voči zamestnancom vlastného subjektu na iných úsekoch činnosti:
- voči zamestnancom iných subjektov podľa § 24 zákona o sťažnostiach (s uvedením výšky pokuty):

B.3.2. Opatrenia iné, napr.:

- odstúpené na konanie trestnoprávne:
- odstúpené na konanie súdne:
- organizačné:
- iné (pomenujte):

**Tabuľka "C" - Údaje o počtoch iných podaní
(Žiadosti, podnety, návrhy, oznámenia a pod.) za rok 2012**

**RÚVZ Lipt. Mikuláš
ul. Štúrova 36
031 80 Liptovský
Mikuláš**

		Ministerstvo* ÚOŠS*	organizáci e	ObÚ	organizácie
a	b	c1	c2	c3	c4
1	Celkom		84		
1.1.	z toho z r. 2012		1		
1.2.	z toho za rok 2013		83		
1.3.	vybavených v r. 2013		80		
1.4.	Nevybavené (k 31.12. 2013)		3		

Poznámka:

Tabuľka zahŕňa len údaje o počtoch iných podaní, ktoré sú okrem hlavnej agendy vybavované v orgánoch verejnej správy na úseku petícií a sťažností na základe poverenia vedúceho tohto orgánu.